Seria de literatură universală a BIBLIOTECII POLIROM este coordonată de Denisa Comănescu.

Alice Sebold, *Lovely Bones*

Copyright © 2002 by Alice Sebold © 2003 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere **www.polirom.ro**

Editura POLIROM

Iaşi, B-dul Carol I, nr. 4; P.O. BOX 266, 700506 Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, el. 7, ap. 33, O.P. 37; P.O. BOX 1 – 728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:

SEBOLD, ALICE

Minunatele oase /Alice Sebold; trad. şi note de Liviu Cotrău – Iaşi: Polirom, 2003

384 p., 18 cm (Biblioteca Polirom. Proză XXI)

ISBN: 973 – 681 – 468 – 8 I. Cotrău, Liviu (trad.)

821.111 – 31 = 135.1 Printed in ROMÂNIA

Alice Sebold

Minunatele oase

Traducere şi note de Liviu Cotrău

POLIROM

2003

Viaţa scriitoarei americane Alice Sebold (născută în 1963) stă sub semnul unei traume îngrozitoare: în 1981, pe când era studentă în primul an la prestigioasă Syracuse University, a fost victima unui viol extrem de brutal. În 1984, după absolvire, a locuit la New York. A încercat să scrie, dar, după cum ea însăşi mărturiseşte, a eşuat lamentabil. A lucrat în învăţământ, dar şi în restaurante, a abuzat de alcool şi droguri. După zece ani petrecuţi la New York, a plecat în California şi şi-a luat o slujbă de îngrijitor într-o colonie artistică. În 1995, a fost acceptată într-un program de *fiction writing* la University of California. Aici îl cunoaşte pe viitorul scriitor Glen David Gold, cu care se va căsători în noiembrie 2001. Tot în această perioadă începe să scrie o carte de memorii, *Lucky*, mărturie a violului suferit în 1981. Publicată în 1999, *Lucky* este imediat remarcată de critică. Dar adevărata glorie i-o va aduce romanul *Minunatele oasey* apărut în 2002, care a

bulversat toate topurile de vânzări din Statele Unite, instalându-se pentru mult timp în fruntea listei de *bestselleruri*. Pornind de la aceeaşi experienţă traumatizantă, romanul redă încercarea disperată a unei familii de a-şi reveni după uciderea brutală a lui Susie, fiica lor în vârstă de paisprezece ani, de către un criminal în serie. Ajunsă în rai, Susie urmăreşte cu teamă şi cu emoţie, la drept vorbind, cu întreg cortegiul de sentimente omeneşti, cele ce se întâmplă pe Pământ: tribulaţiile propriei sale familii, destinele foştilor ei profesori şi colegi de clasă, eforturile deseori zadarnice ale poliţiştilor de a da de urma ucigaşului. Trama poliţistă e una secundară, deşi romanul întreţine eu măiestrie un permanent suspans. Pentru Susie, în interesanta ei postură de povestitoare, mai importantă decât descoperirea lentă a probelor materiale devine soarta celor rămaşi în viaţă: adulterul disperat al mamei, înstrăinaia de soţ şi de ceilalţi copii, investigaţia pe Cont propriu a tatălui, drama lui Lindsey, menită a deveni umbra surorii ucise, maturizarea rapidă o, lui Bucklev, fratele profund afectat de dispariţia ei întotdeauna, Glen în globul cu zăpadă pe care tatăl meu îl ţinea pe birou era un pinguin îmbrăcat într-un frac alb şi negru. Când eram mică, tata mă aşeza în poală şi lua globul în mână. îl răsturna, lăsând să se adune toată zăpadă în vârf, după care îl aducea iute în poziţia lui iniţială. Amândoi priveam zăpada care fulguia uşor în jurul pinguinului. Pinguinul stătea singur-singurel acolo în glob, gândeam eu, şi-mi făceam griji pentru el. Când i-am spus lui tata, el mi-a răspuns: „Susie, nu fi îngrijorată; are o viaţă minunată. E sechestrat într-o lume perfectă”.

Unu

Numele meu de familie era Salmon, ca al speciei de peşti[1]. Cel de botez, Susie. Pe 6 decembrie 1973, când am fost ucisă, aveam paisprezece ani. În pozele din ziare, majoritatea fetelor dispărute prin anii ’70 semănau cu mine: copile cu tenul alb şi părul castaniu – asta înainte să apară pretutindeni, în reviste şi pe cutiile de lapte,

1 Somon.

fotografii cu copii de toate rasele şi culorile. Pe atunci lumea nu-şi imagina că se pot întâmpla asemenea lucruri.

În albumul din gimnaziu îmi însemnasem un citat dintr-un poet spaniol, Juan Rămân Jimănez, despre care aflasem de la sora mea. Suna cam aşa-Dacă ţi se dă o coală liniată, scrie pe cealaltă, parte". Am ales acest citat fiindcă el exprima foarte bine dispreţul pe care-l nutream pentru mediul rigid al şcolii şi – întrucât nu erau nişte versuri idioate cântate de vreo trupă de rock – mă făcea să trec drept o „intelectuală". Eram membră a cercului de şah şi a celui de chimie, însă la orele de gospodărie ale doamnei Delminico reuşeam să ard mai tot ce găteam. Profesorul meu preferat era domnul Botte de la biologie, căruia îi plăcea să reanimeze racii şi broaştele pe care trebuia să le disecăm, făcându-le să danseze în tăviţele lucioase.

Apropo, n-am fost omorâtă de domnul Botte. Să nu credeţi că toţi cei despre care veţi auzi aici sunt suspecţi. Ăsta-i necazul. Nu se ştie niciodată. Domnul Botte a venit la înmormântarea mea (la fel ca, trebuie să adaug, aproape toţi elevii din gimnaziu – niciodată n-am fost atât de populară) şi a vărsat câteva lacrimi. Avea o fetiţă bolnavă. Ştiam toţi acest lucru, şi, când râdea de propriile-i glume, răsuflate încă înainte să-l fi avut eu profesor, râdeam şi noi, forţându-ne niţel, numai ca să-l facem fericit. Fiica lui a murit la un an jumate după mine. Suferea de leucemie, dar n-am văzut-o niciodată în raiul meu.

Ucigaşul meu era un om care locuia pe strada noastră. Mama îi admira florile din faţa casei, iar tata vorbise cu el o dată despre îngrăşăminte. Ucigaşul meu credea în lucruri demodate, în cojile de ouă şi zaţul de cafea pe care, zicea el, le folosise şi mama lui. Tatăl meu a venit acasă zâmbind şi ne-a spus mai în glumă, mai în serios, că o fi arătând bine grădina omului, dar, după primul val de căldură, duhoarea ei avea să urce până la cer.

Dar pe 6 decembrie 1973 a început să ningă şi de la şcoală am luat-o pe o scurtătură prin lanul de porumb. Se înserase, zilele fiind mai scurte iarna, şi îmi amintesc că

tulpinile culcate la pământ mă împiedicau la mers. Fulgii cădeau lin, ca mângâierea unor degete subţiri. Respiram pe nas şi după ce mi s-a înfundat a trebuit să-mi deschid gura. La doi metri de locul unde stătea domnul Harvey mi-am scos limba ca să gust un fulg de nea.

— Nu te speria, zise domnul Harvey.

Pe întuneric, în porumb, bineînţeles că m-am speriat. După ce-am murit mi-am amintit izul slab de apă de colonie plutind în aer, dar nu-l băgasem de seamă sau poate crezusem că venea de la vreuna din casele de pe deal.

— Domnul Harvey! am exclamat.

— Eşti fiica cea mare a lui Salmon, nu-i aşa?

— Da.

— Cum o mai duc părinţii tăi?

Deşi eram deja destul de mare şi o specialistă la extemporale, nu m-am simţit niciodată în largul meu în prezenţa adulţilor.

— Minunat, i-am răspuns.

Mi se făcuse frig, dar autoritatea firească a vârstei lui şi faptul că era vecinul nostru şi că vorbise cu tata despre îngrăşăminte m-au făcut să stau pe loc.

— Am construit ceva un pic mai încolo, îmi zise el. N-ai vrea să vezi ce?

— Domnule Harvey, mi-e cam frig şi mama ţine neapărat să fiu acasă înainte să se întunece, i-am răspuns.

— S-a întunecat deja, Susie, zise el.

Aş da orice acum să fi ştiut că toată treaba era nespus de ciudată. Nu-i spusesem niciodată cum mă cheamă. Probabil îmi închipuisem că tatăl meu îi povestise vreuna dintre penibilităţile care în ochii lui treceau drept dovezi de iubire faţă de copiii săi. Tatăl meu e genul de părinte care păstrează cu sfinţenie în baia de la parter, cea folosită de musafiri, o poză de-a ta de la trei ani în pielea goală. I-a făcut treaba asta lui Lindsey, sora mea mai mică, slavă Domnului! Pe mine cel puţin m-a cruţat de ruşinea asta. Dar tatăl meu povestea cu plăcere despre isprava mea când, după naşterea lui Lindsey, devenisem atât de

geloasă, încât într-o zi, în timp ce el vorbea la telefon în camera de alături, m-am dat jos din pat – mă putea zări din locul unde stătea – şi am încercat să fac pipi pe capul lui Lindsey, care dormea în cărucior. Mă simţeam extrem de umilită ori de câte ori se pornea s-o relateze preotului din parohia noastră, vecinei noastre, doamna Stead, medic terapeut, a cărei părere voia s-o audă, sau oricui va fi zis vreodată „Susie are vână!”

— Vină! intervenea el. Să vă povestesc eu de vână! Şi numaidecât se lansa cu Susie-a-făcut-pipi-pe-Lindsey.

Dar, după cum va reieşi, tata nu-i pomenise niciodată domnului Harvey despre noi sau despre istorioara Susie-a-făcut-pipi-pe-Lindsey.

Mai târziu, întâlnind-o pe stradă, domnul Harvey avea să-i spună mamei mele următoarele:

— Am auzit de cumplita, groaznica tragedie. Cum o chema pe fiica dumneavoastră?

— Susie, i-a răspuns mama, gârbovită ca de o imensă povară, o povară de care, naivă, nădăjduia să scape într-o zi, neştiind că ea nu va înceta s-o chinuie în noi şi felurite chipuri tot restul vieţii.

Domnul Harvey îi zise ce se obişnuieşte:

— Sper c-au să-l prindă pe nemernic. Îmi pare rău de pierderea pe care aţi suferit-o.

În acel moment eu mă aflam în raiul meu, punându-mi la loc picioarele, iar neobrăzarea lui m-a uluit.

— Omul ăsta n-are pic de ruşine, i-am spus lui Franny, fata care mă luase în primire la sosire.

— Chiar aşa, zise ea.

O judecată cât se poate de simplă. În raiul meu nu prea era loc de minciuni.

Domnul Harvey îmi spuse că nu va dura decât un minut, aşa că m-am luat după el prin lanul de porumb până într-un loc unde numai câteva tulpini erau aplecate la pământ, căci nimeni nu scurta pe acolo drumul la şcoală. Întrebată de ce nu-l mănâncă nimeni, mama îi spusese fratelui meu mai mic, Buckley, că porumbul de pe câmp nu-i comestibil. „Porumbul e pentru cai, nu pentru oameni”, i-

a zis ea. „Nici pentru câini *T* a întrebat

Buckley. „Nici”, i-a răspuns mama. „Nici pentru dinozauri?” a întrebat Buckley. Şi tot aşa.

— Am construit o ascunzătoare mititică, îmi zise domnul Harvey.

Se opri şi se întoarse spre mine.

— Nu văd nimic, i-am zis. Eram conştientă că domnul Harvey se uita cam ciudat la mine. Mai văzusem bărbaţi de vârsta lui măsurându-mă cu aceiaşi ochi, asta după ce mă lungisem şi scăpasem de formele dolofane ale copilăriei, dar, în general, nu se pierdeau cu firea când mă vedeau îmbrăcată în hanoracul bleumarin şi pantalonii galbeni, evazaţi. Purta ochelari mici şi rotunzi, cu rame de aur, iar ochii lui mă priveau pe deasupra lor.

— Susie, ar trebui să fii mai atentă, zise el.

Simţeam nevoia să caut o cale de ieşire, dar n-am făcut-o. De ce? Franny îmi spune că întrebările de acest gen sunt fără rost.

— N-ai făcut-o şi gata. Nu te mai gândi la asta. Nu te ajută cu nimic. Eşti moartă şi trebuie să accepţi acest lucru.

— Mai încearcă o dată, îmi zise domnul Harvey ghemuindu-se şi ciocănind pământul cu degetul.

— Ce-i aia? l-am întrebat. Urechile îmi îngheţaseră. N-aveam pe cap căciuliţa colorată cu pompon şi cu zurgălăi pe care mi-o confecţionase mama de Crăciun. O îndesasem în buzunarul hanoracului.

Îmi amintesc că m-am dus şi am bătut cu piciorul locul lângă care stătea el. Era şi mai dur decât pământul îngheţat, care era destul de tare.

— E lemn, îmi spuse domnul Harvey. Susţine intrarea ca să nu se surpe. În rest, totul e făcut din pământ.

— Ce este? l-am întrebat. Nu mai simţeam frigul şi nici nu mă mai speria privirea pe care mi-o aruncase. Parcă eram la ora de fizică: devenisem pur şi simplu curioasă.

— Vino să vezi.

Era greu de pătruns în ea, a admis el după ce-am

ajuns amândoi înăuntru. Dar eu eram atât de uimită de soba pe care o construise, cu aerisire în caz c-ar fi vrut să facă focul, încât nu băgasem de seamă că era greu de intrat şi de ieşit din această scorbură. Ai putea adăuga faptul că pentru mine „a scăpa” era un concept fără o bază reală în experienţă. Cea mai nesuferită chestie de care a trebuit să scap era Artie, un coleg de şcoală cam trăsnit, al cărui tată era antreprenor de pompe funebre. Artie spunea că poartă asupra lui tot timpul o seringă plină cu lichid pentru îmbălsămare. Pe caiete desena întruna ace din care se prelingeau dă-te negre.

— Super! i-am spus domnului Harvey. Putea să fie şi cocoşatul de la Notredame, despre care citisem la orele de franceză. Nu-mi păsa. Virasem complet. Intrasem în pielea fratelui meu Buckley, cel din excursia de o zi la Muzeul de Istorie Naturală din New York, unde se îndrăgostise de scheletele uriaşe. Nu mai folosisem în public cuvântul „super” din şcoala primară.

„Simplu ca bună ziua”, spunea Franny.

* * *

Văd şi acum bordeiul de parcă ar fi fost ieri, cum de fapt şi era. Viaţa e un veşnic ieri pentru noi. Era de mărimea unei cămăruţe, ca debaraua din locuinţa noastră, locul unde ţineam cizmele şi pelerinele de ploaie şi unde mama îşi instalase maşina de spălat şi uscătorul. Aproape că puteam sta în picioare, însă domnul Harvey trebuia să se aplece. Pe o latură săpase în pământ o laviţă. Se aşeză numaidecât.

— Uită-te în jur, îmi spuse.

Uimită, am măsurat încăperea; mai sus de locul unde şedea el era o etajeră scobită tot în pământ, pe care pusese chibrituri, un set de baterii şi o lampă fluorescentă, singura sursă de lumină din odaie – o strălucire stranie ce mă împiedica să-i văd bine trăsăturile după ce s-a urcat pe mine.

Pe etajeră se mai găseau o oglindă, un brici şi cremă de ras, ceea ce mi se părea destul de ciudat. Nu se bărbierea acasă? îmi închipuiam pesemne că un bărbat cu

o casă arătoasă pe două niveluri, care îşi sapă un bordei în pământ la doar câteva sute de metri de casă, e cam tralala. Tatăl meu avea o vorbă simpatică pentru soiul ăsta de oameni: „Individul este o figură, asta-i tot”.

Prin urmare, probabil am crezut că domnul Harvey era o figură, însă mie îmi plăcea odaia şi era cald în ea şi voiam să ştiu cum a construit-o, care era şpilul şi unde învăţase să facă chestii de-astea.

Dar în momentul în care, trei zile mai târziu, câinele familiei Gilbert a venit acasă cu antebraţul meu de care era agăţată o pănuşă – dovadă grăitoare! – domnul Harvey astupase deja bordeiul, în acele momente eu mă aflam în tranzit. N-am apucat să-l văd asudând, scoţând întăriturile din lemn, vârând într-un sac toate obiectele laolaltă cu rămăşiţele mele, în afară de acel antebraţ. După ce-am ajuns sus cu cele de trebuinţă – suficiente ca să pot privi la ce se petrecea pe Pământ –, soarta familiei mele mă preocupa mai mult ca orice altceva.

Mama şedea cu gura deschisă pe un taburet lângă uşa de la intrare. Chipul ei pal era mai palid ca niciodată. Ochii ei albaştri priveau în gol. Tata se agita continuu. Voia să afle amănunte, să cerceteze lanul de porumb cot la cot cu poliţiştii. îi mulţumesc şi acum lui Dumnezeu pentru detectivul mărunţel, pe nume Len Fenerman, care a pus doi sticleţi să-l poarte pe tatăl meu prin tot oraşul ca să le arate locurile pe unde aveam obiceiul să hoinăresc împreună cu prietenele mele. Poliţaii l-au ţinut pe tatăl meu ocupat într-un mall tot timpul primei zile. Lui Lindsey, la treisprezece ani deja destul de matură, nimeni nu-i suflase o vorbă şi nici lui Buckley, care, la drept vorbind, la patru anişori câţi avea, n-ar fi înţeles o iotă.

Domnul Harvey m-a întrebat dacă nu doream o răcoritoare. Aşa s-a exprimat. I-am spus că trebuie să merg acasă.

— Fii politicoasă şi bea o Cola, repetă el. Sunt sigur că ceilalţi copii nu m-ar refuza.

— Care ceilalţi copii?

— Am construit bordeiul ăsta pentru copiii din

cartier. Am sperat c-ar putea fi un fel de adăpost conspirativ.

Nu cred c-am înghiţit nimic din toate astea nici atunci. Bănuiam că minte, dar mi se părea o minciună vrednică de milă. Mi-l închipuiam un om singur. Citisem despre bărbaţi ca el la orele de cultură medicală. Bărbaţi care nu se căsătoresc niciodată, servesc o cină semipreparată în fiecare seară şi se tem atât de mult să nu fie respinşi, încât nu-şi iau în casă nici măcar un animal. Îmi părea rău pentru el.

— Fie, i-am zis. Am să beau o Cola.

După un scurt răstimp m-a întrebat:

— Susie, nu ţi-e cald? De ce nu-ţi scoţi hanoracul?

Mi l-am scos. Apoi mi-a spus:

— Susie, eşti foarte drăguţă.

— Mulţumesc, i-am răspuns, deşi în acea clipă simţeam ceea ce prietena mea Clarissa şi cu mine botezasem „tremurici”.

— Ai vreun prieten?

— Nu, domnule Harvey, i-am răspuns. Am înghiţit restul de Cola, care nu era deloc puţin şi i-am spus:

— Trebuie să plec, domnule Harvey. E un loc grozav, dar trebuie să plec.

Se ridică de pe laviţă şi îşi făcu numărul de cocoşat pe cei şase paşi scobiţi în pământ, paşi ce duceau spre lumea de-afară.

— Nu ştiu ce te face să crezi că pleci.

Vorbeam ca să nu trebuiască să conştientizez această informaţie: de fapt, domnul Harvey nu era deloc o figură, cum crezusem. Mă făcea să mă simt oribil acum, când îmi bloca ieşirea.

— Domnule Harvey, chiar trebuie să ajung acasă.

— Dezbracă-te.

— Ce?

— Dezbracă-te, zise domnul Harvey. Vreau să verific dacă mai eşti virgină.

— Sunt, domnule Harvey, i-am răspuns.

— Vreau să fiu sigur. Părinţii tăi o să-mi

mulţumească.

— Părinţii mei?

— Vor ca fetele lor să fie cuminţi, zise el.

— Domnule Harvey, i-am spus, lăsaţi-mă să plec.

— Nu pleci, Susie. Acum eşti a mea.

Pe atunci exerciţiile de „fitness44 nu erau la modă, iar despre „aerobic" abia dacă se auzise. Fetele, se spunea, trebuie să aibă un corp delicat şi numai cele pe care le suspectam că erau „băieţoi44 se căţărau pe frânghii la orele de educaţie fizică.

M-am luptat din greu. M-am luptat din răsputeri ca să nu-l las pe domnul Harvey să-mi facă rău, însă acest „din răsputeri" nu era de ajuns, nu era nici măcar pe-aproape şi curând zăceam pe pământ, în pământ, iar el gâfâia şi asuda deasupra mea după ce-şi pierduse ochelarii în timpul încăierării.

Eram atât de vie în acele clipe. Credeam că *cel mai rău lucru din lume* e să stau întinsă pe spate cu un bărbat transpirat deasupra mea. Să fiu sechestrată într-o vizuină în pământ şi să nu ştie nimeni unde mă aflu.

Mă gândeam la mama.

Mama verifica probabil cadranul ceasului de la cuptor. Era un cuptor nou şi mamei îi plăcea că avea ceas. pot programa felurile la minut", se lăudase ea mamei ei, căreia numai de gătit nu-i ardea.

Pesemne era îngrijorată, dar mai mult nervoasă decât îngrijorată de întârzierea mea. Când tata parcase maşina pe aleea din faţa casei, mama se grăbise probabil să-i prepare un sherry sec, arborând o mină exasperată:

— Ştii şi tu cum sunt fetele de gimnaziu, îi va fi zis ea tatălui meu. O fi început carnavalul primăverii.

— Abigail, îi va fi răspuns el, cum să fie carnaval când mai ninge încă? După această nereuşită mama îl va fi adus pe Buckley în sufragerie zicându-i: „Joacă-te cu tata", şi se va fi repezit în bucătărie să tragă şi ea o duşcă de sherry.

Domnul Harvey îşi lipi buzele de buzele mele. Erau umede şi gelatinoase şi am dat să ţip, dar eram prea speriată, prea epuizată după efort. Fusesem sărutată o

dată de un băiat care-mi plăcea. Se numea Ray şi era indian. Vorbea cu accent şi avea tenul măsliniu. N-ar fi trebuit să-mi placă de el. Ochii lui mari, cu pleoapele pe jumătate închise, o făcuseră pe Clarissa să-i numească „abracadabranţi”, dar era un tip drăguţ şi deştept şi mă ajutase să copiez la examenul de algebră prefăcându-se că nu mă ajută. M-a sărutat pe coridor lângă dulapul unde-mi ţineam lucrurile, cu o zi înainte să aducem pozele pentru albumul clasei. Spre sfârşitul verii, când albumul era gata, am văzut că sub poza lui, după obişnuita „Inima mea îi aparţine lui…”, completase „Susie Salmon”. Cred că plănuise totul. Îmi amintesc că buzele îi erau crăpate.

— Nu, domnule Harvey, am îngăimat şi am rostit de nenumărate ori acest cuvânt: *nu*. Şi am mai spus *vă rog* de foarte multe ori. Franny îmi zice că aproape toată lumea spune „vă rog” înainte să moară.

— Susie, te doresc, zise el.

— Vă rog, am spus. Nu, am spus. Uneori le combinam. „Vă rog, nu” sau „Nu, vă rog”. Era ca atunci când insişti că ai cheia potrivită, când de fapt nu-i adevărat, sau când strigi de bucurie: „Am prins-o, am prins-o, am prins-o”, însă mingea de softball[2] zboară pe deasupra ta şi se opreşte în tribună.

— Vă rog, nu.

Dar el se săturase să mă tot audă implorându-l. Îşi vârî mâna în buzunarul hanoracului meu, făcu ghem căciuliţa tricotată de mama şi mi-o îndesă cu putere în gură. Singurul sunet pe care l-am mai scos după aceea era un clinchet slab de zurgălăi.

Plângeam, iar el mă săruta pe faţă şi pe gât cu buzele lui umede şi-şi plimba mâinile pe sub bluza mea. Începeam să-mi părăsesc trupul; începeam să plutesc în aer şi în tăcere. Plângeam şi mă zbăteam ca să nu simt nimic. Negăsind fermoarul invizibil, cusut pe margine cu ingeniozitate de mama, îmi sfâşie pantalonii.

— Chiloţi albi şi groşi, zise el.

2 Joc asemănător cu baseballul, care se joacă pe un teren mai mic şi cu o minge mai uşoară.

Mă simţeam imensă şi umflată. Mă simţeam ca o mare în care el se pişa şi se căca. Îmi simţeam extremităţile corpului răsucindu-se când spre înăuntru, când spre în afară, ca în jocul cu aţişoara pe care-l jucam cu Lindsey ca s-o fac fericită. Începu să-şi facă treaba deasupra mea.

— Susie! Susie! E pusă masa, o auzeam pe mama strigându-mă.

El era în mine. Grohăia.

— Avem miel cu fasole verde.

Eu eram mojarul, el, pistilul.

— Fratele tău a mai desenat ceva cu degetul, iar eu am copt un ştrudel cu mere.

Domnul Harvey mă sili să stau cuminte sub el şi să ascult bătăile inimii lui şi ale inimii mele. A mea tresărea ca un iepure; a lui bufnea ca un ciocan învelit într-o cârpă. Stăteam întinşi amândoi, trupurile noastre atingându-se, şi brusc am avut o revelaţie cutremurătoare. El îmi făcuse treaba aia, iar eu mai trăiam încă. Asta era tot, încă mai respiram. îi auzeam inima. îi simţeam răsuflarea. Pământul negru din jurul nostru mirosea a ceea ce era: ţărână jilavă în care viermii şi animalele îşi duceau traiul de zi cu zi. Aş fi putut urla ceasuri în şir.

Ştiam că mă va ucide. Atunci nu-mi dădeam seama că eram deja un animal pe moarte.

— De ce nu te ridici? îmi zise domnul Harvey lăsându-se într-o parte, apoi aplecându-se peste mine. Vocea lui era blândă, încurajatoare – glasul unui iubit într-o dimineaţă târzie. Un îndemn, nicidecum un ordin.

Nu mă puteam clinti. Nu mă puteam ridica.

Şi, cum nu m-am ridicat – să fi fost din cauza asta, din cauză că nu voiam să-i urmez îndemnul? –, se aplecă într-o parte şi căută deasupra capului său pe etajera unde erau briciul şi crema de ras. Mâna lui apăru cu un cuţit de vânătoare. Scoasă din teacă, lama îmi zâmbea, îndoindu-se într-un rânjet.

Îmi scoase căciuliţa din gură.

— Spune-mi că mă iubeşti, îmi zise el.

I-am spus, în şoaptă.

Sfârşitul venea oricum.

Doi

Când am ajuns în rai, am crezut mai întâi că toată lumea vedea ceea ce vedeam eu. Că în raiul fiecăruia, departe, erau porţi de fotbal şi nişte namile de femei care aruncau cu greutatea sau cu suliţa. Că toate clădirile semănau cu liceele construite prin anii ’60 în suburbiile din nord-est: clădiri masive şi compacte, ridicate pe terenuri nisipoase, peisaje mohorâte cu console şi spaţii deschise care să le facă să pară moderne. Ce-mi plăcea mie era faptul că toate blocurile erau vopsite în turcoaz şi portocaliu, ca şi clădirile liceului Fairfax High[3]. Pe Pământ, uneori îl rugam pe tatăl meu să trecem cu maşina pe lângă Fairfax High ca să-mi pot imagina că mă aflu acolo.

După ultimele clase de gimnaziu, liceul ar fi însemnat un nou început. Ca elevă la Fairfax High, aveam să insist să mi se spună Suzanne. Aveam de gând să-mi port părul în coadă sau prins în coc. Aveam să posed un corp după care ar fi tânjit toţi băieţii şi care ar fi trezit invidia fetelor, dar aveam să fiu atât de amabilă, încât ele s-ar fi simţit mult prea vinovate să facă altceva decât să mă venereze. Îmi plăcea să mă imaginez – asta după ce voi fi devenit regina neîncoronată a liceului – în rolul de protectoare a copiilor străzii.

Când vreunul ar fi râs de Clive Saunders că umblă ca o fată, l-aş fi răzbunat lovindu-l numaidecât pe răutăcios cu piciorul în părţile mai puţin protejate. Băieţilor care o tachinau pe Phoebe Hart pentru sânii ei enormi le-aş fi ţinut o lecţie despre lipsa de haz a bancurilor despre sâni. Ar fi trebuit să uit însă că eu însămi făceam liste pe marginea caietului când o vedeam pe Phoebe legănându-se pe lângă noi: lăptărie, ugere, bidoane. La sfârşitul acestor reverii aveam să mă aşez pe bancheta din spate a maşinii conduse de tatăl meu. Nu mi s-ar fi putut reproşa nimic. Aveam să cuceresc liceul nu în câţiva ani, ci în câteva zile,

3 Reţeaua Fairfax High School, cuprinzînd peste optzeci de licee, este şi azi una dintre cele mai bune din Statele Unite.

sau, inexplicabil, în al treilea an de liceu aveam să câştig un Oscar pentru cel mai bun rol feminin.

Acestea erau visurile mele pe Pământ.

După câteva zile în rai mi-am dat seama că femeile care aruncau cu suliţa şi cu greutatea şi băieţii care jucau baschet pe terenul de bitum scorojit se aflau fiecare în raiul lor propriu. Raiurile lor semănau cu al meu, însă nu erau identice şi în ele se petreceau o mulţime de lucruri asemănătoare.

Pe Holly, colega mea de cameră, am întâlnit-o în a treia zi. Şedea pe un leagăn. (Nu mi-am pus întrebarea dacă liceul are leagăne: de fapt leagănul îl făcea să fie rai! Dar nu leagăne cu scaune plate, ci un fel de căuşe din cauciuc negru şi tare în care te puteai cuibări şi balansa niţel înainte să-ţi faci vânt.) Holly şedea şi citea o carte scrisă într-un alfabet ciudat care îmi amintea de orezul cu carne de porc, mâncare pe care o aducea tatăl meu de la bufetul „Hopa, Grăsane”. Lui Buckley îi plăcea la nebunie acest nume, îi plăcea atât de mult, încât zbiera cât îl ţinea gura: „Hopa, Grăsane!” Acum cunosc vietnameza şi ştiu că nu-i limba pe care Herman Jade, proprietarul bufetului „Hopa, grăsane”, pretindea c-o vorbeşte şi mai ştiu că Herman Jade nu era de fapt numele lui adevărat, ci unul pe care şi-l luase după ce a emigrat din China în Statele Unite. Holly mi-a povestit toate astea.

— Bună, i-am zis. Mă cheamă Susie.

Mai târziu avea să-mi spună că-şi luase acest nume dintr-un film, *Mic dejun la Tiffany*. Dar în acea zi numele pur şi simplu îi ieşise din gură.

— Mă cheamă Holly, îmi zise ea. Fiindcă în raiul ei nu voia să vorbească cu accent, nici nu vorbea cu accent.

I-am admirat părul negru. Strălucea ca în reclamele din reviste.

— De când eşti aici? am întrebat-o.

— De trei zile.

— Şi eu.

M-am aşezat lângă ea în leagăn şi m-am răsucit de câteva ori ca să potrivesc lanţul. Apoi mi-am făcut vânt şi

m-am dat în leagăn până când acesta s-a oprit de la sine.

— Îţi place aici? m-a întrebat ea.

— Nu.

— Nici mie.

Aşa a început.

În raiurile noastre ni s-au dat visurile cele mai simple. La şcoală nu aveam profesori. Nu trebuia să intrăm niciodată la clasă, decât la orele de arte plastice (eu) şi Holly la cele de jazz. Băieţii nu ne ciupeau de fund şi nici nu ne spuneau că mirosim; manualele din care învăţam se intitulau *Seventeen*, *Glamour* şi *Vogue*.

Iar raiurile noastre se lărgeau pe măsură ce prietenia noastră se adâncea. Amândouă voiam o mulţime de lucruri asemănătoare.

Franny, consiliera mea, devenise ghidul nostru. Franny era destul de în vârstă ca să ne poată fi mamă – patruzeci şi ceva de ani şi atât lui Holly cât şi mie ne-a trebuit ceva timp ca să ne dăm seama ce ne lipsea amândurora cel mai tare: mamele noastre.

Franny muncea în raiul ei şi avea parte de recunoştinţă. Pe Pământ, ca asistentă socială, se îngrijise de oamenii săraci şi fără locuinţă. Lucrase pentru o biserică, Sfânta Maria, care dădea de mâncare numai femeilor şi copiilor, şi se ocupase de toate, de la serviciul telefonic la stârpirea gândacilor cu lovituri de karate. O împuşcase în cap un individ care-şi căuta nevasta.

Franny ne-a făcut o vizită lui Holly şi mie într-a cincea zi. Ne-a oferit suc Kool-Aid de lămâie în pahare de plastic.

— Sunt aici ca să dau o mână de ajutor, ne-a spus ea.

M-am uitat în ochii ei mici şi albaştri, încercănaţi de riduri vesele, şi i-am spus adevărul.

— Ne plictisim.

Holly se chinuia să-şi scoată toată limba din gură ca să vadă dacă nu i se înverzise.

— Ce anume vreţi? întrebă Franny.

— Nu ştiu, i-am răspuns.

— Tot ce aveţi de făcut e să doriţi un lucru şi T dacă-l

veţi dori suficient şi veţi înţelege de ce, adică veţi şti cu adevărat, acel lucru o să se întâmple.

Părea atât de simplu, şi aşa şi era. Aşa aiftreuşit Holly şi cu mine să obţinem duplexul.

— Pe Pământ detestam casa în care locuiam, o casă construită pe două niveluri. Detestam mobila părinţilor mei şi faptul că lângă casa noastră era o altă casă, apoi încă una şi iarăşi una – şiruri de case identice pe aceeaşi colină. Duplexul nostru dădea într-un parc şi puţin mai departe, totuşi, destul de aproape ca să ne dăm seama că nu eram singure, se zăreau luminile de la alte case

În cele din urmă, am început să doresc tot mai multe lucruri. Ceea ce mi se părea un lucru straniu era că voiam nespus să ştiu ceea ce nu aflasem niciodată pe Pământ. Voiam să fiu lăsată să mă maturizez.

— Oamenii se maturizează crescând, i-am spus lui Franny. Eu vreau să trăiesc.

— Asta nu se poate, îmi zise ea.

— N-am putea măcar să-i privim pe cei care trăiesc? o întrebă Holly.

— Deja faceţi treaba asta, ne spuse ea.

— Cred că Holly se referă la vieţi întregi, am zis eu, de la început până la sfârşit, ca să vedem cum au reuşit. Să aflăm secretele lor. Atunci ne vom putea preface mai bine.

— Nu veţi putea avea această experienţă, ne-a lămurit Franny.

— Mulţumesc, Creier Central, i-am zis eu. Dar raiurile noastre au început să se lărgească.

Liceul era tot acolo, tot cu vechea arhitectură Fairfax, însă acum erau drumuri care duceau spre afară.

— Călcaţi pe poteci, ne zise Franny, şi veţi găsi ceea ce vă trebuie.

Acesta a fost deci momentul în care Holly şi cu mine am pornit-o la drum. În raiul nostru era o prăvălie cu îngheţată unde atunci când cereai îngheţată de mentă pe băţ nimeni nu-ţi răspundea: „Numai în sezon”; mai era şi o gazetă în care deseori apăreau pozele noastre, făcându-ne să părem importante; de asemenea, bărbaţi adevăraţi şi

femei frumoase, căci Holly şi cu mine ne dădeam în vânt după revistele de modă. Uneori Holly părea preocupată de altceva, alteori când o căutam era plecată. Asta se întâmpla atunci când se ducea într-o parte a raiului, o parte care nu ne aparţinea amândurora. În acele clipe îmi lipsea, dar îmi lipsea într-un fel aparte, căci cunoşteam deja sensul veşniciei.

Nu puteam avea ceea ce doream cel mai mult: ca domnul Harvey să fie mort, iar eu să trăiesc. Raiul nu era perfect. Dar am ajuns să cred că, dacă priveam de aproape şi dacă voiam neapărat, puteam schimba vieţile celor pe care-i iubeam pe Pământ.

Tatăl meu a fost cel care a ridicat receptorul pe 9 decembrie. Era începutul sfârşitului. Le-a spus poliţiştilor grupa mea de sânge, a trebuit să le descrie culoarea pielii mele. L-au întrebat dacă am trăsături distinctive. Începu să le descrie amănunţit înfăţişarea mea, pierzându-se în detalii. Detectivul Fenerman îl lăsă să vorbească, deoarece ceea ce avea să-i transmită era o veste mult prea oribilă ca să-l întrerupă. Apoi însă i-o dezvălui:

— Domnule Salmon, am găsit doar o parte din cadavru.

Tatăl meu şedea în bucătărie şi deodată fu cuprins de o senzaţie de greaţă. Cum să-i spună lui Abigail?

— Deci nu puteţi fi siguri că-i moartă?

— Nimic nu-i sigur niciodată, îi zise Len Fenerman.

Acestea au fost cuvintele pe care tata i le-a împărtăşit mamei mele: „Nimic nu-i sigur niciodată.

Trei zile la rând, tatăl meu nu ştiu cum să se apropie de mama sau ce să-i spună. Înainte nu se simţiseră niciodată înfrânţi amândoi deodată. De obicei, doar unul din ei avea nevoie de celălalt, nu amândoi în acelaşi timp, şi în felul ăsta mai era o şansă ca, prin contact, unul să împrumute putere de la celălalt. Şi nu ştiuseră niciodată, cum se întâmpla acum, ce însemna cuvântul *oroare*.

— Nimic nu-i sigur niciodată, repeta mama, agăţându-se de aceste cuvinte, exact ceea ce sperase tatăl meu.

Mama era cea care cunoştea semnificaţia fiecărei amulete de pe brăţara mea – de unde făcusem rost de fiecare şi de ce-mi plăcea. Făcu o listă amănunţită cu tot ce avusesem pe mine sau luasem cu mine. În caz că ar fi fost găsite undeva, rătăcite pe vreun drum, aceste indicii i-ar fi ajutat pe poliţişti să stabilească o legătură între ele şi moartea mea.

În mintea mea ezitam între bucuria dulce-amară de-a o vedea pe mama repetând numele tuturor obiectelor pe care le purtam şi le iubeam şi zadarnica ei speranţă că aceste obiecte ar avea vreo însemnătate. Că omul care găsea guma cu un personaj de desene animate imprimat pe ea sau insigna cu vreun cântăreţ de rock avea să le predea numaidecât poliţiei.

După telefonul lui Len, tatăl meu îşi petrecu braţul pe după umerii mamei şi amândoi se aşezară pe pat cu privirile în gol; mama agăţându-se orbeşte de lista de obiecte, tata parcă simţind că intrase într-un tunel întunecos. La un moment dat începuse să plouă. Îmi dădeam seama că în acea clipă amândoi se gândeau la acelaşi lucru, dar niciunul nu îndrăznea să-l pomenească: poate că eram undeva *îx*\ ploaie; sperau să fiu în siguranţă; eram într-un loc cald şi uscat.

Niciunul nu ştia care adormise primul. Cu oasele fiinţe de oboseală, aţipiră amândoi şi se treziră cu un sentiment de vinovăţie deodată. Ploaia, care-şi schimba compoziţia în funcţie de temperatură, devenise măzăriche, ropotul boabelor de gheaţă pe acoperiş trezindu-i pe amândoi în acelaşi timp. &

Nu vorbeau. Priveau unul la celălalt în lumina scăzută a lampadarului din colţul încăperii.

Mama începu să plângă şi tata o luă în braţe, îi şterse lacrimile cu dosul degetelor care-i mângâiau pometii obrajilor şi o sărută blând pe pleoape.

Când s-au atins, mi-am întors privirea. Mi-am îndreptat ochii spre lanul de porumb ca să văd dacă nu rămăsese ceva ce-ar fi putut fi găsit de poliţişti a doua zi dimineaţa. Măzărichea culcase la pământ tulpinile şi

alungase toate animalele în bârlogurile lor. Nu prea adânc în pământ erau catacombele iepurilor sălbatici la care ţineam atât de mult – iepurii care ronţăiau florile şi zarzavaturile vecinilor şi care uneori, fără să ştie, aduceau otrava acasă în vizuină, astfel încât sub pământ, departe de bărbatul sau femeia care-şi împrejmuise grădina cu momeală toxică, o întreagă familie de iepuraşi murea în chinuri.

În dimineaţa zilei de 10, tatăl meu vărsă tot whisky-ul în chiuveta din bucătărie. Lindsey îl întrebă de ce.

— Mă tem c-am să-l beau, îi zise el.

— Cine a sunat la telefon? îl interogă sora mea.

— Ce telefon?

— Te-am auzit vorbind despre lucrul ăla pe care-l spui mereu despre Susie când zâmbeşte. Despre stelele care explodează.

— Am spus eu asta?

— Faci pe prostu'. Aşa-i că era un poliţai?

— Fără minciuni?

— Fără, consimţi Lindsey.

— S-a descoperit o parte dintr-un cadavru. E posibil să provină de la Susie.

Lindsey simţi o izbitură în stomac.

— Ce?

— Nimic nu-i sigur niciodată, încercă tata.

Lindsey se aşeză la masă.

— Mi-e rău, zise ea.

— Scumpo?

— Tati, vreau să-mi spui care parte, care bucată din cadavru* după care mă duc să vărs.

Tatăl meu luă de pe etajeră un vas mare de metal şi-l puse pe masă în faţa lui Lindsey înainte să se aşeze.

— În regulă, zise ea. Zi-mi.

— Un antebraţ. L-a descoperit câinele familiei Gilbert.

O ţinu de mână cât timp ea vomită, aşa cum promisese, în vasul argintiu.

Ceva mai târziu vremea se limpezi şi nu departe de

casa noastră poliţiştii împrejmuiră lanul de porumb cu un cordon şi-şi începură investigaţiile. Topindu-se şi amestecându-se, ploaia, lapoviţa, zăpada şi măzărichea umeziseră solul, însă într-un loc se vedea limpede că pământul fusese răscolit de curând. Poliţiştii începură să sape acolo.

În unele porţiuni – aveau să descopere ulterior cei de la laborator – noroiul conţinea o concentraţie mare de sânge, dar în acele clipe poliţiştii scormoneau pământul jilav şi rece cu un sentiment tot mai pronunţat de frustrare.

Pe marginea terenului de fotbal câţiva vecini păstrau o distanţă respectuoasă faţă de cordonul împrejmuitor, urmărindu-i curioşi pe oamenii îmbrăcaţi în hanorace albastre, incomode, care mânuiau lopeţile şi greblele ca pe nişte instrumente medicale.

Tata şi mama rămaseră acasă. Lindsey era în camera ei. Buckley se dusese la prietenul lui, Nate, la care îşi petrecea aproape tot timpul în acea perioadă. I se spusese că m-am dus să dorm o vreme la Glarissa.

Ştiam unde se afla cadavrul meu, dar nu le puteam spune. Priveam şi aşteptam să văd ce vor vedea ei. Apoi, ca un trăsnet, pe la asfinţit, un poliţist îşi ridică pumnul plin de noroi.

— Aici! strigă el şi ceilalţi poliţişti se adunară în jurul lui.

Vecinii plecaseră la casele lor, în afară de doamna Stead. După ce stătu de vorbă cu poliţistul care făcuse descoperirea, detectivul Fenerman îşi întrerupse discuţia şi se apropie de dânsa.

— Doamna Stead? o întrebă el de după cordonul ce-i despărţea.

— Da.

— Aveţi un copil la şcoală?

— Da.

— N-aţi vrea să veniţi cu mine?

Un poliţist tânăr o conduse pe doamna Stead pe sub cordon pe câmpul bolovănos şi frământat până la locul

unde se aflau ceilalţi bărbaţi.

— Doamnă Stead, vi se pare cunoscut? o întrebă Len Feperman. Ţinea în mână un exemplar necartonat din *să ucizi o pasăre cântătoare*. Se citeşte aşa ceva la şcoală?

— Da, răspunse ea, culoarea dispărându-i din obraji după ce rostise acest cuvânt mititel.

— Nu vă supăraţi că vă întreb… urmă el.

— În clasa a noua, zise ea, privind în ochii de granit ai lui Len Fenerman. În clasa lui Susie.

Doamna Stead era terapeut şi se baza pe capacitatea ei de-a face faţă veştilor rele şi de-a discuta la modul raţional despre aspectele mai dificile din viaţa pacienţilor ei, dar acum fu nevoită să se sprijine de tânărul poliţist care o condusese până acolo. Simţeam c-ar fi dat orice să se fi dus şi ea împreună cu ceilalţi vecini, să fie acasă lângă bărbatul ei sau în curte cu fiul ei.

— Cine predă această materie?

— Doamna Dewitt, răspunse doamna Stead. Pentru copii e o adevărată binecuvântare, după *Othello*.

— Othello?

— Da, zise ea, cunoştinţele ei despre şcoală devenind deodată extrem de importante. Toţi poliţiştii erau numai urechi.

— Doamnei Dewitt îi place să-şi moduleze lista de lecturi. Porneşte în forţă cu Shakespeare prin preajma Crăciunului, după care îi răsplăteşte pe copii cu Harper Lee. Dacă avea la ea *să ucizi o pasăre cântătoare*, înseamnă că Susie îşi predase deja eseul despre *Othello*.

Toate se potriveau.

Poliţiştii dădură mai multe telefoane. Vedeam cum cercul se lărgeşte. Doamna Dewitt primise într-adevăr lucrarea mea. În cele din urmă, o expediase necorectată prin poştă părinţilor mei. „M-am gândit că aţi dori să o păstraţi”, notase doamna Dewitt pe un bileţel. „Îmi pare foarte, foarte rău”.

Lindsey moşteni eseul pe care-l scrisesem fiindcă mama nu avea putere să-l citească. îl intitulasem „Ostracizatul: singurătatea unui om”. Lindsey îmi sugerase

să folosesc „ostracizatul”, meritul meu fiind cealaltă jumătate a titlului. Sora mea făcu trei găurele pe marginea foilor scrise citeţ de mână şi le prinse într-un dosar gol pe care îl puse în dulap sub cutia cu păpuşile Barbie şi sub cea cu Trenţăroasa Ann şi Andy, toate păstrate în perfectă stare, lucru pentru care o invidiam.

Detectivul Fenerman îi sună pe părinţii mei. Descoperiseră un manual de şcoală pe care – bănuiau ei – îl primisem în ultima zi.

„Dar ar putea să aparţină oricui, îi spuse mama tatălui meu în momentul în care se pregăteau de o altă noapte de veghe. Sau l-ar fi putut pierde pe drum”.

Dovezile se adunau, dar ei refuzau să le dea crezare.

Două zile mai târziu, pe 12 decembrie, poliţia descoperi notiţele mele de la orele domnului Botte. Cine ştie ce vietate mutase caietul de unde fusese îngropat iniţial – noroiul nu corespundea mostrelor de la faţa locului, dar, după ce o pisică dăduse jos un cuib de cioară, fură găsite colile milimetrice, mâzgălite cu ecuaţii pe care, deşi nu le înţelegeam niciodată, mi le copiam cu conştiinciozitate. De frunze şi de rămurele erau prinse bucăţele de hârtie. Poliţiştii le desprinseră cu grijă împreună cu altele dintr-un alt fel de hârtie, mai subţire, sfărâmicioasă şi fără linii.

Fata care lbcuia în casa cu copacul recunoscu scrisul. Nu era scrisul meu, ci al lui Ray Singh, băiatul care se îndrăgostise de mine. Pe o hârtie specială, de orez, a mamei sale, Ray îmi scrisese un bileţel de dragoste pe care n-am apucat să-l citesc niciodată. Mi-l băgase în caiet miercuri, la ora de laborator. Scrisul lui era lizibil. Când au sosit, poliţiştii fură nevoiţi să pună cap la cap bucăţile din caietul meu de biologie şi cele din bileţelul lui Ray Singh.

„Ray nu se simte bine”, îi zise mama sa unui detectiv care voia să stea de vorbă cu el. Dar acesta află de la ea ceea ce dorea să ştie. Ray dădea numai din cap când ea îi repeta întrebările pe care i le punea poliţistul. Da, îi scrisese un bileţel de dragoste lui Susie Salmon. Da, i-l pusese în caiet după ce domnul Botte o rugase să adune

extemporalele. Da, îl semnase cu numele „Maurul”.

Ray Singh deveni primul suspect.

— Dulceaţa aia de băiat? îi zise mama tatălui meu.

— Ray Singh e drăguţ, spuse sora mea cu o voce inexpresivă la cina din acea seară.

Îi priveam pe-ai mei şi ştiam că ei ştiu. Nu era Ray Singh.

Poliţiştii tăbărâră asupra casei sale, încolţindu-l, insinuând tot felul de chestii. îi încuraja să procedeze astfel vinovăţia pe care o citeau pe pielea lui măslinie, furia ce le-o trezea felul său de-a fi, frumuseţea exotică, inaccesibilă a mamei sale. Dar Ray avea un alibi. Un întreg cortegiu de naţiuni putea fi chemat să depună mărturie în favoarea sa. Tatăl său, profesor de istorie postcolonială la Penn[4], îi sugerase fiului său să vorbească despre experienţa generaţiei tinere la o prelegere ţinută la International House chiar în ziua în care am murit eu.

La început, absenţa lui Ray de la şcoală fu interpretată ca o dovadă a vinovăţiei sale, dar după ce primi o listă cu patruzeci şi cinci de participanţi care îl auziseră vorbind despre „Suburbia: experienţa americană”, poliţia trebui să conceadă că Ray era nevinovat. Sticleţii stăteau în faţa casei lui Singh şi rupeau rămurele din gardul viu. Ar fi fost atât de simplu, atât de magic ca răspunsul să le pice literalmente din cer dintr-un arbore. Dar începură să circule tot felul de zvonuri şi bruma de respect pe care Ray reuşise să şi-o agonisească printre profesori şi colegi se topi ca prin farmec. După orele de la şcoală se ducea acum direct acasă.

Toate astea mă scoteau din minţi. Să privesc şi să nu pot să-i îndrept pe poliţişti spre casa cea verde, atât de aproape de părinţii mei, unde domnul Harvey şedea şi sculpta umbrarul căsuţei gotice de păpuşi de care se apucase. Urmărea ştirile şi frunzărea ziarele, dar îşi purta nevinovăţia ca pe un palton vechi şi confortabil. Se iscase o nebunie în el, dar acum era calm.

Încercam să găsesc mângâiere la Holiday, câinele

4 Universitatea Pennsylvania, cu sediul în oraşul Philadelphia.

nostru. îi simţeam lipsa într-un fel cum nu-mi permiteam încă să le duc lipsa mamei, tatălui, surorii şi fratelui meu. Acel fel de lipsă ar fi însemnat să accept că n-aveam să mai fiu cu ei niciodată. Poate părea o prostie, dar eu nu credeam asta, nu voiam să cred lucrul ăsta. Holiday stătea noaptea cu Lindsey, dar alerga la tatăl meu ori de câte ori acesta răspundea la uşă vreunui necunoscut. Se bucura de orice mâncare pe care mama i-o oferea pe ascuns. îl lăsa pe Buckley să-l tragă de coadă şi de urechi în casa cu uşile zăvorâte.

În pământ era prea mult sânge.

Pe 15 decembrie, printre bătăile în uşă care-i preveneau pe părinţii mei că trebuia să se imunizeze zdravăn înainte de-a deschide – vecinilor amabili, dar fâstâciţi, reporterilor confuzi, dar cruzi – sosi una care în sfârşit îl făcu pe tatăl meu să creadă.

Era Len Fenerman, cel care fusese atât de amabil cu el, însoţit de un ofiţer de poliţie. Intrară în casă, îndeajuns de familiarizaţi cu locul ca să ştie că mama mea prefera ca ei să meargă şi să spună ce aveau de spus în camera de zi, ca să nu fie auziţi de sora şi de fratele meu.

— Am găsit un obiect de uz personal care credem că-i aparţine lui Susie, zise Len.

Len era scrupulos. îl vedeam cum îşi măsoară cuvintele. Se asigura că, prin cele spuse, părinţii mei aveau să fie eliberaţi de primul lor gând – că poliţia îmi descoperise cadavrul, că în mod sigur eram moartă.

— Ce? întrebă mama nerăbdătoare. Îşi încrucişase braţele, pregătită pentru încă un amănunt nesemnificativ în care ceilalţi investeau un sens. Mama era ca un zid. Caietele şi romanele nu însemnau nimic pentru ea. Fiica ei putea supravieţui chiar şi fără un antebraţ. Mult sânge însemna mult sânge. Nu era un cadavru. O spusese Jack şi ea îl credea: „Nimic nu-i sigur niciodată”.

Dar când au pus pe masă sacul cu probe în care se afla căciuliţa mea, ceva în ipama se frânse. Zidul splendid de cristal care-i protejase inima – care o întărise în neîncrederea ei – crăpase.

— Căciuliţa, zise Lindsey. Se strecurase în cameră dinspre bucătărie. Nimeni afară de mine n-o văzuse venind.

Mama scoase un sunet şi-şi întinse mâna. Era un scrâşnet metalic, de motor omenesc înecându-se, scoţând ultimele zgomote înainte să se gripeze.

— Am analizat fibrele, le zise Len. Se pare că persoana care a acostat-o pe Susie a folosit-o în timpul crimei.

— Ce? întrebă tata. Se simţea complet lipsit de vlagă. I se spusese ceva ce nu putea pricepe.

— Ca s-o facă să tacă.

— Ce?

— E îmbibată cu saliva ei, adăugă ofiţerul în uniformă care tăcuse până atunci.

— A folosit-o pe post de căluş.

Mama mea o smulse din mâinile lui Len Fenerman şi, când ateriză pe genunchi, zurgălăi pe care-i cususe pe pompon scoaseră un clinchet. Se aplecă peste căciuliţa pe care mi-o făcuse cu mâinile ei.

Am văzut-o pe Lindsey stând ţeapănă în pragul uşii. Părinţii noştri i se păreau de nerecunoscut; totul era de nerecunoscut.

Tatăl meu îi conduse până la uşă pe bine intenţionatul Len Fenerman şi pe ofiţerul în uniformă.

— Domnule Salmon, îi spuse Len Fenerman, având în vedere cantitatea de sânge descoperită şi violenţa pe care mă tem c-o presupune, dar şi celelalte probe materiale despre care am discutat, suntem nevoiţi să acţionăm pe baza ipotezei că fiica dumneavoastră a fost ucisă.

Lindsey auzea ceea ce ştia deja, ceea ce aflase cu cinci zile mai înainte, când tata îi vorbise despre antebraţul meu. Mama începu să plângă.

— Din acest moment ne vom continua cercetările pornind de la premisa că s-a comis o crimă, zise Fenerman.

— Dar nu există niciun cadavru, îndrăzni tatăl meu.

— Toate dovezile indică moartea fiicei dumneavoastră. Regret nespus.

Ofiţerul în uniformă se ferise să privească în ochii rugători ai tatălui meu. Mă întrebam dacă era un lucru pe care-l învăţase la Academia Militară. Dar Len Fenerman înfruntă privirea lui tata.

— Am să revin ceva mai târziu, zise el.

Când se întoarse în cameră, tatăl meu se simţea prea vlăguit ca să meargă la mama, care şedea pe covor, sau la sora mea, o siluetă încremenită lângă ea. Nu suporta să fie văzut de ele. Urcă scările gândindu-se la Holiday, care stătea întins pe covorul din birou. Ultima oară îl zărise acolo. În gulerul adânc şi creţ al câinelui tatăl meu îşi permise să plângă.

În acea după-amiază toţi trei umblau în vârful picioarelor, ca şi când sunetul paşilor ar fi avut puterea să confirme vestea. Mama lui Nate bătuse la uşă ca să-l aducă acasă pe Buckley. Neprimind răspuns, se îndepărtase, ştiind că ceva se schimbase în această casă, o casă care arăta exact ca şi celelalte de pe ambele părţi ale străzii. Amândoi, Buckley şi mama lui Nate, complotară să iasă în oraş după îngheţată, ceea ce avea să-i strice fratelui meu pofta de mâncare.

La orele patru mama şi tata nimeriră în aceeaşi cameră de la parter. Intraseră din direcţii opuse.

Mama privi spre tata.

— Mama, zise ea, iar el încuviinţă din cap. Tatăl meu sună la singura mea bunică în viaţă, mama mamei mele, bunica Lynn.

Mă temeam că sora mea, lăsată singură, va face o trăsnaie. Stătea în camera ei pe patul cel vechi la care renunţaseră părinţii mei şi se antrena. Respiră adânc şi ţine aerul în tine. Încearcă să stai nemişcată perioade tot mai lungi. Fă-te mică şi tare ca piatra. Încolăceşte-ţi picioarele şi îndoaie-le sub tine acolo unde nu te vede nimeni.

Mama îi spusese că putea alege dacă voia să se întoarcă la şcoală înainte de Crăciun – nu mai era decât o săptămână dar Lindsey dorea să se întoarcă.

Luni, la ora de dirigenţie, când Lindsey se apropie de

catedră, toţi ochii erau aţintiţi asupra ei.

— Scumpa mea, îi spuse în şoaptă doamna Dewitt, domnul director ar dori să te vadă.

Sora mea evită s-o privească drept în faţă pe doamna Dewitt când aceasta o chemă la dânsa. Lindsey îşi perfecţionase arta de-a vorbi cu oamenii privind prin ei. Acesta era pentru mine primul indiciu că urma să cedeze. Doamna Dewitt era şi profesoara noastră de engleză, dar, lucru mai important, era căsătorită cu domnul Dewitt, antrenorul de fotbal al băieţilor, cel care o încurajase pe Lindsey să se înscrie în echipa sa. Surorii mele îi plăcea de familia Dewitt, dar în dimineaţa aia începuse să privească nuţnai în ochii celor împotriva cărora putea să lupte.

Pe când îşi strângea lucrurile auzea şoapte din toate părţile. Era sigură că înainte să iasă din clasă Danny Clarke îi şoptise ceva Sylviei Henley. Cineva din spatele clasei scăpase ceva pe jos.

A făcut asta, credea ea, pentru ca atunci când se va duce să ridice obiectul de pe jos să poată sufla o vorbă-două vecinului său despre sora fetei moarte.

Lindsey străbătu coridoarele intrând şi ieşind dintre şirurile de dulapuri, ferindu-se să dea peste cineva care ar fi putut fi pe aproape. Aş fi vrut să pot s-o însoţesc, să-l imit pe director şi felul în care deschidea şedinţele din amfiteatru:» Directorul vostru e un amic cu principii!” Aş fi şoptit în urechea ei, făcând-o să se prăpădească de râs.

Dar, deşi avusese noroc cu coridoarele pustii, când a ajuns în partea din faţă avu ghinionul să dea peste privirile înlăcrimate ale secretarelor. Ce contează! Se pregătise acasă, în dormitor. Era înarmată până-n dinţi pentru orice asalt de compasiune.

— Lindsey, i se adresă directorul Cade-n, am primit azi-dimineaţă un telefon de la poliţie. Îmi pare rău să aud de pierderea pe care ai suferit-o.

Ea îşi aţinti ochii asupra lui, nu atât o privire, cât un laser.

— Ce pierdere?

Domnul Cade-n socotea că problemele elevilor

trebuie abordate la modul direct. Ieşi de după birou şi o conduse pe Lindsey spre ceea ce elevii botezaseră „Divanul” – obiect pe care domnul Cade-n avea să-l înlocuiască mai târziu cu două scaune, asta după ce Inspectoratul şcolar îl sfătuise *e & Nu-i bine să ţineţi un divan aici*; *mai potrivite sunt scaunele*. *Divanul transmite un mesaj greşit*

Domnul Cade-n se aşeză pe Divan; la fel şi Lindsey. Îmi place să cred că în acel moment era niţel emoţionată – indiferent de cât de îndurerată – să stea chiar pe Divan. Îmi place să cred că n-o privasem de toate bucuriile.

— Suntem aici ca să ajutăm cum putem, îi zise domnul Cade-n. Omul se străduia.

— Mă simt bine, îi răspunse ea.

— N-ai vrea să vorbeşti despre asta?

— Poftim? întrebă ea. Lindsey era ceea ce tatăl meu numea „irascibilă”, ca în „Susie, nu-mi vorbi pe tonul ăsta irascibil”.

— Pierderea ta, adăugă el. Domnul Cade-n îşi întinse braţul ca să poată atinge genunchiul surorii mele. Mâna lui era o torţă care o frigea.

— Nu mi-am dat seama c-aş fi pierdut ceva, îi zise ea şi, cu un efort herculean, îşi netezi cămaşa şi-şi verifică buzunarele.

Domnul Cade-n nu ştia ce să mai spună. Cu un an înainte, Vicki Kurtz se prăbuşise în braţele lui. Fusese greu, da, dar acum, privind în urmă, Vicki Kurtz şi mama ei moartă îi apăreau ca o criză rezolvată cu măiestrie. O condusese pe Vicki Kurtz pe canapea – nu, nu, chiar Vicki se dusese şi se aşezase pe ea – şi îi spusese: „Îmi pare rău pentru pierderea suferită”, iar Vicki Kurtz explodase ca un balon umflat prea tare. O ţinuse în braţe în timp ce ea plângea de mama focului, aşa că în seara aceea îşi dusese cămaşa la curăţătorie.

Dar Lindsey Salmon era altă mâncare de peşte. Era talentată, una dintre cei douăzeci de elevi din şcoala pe care o păstorea care fuseseră selectaţi pentru tabăra elevilor supradotaţi. Singura pată din dosarul ei era o mică

altercaţie pe la începutul anului şcolar cu o profesoară care o certase pentru că ar fi adus la şcoală literatură obscenă: *Frica de zbor*[5].

„Fă-o să râdă, voiam să-i zic domnului Cade-n. Du-o la un film cu fraţii Marx, aşază-te pe o pernă care scoate zgomot de băşini, arată-i chiloţii de pe dumneata cu drăculeţii ăia mititei care mănâncă hot-dog!”

Tot ce puteam face era să vorbesc, dar pe Pământ nimeni nu mă putea auzi.

Inspectoratul şcolar îi testase pe toţi elevii, iar apoi hotărâse cine era supradotat şi cine nu. Îmi plăcea să-i dau de înţeles lui Lindsey că părul ei mă enerva mai tare decât statutul meu de idioată. Amândouă ne născuserăm cu un păr blond şi bogat, dar al meu căzuse iute, fiind înlocuit de o claie de păr castaniu. Însă al lui Lindsey a rămas neschimbat, dobândind un fel de aură mitică. Ea era singura blondă autentică din familia noastră.

Dar, după ce-a fost declarată supradotată, Lindsey a dorit să-şi păstreze acest renume. Se închidea în camera ei şi citea cărţi serioase. În vreme ce eu mă delectam cu *Eşti acolo, Dumnezeule? Sunt eu, Margaret*[6], ea se apucase de eseurile lui Camus. E posibil să nu fi înţeles chiar tot, dar Lindsey ducea cartea cu ea pretutindeni şi drept urmare lumea – inclusiv profesorii – începu s-o lase în pace.

— Lindsey, ce vreau eu să-ţi spun e că tuturor ne lipseşte Susie, îi zise domnul Cade-n.

Ea nu-i răspunse.

— Era foarte deşteaptă, îndrăzni el.

Ea îi aruncă o privire absentă.

— Acum totul e pe umerii tăi.

Habar n-avea ce spune, dar socotea că tăcerea ar fi însemnat că discuţia se încheiase.

— Acum ai rămas singura fiică a familiei Salmon.

Nimic.

— Ştii cine a venit la mine azi-dimineaţă? Domnul

5 Fear of Flying (1973), roman controversat âl scriitoa

6 Are You There God ? It’s Me, Margaret, roman din 1971 de Judy Blume al cărui personaj principal este o adolescentă.

Cade-n îşi pregătise un final măreţ care, era sigur de asta, avea s-o dea gata. Domnul Dewitt. Se gândeşte serios să antreneze o echipă de fete, zise domnul Cade-n. Tu eşti la baza acestei idei. Te-a văzut cât eşti de bună, la fel de pricepută ca şi băieţii, şi crede că, dacă tu vei prelua conducerea, vor veni şi alte fete. Ce zici?

În piept inima surorii mele se închise ca un pumn.

— Aş spune că mi-ar fi foarte greu să joc fotbal pe un teren aflat la nici zece metri de locul unde se presupune c-ar fi fost ucisă sora mea.

Goool!

Domnul Cade-n rămase cu gura căscată.

— Mai e ceva? întrebă Lindsey.

— Nu, eu… Domnul Cade-n îşi întinse iar mâna. Mai rămăsese ceva – dorinţa de-a înţelege.

— Vreau să ştii cât de rău ne pare, spuse el.

— Am să întârzii la oră, zise ea.

În acel moment îmi amintea de un personaj din westernurile care-i plăceau tatălui meu, cele pe care le priveam împreună la televizor noaptea. Un bărbat care, după ce trăgea, un foc îşi ducea pistolul la gură şi sufla pe ţeavă.

Lindsey se ridică şi ieşi încet din biroul directorului Cade-n. Ieşirile erau singurele ei clipe de răgaz. Secretarele erau de cealaltă parte a uşii, profesorii în faţa clasei, elevii în fiecare bancă, părinţii noştri acasă, poliţiştii în misiune. Nu va ceda. O urmăream atentă, simţeam cuvintele pe care şi le repeta întruna în cap*. În regulă. Totul e-n regulă*. Eu eram moartă, dar asta se întâmpla tot timpul – oamenii mai şi mureau. În ziua aceea, ieşind din biroul directorului, Lindsey părea că se uită în ochii secretarelor, dar de fapt privea rujul aplicat aiurea sau taioarele din mătase.

În seara aceea se aşeză pe podea în camera ei şi-şi propti tălpile de birou. Făcu zece serii de ridicări. Apoi se apucă de flotări. Nu dintr-alea pentru fete. Domnul Dewitt îi povestise despre cele pe care trebuia să le execute în armată, cu capul sus sau într-o mână şi cu bătaie din

palme între. După ce făcu zece flotări se duse şi-şi alese din bibliotecă cele mai grele cărţi – dicţionarul şi atlasul. Lucră cu bicepşii până ce începură s-o doară braţele. Se concentra exclusiv asupra respiraţiei. Inspiraţie. Expiraţie.

Şedeam în foişor în scuarul principal din raiul meu (vecinii noştri, familia O'Dwyer, aveau un foişor şi crescusem cu dorinţa aprigă de-a avea şi eu unul) şi urmăream înverşunarea surorii mele.

Cu câteva ore înainte să mor, mama atârnase de frigider un desen făcut de Buckley în care o linie albastră şi groasă despărţea văzduhul de pământ. În zilele următoare i-am văzut pe-ai mei învârtindu-se pe lângă acel desen şi m-am convins că linia albastră şi groasă era un loc adevărat – un loc între tărâmuri unde orizontul raiului se unea cu Pământul. Voiam să ajung acolo, la albastrul creioanelor colorate – al mării, turcoazului, văzduhului.

Deseori mă trezeam dorind lucruri simple, pe care le obţineam. Comori îmblănite. Câini.

În fiecare zi în rai, prin parcul din faţa dormitorului meu alergau câini mari şi mici, câini de toate rasele. Când deschideam uşa îi vedeam: graşi şi fericiţi, costelivi şi păroşi, zvelţi şi chiar fără blană. Pitbullii se rostogoleau pe spate, sfârcurile negricioase şi dilatate ale femelelor implorându-i pe căţeluşi să vină şi să sugă, fericiţi să stea la soare. Baseţii, împiedicându-se în propriile lor urechi, mergeau agale, înghiontind dosul unui şoricar, gleznele unui ogar, capul unui pechinez. Şi când Holly, scoţându-şi saxofonul, se aşeza în faţa uşii ce dădea spre parc şi începea să cânte bluesuri, toţi câinii alergau să i se alăture în cor. Se aşezau pe labele de dinapoi şi se jeluiau. Atunci se deschideau alte uşi şi femeile ieşeau din apartamentele în care locuiau singure sau cu vreo colegă. Ieşeam şi eu, iar Holly începea un bis interminabil, soarele scăpăta, iar noi dansam cu câinii – toţi împreună. Alergam după ei, alergau şi ei după noi. Dansam în cerc, coadă lângă coadă. Purtam halate pestriţe, halate înflorate, halate vărgate sau simple. Când luna ajungea sus pe cer, muzica înceta. Dansul înceta. Iar noi împietream.

Doamna Bethel Utemeyer, cea mai bătrână persoană din raiul meu, îşi aducea vioara. Holly îşi manevra delicat saxofonul. Cântau în duet. O femeie în vârstă şi tăcută, o femeie încă neieşită din adolescenţă. Îşi ofereau una alteia o alinare nebună, schizoidă.

Toţi dansatorii pătrundeau apoi încet înăuntru. Cântecul reverbera până când Holly relua melodia pentru ultima oară, iar doamna Utemeyer, tăcută, în picioare, nemuritoare, încheia cu o gigă.

Casa dormea deja; aceasta era slujba mea de seară.

Trei

Era foarte ciudat ceea ce vedeam pe Pământ atunci când ne uitam în jos. Pe lângă priveliştea iniţială la care te aşteptai – vechiul fenomen cu furnicile mişunând printre zgârie-nori – mai zăream şi sufletele ce-şi părăseau corpul pretutindeni în lume.

Holly şi cu mine scrutam Pământul cu privirea, zăboveam o clipă-două asupra vreunei scene, căutând ineditul în întâmplările cele mai banale. Şi atunci câte un suflet luneca pe lângă o fiinţă vie, atingând-o uşurel pe umăr sau pe obraz, şi-şi continua drumul spre cer. La drept vorbind, morţii nu sunt niciodată văzuţi de cei vii, dar mulţi oameni par să fie foarte conştienţi de faptul că s-a schimbat ceva în jurul lor. Ei vorbesc de o adiere rece. Rudele celor plecaţi se trezesc din vise şi văd o siluetă stând la căpătâiul patului sau în pragul uşii sau urcându-se ca o fantomă în autobuz.

În drumul meu de pe Pământ am atins o fată pe nume Ruth. Mergea la aceeaşi şcoală cu mine, însă nu fuseserăm niciodată apropiate. Nimerise în calea mea în noaptea când sufletul meu părăsea ţipând Pământul. N-am putut s-o evit. Eliberată de viaţa care îmi fusese răpită cu atâta violenţă, nu-mi puteam calcula cu precizie paşii. Nu aveam timp de contemplaţie. În faţa violenţei te gândeşti doar cum să scapi. Când începi să te apropii de margine, când viaţa se îndepărtează de tine, aşa cum o barcă se desprinde inevitabil de ţărm, te agăţi cu disperare de moarte ca de o frânghie salvatoare şi apoi sari, sperând să

aterizezi cât mai departe de locul unde te afli.

Ca un apel telefonic dintr-o celulă de închisoare, am şters-o uşor pe Ruth Connors – număr greşit, apel accidental. Am văzut-o stând lângă Fiatul roşu, ruginit, al domnului Botte. Trecând pe lângă ea, am întins mâna s-o apuc, să ating ultimul chip, să simt ultima legătură eu Pământul prin această adolescentă nonconformistă.

În dimineaţa de 7 decembrie, Ruth i se plânse mamei ei că avusese un vis ce părea prea adevărat ca să fie doar vis. Când mama ei se interesă mai îndeaproape, Ruth îi povesti:

— Eram în parcarea rezervată cadrelor didactice şi deodată dinspre terenul de fotbal am văzut un strigoi palid venind iute către mine.

Doamna Connors amesteca terciul de ovăz în oală. O privea pe fiică-sa gesticulând cu degetele ei lungi şi subţiri – mâini moştenite de la tatăl ei.

— Era femeie, mi-am putut da seama, îi zise Ruth. A ieşit zburând dinspre câmp. Avea ochii goi şi un văl alb şi subţire pe trup, uşor ca puful de gâscă. Puteam să-i văd prin el chipul, i se desluşeau bine trăsăturile, nasul, ochii, faţa, părul.

Mama ei luă oala de pe aragaz şi micşoră flacăra.

— Ruth, zise ea, imaginaţia ta a luat-o razna.

Ruth înţelese că ar fi mai bine să-şi ţină gura.

Nu pomeni de visul ce nu era vis nici zece zile mai târziu, când vestea morţii mele începuse să circule pe coridoarele şcolii cu toate adăugirile şi nuanţele demne de un scenariu de groază. Colegii mei se simţeau obligaţi să exagereze oroarea celor întâmplate. Dar lipseau încă amănuntele – ce, când şi cine erau nişte recipiente goale, numai bune de umplut cu ipoteze. Satanism. Miez de noapte. Ray Singhu

Oricât m-aş fi străduit, nu-i puteam indica lui Ruth să caute ceea ce nimeni nu găsise: brăţara mea de argint. Credeam că ar fi ajutat-o. Zăcea la vedere, aşteptând o mină care să o ridice, o mină care să o recunoască şi să conchidă: *Dovada*. Dar ea nu mai era în lanul de porumb.

Ruth începu să scrie poezii. Dacă nici mama, nici profesorii ei mai abordabili nu voiau să audă de experienţa sumbră pe care o trăise, se va strădui să îmbrace această realitate în poezie.

Cât aş fi dat ca Ruth să se ducă la ai mei şi să le vorbească! După toate probabilităţile, în afară de sora mea, nimeni nu avea cum să-i cunoască numele. Ruth era penultima pe lista celor selectate să joace în echipa de volei. Ea era cea care atunci când mingea venea spre ea se ghemuia, iar mingea cădea chiar în dreptul ei, în timp ce colegele şi profesorul nostru de sport se abţineau cu greu să nu geamă.

La fel cum mama mea şedea pe scaunul cu spătar drept din holul casei noastre şi urmărea agitaţia tatălui meu – nu-i scăpa acum nimic din tot ce făceau fiul, soţia şi singura lui fiică în viaţă –, Ruth preferă să treacă sub tăcere întâlnirea noastră accidentală din parcarea şcolii.

Răsfoind vechile albume din gimnaziu găsi pozele mele împreună cu clasa şi cele de la cercul de chimie, şi le decupă cu foarfecele în formă de lebădă al mamei sale. Devenise tot mai obsedată, şi m-am ferit de ea până în ultima săptămână înainte de Crăciun, când a observat ceva pe holul şcolii noastre.

Pe prietena mea Clarissa şi pe Brian Nelson. Pe Brian îl poreclisem „sperietoarea de ciori”, fiindcă, deşi toate fetele visau la umerii lui incredibili, chipul lui îmi amintea de un sac de pânză umplut cu paie. Purta o pălărie de piele, hippie, cu boruri largi, şi fuma ţigări răsucite manual în fumoarul elevilor. Mama mea credea că preferinţa Clarissei pentru fardul de pleoape albastru era un fel de avertisment timpuriu, dar mie tocmai de-aia îmi plăcea de ea. Făcea lucruri care mie îmi erau interzise: îşi vopsea părul lung, purta saboţi şi, după ore, fuma.

Ruth a dat peste cei doi, dar ei n-au văzut-o. Avea asupra ei un teanc de cărţi groase împrumutate de la doamna Kaplan, profesoara de ştiinţe sociale. Toate erau texte feministe timpurii pe care le ţinea cu cotoarele lipite de abdomen pentru ca nimeni să nu vadă ce titluri aveau.

Tatăl ei, antreprenor, îi dăruise două benzi de elastic rezistente, cu care Ruth legase volumele pe care plănuia să le citească în vacanţă.

Clarissa şi Brian chicoteau. El îşi băgase mâna sub bluza ei şi, pe măsură ce degetele lui urcau, ea chicotea tot mai tare, dar de fiecare dată încerca să-i împiedice avansul fie rotindu-se pe loc, fie dându-se înapoi. Ruth se ţinea deoparte, aşa cum făcea în multe alte situaţii. Ar fi tratat şi această scenă în felul ei obişnuit – capul plecat/ochii aiurea dar toată lumea ştia că Clarissa fusese prietena mea. Aşa că privi.

— Iubito, zise Brian, un mic semn de dragoste. Doar unul.

Am zărit gura lui Ruth strâmbându-se a dezgust. A mea se strâmba în rai.

— Brian, nu pot. Nu aici.

— Atunci în porumb? îi şopti el.

Clarissa chicotea nervos, dar îşi vârâse nasul între gâtul şi umărul lui. Deocamdată îl refuza.

După această întâmplare, dulapul Clarissei fu spart. Dispăruseră albumul cu tăieturile din ziare, pozele lipite pe pereţii dulapului şi pacheţelul cu marijuana al lui Brian, ascuns acolo fără ştirea Clarissei.

Ruth, care nu se mai drogase niciodată, îşi petrecu seara golind de tutun ţigările mamei ei, More 100, lungi şi brune, şi umplându-le cu „iarbă”. Şedea în magazie cu o lanternă, privea pozele mele şi fuma marijuana, o porţie mai mare ca a oricărui fumător înrăit din şcoală.

Stând la fereastra bucătăriei şi spălând vasele, doamna Connors simţi o adiere venind dinspre magazie.

— Cred că Ruth îşi face prieteni, îi zise ea soţului ei, care şedea şi citea *Evening Bulletin* cu o ceaşcă de cafea în faţă. După ziua de lucru, era prea obosit ca să mai comenteze.

— Foarte bine, zise el.

— Poate mai sunt speranţe.

— Întotdeauna mai sunt, zise el.

Când, mai târziu, Ruth reveni în casă clătinându-se

pe picioare, cu ochii înceţoşaţi de la lanternă şi de la cele opt ţigări More, mama ei o întâmpină cu un surâs şi-i spuse că în bucătărie o aşteaptă o prăjitură cu coacăze. Lui Ruth îi trebuiră câteva zile şi niţică meditaţie nefocalizată pe Susie Salmon ca să descopere motivul pentru care mâncase toată prăjitura la o singură masă.

Aerul din raiul meu mirosea adesea a sconcs – doar o idee. Era un miros care-mi plăcuse întotdeauna pe Pământ. Când trăgeam aerul în piept, simţeam şi înţelegeam mirosul. Izul de mosc înţepător, persistent, era dat de amestecul de teamă şi de putere al animalului. În raiul lui Franny mirosea a tutun pur, calitatea-ntâi. În raiul lui Holly mirosea a mandarine.

Zile şi nopţi în şir şedeam în foişor şi priveam. O vedeam pe Clarissa depărtându-se de mine, atrasă de mângâierile lui Brian. O vedeam pe Ruth pândind-o de după un colţ, lângă atelierul de gospodărie, sau din faţa bufetului de lângă infirmerie. La început libertatea de-a putea vedea întreaga şcoală parcă mă îmbăta. Îl urmăream pe secundul antrenorului de fotbal lăsând bomboane de ciocolată anonime pentru profesoara de fizică, femeie măritată, sau pe şefa trupei de majorete încercând să atragă atenţia băiatului ce fusese exmatriculat de atâtea ori şi din atâtea şcoli încât nici el nu le mai ştia numărul. îl observam pe profesorul de arte plastice făcând dragoste cu prietena lui în sala cu cuptorul de ars argila şi pe directoare tânjind după antrenorul secund al echipei de fotbal. Am conchis că pentru Gimnaziul Kennet antrenorul secund era un armăsar, chiar dacă bărbia lui pătrată mă lăsa rece.

Seara, întorcându-mă acasă, treceam pe sub felinarele vechi pe care le văzusem odată într-o montare a *Oraşului nostru*[7]. Globurile de lumină agăţate de stâlpul de fier descriau un arc de cerc. Mi-am amintit de ele fiindcă atunci când am văzut piesa împreună cu părinţii mei mi le-am imaginat ca pe nişte boabe de mure imense, grele,

7 Our Town(1938), piesă a dramaturgului şi romancierului american Thomton Wilder.

pline de lumină. În rai, în drum spre casă, mă mişcam în aşa fel încât umbra mea să culeagă boabele.

Într-o noapte, după ce o urmărisem atentă pe Ruth, am întâlnit-o pe Franny în timp ce mă jucam astfel de-a umbră. Piaţa era pustie, iar frunzele începură să freamăte şi să se învârtejească. Stăteam şi mă uitam la ea, la cutele vesele ce se îndeseau în jurul gurii şi ochilor ei.

— De ce tremuri? m-a întrebat Franny. Şi, deşi aerul era umed şi rece, nu puteam spune că ăsta era motivul.

— Nu pot să nu mă gândesc la mama, i-am răspuns.

Franny mă luă de mina stângă şi-mi zâmbi.

Voiam s-o sărut blând pe obraz sau să mă ia în braţe, dar în loc de asta am privit-o cum se îndepărtează, i-am văzut rochia albastră dispărând. Ştiam că nu-i mama mea şi nu puteam să mă prefac.

Am făcut stânga-mprejur şi m-am întors în foişor. Simţeam cum aerul umed îmi învăluia picioarele şi braţele, ridicându-mi cu delicateţe firele de păr de pe cap. Mă gândeam la pânzele de păianjen încărcate în zori cu nestematele de rouă şi cum le rupeam fără să mă gândesc, cu o zvâcnire uşoară din încheietură.

În dimineaţa când am împlinit unsprezece ani m-am trezit foarte devreme. Nimeni nu se sculase încă, cel puţin aşa îmi imaginam eu. M-am strecurat pe scări în jos şi m-am uitat în sufragerie, unde bănuiam că sunt cadourile. Dar acolo nu era nimic. Masa era la fel ca în ajun. Însă, când am aruncat o privire în jur, l-am zărit pe măsuţa mamei mele în camera de zi. O măsuţă de toaletă întotdeauna curată şi lustruită. Noi îi spuneam „masa pentru plata facturilor”. Învelit în hârtie de mătase, însă nu acoperit de tot, era un aparat de fotografiat – ceea ce le cerusem alor mei cu o uşoară tânguire în glas, atât de sigură că n-aveam să-l primesc niciodată. M-am apropiat de el şi l-am cercetat cu privirea. Era un un aparat Kodak, iar lângă el trei casete cu film şi o cutie cu patru beculeţe de bliţ. Era primul meu aparat, primul echipament pentru ceea ce voiam să devin: fotograf al lumii animalelor.

M-am uitat în jur. Nimeni. Prin storurile de la

ferestrele din faţă, pe care mama le ţinea întotdeauna întredeschise – „primitoare, dar discrete” – am zărit-o pe Graee Tarking, care locuia pe aceeaşi stradă şi care frecventa o şcoală particulară, şontâcăind cu nişte greutăţi legate de glezne. Am băgat degrabă un film în aparat şi am început să o urmăresc pe Grace Tarking, aşa cum, îmi imaginam eu, aveam să pândesc elefanţii şi rinocerii în savanele africane. Aici mă ascundeam după storuri şi ferestre, acolo aveau să fie ierburile înalte. Tăceam chitic – un fel de-a urmări pe furiş, îmi închipuiam eu –, ţinând cu mâna liberă tivul lung al cămăşii mele de noapte. I-am urmărit îndeaproape mişcările din camera de zi, din holul principal, până când am ajuns în „bârlogul” din cealaltă parte a casei noastre. Văzând-o dispărând, mi-a venit o idee grozavă – să fug în grădina din spate, unde o puteam urmări fără oprelişti. Am alergat deci în vârful picioarelor până în spatele casei şi am descoperit că poarta era larg deschisă.

Când am zărit-o pe mama, am uitat complet de Grace Tarking. Aş vrea să pot explica mai bine decât o fac acum, dar n-o văzusem niciodată pe mama şezând atât de destinsă, de parcă n-ar *fi fost acolo*. Şedea dincolo de veranda închisă cu sticlă, pe un scaun de aluminiu rabatabil, cu faţa spre curtea din spate. În mână ţinea o farfurioară, iar pe farfurioară obişnuita ei ceaşcă de cafea. În dimineaţa aceea nu vedeam nici urmă de ruj pe buzele ei, fiindcă avea ruj doar după ce se machia pentru… pentru cine? Nu mă gândisem niciodată să pun întrebarea asta. Pentru tatăl meu? Pentru noi?

Holiday şedea lângă scăldătoarea păsărelelor, răsuflând fericit, dar nu m-a observat nici el. Se uita la mama. Mama avea o privire ce scruta infinitul. În acea clipă ea nu era mama mea, ci ceva separat de mine. Privind-o pe cea pe care niciodată n-o văzusem altfel decât ca pe mama mea, am observat pielea catifelată, pudrată a obrajilor ei – pudrată fără machiaj, catifelată fără ajutor din afară. Sprâncenele şi ochii ei alcătuiau o operă desăvârşită. „Ochi ca marea”, îi spunea tatăl meu atunci

când voia una dintre vişinele în ciocolată pe care ea le ţinea ascunse în dulăpiorul cu băuturi şi din care se servea câteodată. Acum înţelegeam de ce-i spunea aşa. Crezusem că motivul erau ochii ei albaştri, dar acum vedeam că era din cauză că aceştia erau fără fund – o profunzime ce-mi dădea frisoane. Atunci am avut un moment de inspiraţie, nicidecum un gând bine conturat, ca, înainte să mă adulmece Holiday, înainte să se evapore ceaţa înrourată ce plutea deasupra ierbii şi înainte ca mama învăluită de ceaţă să se trezească, aşa cum făcea în fiecare dimineaţă, să-i fac o fotografie cu noul meu aparat.

Când magazinul foto mi-a expediat rola şi pozele într-un plic gros, numaidecât am putut să constat diferenţa. Mama era Abigail într-o singură poză. În prima, cea în care o luasem prin surprindere, cea făcută înainte ca zgomotul aparatului s-o transforme în mama fiicei sărbătorite, proprietara câinelui vesel, soţia bărbatului iubitor şi mama unei alte fiice şi a unui băieţel. Gospodina. Grădinăreasa. Vecina radioasă. Ochii mamei mele erau două mări, iar în miezul lor se afla o genune. Mă gândeam că voi avea la dispoziţie 6 viaţă întreagă ca să-i înţeleg, dar aceea a fost singura zi pe care am avut-o la dispoziţie. O singură dată pe Pământ am zărit-o pe Abigail, după care am lăsat-o să lunece nestingherită înapoi – fascinaţia mea fiind ţinută în frâu de dorinţa ca ea să rămână mamă şi să mă învăluie în căldura ei maternă.

Eram în foişor şi mă gândeam la fotografia aceea, mă gândeam la mama, când deodată Lindsey se scula în toiul nopţii şi se strecură în hol. O urmăream aşa cum l-aş fi urmărit într-un film pe hoţul ce dă târcoale casei. Ştiam că, atunci când va răsuci clanţa de la uşa camerei mele, aceasta va ceda. Ştiam că va intra în dormitorul meu, dar ce voia să facă acolo? Teritoriul meu devenise deja o ţară a nimănui în mijlocul casei noastre. Mama nu se atinsese de el. Patul meu era încă nefăcut din dimineaţa grăbită a dispariţiei mele. Hipopotamul meu înflorat zăcea printre perne şi cearşafuri lângă un costum la care renunţasem înainte să mă decid pentru pantalonii galbeni, evazaţi.

Lindsey păşi pe covorul moale şi-şi plimbă degetele pe fusta bleumarin şi vesta croşetată, roşie şi albastră – două ghemotoace dispreţuite din tot sufletul. Ea avea o vestă portocalie-ver4 e cu acelaşi model. Luă vesta, o întinse pe pat, netezind-o. Era urâtă şi totodată preţioasă. Puteam vedea asta. O mângâie.

Lindsey pipăi conturul tăvii aurite pe care o ţineam pe măsuţa de toaletă, o tavă clipă cu insigne primite la diverse alegeri şi de la colegi. Favorita mea era cea pe care scria „Hippy-Dippy te iubeşte" şi pe care o găsisem în parcarea şcolii, dar pe care-i promisesem mamei să n-o port niciodată. Păstram o sumedenie pe tavă, iar pe altele le agăţasem pe un afiş mare cu Universitatea Indiana, unde studiase tatăl meu. Credeam că voia să mi le fure – că-şi va alege câteva pe care să le poarte –, dar nu s-a întâmplat aşa. Nici măcar nu le luă în mână. Îşi plimbă vârful degetelor peste tot ce era pe tavă, moment în care o zări, un colţişor alb ieşind la iveală. Trase de colţ.

Era fotografia.

Dădu drumul din plămâni unui şuvoi de aer şi se aşeză pe podea cu gura căscată şi cu poza în mână. Emoţionată, începu să tremure ca o pânză de cort scăpată din chingi. Nici ea, ca şi mine până în dimineaţa acelei fotografii, n-o mai văzuse înainte pe mama cea străină. Se uitase doar la pozele făcute după aceea. Deşi părea obosită, mama surâdea. Mama şi Holiday stând în faţa sângerului, razele de soare pătrunzându-i prin halat şi prin cămaşa de noapte. Dar eu voiam să fiu singura care ştia că mama mea era şi altcineva – o femeie misterioasă, necunoscută nouă.

Când am reuşit să mă arăt pentru prima oară, pe 23 decembrie 1973, a fost din întâmplare. Buckley dormea, iar mama era plecată cu Lindsey la dentist. Ai mei înţeleseseră în săptămâna aceea că familia ca un tot trebuia să meargă înainte, că fiecare dintre ei trebuia să-şi găsească ceva de făcut ca să poată depăşi momentul. Tatăl meu se oferise să deretice în camera musafirilor, devenită mai de demult „bârlogui său. De la tatăl său învăţase să

construiască corăbii minuscule în interiorul unor sticle, ispravă care pe mama, sora şi fratele meu îi lăsa complet indiferenţi. Mie însă treaba asta îmi plăcea la nebunie. „Bârlogul” era plin cu asemenea sticle.

La serviciu, tatăl meu nu făcea toată ziua nimic altceva decât să adune cifre – obolul său faţă de Societatea de Asigurări Chadds Ford –, iar seara, ca să se relaxeze, construia aceste corăbioare sau citea cărţi despre Războiul Civil. Mă chema de fiecare dată când se pregătea să ridice pânzele. Corabia era deja fixată bine pe fundul sticlei. De cum intram, tatăl meu mă ruga să închid uşa. Adesea, clopoţelul ne chema numaidecât la cină, ca şi când mama ar fi avut un al şaselea simţ pentru lucrurile care n-o includeau şi pe ea. Dar când acest simţ nu funcţiona, treaba mea era să ţin de sticlă.

„Stai nemişcată, îmi zicea tata. Tu eşti secundul meu”.

Trăgea uşor de sfoara ce ieşea prin gâtul sticlei şi, *voilà*, toate pânzele erau sus, de la arbore la velier! Era corabia noastră. Nu puteam bate din palme fiindcă ţineam de sticlă, dar întotdeauna îmi doream asta. În acele momente tatăl meu se mişca foarte repede. Cu o sârmă încălzită deasupra unei lumânări aprindea capătul sforii care ieşea din sticlă. Dacă nu lucra atent, corabia putea să se strice sau, mai rău, pânzele firave de hârtie ar fi putut să ia foc cu un fâsâit grozav şi, deodată, aş fi ţinut în mână un ghem de flăcări.

În cele din urmă, tatăl meu confecţionă un suport din lemn de plută care să mă înlocuiască. Lindsey şi Buckley nu-mi împărtăşeau fascinaţia. După ce s-a chinuit să le trezească entuziasmul, tatăl meu a renunţat şi s-a retras în „bârlog”. Pentru ceilalţi membri ai familiei mele o corabie în interiorul unei sticle era doar o corabie.

Dar, în ziua în care a făcut curăţenie, tata mi-a vorbit:

— Susie, scumpa mea, mica mea marinăreasă, ţie întotdeauna ţi-au plăcut corăbiile mititele.

L-am urmărit cum ia sticlele de pe rafturile unde le ţinea de obicei şi le aliniază pe birou. Cu o cămaşă veche

de-a mamei începu să şteargă praful de pe rafturi. Sub birou se aflau şiruri de sticle goale pe care le strânseserăm amândoi. În debara erau alte corăbii – unele construite de el împreună cu tatăl său, altele confecţionate de unul singur, apoi cele făcute de noi doi. Unele erau în stare perfectă, însă li se înnegriseră pânzele; altele se lăsaseră sau se răsturnaseră cu timpul. Mai era şi cea care luase foc în săptămâna de dinaintea morţii mele.

Cea pe care a distrus-o prima.

Inima îmi zvâcnea în piept. Tatăl meu se întoarse şi le zări pe celelalte, toţi anii investiţi în ele şi mâinile care le ţinuseră: ale tatălui mort, ale fetiţei moarte. L-am urmărit cum le-a nimicit pe toate. Boteză pereţii şi scaunul de lemn cu vestea morţii mele, după care rămase în camera musafirilor – „bârlogul" său – într-o mare de cioburi verzi, bucăţi de lemn şi hârtie. Stătea în picioare în mijlocul prăpădului. În acea clipă, fără să ştiu cum, m-am arătat. Chipul meu se reflecta în fiecare ciob de sticlă, în fiecare hârb şi aşchie. Tatăl meu privi în jos, apoi în jur, plimbându-şi ochii pretutindeni. Ochi sălbatici. N-a durat decât o secundă şi m-am făcut nevăzută. Tatăl meu rămase tăcut o vreme, apoi izbucni în râs – un râset ţâşnind din străfundul măruntaielor, atât de sonor şi atât de gros încât hohotele m-au făcut să mă cutremur în raiul unde mă aflam.

Tatăl meu ieşi din „bârlog", trecu de două uşi până când ajunse în dreptul camerei mele. Holul era îngust, uşa mea la fel de goală pe dinăuntru ca şi celelalte, uşor de străpuns cu pumnul. Vru să izbească şi în oglinda de deasupra măsuţei mele de toaletă, să smulgă cu unghiile tapetul, dar se prăbuşi pe patul meu plângând şi făcând ghem cearşaful bleu.

— Tat\? scânci Buckley. Fratele meu era cu mâna pe clanţă.

Tata se întoarse, dar nu reuşi să-şi stăpânească lacrimile. Alunecă din pat cu pumnii încleştaţi pe cearşaf, apoi îşi desfăcu braţele. Trebui să-l roage pe fratele meu de două ori, ca niciodată înainte, şi abia atunci Buckely

îndrăzni să se apropie de el. îl înveli pe fratele meu în cearşaful ce mai păstra mirosul meu. Îşi aminti de ziua în care îl rugasem să-mi tapeteze camera în violet. Îşi aminti să pună vechile numere din *National Geographic* pe rafturile de jos ale bibliotecii mele. (Dorisem să mă îngrop în poze din lumea animalelor.) Şi-şi aminti de răstimpul scurt cât fusesem singurul lor copil, înainte să vină pe lume Lindsey.

— Băiete, tu eşti comoara mea, îi spuse tata, agăţându-se de el.

Buckley se trase înapoi şi privi chipul brăzdat al tatălui meu, boabele mici şi luminoase de rouă din colţul ochilor. Dădu din cap serios şi sărută obrazul tatălui meu. Ceva atât de divin, ceva ce nimeni din rai n-ar fi putut născoci: grija unui copil faţă de un adult.

Tatăl meu potrivi cearşaful în jurul umerilor lui Buckley, amintindu-şi cum cădeam uneori din patul meu înalt fără să mă trezesc. Şedea în fotoliul verde din birou, citind câte o carte, şi la auzul căzăturii mele tresărea, se ridica din fotoliu şi parcurgea distanţa scurtă până în dormitorul meu. îi plăcea să mă vadă dormind dusă, netulburată de coşmaruri, uneori pe podeaua tare. În acele clipe jura că odraslele lui aveau să devină regi sau şefi de stat sau artişti sau medici sau fotografi ai lumii animalelor. Puteau deveni orice doreau.

Cu câteva luni înainte să mor, tata m-a găsit dormind pe jos, dar sub pătură şi cuibărit lângă mine era şi Buckley, în pijama, cu degetul mare în gură şi cu ursuleţul lângă el. În acel moment, tatăl meu a avut pentru prima oară sentimentul trist şi straniu că e un tată muritor. Fiinţa lui plămădise trei copii şi cifra îl calmă. Nu conta ce i se putea întâmpla lui sau lui Abigail, cei trei se aveau unii pe alţii. Şi astfel, stirpea căreia îi dăduse viaţă i se părea nemuritoare, ca un filament de oţel dur întinzându-se în viitor, trecând dincolo de el, indiferent de momentul în care persoana lui ar fi încetat să existe. Fie şi la o vârstă apreciabilă, ninsă de ani.

Avea să o descopere acum pe Susie înăuntrul fiului

său. Dăruieşte-ţi iubirea celor vii. Îşi spunea asta – o spunea cu glas tare în creierul său dar prezenţa mea era ca o greutate pentru el, ceva ce-l târa înapoi, înapoi, înapoi. îl privea pe băieţelul pe care-l ţinea în braţe. *Cine eşti*? se trezi întrebând. *De unde ai venit*?

I-am privit pe tata şi pe fratele meu. Adevărul era mult diferit de ceea ce învăţasem la şcoală. Adevărul era că linia despărţitoare dintre cei vii şi cei morţi putea fi, aşa cum şi părea, încâlcită, estompată.

Patru

A

În orele de după moartea mea, în timp ce mama dădea telefoane, iar tata bătea din uşă în uşă căutându-mă pe la vecini, domnul Harvey astupă cu pământ bordeiul din lanul de porumb şi o luă din loc, ducând în spinare sacul cu cadavrul meu ciopârţit. Trecu la distanţă de două case de locul unde tatăl meu stătea de vorbă cu domnul şi doamna Tarking şi o ţinu tot pe cărarea dintre cele două şiruri de gard viu – merişorul familiei O'Dwyer şi splinariţa familiei Stead. Se strecură printre frunzele verzi şi robuste, lăsând în spate mirosul meu, pe urmele căruia câinele familiei Gilbert avea să-mi descopere antebraţul, miros pe care ploaia şi zloata din următoarele trei zile l-au spălat înainte ca poliţiştilor să le treacă prin minte să apeleze la câini. Mă transportă la el acasă, unde l-am aşteptat până ce s-a dus să se spele.

După ce casa încăpuse pe alte mâini, noii proprietari aveau să privească destul de miraţi urma întunecată de pe podeaua din garaj. Pe când inspectau încăperile, agentul imobiliar le spunea cumpărătorilor interesaţi că era vorba de o pată de ulei, dar, de fapt, eram eu, picurând din sacul domnului Harvey, mânjind betonul. Primul meu semnal secret către lume.

Avea să mai treacă ceva timp până să-mi dau seama ceea ce bănuiaţi fără îndoială deja, şi anume că nu eram prima fată pe care domnul Harvey o ucisese. Ştiuse cum să scape de cadavrul meu din lanul de porumb. Ştiuse să urmărească mersul vremii şi să mă ucidă în răstimpul

dintre o ploaie măruntă şi una torenţială, privind astfel poliţia detiovezi concrete. Dar nu era atât de inteligent pe cât credeau poliţiştii. Îmi rătăcise antebraţul, se folosise de un sac din pânză pentru un cadavru sângerând şi, dacă cineva ar fi stat să se uite, poate că i s-ar fi părut ciudat să-şi vadă vecinul umblând pe cărarea dintre cele două proprietăţi, un drum îngust chiar şi pentru copiii care în joaca lor se ascundeau pe după gardul viu.

În baia din locuinţa sa, o locuinţă identică cu cea în care locuiam noi, în acelaşi cartier, sub jetul de apă fierbinte, domnul Harvey îşi freca trupul cu mişcări lente, deloc nervoase. Se simţea învăluit de un torent de linişte. Nu aprinsese lumina din baie, dar simţea cum apa fierbinte îl spală de resturile mele, moment în care îşi aminti de mine. De ţipătul meu înfundat în urechea lui. De geamătul meu de moarte, delicios. De Splendida mea carne albă ce nu văzuse niciodată soarele, carne de prunc spintecată atât de frumos de lama cuţitului său. Pătruns de fierbinţeală, începu să tremure – o plăcere înţepătoare care-l făcu să simtă furnicături pe braţe şi pe picioare. Mă băgase în sacul de pânză cerată, la un loc cu crema de ras şi lama de bărbierit de pe poliţa scobită în pământ, cu cartea de sonete şi cu cuţitul plin de sânge. Le azvârlise în sac lângă gambele, degetele mele de la mâini şi picioare, dar îşi impusese să nu uite să le scoată din sac înainte ca sângele meu să se închege în cursul nopţii. Dintre toate păstrase numai cartea cu sonete şi cuţitul.

La slujba de seară erau tot soiul de câini. Unii, cei care-mi plăceau cel mai mult, îşi înălţau capul imediat ce adulmecau vreun miros mai interesant.

Fie că mirosul era tare, fie că nu-l puteau identifica numaidecât, fie că ştiau exact despre ce era vorba – creierul lor anunţându-i: ah, biftec tartar! –, se luau după miros până ce ajungeau direct la sursă, în faţa obiectului real, a poveştii adevărate, decideau ce să facă. Aşa operau ei. Nu-şi stăvileau dorinţa de-a cunoaşte doar pentru că mirosul era neplăcut sau obiectul, periculos. Vânau pur şi simplu. La fel am procedat şi eu.

Domnul Harvey duse sacul cerat, portocaliu, conţinând rămăşiţele mele, până la o groapă de gunoi situată la vreo doisprezece kilometri de cartierul nostru, pe un teren până de curând viran, în preajma şinelor de cale ferată şi a unui atelier de reparat motociclete. Puse radioul pe un post ce transmitea colinde de Crăciun. Stând în maşina sa încăpătoare de teren, fluiera şi se felicita în gând, simţindu-se sătul. Plăcintă cu mere, sandvici cu brânză, îngheţată, cafea. Sătul. Devenea tot mai bun – nu recurgea niciodată la schemele vechi care l-ar fi plictisit, ci cu fiecare nouă crimă îşi făcea câte o surpriză, câte un dar sieşi.

Aerul din maşină era rece, sticlos. Puteam zări fuioarele umede ce-i ieşeau pe nări, ceea ce mă făcu să vreau să-mi palpez plămânii încremeniţi.

O luă pe o alee subţire ca o aţă, drum ce despărţea două zone industriale. Maşina săltă zdravăn când nimeri peste o groapă mai mare şi siguranţa de plastic de la sacul în care se afla cadavrul meu se izbi de şurubul ce fixa roata de rezervă, crăpându-se.

„La dracu’”, zise domnul Harvey. Dar îşi reluă numaidecât fluieratul.

Mi-am amintit că mai umblasem o dată pe acest drum, tatăl meu stând în faţă la volan, iar Buckley ghemuit lângă mine în spate – o singură centură de siguranţă servindu-ne amândurora – o splendidă evadare de acasă. Tatăl meu întrebase care din noi voia să vadă cum dispare un frigider.

— O să-l înghită pământul! ne-a zis el. Îşi pusese pălăria pe cap şi-şi trăsese mănuşile negre din piele de căprioară, după care jinduiam atâta. Ştiam că mănuşile înseamnă să fii adult, iar cele cu un singur deget să nu fii. (în 1973, de Crăciun, mama îmi făcuse cadou o pereche de mănuşi. Până la urmă, ele au încăput pe mâna lui Lindsey, dar ea ştia foarte bine că mănuşile erau de fapt ale mele. Într-o zi, întorcându-se de la şcoală, mi le-a lăsat la marginea lanului de porumb. Întotdeauna făcea chestia asta – îmi lăsa câte ceva.)

— Pământul are gură? a întrebat Buckley.

— O gură mare şi rotundă, dar fără buze, i-a răspuns tata.

— Jack, a intervenit mama râzând, destul. Ştii bine că l-am văzut o dată mârâind la nişte flori de gura leului!

— Vreau să merg şi eu, am zis. Tatăl meu mi-a spus că era o mină abandonată ce se surpase, devenind puţ. Numi păsa. Mi-ar fi plăcut să văd pământul înghiţind ceva, de pildă, un copil.

De aceea, văzându-l pe domnul Harvey că mă duce la puţ, nu puteam să nu recunosc cât de deştept era. Sacul era într-un seif de metal, iar eu în interiorul acelei greutăţi.

Când a ajuns la puţ se înserase deja. Lăsă seiful în maşină şi se apropie de casa familiei Flanagan, o casă înălţată pe terenul cu puţul. Familia Flanagan îşi câştiga existenţa din taxa pe care o percepea de la cei care-şi abandonau vechiturile în puţ.

Domnul Harvey bătu la uşa unei căsuţe albe şi îi răspunse o femeie. O aromă de rozmarin şi de miel se înălţă până la mine în rai şi, venind dinspre spatele casei, mirosul ajunse la nările domnului Harvey care zări în bucătărie un bărbat.

— Bună seara, domnule, îi spuse doamna Flanagan. Aţi adus ceva?

— În portbagajul maşinii, îi răspunse domnul Harvey. Pregătise o bancnotă de douăzeci de dolari.

— Ce aveţi în el, un cadavru? glumi ea.

Era ultimul lucru ce i-ar fi trecut prin minte acestei femei care locuia într-o căsuţă pe cât de mică, pe atât de plăcută. Avea un soţ care era mai tot timpul acasă, prins cu câte o reparaţie, un om care, fiind fără serviciu, se purta frumos cu ea, şi mai avea un băieţel destul de mic ca să creadă că mama lui era singurul lucru pe lume.

Domnul Harvey zâmbi şi, văzându-i chipul luminat de zâmbet, nu mi-am întors privirea.

— Seiful cel vechi al tatălui meu, l-am adus în sfârşit, spuse el. De ani de zile plănuiesc să fac asta. Nimeni nu-şi

mai aminteşte combinaţia.

— E ceva în el? întrebă ea.

— Aer stătut.

— Daţi maşina cu spatele. Aveţi nevoie de ajutor?

— Mi-ar prinde bine, răspunse el.

Familia Flanagan nu a bănuit niciun moment că fata despre care aveau să citească în ziare în următorii câţiva ani – DISPĂRUTĂ DE ACASĂ, O CRIMĂ?; ANTEBRAŢ DESCOPERIT DE UN CÂINE DIN VECINI; FATĂ, 14 ANI, PROBABIL UCISĂ ÎN LANUL DE PORUMB AL LUI STOLFUZ; ATRAGEM ATENŢIA TUTUROR FEMEILOR TINERE; PRIMĂRIA REORGANIZEAZĂ TERENURILE DE LÂNGĂ ŞCOLI; LINDSEY SALMON, SORA FETEI MOARTE, ŢINE DISCURSUL DE ABSOLVIRE – se afla în seiful de metal cenuşiu adus într-o seară de un bărbat singur care le-a dat douăzeci de dolari ca să-l arunce în puţ.

Pe drumul înapoi la maşină, domnul Harvey îşi băgă mâna în buzunar, unde se afla brăţara mea de argint cu amuletele. Nu-şi amintea să o fi scos de pe mâna mea. Nu-şi amintea nici că a vârât-o în buzunarul pantalonilor săi curaţi. O pipăi, descoperind cu buricul degetului arătător metalul auriu şi neted al pietrei de Pennsylvania, călcâiul pantofiorului de balet, gaura minusculului degetar şi spiţele bicicletei cu roţi care mai funcţionau încă. Ajuns pe Route 202, trase pe marginea şoselei şi mâncă un sandvici cu lebăr pe care şi-l preparase mai devreme în ziua aceea, după care se îndreptă spre şantierul aflat la sud de Downingtown. Acolo nu era ţipenie de om. Pe atunci nu exista niciun fel de pază în parcurile industriale. Parcă maşina lângă o toaletă ecologică, pregătindu-şi o scuză în eventualitatea improbabilă că ar fi avut nevoie de aşa ceva.

Când mă gândeam la domnul Harvey îmi venea în minte acest deznodământ – cum o luase printre gropile mocirloase şi cum se rătăcise printre buldozerele adormite – de o masivitate atât de înfricoşătoare în beznă. În noaptea de după moartea mea, cerul era albastru închis, iar în acest spaţiu deschis domnul Harvey putea vedea la

distanţă de câţiva kilometri. Am ales să rămân cu el, să scrutez şi eu acei kilometri din depărtare, aşa cum îi scruta el. Voiam să merg acolo unde mergea el. Nu mai ningea, dar începuse să adie un vânticel. Făcu câţiva paşi spre ceea ce instinctul lui de constructor îi spunea că avea să fi curând un bazin cu apă şi, oprindu-se, pipăi amuletele pentru ultima oară. îi plăcea piatra de Pennsylvania pe care tatăl meu îmi gravase iniţialele – preferata mea era bicicleta minusculă –, o smulse şi şi-o vârî în buzunar. Aruncă brăţara cu celelalte amulete în ceea ce avea să devină nu peste mult timp un lac artificial.

Cu două zile înainte de Crăciun, l-am zărit pe domnul Harvey citind o carte despre triburile Dogon şi Bambara din Mali. Când a ajuns la pasajele care descriau pânza şi frânghiile folosite de aceştia la construirea încăperilor, în mintea lui s-a aprins o scânteie. Simţea din nou nevoia să construiască, să experimenteze, aşa cum făcuse cu bordeiul, şi se decise asupra unui cort nupţial ca acela descris în carte. Avea să adune materiale cât se poate de simple şi să-l isprăvească în câteva ore în curtea din spate.

După ce făcuse praf toate sticlele cu corăbii, tatăl meu îl găsi acolo.

Afară era frig şi domnul Harvey avea pe el doar o cămaşă subţire de bumbac. împlinise treizeci şi şase de ani în anul ăla şi devenise pasionat de sudură. De aceea ochii îi erau mereu înroşiţi şi mulţi oameni, printre care şi tatăl meu, credeau că domnul Harvey se apucase de băut.

— Ce-i aia? îl întrebă tatăl meu.

În ciuda bolii de inimă de care sufereau bărbaţii din neamul Salmon, tatăl meu se ţinea destul de bine. Era un bărbat mai solid decât domnul Harvey şi, dând ocol casei verzi cu acoperiş de şindrilă şi ajungând în curtea din spate unde l-a zărit pe Harvey ridicând ceva ce aducea cu nişte stâlpi de susţinere, părea chiar mai înalt şi mai vânjos. Tatăl meu gemea, căci mă zărise în cioburile de sticlă. L-am urmărit cum o ia direct pe peluză în pas agale, aşa cum fac copiii când se duc la şcoală. Era cât pe ce să şteargă cu palma gardul de soc al domnului Harvey.

— Ce-i aia? îl întrebă el din nou.

Domnul Harvey se opri cât să-i arunce o privire, după care se întoarse la lucrul său.

— Un cort de rogojini.

— Ce-i aia?

— Domnule Salmon, îmi pare rău de pierderea pe care aţi suferit-o, zise el.

Revenindu-şi, tatăl meu îi răspunse cum se cuvine.

— Mulţumesc.

Parcă ar fi avut o piatră înţepenită în gâtlej.

Urmă un moment de tăcere, după care domnul Harvey, dându-şi seama că tatăl meu nu avea de gând să plece, îl întrebă dacă nu dorea să-i dea o mână de ajutor.»

Şi astfel l-am văzut din rai pe tatăl meu înălţând un cort cot la cot cu bărbatul care mă omorâse.

Tatăl meu nu învăţă prea multe. Învăţă să treacă stinghiile arcuite prin pilonii despicaţi în vârf şi să înnoade în jurul lor vergelele mai subţiri astfel încât ele să alcătuiască jumătăţi de arc în cealaltă direcţie. Învăţă să adune capetele acestor vergele şi să le treacă prin barele transversale. Află că făcea toate astea fiindcă domnul Harvey citise despre tribul Imezzureg[8] şi voia să construiască un cort după modelul corturilor lor. Tatălui meu i se confirmă opinia generală cum că individul era într-adevăr ciudat. Deocamdată asta era tot.

Dar după ce isprăviră cu schelăria – treabă de un ceas – domnul Harvey se duse în casă fără să spună de ce. Tatăl meu credea că sosise momentul să facă o pauză, că domnul Harvey se dusese să facă nişte cafea sau să fiarbă ceai.

Se înşela. Domnul Harvey se dusese în casă şi urcase la etaj ca să verifice cuţitul de vânătoare pe care-l lăsase în dormitor. Acesta era tot pe noptieră, unde-şi mai ţinea şi caietul de notiţe în care deseori în toiuf nopţii îşi aşternea schiţele pe care le visa. Aruncă o privire iscoditoare într-un sac de hârtie. Pe lamă, sângele meu se înnegrise. Amintirea întâmplării, amintirea a ceea ce făcuse în bordei

8 Ramură a tuaregilor din Sahara.

îi aduse aminte de ceva ce citise despre un trib din Scoţia. După ce era gata cortul pentru tinerii căsătoriţi, femeile tribului se străduiau să-i facă o prelată cât mai frumoasă.

Afară începuse să ningă. Era prima zăpadă de la moartea mea şi tatălui meu nu-i scăpă acest lucru.

— Te aud, scumpa mea, îmi zise el, deşi eu nu rostisem niciun cuvânt. Ce-i?

M-am concentrat intens asupra muşcatei uscate din câmpul său vizual. Credeam că, dacă o voi putea face să înflorească, va primi răspuns. În raiul meu înflorise. În raiul meu petalele de muşcată învolburate îmi ajungeau până la brâu. Pe Pământ nu se întâmplă nimic.

Dar printre fulgii de nea am observat ceva: tatăl meu privea spre casa cea verde cu alţi ochi. Începuse să-şi pună întrebări.

În casă, domnul Harvey îşi pusese pe el o cămaşă groasă de flanelă, dar primul lucru pe care-l observă tatăl meu era vraful de cearşafuri albe de bumbac pe care acesta le purta în braţe.

— La ce servesc? îl întrebă tatăl meu. Deodată nu mai putea să nu aibă în faţa ochilor chipul meu.

— Prelată, zise domnul Harvey. Când îi dădu tatălui meu lin rând de cearşafuri, dosul mâinii lui atinse degetele tatălui meu. Fu ca un şoc electric.

— Dumneata ştii ceva, îi zise tatăl meu.

Întâlnindu-i privirea, domnul Harvey nu-şi plecă ochii, dar rămase tăcuţ.

Lucrau împreună, iar fulgii de nea cădeau plutind pe pământ. Din cauza mişcării, tatăl meu îşi simţea adrenalina zbătându-i-se în sânge. Verifică în minte tot ce ştia. L-a întrebat cineva pe omul ăsta unde era în ziua dispariţiei mele? L-a văzut careva pe omul ăsta în lanul de porumb?

Ştia că vecinii fuseseră luaţi la întrebări. Poliţiştii umblaseră metodic din casă în casă.

Tatăl meu şi domnul Harvey întinseră cearşafurile peste domul arcuit, ancorându-le de pătratul alcătuit din traversele ce legau pilonii despicaţi în vârf, după care agăţară celelalte cearşafuri de barele transversale astfel

încât capetele de jos ale cearşafurilor măturau pământul.

Când isprăviră treaba, fulgii de nea se odihneau pe cupolă. Zăpada astupase cutele cămăşii tatălui meu, aşezându-se şirag pe catarama curelei. Am simţit o durere. Mi-am dat seama că n-am s-o mai zbughesc niciodată cu Holiday afară pe zăpadă, niciodată n-am s-o mai trag cu sania pe Lindsey, n-am să-l mai învăţ pe frăţiorul meu, în pofida vocii raţiunii, cum să preseze zăpada cu dosul palmei ca să-i dea forma unei ghiulele. Stăteam singură într-o mare de petale strălucitoare. Pe Pământ fulgii pluteau puri şi uşori, ca o cortină căzând.

Stând în cort, domnul Harvey se gândea la fecioara mireasă adusă pe o cămilă pentru unul dintre bărbaţii tribului Imezzureg. Când tatăl meu se îndreptă spre el, domnul Harvey ridică mâna.

— Ajunge, zise el. De ce nu te duci acasă?

Sosise momentul ca tatăl meu să se gândească la ceva de spus. Dar nu-i veni în minte decât numele meu:

— Susie, şopti el, a doua silabă răsucindu-se ca un şarpe.

— Abia am terminat de construit un cort, zise domnul Harvey. Ne-au văzut vecinii. Suntem amici acum.

— Dumneata ştii ceva, zise tatăl meu.

— Du-te acasă. N-am cum să te ajut.

Domnul Harvey nu zâmbi şi nici nu făcu un pas înainte. Se retrase în cortul nupţial şi lăsă să cadă ultimul cearşaf alb, de bumbac, cu monogramă.

Cinci

O parte din mine ar fi vrut o răzbunare rapidă, ar fi vrut ca tatăl meu să devină omul care nu fusese niciodată: bărbatul înrăit de ură, aşa cum vezi în filme sau cum se întâmplă în cărţile pe care le citeşte lumea. Un ins oarecare pune mâna pe o puşcă sau pe un cuţit şi ia urma ucigaşului familiei sale. Îl termină fără să clipească şi toată lumea bate din palme.

Iată însă cum stăteau lucrurile:

Se scula în fiecare dimineaţă. Înainte să se deştepte de-a binelea, era cel care fusese dintotdeauna. Însă odată

cu trezirea conştiinţei se simţea ca şi când i s-ar fi strecurat în suflet otravă. La început nici nu se putea ridica din pat. Zăcea întins sub o povară imensă. Pe urmă numai mişcarea îl putea linişti şi atunci se mişca fără oprire, nicio mişcare nefiind de ajuns. Sentimentul de vinovăţie, mâna Domnului apăsându-l, spunându-i: *N-ai fost acolo atunci când fiica ta avea nevoie de tine*.

Când tatăl meu s-a dus la domnul Harvey, mama şedea în holul de la intrare lângă o statuie a Sfântului Francisc pe care o cumpăraseră împreună. La întoarcere, tatăl meu n-o4 mai găsi pe mama acolo. O strigă, îi rosti numele de trei ori, parcă dorindu-şi ca ea să nu apară, apoi urcă scările spre „bârlog* ca să-şi noteze ceva în carnetul cu spirală: „Îi place să bea? îmbată-l. Poate-i vorbăreţ din fire”. Apoi: „Cred că Susie mă priveşte”. În rai, eram nebună de fericire. Am îmbrăţişat-o pe Holly, am îmbrăţişat-o pe Franny. Eram convinsă că tata ştia.

Lindsey trânti uşa de la intrare mai tare ca de obicei şi tatăl meu fu bucuros să audă zgomot. Se temea să mai scrie, să-şi noteze cuvintele. Ca un ecou, trântitul uşii îi evocă după-amiaza ciudată pe care o petrecuse şi îl readuse în prezent, în toiul activităţii, acolo unde trebuia să se afle că să nu fie luat de val. Înţelegeam asta – nu spun că nu-mi displăcea, că nu-mi amintea de momentele când şedeam la masă trebuind să o ascult pe Lindsey cum le povestea părinţilor mei despre extemporalele ei atât de strălucitoare, ori despre profesorul de istorie care avea să o recomande pentru consiliul de onoare al oraşului, dar Lindsey trăia şi cei vii meritau şi ei atenţie.

Bocănea pe scări. Ghetele ei izbeau scândurile de brad ale scării, făcând să răsune toată casa. Oi fi avut eu pică pe ea din cauza atenţiei pe care i-o acorda tatăl meu, dar o respectam pentru felul în care îşi rezolva treburile. Dintre toţi cei din familia mea, Lindsey era singura care trebuia să înfrunte ceea ce Holly botezase „sindromul morţilor umblători”, atunci când lumea îl vede pe răposat, dar nu te vede pe tine.

Când se uitau la Lindsey, oamenii, chiar şi tata şi

mama, mă vedeau pe mine. Lindsey nu era nici ea imună. Se ferea de oglinzi. Făcea duş numai pe întuneric.

Ieşea de sub duş şi bâjbâia după suportul de prosoape. În întuneric se simţea în siguranţă, aburii umezi desprinşi din plăcile de gresie o înveleau protector. Când era linişte în casă sau când de jos se auzeau murmure, ştia că nu va fi deranjată. Erau momentele în care se putea gândi la mine, o chestie pe care o făcea în două feluri: fie se gândea la *Susiey* la acest singur cuvânt şi plângea, lăsând lacrimile să i se rostogolească pe obrajii deja umezi, ştiind că n-o vedea nimeni, că nimeni nu cuantifica drept suferinţă această substanţă nocivă, fie îşi imagina că fug, îşi imagina că scap, se imagina pe sine ca fiind cea prinsă, zbătându-se până ce reuşea să se elibereze. Se lupta cu veşnica întrebare: *Unde-i Susie acum*?

Tatăl meu trăgea cu urechea la Lindsey care era în camera ei. Zbang, uşa trântită cu putere. Tronc, cărţile zvârlite pe jos. Scârţ, trântirea pe pat. Ghetele, bum, bum, aruncate pe podea. Câteva minute mai târziu, tata stătea în dreptul camerei ei.

— Lindsey, zise el, ciocănind la uşă.

Niciun răspuns.

— Lindsey, pot să intru?

— Du-te de aici! sosi răspunsul ei ferm.

— Te rog, scumpo, o imploră el.

— Du-te de aici!

— Lindsey, icni tatăl meu, ţinându-şi respiraţia, de ce nu mă laşi să intru?

Îşi sprijini fruntea de uşa dormitorului. Simţi atingerea lemnului rece şi o clipă uită de tâmplele ce-i zvâcneau, de bănuiala ce i se sădise în minte şi care nu-i dădea pace. *Harvey*, *Harvey*, *Harvey*.

În ciorapi, Lindsey se apropie tiptil de uşă. Când o descuie, tatăl meu se trase înapoi şi-şi pregăti o mină care să-i spună, spera el, „Nu fugi”.

— Ce-i? întrebă ea. Avea un chip rigid, un afront. Ce-i?

— Vreau să ştiu cum te simţi, îi spuse el. Reflecta la

cortina căzută între el şi domnul Harvey, la faptul că lăsase să-i scape prada. Simţea un reproş tăcut. Copiii lui umblau pe străzi, mergeau la şcoală şi în drumul lor treceau pe lângă casa cea verde a domnului Harvey. Avea nevoie de copilul său ca să-şi revină.

— Vreau să fiu singură, îi zise Lindsey. E chiar atât de complicat?

— Mă găseşti aici dacă ai nevoie de mine, zise el.

— Tată, uite ce, zise sora mea, făcându-i o singură concesie, mă ocup singură de asta.

Ce-ar fi putut el face? Ar fi putut să încalce regula şi să-i spună: „Nu sunt, nu pot, nu mă face să…”, dar rămase mut câteva clipe, după care se retrase.

— Înţeleg, zise el, deşi nu înţelegea.

Aş fi vrut să-l prind şi să-l ridic, ca în statuile pe care le văzusem în albumele de artă. O femeie ridicând un bărbat. Salvarea pe invers. Fiica spunându-i tatălui ei: „E bine. Eşti bine. Am să te feresc de orice rău”.

L-am văzut însă că se duce să îi dea un telefon lui Len Fenerman.

În primele săptămâni, poliţiştii se purtau aproape cu deferenţă. În cartierele rezidenţiale nu era un lucru obişnuit să auzi de fete ucise şi dispărute. Şi, cum nu se ivise nicio pistă care să-i conducă la cadavrul sau la ucigaşul meu, poliţiştii deveneau tot mai nervoşi. Există un interval al timpului când apar de obicei probele materiale. Acest interval se micşora cu fiecare zi.

— Domnule Fenerman, nu vreau să par iraţional, îi zise tatăl meu.

— Spuneţi-mi Len.

În colţul biroului era poza mea de şcoală pe care Len Fenerman o primise de la mama. El ştiuse înainte ca vorbele să fie rostite că eram deja moartă.

— Sunt sigur că un vecin de-al nostru ştie ceva, îi zise tatăl meu, privind pe fereastra „bârlogului” său spre lanul de porumb. Proprietarul terenului declarase presei că de-acum înainte avea să lase pământul necultivat.

— Cine-i şi ce vă face să credeţi acest lucru? îl

întrebă Len Fenerman. Îşi alese un creion scurt şi ros la capăt de pe raftul de metal al biroului.

Tatăl meu îi povesti despre cort, despre felul cum domnul Harvey îi spusese să se ducă acasă, cum îmi rostise numele, despre faptul că vecinii îl considerau un om ciudat, fără o slujbă permanentă, fără copii.

— Am să verific, îi zise Len Fenerman, căci era de datoria lui să facă acest lucru. Ăsta era rolul pe care-l juca în piesă. Dar ceea ce îi spusese tatăl meu îi oferea prea puţin sau chiar nimic de la care să pornească.

— Nu vorbiţi cu nimeni şi nu mai luaţi legătura cu dânsul, îl avertiză Len.

După ce puse receptorul în furcă, tatăl meu se simţi ciudat de gol pe dinăuntru. Stors de vlagă, deschise uşa „bârlogului” şi o închise încet în urma sa. În hol o strigă pentru a doua oară pe mama pe nume: Abigail!

Ea era jos în baie şi mânca pe furiş din pricomigdalele pe care firma tatălui meu ni le trimitea întotdeauna de Crăciun. Le mânca lacom; prăjiturile explodau ca nişte aştri în gura ei. În vara când fusese însărcinată cu mine purtase mereu aceeaşi rochie largă, cadrilată, nefiind dispusă să dea banii pe alta. Mânca tot ce-i poftea inima şi-şi mângâia burta spunând „Mulţumesc, bebeluşule”, în timp ce ciocolata i se prelingea pe sâni.

Se auzi o bătaie la baza uşii.

— Mami?

Ascunse prăjiturile în dulapul cu medicamente, înghiţind iute ce mai avea în gură.

— Mami? repetă Buckley cu un glas somnoros. *Mammmmm-miii*!

Mama detesta acest cuvânt.

Când deschise uşa, frăţiorul meu i se agăţă de genunchi, lipindu-şi obrajii de carnea de deasupra lor.

Auzind mişcare, tatăl meu coborî în bucătărie, încercau să-şi găsească liniştea ocupându-se amândoi de Buckley.

— Unde-i Susie? întrebă Buckley în timp ce tatăl meu întindea pe pâine untul de arahide. Pregăti trei porţii. Una

pentru sine, una pentru mama şi una pentru fiul său de patru anişori.

— Ai pus la loc jucăria? îl întrebă tatăl meu pe Buckley, mirându-se că evită în continuare subiectul cu singura persoană care-l aborda frontal.

— De ce se simte rău mami? îl întrebă Buckley.

Amândoi o priveau pe mama în timp ce ea îşi fixase privirea asupra chiuvetei.

— N-ai vrea să mergem la grădina zoologică săptămâna asta? îl întrebă tatăl meu. Se ura pentru asta. Ura mita şi subterfugiul – minciuna. Cum să-i spună însă fiului său că sora lui mai mare ar fi putut să fie undeva tăiată în bucăţi?

Auzind însă cuvintele *grădina zoologică* şi tot ce însemna ea – pentru el mai ales *maimuţele*!

— Buckley o luă pe poteca susurândă a uitării pentru încă o zi. Umbra anilor nu era prea grea peste trupul său mititel. Ştia că plecasem de-acasă, dar oamenii care plecau se întorceau de fiecare dată.

Mergând din casă în casă, Len Fenerman nu descoperise nimic deosebit în legătură cu George Harvey. Domnul Harvey locuia de unul singur, dar se vorbea că intenţionase să se mute împreună cu soţia, care murise cu câtva timp înainte. Construia căsuţe de păpuşi pentru câteva magazine de specialitate şi se ţinea departe de lume. Asta era tot ce se ştia. Deşi nu se putea spune că era prietenos, se bucurase întotdeauna de simpatia vecinilor. Fiecare duplex îşi avea povestea sa. Lui Len Fenerman, mai ales, povestea lui George Harvey i se părea convingătoare.

Nu, zise Harvey, nu cunoştea prea bine familia Salmon. îi văzuse pe copii. Fiecare ştia cine are şi cine n-are copii, spusese el, ţinându-şi capul niţel aplecat spre stânga.

— Se văd jucăriile în curte. Casele astea sunt întotdeauna mai vesele, observase el, întreriipându-se brusc.

— Înţeleg că aţi avut de curând o discuţie cu domnul

Salmon, îi zise Len la a doua sa vizită în casa cea verde şi sumbră.

— Da, ce-i rău în asta? l-a întrebat domnul Harvey clipind întruna. Mă duc să-mi iau ochelarii, adăugase el. Lucram la ceva migălos despre al doilea Imperiu.

— Al doilea Imperiu? întrebă Len.

— Sunt gata cu comenzile de Crăciun şi-mi pot permite să experimentez, zise domnul Harvey.

Len îl urmă în spate, unde o masă de sufragerie era proptită de perete. Pe ea erau înşirate zeci de bucăţele care aduceau cu nişte lambriuri miniaturale.

Cam ciudat, gândi Fenerman, dar asta nud face un ucigaş.

Domnul Harvey îşi puse ochelarii şi numaidecât îşi dădu drumul.

— Da, domnul Salmon a ieşit să se plimbe şi m-a ajutat să construiesc cortul nupţial.

— Cortul nupţial?

— În fiecare an fac câte ceva pentru Leah, zise el. Pentru soţia mea. Sunt văduv.

Len se simţea ca şi când ar fi atentat la viaţa intimă a acestui om.

— Aha, înţeleg, zise el.

— Mă simt groaznic când mă gândesc la ce i s-a putut întâmpla bietei fetiţe, zise domnul Harvey. Am încercat să-i spun asta domnului Salmon. Dar ştiu din experienţă că, în asemenea momente, nimic nu are sens.

— Construiţi în fiecare an acest cort? îl întrebă Len Fenerman. Era ceva ce putea fi confirmat de către vecini.

— Înainte îl construiam înăuntru, dar anul ăsta am încercat să-l fac afară. Ne-am căsătorit iarna. M-am gândit că va ţine până la o ninsoare mai puternică.

— Unde înăuntru?

— La subsol. Dacă doriţi, vă pot arăta. Acolo păstrez încă toate lucrurile lui Leah.

Dar Len nu insistă.

— V-am deranjat destul, zise el. Voiam doar să cercetez zona pentru a doua oară.

— Cum merge ancheta? îl întrebă domnul Harvey. Aţi găsit ceva?

Len detesta genul ăsta de întrebări, deşi presupunea că oamenii căror le viola intimitatea erau îndreptăţiţi să le pună.

— Uneori cred că indiciile sosesc la timpul potrivit, zise el. Adică dacă ţin neapărat să fie descoperite. Era un răspuns criptic, de genul „Confucius a zis”, dar îşi făcea efectul asupra aproape fiecărui civil.

— Aţi vorbit cu băiatul familiei Ellis? îl întrebă domnul Harvey

— Am discutat cu ai lui.

— Aud că a maltratat câteva animale din zonă.

— Pare un puşti periculos, vă asigur, zise Len, dar a lucrat la mall în ziua crimei.

— Există martori?

— Da.

— E singura mea ipoteză, zise domnul Harvey. Aş vrea să vă pot ajuta mai mult.

Len simţea că omul era sincer.

— În mod sigur e cam într-o dungă, zise Len când îl sună pe tatăl meu, dar n-am nimic împotriva lui.

— Ce-a zis de cort?

— Că l-a construit pentru Leah, soţia lui.

— Din câte-mi amintesc, doamna Stead i-a spus lui Abigail că pe soţia lui o chema Sophie, zise tatăl meu.

Len îşi verifică carneţelul.

— Nu, Leah. Mi-am notat.

Tatăl meu avu o clipă de ezitare. De unde oare aflase de numele Sophie? Era sigur că şi el l-a auzit, dar asta cu ani în urmă la o petrecere cu vecinii unde numele copiilor, soţilor şi soţiilor pluteau ca o ploaie de confetti peste talmeş-balmeşul de prezentări şi nimicurile povestite doar de dragul impresiei de familiaritate – toate prea vagi ca să ţi le poţi aminti a doua zi.

Îşi aduse aminte însă că domnul Harvey nu venise la acea sindrofie. De fapt, nu participase la niciuna dintre ele, ceea ce în ochii multora dintre vecini se adăuga

ciudăţeniei omului, chiar dacă nu şi în cei ai tatălui meu. Nici el nu se simţise niciodată în largul său la aceste eforturi colective de convivialitate.

Tata îşi notă „Leah?” în carneţel, apoi „Sophie?”, fără să ştie că începuse o listă cu numele femeilor moarte.

În ziua de Crăciun familia mea s-ar fi simţit mai bine în rai. Crăciunul era destul de ignorat în raiul meu. Unii se în & răcau numai în alb, pretinzând că sunt fulgi de zăpadă, dar în afară de asta nu se întâmpla nimic. Samuel Heckler a venit la noi într-o vizită inopinată. Nu semăna deloc cu un fulg de zăpadă. Purta jacheta de piele a fratelui său mai mare peste o salopetă militară cam largă pentru el.

Fratele meu se juca în camera de zi. Mama se bucura că îi cumpărase din vreme cadourile. Lindsey primi o pereche de mănuşi şi un strugurel cu aromă de cireşe. Tata se alese cu cinci batiste albe comandate de mama prin poştă cu luni înainte. De fapt, cu excepţia lui Buckley, nimeni nu voia nimic. În zilele de dinaintea Crăciunului becurile de pe brad rămaseră neaprinse. Ardea doar luminarea de la fereastra „bârlogului”, pe care tatăl meu o aprindea după lăsarea întunericului. Însă după orele patru mama, sora şi fratele meu nu mai ieşeau din casă. Eu eram singura care o vedeam.

— E cineva afară! strigă fratele meu.

Construia un zgârie-nori şi acesta mai avea puţin până să se prăbuşească.

— Are un geamantan.

Mama îşi lăsă paharul cu lichior de ouă în bucătărie şi veni în hol. Lindsey, ca de fiecare sărbătoare, se simţea obligată să-şi petreacă ziua în camera de zi. Juca Monopoly cu tata şi se cruţau reciproc, sărind amândoi peste căsuţele mai brutale. Desfiinţaseră Taxa pe Lux, ignorau Ghinionul.

În hol mama îşi netezi fusta. îl aşeză pe Buckley în faţa ei şi-şi puse braţele pe umerii lui.

— Aşteaptă ca omul să bată la uşă, zise ea.

— Poate că-i părintele Strick, îi spuse tatăl meu lui

Lindsey, după ce încasă cincisprezece dolari pentru locul doi la concursul de frumuseţe.

— Sper că nu, măcar de dragul lui Susie, îndrăzni Lindsey.

Tata insista ca sora mea să-mi rostească numele. Ea dădu duble şi se deplasă pe Marvin Gardens.

— Asta face douăşpatru de dolari, zise tatăl meu, dar am să iau doar zece.

— Lindsey, strigă mama. Ai un musafir.

Tatăl meu o urmări pe sora mea cum se ridică şi iese din cameră. Amândoi o urmăream. Acum şedeam eu cu tata. Eram strigoiul de pe tabla de joc. Tatăl meu avea privirea aţintită asupra vechiului pantofior ce stătea într-o rină în cutia de Monopoly. De-aş fi putut să-l ridic, să-l fac să sară de pe Boardwalk pe Baltic, unde susţineam mereu că trăiesc oameni mai buni! „Asta pentru că eşti o ciudată”, zicea Lindsey. Tatăl meu spunea: „Sunt mândru că n-am crescut o snoabă”.

— Căile ferate, Susie, zise el. Întotdeauna ţi-a plăcut să fii proprietara căilor ferate.

Ca să-şi scoată în evidenţă moţul şi cârlionţul de pe creştet, Samuel Heckler îşi pieptăna părul pe spate. La treisprezece ani câţi avea, arăta, în hainele de piele neagră, a vampir adolescent.

— Crăciun fericit, Lindsey, îi zise el surorii mele, întinzându-i o cutiuţă împachetată în hârtie albastră.

Urmăream atentă ce se întâmpla: trupul lui Lindsey începuse să se înmoaie. Se străduia din răsputeri să-i ţină pe toţi la distanţă, pe toţi, în afară de Samuel Heckler, pe care-l găsea băiat drăguţ. Precum un ingredient dintr-o reţetă, inima ei se topise şi, făcând abstracţie de moartea mea, Lindsey avea treisprezece ani, Samuel era drăguţ şi, pe deasupra, o vizitase în ziua de Crăciun.

— Am auzit că te-au declarat supradotată, zise el, fiindcă nu vorbea nimeni. Şi pe mène.

Mama îşi aminti numaidecât şi comută rapid pe pilotul-gazdă automat.

— N-ai vrea să iei loc? reuşi ea să spună. Am nişte

lichior în bucătărie.

— Minunat, zise Samuel Heckler şi, spre uimirea lui Lindsey şi a mea, îi oferi braţul surorii mele.

— Ce-i aia? întrebă Buckley, venind în urma lor şi arătând spre ceea ce crezuse că-i un geamantan.

— Un alto, zise Samuel Heckler.

— Ce? întrebă Buckley.

Lindsey interveni.

— Samuel cântă la saxofon alto.

— Încerc, zise Samuel.

Fratele meu nu mai întrebă ce-i aia saxofon. Ştia ce era Lindsey: o „sclifosită", cum o poreclisem eu, ca în „Buckley, fii liniştit, Lindsey-i o sclifosită". Aveam obiceiul să-l gâdil în timp ce rosteam aceste cuvinte şi uneori îmi vâram capul în burta lui, împungându-l şi repetând întruna „ţâfnă-nţepată", până când mă potopea cu hohotele lui de râs.

Buckley se luă după cei trei în bucătărie întrebând aşa cum făcea măcar o dată pe zi:

— Unde-i Susie?

Tăceau cu toţii. Samuel privi spre Lindsey.

— Buckley, strigă tatăl meu din camera alăturată, vino să joci Monopoly cu mine.

Pe fratele meu nu-l chemase nimeni niciodată să joace Monopoly. Toţi ziceau că-i prea mic, dar ăsta era farmecul Crăciunului. Alergă într-un suflet în camera de zi. Tatăl meu îl ridică şi-l puse în poala lui.

— Vezi pantofiorul ăla? îl întrebă tata.

Buckley dădu din cap.

— Vreau să asculţi tot ce-ţi spun despre el, da?

— Susie? întrebă fratele meu, făcând într-un fel legătura dintre ele.

— Da, am să-ţi povestesc unde-i Susie.

Sus, în rai, am început să plâng. Ce altceva aş fi putut face?

— Acest pantofior era piesa cu care Susie juca Monopoly, îi zise tatăl meu. Eu sunt uneori maşinuţa, alteori roaba. Lindsey e bucata de fier, iar mamei atunci

când se joacă îi place tunul.

— Ăla-i un câine?

— Da, e Scottie.

— Al meu!

— În regulă, zise tatăl meu.

Era plin de răbdare. Descoperise un mod prin care să-i explice. îl ţinea pe fiul său în poală şi în timp ce vorbea simţea trupşorul lui Buckley pe genunchiul său – o greutate foarte omenească, foarte caldă, foarte vie. O greutate care-l liniştea.

— De-acum înainte, Scottie va fi piesa ta. Te-ntreb iar, care-i piesa lui Susie?

— Pantofiorul, zise Buckley.

— Corect, iar eu sunt maşina, Lindsey, fierul, iar mama, tunul.

Fratele meu se concentră foarte tare.

— Hai să punem toate piesele pe tablă, bine? Tu eşti primul. Pune-le şi pentru mine.

Buckley apucă un pumn de piese, apoi încă unul, până când toate piesele erau aşezate între Chance şi Community Chest.

— Să spunem că piesele celelalte sunt prietenii noştri.

— Ca Nate?

— Corect, prietenul tău, Nate, va fi pălăria, iar tabla va fi lumea. Acum, dacă ţi-aş spune că după ce-am dat cu zarurile una dintre piese va fi luată, ce-nseamnă asta?

— Că nu mai poate juca?

— Corect.

— De ce? întrebă Buckley, ridicând privirea spre tatăl meu. Acesta tresări.

— De ce? mai întrebă o dată fratele meu.

Tatăl meu nu voia să spună „pentru că viaţa e nedreaptă” sau „pentru că aşa stau lucrurile”. Voia ceva clar, ceva care să poată explica unui copil de patru ani ce este moartea. Puse mina pe creştetul lui.

— Susie e moartă, zise el, incapabil să lege acest adevăr de regulile vreunui joc. Ştii ce-nseamnă asta?

Buckley întinse mâna şi acoperi pantofiorul, după care îşi ridică privirea ca să vadă dacă răspunsul său era bun.

Tatăl meu dădu din cap aprobator.

— Scumpul meu, n-ai s-o mai vezi pe Susie niciodată. Niciunul dintre noi n-o s-o mai vadă.

Tata plângea. Buckley privea în ochii lui fără să înţeleagă pe deplin.

Buckley a păstrat pantofiorul pe măsuţa din camera lui până când într-o zi acesta a dispărut şi, deşi l-au căutat peste tot, n-au mai dat de el.

În bucătărie, mama îşi termină paharul cu lichior şi se scuză. Merse în sufragerie şi începu să numere tacâmurile de argint, aşezând metodic trei feluri de furculiţe, cuţite şi linguri, făcându-le „să urce scările”, cum o învăţaseră în magazinul cu articole pentru nunţi Wanamaker’se înainte să mă nasc eu. Simţea nevoia să fumeze şi să nu mai fie o vreme în preajma copiilor care trăiau.

— Nu-ţi deschizi cutia cu cadoul? o întrebă Samuel Heckler pe sora mea.

Stăteau lângă blatul de bucătărie, sprijinindu-se de maşina de spălat vase şi de sertarul în care ţineam şerveţelele şi prosoapele. În camera din dreapta lor şedeau tata şi fratele meu. De cealaltă parte a bucătăriei mama medita: Wedgwood Florentine, Cobalt Blue; Royal Worcester, Mountbatten; Lenox, Eternal.

Lindsey zâmbi şi trase de panglica albă din jurul cutiei.

— Mama mea a legat-o, îi zise Samuel Heckler.

Ea rupse hârtia albastră în care era împachetată cutia de catifea neagră, după care ţinu cutia cu grijă în palmă. În rai, eram emoţionată. Când Lindsey şi cu mine ne jucam cu păpuşile Barbie, Barbie şi Ken se căsătoreau la şaisprezece ani. Pentru noi nu exista decât o singură dragoste adevărată în viaţa fiecărui om; ideea de compromis, de nouă încercare, ne era străină.

— Deschide-o, zise Samuel Heckler.

— Mi-e frică.

— Nu-ţi fie.

Îşi puse mâna pe braţul ei şi, uau, ce-am simţit când el a atins-o! Lindsey era în bucătărie cu un băiat drăguţ, vampir sau nu! Veşti, buletin de ştiri, nu glumă – brusc aveam acces la toate. Ea nu mi-ar fi povestit niciodată chestii de genul ăsta.

În cutie era ceva tipic, dezamăgitor ori magic, depinde de cum priveai. Tipic fiindcă el era un băiat de treisprezece ani; dezamăgitor fiindcă nu era un inel de logodnă; magic fiindcă era o jumătate de inimă, din aur. De sub cămaşa cadrilată el îi arătă cealaltă jumătate, prinsă de gâtul său cu un şiret de piele.

Chipul lui Lindsey se îmbujoră, la fel ca al meu în rai.

L-am uitat pe tatăl meu în camera de zi şi pe mama numărând tacâmurile. Am văzut-o pe Lindsey apropiindu-se de Samuel Heckler şi sărutându-l. A fost un moment extraordinar. Aproape că eram din nou vie.

Şase

Cu două săptămâni înainte să mor am ieşit din casă mai târziu decât de obicei şi, când am ajuns la şcoală, refugiul vopsit în negru unde întorceau autobuzele elevilor era pustiu.

Un supraveghetor de la comisia de disciplină îţi nota numele când încercai să intri în şcoală după primul clopoţel, iar eu nu voiam să fiu chemată de la oră în biroul domnului Peterford, unde, ştia toată lumea, trebuia să te întinzi pe burtă pe o bancă tare, iar el îţi ardea câteva lovituri peste şezut cu o bucată de scândură. îl rugase pe profesorul de lucru manual să facă nişte găurele în scândură pentru ca loviturile să nu întâmpine rezistenţa aerului şi să fie astfel mai dureroase atunci când îţi aterizau pe jeanşi.

Nu întârziasem niciodată mult şi nici nu făcusem ceva atât de rău încât să trebuiască să am de-a face cu bucata de scândură, dar în mintea mea, ca şi a tuturor celorlalţi elevi, o vizualizam atât de bine încât simţeam usturimi pe fund. Aflasem de la Clarissa că „pastilomanii”,

cum îi botezaserăm noi în şcoală, foloseau uşa din spate care dădea spre scenă şi pe care Cleo, omul de serviciu, un ins eliminat din liceu din cauza consumului de droguri, o lăsa mai tot timpul deschisă.

Aşa că m-am furişat prin culisele sălii de spectacole, atentă la fiecare pas să nu mă împiedic în maldărul de fire şi frânghii. M-am oprit lângă un fel de schelărie şi mi-am pus jos ghiozdanul ca să mă pieptăn. Plecam de acasă cu căciuliţa cu zurgălăi, dar după ce dădeam colţul casei familiei O'Dwyer mi-o scoteam şi îmi puneam o pălărie neagră, veche, de-a tatălui meu. Toate aceste mişcări îmi umpleau părul cu electricitate statică şi primul lucru pe care îl făceam de obicei când ajungeam la şcoală era să mă opresc la toaletă fetelor ca să-mi aranjez părul.

— Eşti frumoasă, Susie Salmon.

Am auzit glasul, dar nu l-am putut localiza imediat. Am privit în jur.

— Aici, zise vocea.

M-am uitat sus şi am văzut capul şi torsul lui Ray Singh aplecate peste schele.

— Bună, zise el.

Ştiam că Ray Singh era îndrăgostit de mine. Venise din Anglia cu un an în urmă, dar aflasem de la Clarissa că se născuse în India. Pentru mine era de necrezut că un om poate să aibă chipul unei ţări şi glasul alteia şi apoi să se mute într-o a treia. Asta îl făcea dintr-odată interesant. Ray părea de o mie de ori mai deştept decât noi toţi şi, în plus, făcuse o pasiune pentru mine. Ceea ce-am văzut până la urmă că erau simple afectări – smokingul cu care venea uneori la şcoală şi ţigările străine, de fapt ale mamei sale – le consideram drept dovezi ale educaţiei lui superioare. Ştia şi vedea lucruri care nouă ne scăpau. În dimineaţa când mi-a vorbit de acolo, de sus, inima aproape îmi sărea din piept.

— N-ai auzit primul clopoţel? l-am întrebat.

— Am prima oră cu domnul Morton, zise el.

Asta explica totul. Domnul Morton era într-o veşnică stare de mahmureală care ajungea la apogeu în timpul

dimineţii. Nu striga niciodată catalogul.

— Ce faci sus?

— Urcă şi vezi, zise el, capul şi umerii dispărându-i din raza mea vizuală.

Am ezitat.

— Vino, Susie.

Era singura zi din viaţa mea când mă comportam ca un copil rău sau cel puţin mă prefăceam. Mi-am pus piciorul pe prima treaptă a schelăriei şi m-am prins de prima bară transversală.

— Adu-ţi şi lucrurile, mă sfătui Ray.

M-am întors după ghiozdan şi am urcat şovăielnic.

— Dă-mi voie să te ajut, zise el şi mă trase de subţiori, lucru de care eram foarte conştientă, deşi purtam hanoracul gros de iarnă. Pentru o clipă picioarele mi s-au bălăngănit în gol.

— Trage-le sub tine, zise el, şi nimeni n-o să ne vadă.

Am făcut întocmai, după care l-am măsurat cu privirea. Deodată m-am simţit ca o proastă, fără să ştiu ce căutam acolo sus.

— Rămâi aici toată ziua? l-am întrebat.

— Până se termină ora de engleză.

— Chiuleşti de la engleză!

Parcă mi-ar fi spus că jefuise o bancă.

— Am văzut toate piesele lui Shakespeare montate de Royal Shakespeare Company, zise el. Ştoarfa aia nu mă poate învăţa nimic.

În acea clipă mi s-a făcut milă de doamna Dewitt. Dacă a fi un elev rău însemna să o numeşti pe doamna Dewitt o „ştoarfă”, eu, una, nu intram în joc.

— Îmi place *Othello*, am îndrăznit eu.

— Tipa are un fel condescendent de-a trăncăni. Varianta „militantă pentru drepturile minorităţilor” a maurului.

Ray era inteligent. Acest lucru, la care se adăuga faptul că era indian născut în Anglia, îl făceau să pară un fel de marţian în Norristown.

— Tipul din film, machiat în negru, arăta ca un idiot,

am zis eu.

— Te referi la Sir Laurence Olivier.

Ray şi cu mine rămaserăm tăcuţi, destul de tăcuţi ca să auzim clopoţelul ce anunţa sfârşitul primei ore, apoi, cinci minute mai târziu, pe cel care ne anunţa că trebuia să fim la parter pentru ora cu doamna Dewitt. Cu fiecare secundă scursă după acel clopoţel simţeam că mi se înfierbântă pielea, că privirea lui Ray îmi învăluia tot mai adânc trupul, hanoracul bleumarin, fusta mini verde, asortată cu ciorapii Danskin. Pantofii mei adevăraţi erau în ghiozdan. Aveam în picioare nişte bocanci din piele de oaie, artificială, cu căptuşeală sintetică, murdară şi cu cusăturile răsfirate ca nişte măruntaie. Dacă aş fi ştiut că asta avea să fie scena sexuală a vieţii mele, m-aş fi pregătit niţel, m-aş fi dat pe buze de la intrare cu strugurelul cu gust de căpşuni şi banane.

Când Ray se aplecă spre mine schelăria de sub noi scârţâi. *A venit din Anglia*, fremătam eu. Când buzele ni s-au apropiat schelăria s-a înclinat. Eram ameţită, gata să mă cufund în valul primului meu sărut, când amândoi am auzit ceva. Am rămas nemişcaţi.

Ne-am întins unul lângă celălalt cu ochii aţintiţi asupra luminilor şi firelor de deasupra capetelor noastre. O clipă mai târziu uşa scenei se deschise şi apăru domnul Peterford, urmat de domnişoara Ryan, profesoara de arte plastice, pe care i-am recunoscut după voce. Mai era o a treia persoană cu ei.

— Deocamdată nu vom lua nicio măsură disciplinară, dar vom lua dacă dumneata continui, zise domnul Peterford. Domnişoară Ryan, aţi adus materialul?

— Da.

Domnişoara Ryan venise la Kennet dintr-o şcoală catolică şi preluase catedra de arte plastice de la doi foşti hippies care fuseseră concediaţi după ce explodase cuptorul. De la experienţe năstruşnice cu metale topite şi argilă ajunseserăm să desenăm zi de zi după nişte figurine de lemn pe care la începutul orei profesoara ni le aşeza în poziţii ţepene.

— Nu-mi fac decât temele.

Era Ruth Connors. Şi eu şi Ray i-am recunoscut vocea. Cu toţii aveam ora de engleză cu doamna Dewitt la începutul zilei.

— Nu asta era tema pentru acasă, zise domnul Peterford.

Ray îmi căută mâna şi mi-o strânse. Ştiam amândoi despre ce vorbeau. O copie xerox după un desen de-al lui Ruth circulase prin bibliotecă până când bibliotecara îl prinsese cu ea pe un băiat care căuta în catalogul cu fişe.

— Dacă nu mă înşel, modelul de anatomie nu avea sâni, interveni domnişoara Ryan.

Desenul înfăţişa o femeie culcată cu picioarele încrucişate. Nu era o figurină de lemn cu părţile componente unite cu sârmă, ci o femeie reală, iar petele de cărbune din jurul ochilor – întâmplătoare sau nu – dădeau privirii ei un aer lasciv care avea darul să-l tulbure sau, dimpotrivă, să-l facă fericit pe orice adolescent care o vedea.

— Modelul de lemn n-are nici nas sau gură, dar dumneavoastră ne-aţi încurajat să desenăm chipuri de oameni, zise Ruth.

Ray mă strânse iar de mână.

— Destul, domnişoară. E clar că atitudinea relaxată din desenul dumitale l-a făcut pe elevul Nelson să-l xeroxeze, spuse domnul Peterford.

— E vina mea?

— Fără desen n-ar fi apărut nicio problemă.

— Fără desen n-ar fi apărut nicio problemă.

— Deci e vina mea?

— Te invit să te gândeşti la situaţia în care a fost pusă şcoala. Dacă vrei într-adevăr să ne ajuţi, desenează ceea ce vă cere domnişoara Ryan, fără alte adăugiri.

— Leonardo da Vinci a desenat cadavre, zise Ruth încet.

— S-a-nţeles?

— Da, răspunse Ruth.

Uşa scenei se deschise, apoi se închise şi după o clipă

amândoi o auzirăm pe Ruth Connors plângând. Ray îmi şopti: *haide*. Trăgându-mă spre capătul schelăriei, mi-am întins piciorul peste margine ca să găsesc un punct de sprijin.

În săptămâna aceea Ray avea să mă sărute pe coridor lângă dulapul cu lucrurile mele. Nu se întâmplase sus pe schelărie, atunci când ar fi vrut el. Singurul nostru sărut a fost un accident, un curcubeu splendid într-o baltă de benzină.

Am coborât de pe schelărie cu spatele spre ea. Nu s-a clintit, nici nu s-a ascuns, ci m-a privit când m-am întors spre ea. Şedea pe un butuc de lemn aproape de spatele scenei. În stânga ei atârnau nişte cortine ponosite. M-a privit apropiindu-mă, dar nu şi-a şters ochii.

— Susie Salmon, zise ea, doar ca să confirme.

Faptul că eu chiuleam de la prima oră şi mă ascundeam în culisele sălii de spectacole fusese până în acel moment la fel de greu de închipuit ca şi acela că fata cea mai deşteaptă din clasă poate fi admonestată de către responsabilul cu disciplina.

Stăteam în faţa ei cu căciuliţa în mână.

— Ce căciulă aiurea, zise ea.

Am ridicat căciuliţa cu zurgălăi şi am privit-o.

— Ştiu. Mi-a făcut-o mama.

— Ai auzit, deci?

— Pot s-o văd?

Ruth desfăcu foaia xeroxată, trecută prin nenumărate mâini, şi mi-o dădu să mă iiit la ea.

Brian Nelson făcuse cu pix albastru o gaură obscenă în locul unde se uneau picioarele. M-am tras înapoi în timp ce ea îşi aţintise privirea asupra mea. Am zărit ceva pâlpâind în ochii ei, o curiozitate lăuntrică. Se aplecă şi scoase din rucsac un caiet legat în piele neagră.

Înăuntrul caietului erau lucruri minunate! mai ales femei, dar şi animale şi bărbaţi, ceva ce nu mai văzusem niciodată. Tot caietul era plin cu desene. Mi-am dat seama cât de subversivă era Ruth, nu pentru că desenase nuduri de femei pe care colegii le răstălmăceau în fel şi chip, ci

pentru că era mai talentată decât profesoarele ei. Era cea mai tăcută specie de răzvrătită. În fond, o neajutorată.

— Eşti a naibii de bună, Ruth, i-am zis.

— Mulţumesc, zise ea în timp ce eu continuam să privesc desenele, sorbindu-le din ochi. Eram speriată, dar şi emoţionată de ceea ce se afla sub dunga neagră a buricului, „aparatul de făcut copii”, cum îl botezase mama.

Îi spusesem lui Lindsey că eu, una, n-o să am niciodată aşa ceva şi, după ce împlinisem zece ani, vreme de şase luni am tot repetat în faţa oricărui adult dispus să mă asculte că aveam de gând să-mi leg trompele. Nu ştiam exact ce însemna asta, dar bănuiam că era vorba de o operaţie drastică şi necesară, ceea ce-l făcea pe tatăl meu să râdă în hohote.

Din bizară, Ruth ajunsese să însemne pentru mine ceva cu totul deosebit. Desenele ei erau nemaipomenite, şi în acele clipe uitasem cu totul de regulamentul şcolii, de clopoţelul şi de soneria la care noi, elevii, trebuia să răspundem.

După ce lanul de porumb fusese marcat cu benzi, scotocit şi apoi abandonat, Ruth îşi făcuse obiceiul să se plimbe prin el. Pe sub jacheta veche şi jerpelită a tatălui ei îşi lega în jurul brâului un şal lat de lână de-al bunicii ei. Îşi dădu curând seama că profesorii de la toate materiile, cu excepţia celui de educaţie fizică, n-o pârau niciodată la direcţiune când chiulea. Dimpotrivă, erau fericiţi să n-o aibă la clasă. Inteligenţa ei le crea probleme. Ruth necesita atenţie suplimentară, dându-le peste cap planurile de lecţii.

Ca să evite autobuzul, începu să meargă la şcoală cu tatăl ei, care trebuia să plece de acasă foarte devreme. Îşi lua cu el cutia de tablă roşie, cu capac teşit, pentru transportat prânzul, şi pe care fiica lui o folosise când era mică drept căsuţă pentru păpuşile Barbie şi în care acum el îşi ţinea bourbonul. Înainte s-o debarce în parcarea pustie oprea camionul, lăsând radiatorul să meargă.

— Azi o să fii OK? o întreba el de fiecare dată.

Ruth încuviinţa din cap.

— Una mică pentru drum?

Şi, fără să mai dea din cap, ea îi întindea cutia. El scotea dopul sticlei dinăuntru şi după ce trăgea o duşcă zdravănă i-o dădea înapoi. Zvârlindu-şi capul pe spate cu un gest dramatic, ea îşi proptea cel mai adesea limba de sticlă, aşa că abia îi ajungeau în gură câteva picături. Uneori însă, atunci când se simţea privită, trăgea şi ea, înfiorată, o duşcă mică.

Îşi dădu drumul să lunece din cabina înaltă. Afară era rece, extrem de rece înainte să răsară soarele. De la una dintre lecţii îşi aminti un adevăr ştiinţific: când te mişti ţi-e mai cald decât atunci când eşti în repaus; drept urmare, se îndreptă cu pas sprinten spre lanul de porumb. Vorbea de una singură şi câteodată se gândea la mine. Se oprea adesea să se odihnească şi, sprijinindu-se de gardul de metal ce despărţea pista de terenul de fotbal, ca să privească în jur la oamenii care se trezeau din somn.

Aşa ne-am întâlnit în fiecare dimineaţă din acele prime câteva săptămâni. Odată cu răsăritul soarelui, Holiday, dezlegat de tatăl meu, dădea buzna în lanul de porumb, apărând şi dispărând printre plantele înalte şi uscate, fugărind iepurii ce trăgeau la iarba tunsă de pe pista de atletism. Apropiindu-se, Ruth le zărea siluetele sure aliniate lângă marcajele cu cretă, alcătuind parcă o echipă de sportivi mărunţei. O încânta ideea. Şi pe mine. Ruth credea că seara, când lumea se ducea la culcare, pe afară începeau să umble tot felul de animale de pluş. Mai credea şi acum că în cutia de metal a tatălui ei oiţe şi văcuţe minuscule păşteau de zor iarbă şi bourbon.

În dimineaţa când Lindsey îmi lăsase mănuşile primite cadou de Crăciun undeva între terenul de fotbal şi lanul de porumb, am aruncat o privire în jos şi i-am văzut pe iepuri adulmecând marginile tivite cu blana fraţilor lor. Am zărit-o apoi pe Ruth ridicând de jos mănuşile înainte să le înhaţe Holiday. După ce întoarse una cu blana spre afară, şi-o lipi de obraz şi privind spre cer zise: „Mulţumesc”. Îmi plăcea să cred că-mi vorbise mie.

În acele dimineţi am început să o iubesc pe Ruth,

simţind că, într-un fel, niciodată nu vom putea explica faptul că de cele două părţi opuse ale acestui întretărâmuri ne-am născut ca să ne ţinem una alteia tovărăşie. Fete ciudate, descoperindu-se una pe cealaltă în modul cel mai straniu – în fiorul pe care l-a simţit Ruth când am trecut pe lângă ea.

Ray umbla mult pe jos, ca şi mine, căci locuia la marginea cartierului nostru, care înconjura şcoala. O zărise pe Ruth Connors plimbându-se de una singură pe terenul de fotbal. De la Crăciun, Ray obişnuia să vină şi să plece de la şcoală cât putea de repede, fără să mai zăbovească. Voia la fel de mult ca părinţii mei ca ucigaşul să fie prins. Fără acest lucru, nu putea alunga bănuiala ce plana asupra lui, în pofida alibiului.

Îşi alese o dimineaţă când putea lua termosul tatălui său şi-l umplu cu ceaiul dulce făcut de mama lui. Plecă devreme ca s-o aştepte pe Ruth şi se instală lângă groapa de ciment a aruncătorilor de greutate. Se aşeză pe bordura de fier de care îşi sprijineau piciorul aruncătorii.

Când o văzu venind dinspre cealaltă parte a gardului de fier ce despărţea şcoala de terenul de fotbal, lângă care se afla cel mai venerat teren de sport – cel de fotbal american – îşi frecă mâinile, repetând în gând ce avea să-i spună. De data asta curajul său venea nu din faptul că mă sărutase – obiectiv pe care şi-l propusese cu exact un an înainte de săvârşirea lui – ci fiindcă la paisprezece ani se simţea îngrozitor de singur.

Am zărit-o pe Ruth apropiindu-se de terenul de fotbal, încredinţată că era singură. Într-o casă dărăpănată unde tatăl ei se dusese să adune ce mai putea fi recuperat, descoperise ceva ce se potrivea de minune cu noul ei hobby: o antologie de poezii. Strângea cartea la piept.

L-am văzut pe Ray ridicându-se în picioare când ea era încă destul de departe.

— Bună, Ruth Connors! strigă el, făcându-i cu mâna.

Concentrându-se, Ruth îşi aduse aminte de numele lui: Ray Singh. Nu ştia mai mult de atât. Auzise vorbindu-se cum că poliţia l-ar fi căutat acasă, dar dădea crezare

celor spuse de tatăl ei: „Nu-i mâna unui copil” şi se îndreptă spre el.

— Am nişte ceai în termos, îi zise Ray.

Am roşit pentru el în rai. Era deştept când era vorba *de Othello*, dar acum se purta ca un tocilar.

— Nu, mulţumesc, zise Ruth.

Stătea aproape de el, dar evident la câţiva paşi mai încolo decât de obicei. Unghiile i se înfipseseră în copertele roase ale antologiei.

— Am fost de faţă în ziua când tu şi Susie aţi vorbit în spatele scenei, zise Ray.

Îi întinse termosul. Ea nu făcu niciun pas şi nici nu răspunse.

— Susie Salmon, explică el.

— Ştiu la cine te referi, zise ea.

— Te duci la slujba de comemorare?

— N-am ştiut că se va ţine aşa ceva, zise ea.

— Nu cred c-am să merg.

Îi priveam intens buzele. De la frig, erau mai roşii ca de obicei. Ruth făcu un pas.

— Vrei nişte balsam pentru buze? îl întrebă Ruth.

Ray îşi duse la gură mănuşile de lână care se prinseră de buzele crăpate pe care le sărutasem. Ruth îşi vârî mâna în buzunarul paltonului şi-şi scoase strugurelul.

— Ia-l, zise ea, am tone acasă. Poţi să-l păstrezi.

— Eşti tare drăguţă, zise el. Vrei să stai cu mine până vin autobuzele?

Şedeau amândoi pe bordura de ciment a aruncătorilor de greutate. Vedeam din nou ceva ce n-aş fi putut vedea niciodată: pe ei doi împreună. Asta îl făcea pe Ray mai atrăgător ca niciodată. Ochii lui erau de un cenuşiu închis. Când îl priveam din rai, nu ezitam să mă afund în ei.

Pentru amândoi devenise un soi de ritual. În zilele când tatăl lui avea cursuri Ruth îi aducea din bourbonul tatălui ei; altminteri, aveau la ei ceai dulce. Le era al naibii de frig, dar asta nu părea să-i deranjeze.

Vorbeau despre ce înseamnă să fii străin în

Norristown. Citeau cu glas tare poezii din antologia lui Ruth. Discutau despre cum să devină ceea ce îşi doreau. Ray, medic. Ruth, pictoriţă sau poetă. Întemeiară un club secret împreună cu ceilalţi excentrici pe care-i descoperiseră în clasa noastră. Erau mai întâi cei ieşiţi din comun, precum Mike Bayles, care luase la viaţa lui atâta LSD încât nimeni nu înţelegea cum de mai era la şcoală; sau Jeremiah, originar din Louisiana, adică la fel de străin ca şi Ray. Veneau apoi tăcuţii. Artie, care vorbea cu însufleţire oricui se nimerea despre efectele aldehidei formice; Harry Orland, un tip atât de timid, încât purta chiloţii de gimnastică peste jeanşi; şi Vicky Kurtz, despre care toată lumea credea că şi-a revenit după moartea mamei sale, dar pe care Ruth o văzuse dormind pe un pat din ace de pin în spatele uzinei de apă a gimnaziului. Uneori vorbeau despre mine.

— E ciudat, zise Ruth. Vreau să spun, e ca şi cum am fi fost din grădiniţă în aceeaşi clasă, dar în ziua aia în spatele scenei a fost prima dată când ne-am uitat una la cealaltă. – Era minunată, spuse Ray. (îşi amintea de atingerea uşoară a buzelor noastre pe când stăteam doar noi doi lângă şirul de dulapuri. Cum zâmbisem cu ochii închişi şi apoi aproape că o luasem la sănătoasa.) Crezi că-l vor prinde?

— Cred că da. Ştii, suntem doar la câteva sute de metri de locul unde s-a întâmplat.

— Ştiu, zise el.

Amândoi şedeau pe cadrul îngust, metalic, al gropii aruncătorilor de greutate, ţinând ceaiul în mâinile lor înmănuşate. Lanul de porumb devenise un loc pe unde nu mai umbla nimeni. Când se rătăcise o minge de pe terenul de fotbal, un băiat îşi făcuse curaj să intre şi să o caute. În dimineaţa aceea soarele îşi tăia drum exact printre tulpinile uscate, dar nu părea să emane niciun fel de căldură.

— Aici le-am găsit, zise ea arătând spre mănuşile de piele.

— Te gândeşti vreodată la ea? o întrebă el.

Tăceau iar amândoi.

— Tot timpul, zise Ruth.

Mă străbătu un fior rece ca gheaţa.

— Uneori cred că-i norocoasă, ştii? Urăsc locul ăsta.

— Şi eu, zise Ray. Dar am locuit şi-n alte părţi. Ăsta-i un iad temporar, nu unul permanent.

— Vrei să spui că…

— Ea-i în rai, dacă crezi în poveştile alea.

— Tu nu?

— Nu, nu cred.

— Eu da, zise Ruth. Bine, nu în prostiile alea cu îngeri înaripaţi, dar cred sincer că există un rai.

— E fericită?

— E *raiul*, nu?

— Dar ce-nseamnă asta?

Ceaiul era rece ca un sloi de gheaţă şi primul clopoţel sunase deja. Ruth zâmbi în ceaşca ei.

— Păi, cum ar zice tata, înseamnă c-a scăpat de haznaua asta.

Când ciocăni la uşa familiei lui Ray Singh, tatăl meu rămase mut înaintea mamei lui Ray, Ruana. Nu că ar fi fost primitoare; în plus, era departe de ceea ce s-ar putea numi „radioasă”, dar ceva ce emana din părul ei negru, din ochii ei cenuşii şi felul ei ciudat de-a se da înapoi după ce-a deschis uşa îl copleşiră. Auzise remarcile scăpate de poliţişti în legătură cu ea. După părerea lor, Ruana era o femeie rece, snoabă, stranie, condescendentă, drept care tatăl meu se aşteptase să descopere un asemenea personaj.

— Intraţi şi luaţi loc, îi zise ea după ce el se prezentă.

La cuvântul *Salmon* ochii ei deveniseră, din uşi închise, larg deschise – ducând spre odăi întunecate unde el ar fi vrut să călătorească. Cât pe ce să-şi piardă echilibrul când fu condus într-o cămăruţă înghesuită în partea din faţă a locuinţei. Pe podea erau cărţi, toate cu cotoarele în sus. Alte trei şiruri groase ieşeau din perete. Ea purta un sari galben, iar sub el ceva ce semăna cu nişte pantaloni pescăreşti din lamé auriu. Era cu picioarele

goale. Se îndreptă cu pas uşor spre celălalt perete şi se opri lângă un fotoliu.

— Ceva de băut? întrebă ea, iar el dădu din cap.

— Fierbinte sau rece?

— Fierbinte.

Când dispăru după colţ într-o încăpere pe care el n-o putea zări, tatăl meu se aşează într-un fotoliu din stofă maronie. Ferestrele din faţa lui, sub care erau înşirate cărţile, erau drapate cu perdele lungi de muselină cu care lumina puternică de afară trebuia să lupte din greu ca să răzbată în casă. I se făcuse dintr-odată foarte cald, fiind pe punctul de-a uita de ce dimineaţa verificase adresa exactă a familiei Singh.

După un scurt răstimp, pe când tatăl meu se gândea cât era de obosit şi că-i promisese mamei să scoată nişte lucruri de la spălătorie, doamna Singh se întoarse cu ceaiul pus pe o tavă pe care o aşează pe covorul din faţa lui.

— Mă tem că n-avem mobilă destulă. Doctorul Singh mai aşteaptă încă titularizarea.

Se duse în camera de alături şi-şi aduse pentru sine o pernă roşie pe care o aşează pe podea, astfel încât să stea cu faţa spre el.

— Doctorul Singh e profesor? întrebă tatăl meu, deşi ştia deja acest lucru, ştia mai multe decât i-ar fi plăcut să ştie despre această femeie frumoasă şi despre căminul ei modest mobilat.

— Da, zise ea turnând ceaiul.

Se aşternu liniştea. Întinse spre el o ceaşcă şi pe când el se pregătea s-o ia din mâna ei îi zise:

— Ray era cu mine în ziua în care fiica dumneavoastră a fost ucisă.

El ar fi vrut să o îmbrăţişeze.

— Bănuiesc că pentru asta aţi venit la noi, urmă ea.

— Da, zise el. Vreau să vorbesc cu el.

— N-a sosit încă de la şcoală, zise ea. Nu se poate să nu ştiţi asta.

Şedea într-o parte, cu picioarele adunate sub ea. Unghiile de la picioare îi erau lungi, nelăcuite şi îndoite de

la anii de dans.

— Voiam să vin şi să vă asigur că nu-i vreau răul, zise tatăl meu.

Îl urmăream atentă. Niciodată nu-l văzusem aşa înainte. Cuvintele lui, verbe şi substantive eliberate, se desprindeau ca nişte poveri de care voia parcă să scape, dar el îi privea atent tălpile îndoite pe covoraşul închis la culoare şi pata de lumină, estompată de perdele, care-i cădea pe obrazul drept.

— N-a făcut nimic rău şi a iubit-o pe fetiţa dumneavoastră. Iubire de elev, dar tot iubire.

Mama lui Ray avea mereu parte de iubiri de elev. Băiatul care venea cu ziarele se oprea cu bicicleta sperând că ea se va afla aproape de uşă când *Philadelphia Inquirer* cădea cu un sunet înfundat pe verandă. Că va ieşi, iar când va ieşi îi va face cu mâna. Nici măcar nu trebuia să zâmbească, de fapt arareori se întâmpla acest lucru când ieşea din casă – erau suficienţi ochii, ţinuta ei de dansatoare, felul în care părea să chibzuiască asupra celei mai uşoare unduiri a corpului ei.

Când descinseseră, poliţiştii care nădăjduiau să-l prindă pe criminal nimeriseră într-un hol întunecos, dar, înainte ca Ray să ajungă măcar în capul scărilor, prezenţa Ruanei îi zăpăcise atât de tare încât acceptaseră să ia loc pe pernele de mătase şi să bea ceai. Se aşteptaseră ca şi ea să cadă în plasa sporovăielii pe care o practicau cu succes în faţa tuturor femeilor frumoase, dar ţinuta ei devenise parcă şi mai neclintită când poliţiştii încercaseră să-i intre în graţii. Stătea dreaptă lângă fereastră în timp ce aceştia îl interogau pe fiul ei.

— Sunt bucuros că Susie a avut un băiat drăguţ care s-o placă, zise tatăl meu. Am să-i mulţumesc fiului dumneavoastră pentru asta.

Ea zâmbi uşor, fără să-şi arate dinţii.

— I-a scris o scrisoare de dragoste, zise el.

— Aşa-i.

— Mi-ar plăcea să fi făcut acelaşi lucru, zise el. Să îi spun că o iubesc în acea ultimă zi.

— Da.

— Dar fiul dumneavoastră a făcut-o.

— Da.

Se uitară o clipă unul la celălalt.

— Cred că i-aţi scos din minţi pe poliţişti, zise el zâmbind mai mult pentru sine.

— Au venit să-l acuze pe Ray, spuse ea. Nu mă interesa ce cred despre mine.

— Îmi închipui ce greu i-a fost, zise tatăl meu.

— Nu, nu admit asta, zise ea neînduplecată, aşezând ceaşca înapoi pe tavă. Nu se poate să daţi dovadă de compasiune pentru Ray sau pentru noi.

Tatăl meu încercă să îngaime un protest. Ea îşi ridică mâna.

— Aţi pierdut o fiică şi aţi venit aici cu un scop anume. Accept asta, dar atât. Nu încercaţi să înţelegeţi felul nostru de viaţă.

— N-am vrut să vă jignesc, zise el. Voiam doar să…

Din nou mina ridicată.

— Ray va sosi în douăzeci de minute. Am să vorbesq eu cu el mai întâi ca să-l pregătesc, după care veţi putea discuta despre fiica dumneavoastră.

— Dar ce-am spus?

— Îmi place că n-avem multă mobilă în casă. Mă face să cred că-ntr-o bună zi vom împacheta totul şi ne vom lua tălpăşiţa.

— Eu sper să rămâneţi, zise tata. Spuse asta fiindcă de la o vârstă fragedă fusese educat să fie politicos, o educaţie pe care mi-o transmisese mie, dar şi pentru că o parte din el dorea mai mult de la ea, de la această femeie rece care nu era rece, de la această stâncă ce nu era de piatră.

— Cu tot respectul, nici măcar nu mă cunoaşteţi, zise ea. O să-l aşteptăm pe Ray împreună.

Tatăl meu plecase de acasă în toiul unei ciorovăieli între Lindsey şi mama. Mama încercase să o convingă pe Lindsey să o însoţească la piscina Y[9]ca să înoate. Fără să

9 Abreviere pentru YMCA: Young Men’s Christian Association.

se gândească, Lindsey uriaşe cât o ţineau plămânii: „Mai bine mor!” Tatăl meu o văzuse pe mama înţepenind, apoi zbughind-o în dormitor ca să plângă în dosul uşii. El îşi vârâse liniştit carneţelul în buzunarul jachetei, luase cheile maşinii de pe cârligul din spatele uşii şi se strecurase afară.

În acele prime două luni, mama şi tata s-au îndepărtat unul de celălalt. Când unul rămânea acasă, celălalt ieşea în oraş. Tata adormea în fotoliul verde din „bârlog” şi când se trezea se ducea tiptil în dormitor şi se băga în pat. Dacă pledurile erau trase la mama, se culca fără să se acopere, ghemuindu-se, gata în orice clipă să ţâşnească din pat, gata de orice.

— Ştiu cine a omorât-o, se trezi spunându-i Ruanei Singh.

— Aţi anunţat poliţia?

— Da.

— Şi ce-au spus?

— Au spus că deocamdată n-au nimic care să-l lege de crimă, în afară de bănuiala mea.

— Bănuiala unui tată… începu ea/

— E la fel de bună ca şi intuiţia unei mame.

De data asta zâmbetul ei îi dezveli şi dinţii.

— Locuieşte pe aproape.

— Ce aveţi de gând să faceţi?

— Să cercetez toate, pistele posibile, zise tatăl meu, ştiind cum sunau aceste cuvinte în timp ce le rostea.

— Fiul meu…

— E şi el o pistă.

— Poate că individul acela vă sperie prea tare.

— Dar trebuie să fac ceva, protestă el.

— Domnule Salmon, iată-ne ajunşi din nou în acelaşi punct, zise ea. Nu mă înţelegeţi greşit. Nu spun că faceţi ceva rău venind la noi. Într-un fel, este bine. Vreţi să găsiţi ceva accesibil, ceva „cald” în toată treaba asta. Căutările dumneavoastră v-au condus aici. E un lucru bun. Singura mea grijă e să fie bine şi pentru fiul meu.

— Nu-i vreau răul.

— Cum îl cheamă?

— George Harvey.

Era prima oară când tatăl meu îi rostea numele cu glas tare în faţa altcuiva decât Len Fenerman.

Fără să spună nimic, ea se ridică. Întorcându-se cu spatele spre el se duse mai întâi la o fereastră, apoi la cealaltă şi dădu deoparte perdelele. Iubea nespus lumina de după sfârşitul zilei de şcoală. îl zări pe Ray venind pe drum.

— Ray va sosi numaidecât. Mă duc să-l întâmpin. Vă rog să mă scuzaţi, trebuie să-mi pun haina şi pantofii.

Făcu o pauză.

— Domnule Salmon, şi eu aş face exact ceea ce faceţi dumneavoastră: aş vorbi cu toată lumea cu care trebuie, dar nu le-aş spune prea multora numele său. Când aş fi sigură, aş găsi un mod discret de a-l ucide, încheie ea.

O auzi în hol, clinchetul metalic al umeraşului când îşi scoase de pe el haina. După câteva minute uşa fu deschisă şi apoi închisă. De afară pătrunse un curent de aer rece, apoi o zări pe mamă mergând pe stradă în întâmpinarea fiului ei. Nu zâmbea niciunul. Amândoi aveau capetele plecate. Buzele li se mişcau. Ray află de faptul că tatăl meu îl aştepta în casă.

La început mama şi cu mine am crezut că ceea ce-l deosebea pe Len Fenerman de ceilalţi colegi ai săi erau trăsăturile pe care le observai imediat. Era mai scund decât poliţiştii masivi care-l însoţeau deseori. Omul avea însă şi trăsături mai puţin evidente – faptul că uneori părea să gândească pentru sine însuşi, că nu se dădea în vânt după bancuri şi nu încerca să fie decât serios atunci când vorbea despre mine şi despre împrejurările cazului. În discuţia cu mama Len Fenerman îşi arătase adevăratul chip: cel al unui optimist. Era convins că ucigaşul meu avea să fie prins.

— Poate că nu astăzi sau mâine, i-a spus el mamei, ci într-o zi când va comite ceva nechibzuit. Oamenii ăştia sunt prea necugetaţi în apucăturile lor ca să nu facă o prostie.

Mama fu nevoită să-i ţină companie lui Len Fenerman până s-a întors tata de la familia Singh. În sufragerie, pe masa pe care mama întinsese o coală mare de hârtie cerată, erau împrăştiate creioanele colorate ale lui Buckley care, împreună cu Nate, desenase până când capetele le stăteau gata să cadă în piept, ca nişte petale împovărate. Mama îi luase în braţe, mai întâi pe unul, apoi pe celălalt şi-i pusese pe divan, lăsându-i să doarmă fiecare la câte o margine a patului, tălpile lor atingându-se la mijlocul acestuia.

Len Fenerman ştia destule ca să-şi dea seama că trebuia să vorbească pe şoptite, dar, observă mama, era un bărbat căruia nu-i plăceau copiii. O urmări cum îi cară pe cei doi băieţei, dar nu se oferi să o ajute şi nici nu comentă în vreun fel despre ei, aşa cum nu pregetau să facă ceilalţi poliţişti, definind-o prin copiii ei, vii şi morţi deopotrivă.

— Jack vrea să vorbească cu dumneavoastră, dar sunt sigură că sunteţi prea ocupat ca să mai aşteptaţi, zise mama.

— Nu sunt ocupat.

Am văzut o şuviţă din părul ei negru alunecând din spatele urechii unde şi-o pieptănase, o şuviţă ce-i îndulcea trăsăturile. Am văzut că şi Len observase acest lucru.

— S-a dus să-l vadă pe bietul Ray Singh, zise ea împingând şuviţa înapoi la locul ei.

— Îmi pare rău c-a trebuit să-l luăm la întrebări, zise Len.

— Desigur, zise ea. Niciun copil de vârsta lui n-ar fi capabil să… Nu putu rosti cuvântul şi nici el n-o sili.

— Alibiul lui e beton.

Mama luă în mână un creion colorat.

Len Fenerman o privea în timp ce desena oameni şi câini în formă de beţigaşe. Pe divan Buckley şi Nate respirau adânc. Fratele meu se ghemuise în poziţia unui făt şi o clipă mai târziu îşi vârî degetul mare în gură şi începu să-l sugă. Mama ne spusese tuturor că va trebui să-l ajutăm să se dezbare de acest năravuri. Acum parcă era invidioasă pe calmul lui atât de profund.

— Îmi amintiţi de soţia mea, zise Len după o lungă tăcere, în timpul căreia mama desenase un pudel portocaliu şi ceva ce părea a fi un cal albastru supus unui tratament cu şocuri electrice.

— Nici ea nu ştie să deseneze?

— N-avea chef de vorbă când nu era nimic de spus.

Mai trecură câteva minute. O minge galbenă reprezentând un soare. O casă maro cu flori în faţa uşii – trandafirii, albastre, purpurii.

— Aţi folosit timpul trecut.

Amândoi auziră uşa de la garaj.

— A murit curând după ce ne-am căsătorit, zise el.

— Taţi! ţipă Buckley sărind în sus şi uitând de Nate şi de toţi ceilalţi.

— Îmi pare rău, îi zise ea lui Len.

— Şi mie pentru Susie, spuse el. Sincer.

În holul dinspre garaj, tatăl meu îi întâmpină pe Buckley şi pe Nate cu urale şi cu rugăminţi: „Oxigen! Am nevoie de oxigen!”, aşa cum făcea ori de câte ori îl asediam după o zi mai lungă. Chiar dacă sunau fals, momentele când putea să mimeze buna dispoziţie pentru fratele meu îi aduceau alinare.

Când tata a ajuns în camera de zi, mama continua să-l privească pe Len Fenerman. *Fugi la chiuvetă*, îmi venea să-i spun – uită-te pe gaură în pământ. Sunt acolo jos şi aştept; sunt aici sus şi privesc.

Len Fenerman fusese primul care-i ceruse mamei mele poza mea din gimnaziu atunci când poliţia încă mai spera că aş putea fi găsită în viaţă. În portmoneul său fotografia mea era pusă într-un teanc împreună cu alte poze. Printre toţi acei copii şi străini morţi era şi o fotografie a soţiei sale. Dacă vreunul dintre cazuri fusese rezolvat, pe spatele pozei era notată data soluţionării sale. Dacă însă cazul era deschis – în mintea lui, chiar dacă nu şi în arhiva oficială a poliţiei – locul era gol. Pe spatele pozei mele nu era scris nimic. Nu era scris nimic nici pe spatele pozei cu soţia sa.

— Ce mai faceţi? îl întrebă tatăl meu.

Holiday se ridicase de pe podea şi aştepta dând din coadă ca tatăl meu să-l mângâie.

— Aud că v-aţi dus să-l vedeţi pe Ray Singh, zise Len.

— Copii, de ce nu vă jucaţi sus, în camera lui Buckley? sugeră mama. Domnul detectiv Fenerman şi tata au ceva de vorbit.

Şapte

— O vezi? îl întrebă Buckley pe Nate pe când urcau scările cu Holiday pe urmele lor. Aia-i sora mea.

— Nu, zise Nate.

— A plecat puţin, dar acum s-a-ntors înapoi. Să fugim!

Cei trei – doi copii şi un câine – o zbughiră pe suişul lung al scării.

Nu mi-am îngăduit niciodată nici măcar să tânjesc după Buckley, de teamă să nu-mi vadă chipul în oglindă sau în vreun capac lucios de la vreo sticlă. Ca toţi ceilalţi, încercam să-l protejez. „E prea mic”, i-am spus lui Franny. „De unde crezi că vin prietenii imaginari?” m-a întrebat ea.

Cei doi băieţei stătură câteva minute sub un frotiu înrămat, agăţat pe peretele din faţa dormitorului părinţilor mei. Fusese copiat după o piatră funerară dintr-un cimitir londonez. Mama îi povestise lui Lindsey că ea şi tatăl ei voiau să pună ceva pe pereţi şi o bătrână pe care o cunoscuseră în luna lor de miere i-a învăţat cum să facă reproduceri cu grafit de pe pietrele de mormânt. Până să ajung eu adolescentă, majoritatea acestor frotiuri fuseseră puse la adăpost în subsolul casei, locurile goale fiind înlocuite cu stampe viu colorate, menite să ne stimuleze pe noi, copiii. Dar mie şi lui Lindsey ne plăceau desenele din cimitir, mai ales cel sub care stăteau Nate şi Buckley în după-amiaza aceea.

Lindsey şi cu mine obişnuiam să ne aşezăm pe podea chiar sub acest frotiu. Eu eram cavalerul din tablou, iar Holiday, câinele credincios ghemuit la picioarele acestuia. Lindsey era soţia pe care cavalerul o lăsase acasă. Joaca noastră se sfârşea întotdeauna cu chicoteli, indiferent cât de solemn era începutul. Lindsey îi spunea cavalerului

mort că soţia trebuie să-şi continue viaţa, că nu poate fi sechestrată de un bărbat pe care timpul l-a ţintuit în veşnicie. Atunci eu mă dezlănţuiam ca o smintită, dar niciodată nu ţinea mult. Într-un târziu ea îl descria pe noul ei iubit: măcelarul gras care-i dădea cele mai frumoase cotlete, fierarul îndemânatic care-i confecţiona cârlige. „Cavalere, eşti mort”, îi spunea ea. „E timpul să-mi văd de viaţa mea”.

— Noaptea trecută a venit în dormitor şi m-a sărutat pe obraz, zise Buckley.

— Ba n-a venit.

— Ba da.

— Pe bune?

— Da.

— I-ai spus mamei tale?

— E un secret, zise Buckley. Susie mi-a zis că încă nu-i pregătită să vorbească cu ei. Vrei să vezi ceva?

— Sigur, zise Nate.

Amândoi se sculară în picioare şi o luară spre partea din locuinţă rezervată copiilor, lăsându-l pe Holiday dormind sub tablou.

— Hai şi uită-te, zise Buckley.

Erau în camera mea. Fotografia înfăţişând-o pe mama fusese luată de Lindsey. După o scurtă reflecţie, se întorsese şi după insigna cu „Hippy-Dippy Te Iubeşte”.

— Camera lui Susie, zise Nate.

Buckley îşi duse degetele la buze. O văzuse pe mama făcând acest lucru când ne ruga să facem linişte, iar acum îi cerea acest lucru lui Nate. Se culcă pe burtă şi-i făcu semn lui Nate să procedeze la fel, după care se târâră amândoi unduindu-şi trupurile, în stilul lui Holiday, prin norul de praf ce se adunase sub patul meu, spre depozitul meu secret.

Materialul de sub salteaua cu arcuri avea o gaură în care îndesasem lucruri pe care nu voiam să le vadă nimeni. Trebuia să-l păzesc de Holiday, altminteri l-ar fi rupt în bucăţi, încercând să-i împrăştie conţinutul. Exact ce s-a întâmplat la douăzeci şi patru de ore după dispariţia mea.

Părinţii mei cotrobăiseră prin cameră sperând să găsească vreun bilet de la mine şi lăsaseră uşa deschisă. Holiday luase cu el bomboanele cu extract din lemn dulce. Sub pat erau risipite lucruri pe care le ţinusem ascunse, unul dintre ele putând fi recunoscut doar de Buckley şi de Nate. Buckley desfăcu o batistă veche de-a tatălui meu şi găsi rămurica cu urme de sânge pe ea.

Cu un an în urmă, Buckley, pe atunci de trei anişori, se înecase cu ea. El şi Nate îşi băgau pietricele în nas în curtea din spate şi Buckley găsise sub stejarul de care mama agăţase un capăt al frânghiei pentru rufe o rămurea pe care şi-o băgase în gură ca pe o ţigară. Eu îl păzeam de pe acoperiş din dreptul ferestrei mele unde mă aşezasem ca să mă dau pe unghii cu oja roşie a Clarissei şi să citesc revista *Seventeen*. Mie îmi revenea întotdeauna sarcina să-l supraveghez pe frăţiorul nostru, Lindsey fiind considerată prea mică pentru treaba asta. În plus, ea era „creierul în dezvoltare”, adică era liberă, de pildă, să-şi petreacă după-amiaza de vară desenând pe hârtie milimetrică în cele mai mici detalii, cu setul ei de 130 Prisma Colors, ochiul unei muşte.

Afară nu era cald, deşi era încă vară, iar eu îmi petreceam prizonieratul încercând să mă fac frumoasă. Începusem dimineaţa cu un duş şi cu o baie de aburi. Ajunsă pe acoperiş, mi-am uscat părul şi m-am dat cu ojă. Îmi dădusem deja două straturi de roşu magenta când o muscă a aterizat pe pensulă. L-am auzit pe Nate scoţând nişte sunete ameninţătoare şi mi-am închis ochii pe jumătate încercând să cuprind toate faţetele din ochii pe care-i colora Lindsey înăuntru în casă. Adia o briză şi franjurile din jurul găurilor din jeanşi mi se lipeau de coapse.

— Susie, Susie! începu să urle Nate.

Am privit în jos şi l-am văzut pe Buckley căzut la pământ.

Asta era ziua de care-i povesteam întruna lui Holly când vorbeam despre şansele de-a fi salvat. Eu eram convinsă că se poate; ea, nu şi nu.

Am sărit în picioare, m-am strecurat pe fereastra deschisă, cu un picior nimerind pe maşina de cusut, iar cu celălalt zvârlit în faţa primului, apoi pe covorul împletit, apoi în genunchi, apoi ţâşnind ca o alergătoare de viteză din blocstarturi. Ajunsă pe coridor, am început să fug, mi-am dat drumul să lunec pe balustradă, ceea ce era un lucru interzis. Am strigat-o pe Lindsey, apoi am uitat cu totul de ea, am alergat prin veranda închisă cu sticlă până în spatele curţii şi, sărind gardul ce împrejmuia cuşca câinelui, am ajuns sub stejar. Buckley se sufoca, tot trupul i se zbătea. L-am luat iute în spate şi l-am dus – în timp ce Nate se ţinea după noi – până la garaj, unde era parcat preţiosul Mustang al tatălui meu. îi urmărisem pe părinţii mei conducând, iar mama îmi arătase cum* să bag schimbătorul de viteze din poziţia „frânat* în marşarier. L-am aşezat pe Buckley pe bancheta din spate şi am înşfăcat cheile din ghiveciul de teracotă unde le ascunsese tata. Am accelerat tot drumul până la spital. Am făcut praf frâna de mână, dar nimănui nu părea să-i pese de asta.

— Dacă nu era ea prin preajmă, l-aţi fi pierdut pe băieţel, îi spuse medicul mai târziu mamei mele.

Bunica Lynn îmi prezisese o viaţă lungă după ce-l salvasem pe fratele meu. Ca de obicei, bunica Lynn se înşelase.

— Uau! strigă Nate ţinând rămurica în mână şi minunându-se că sângele roşu se întunecase la culoare.

— Mda, zise Buckley. Amintindu-şi, stomacul i se crispă. Cât chin îndurase, cum se mai schimbau chipurile adulţilor care stăteau în jurul patului său uriaş din spital! O singură dată îi mai văzuse aşa serioşi. Dacă la spital ochii lor fuseseră la început plini de îngrijorare, iar mai apoi străbătuţi de o lumină şi de o uşurare ce se răsfrânseseră şi asupra sa, de data asta ochii părinţilor noştri se goliseră iremediabil.

În rai, în ziua aceea, am simţit că mă ia cu leşin. Şezând în foişor, m-am lăsat pe spate şi ochii mi s-au deschis brusc. Se făcuse întuneric, iar înaintea mea a răsărit o clădire mare în care nu mai fusesem niciodată.

Citisem când eram mică *James şi piersica uriaşă*\ Clădirea semăna cu casa mătuşilor sale. Uriaşe şi întunecoase, în stil victorian. Pe acoperiş avea chiar şi o terasă a văduvei[1011]. Până să mă obişnuiesc cu întunericul, mi s-a părut, pentru o clipă, că văd un şir lung de femei străjuind terasa, arătându-mi drumul. Dar o clipă mai târziu vedeam altceva. Un stol de ciori ţinând în ciocuri rămurele strâmbe. Când m-am ridicat să mă întorc în camera mea, ciorile îşi luară zborul şi se ţinură după mine. Să mă fi văzut fratele meu sau era doar un băieţel care spunea minciuni frumoase?

Opt

Vreme de trei luni domnul Harvey visase construcţii. Văzuse o regiune din Iugoslavia unde locuinţe cu acoperişuri de stuf înălţate pe catalige adăposteau torente de apă dedesubt. Deasupra cerurile erau albastre. De-a lungul fiordurilor şi în văile ascunse ale Norvegiei văzuse biserici de lemn, ale căror stinghii păreau cioplite de constructorii de corăbii vikingi. Balauri şi eroi locali sculptaţi în lemn. Dar exista o clădire în Vologda[12] la care visa cel mai des: Biserica Schimbării la Faţă. Acesta a fost visul – visul lui preferat – pe care l-a avut în noaptea dinaintea uciderii mele şi în nopţile care au urmat până să revină celelalte. Visurile *neliniştite* – cele cu femei şi copii.

Puteam reface tot drumul înapoi până la domnul Harvey în braţele mamei sale, cu ochii aţintiţi asupra unei mese încărcate cu cioburi de sticlă colorată. Tatăl său le sorta în grămezi după formă şi mărime, grosime şi greutate. Ochii de bijtitier ai tatălui său scrutau în profunzime fiecare specimen pentru a detecta crăpăturile sau neregularităţile. George Harvey îşi îndreptă apoi atenţia asupra singurei bijuterii de la gâtul mamei sale, o piesă mare, ovală, din chihlimbar, într-o ramă de argint, în

10 James and the Giant Peach (1961), roman pentru copii, aparţinînd autorului britanic Roald Dahl.

11 Platformă pe acoperişul caselor britanice din secolele al XVII-lea şi al XVIII-lea, folosită adesea pentru a observa corăbiile din larg.

12 Oraş în Rusia.

care era încastrată, întreagă şi perfectă, o muscă.

„Constructor”, zicea domnul Harvey când era copil. Apoi încetase să mai răspundă la întrebarea cu privire la meseria tatălui său. Cum să spună că acesta lucra în deşert, construind barăci din cioburi de sticlă şi din scânduri vechi? Tatăl său l-a învăţat pe George Harvey ce înseamnă o construcţie adevărată, cum să fii sigur că lucrurile pe care le faci or să dureze.

Domnul Harvey privea aşadar vechile caiete cu schiţe ale tatălui său când i s-au întors visele neliniştite. Se cufunda în imagini despre alte locuri şi alte lumi, încercând să iubească ceea ce nu putea iubi. Atunci începea să aibă vise cu maică-sa, ultima oară când o văzuse, luând-o la goană peste câmp la marginea unui drum. Era îmbrăcată în alb. Pantaloni albi, trei sferturi şi o bluză pe corp, albă, răscroită. Tatăl său se certase cu ea pentru ultima oară în maşina încinsă de la soare la marginea orăşelului Truth or Conséquences, New Mexico. El o silise să iasă din maşină. George Harvey şezuse ca o stană de piatră pe bancheta din spate, cu ochii larg deschişi, nu mai speriat decât o bucată de lemn, urmărind întreaga scenă, ca multe altele de-acum, cu încetinitorul. Ea fugise fără să se oprească, trupul alb, subţire, fragil dispărând din vedere în timp ce fiul ei strângea cu putere lănţişorul de chihlimbar pe care ea şi-l smulsese de la gât ca să i-l dea. Tatăl său rămăsese cu privirea aţintită asupra drumului.

— S-a dus, fiule. N-o să se mai întoarcă, i-a zis el.

Nouă

Bunica mea sosi în stilul ei obişnuit în seara de dinaintea slujbei comemorative. îi plăcea să închirieze o limuzină şi să parcurgă drumul de la aeroport până acasă sorbind şampanie, îmbrăcată cu, vorba ei, Jivina groasă şi fabuloasă”, o nurcă second hand cumpărată la bazarul bisericii. Părinţii mei n-au invitat-o, ci doar au inclus-o pe listă în caz că ţinea neapărat să fie prezentă. Pe la sfârşitul lui ianuarie domnul director Cade-n venise la noi cu propunerea. „Ar fi bine pentru copiii voştri şi pentru toţi

elevii şcolii”, spusese el, luând asupra lui sarcina de a organiza evenimentul în cadrul bisericii noastre. Părinţii mei parcă erau nişte somnambuli. Răspundeau cu „da” la fiecare întrebare de-a lui, aprobând din cap în legătură cu florile şi cu lista vorbitorilor. Când mama îşi anunţă mama la telefon, fu surprinsă să audă cuvintele „Am să vin”.

— Dar nu-i nevoie, mamă.

La celălalt capăt al firului se aşternu tăcerea.

— Abigail, zise bunica, e vorba de înmormântarea lui Susan.

* * *

Insistând să se afişeze cu blănurile ei uzate în preumblările prin cartier, iar o dată ducându-se fardată ţipător la o petrecere, bunica Lynn o punea deseori pe mama în situaţii delicate. Bunica o pisa pe mama cu întrebări până ce afla care cine era, dacă văzuse noul lor interior, ce slujbă avea soţul, ce fel de maşină conducea. Făcuse o listă detaliată cu toţi vecinii. Abia acum îmi dădeam seama că pentru ea acest fel de-a îi era un mod de a-şi înţelege mai bine fiica. O încercuire prost calculată, un dans trist, fără partener.

— Jacky, avem nevoie de nişte tărie, zise ea când se apropie de părinţii mei care o aşteptau pe verandă. Atunci o zări pe Lindsey încercând s-o şteargă sus pe scări ca să mai câştige câteva minute până la inspecţia obligatorie.

— Fata asta mă urăşte, spuse bunica Lynn afişând un zâmbet de gheaţă, nişte dinţi albi şi perfecţi.

— Mamă, sunt convinsă că Lindsey nu vrea decât să fie prezentabilă, interveni mama, moment în care am simţit dorinţa să plonjez în ochii ei ca marea.

— Lucru imposibil în casa asta! conchise bunica.

— Lynn, zise tatăl meu, eşti în altă casă decât cea pe care ai văzut-o dată trecută. Am să-ţi aduc ceva de băut, dar te rog să nu-ntreci măsura.

— Jack, tot frumos ai rămas, zise bunica.

Mama luă haina bunicii. Tatăl meu îl închisese pe Holiday în „bârlog” imediat ce Buckley dăduse alarma din postul său de observaţie la fereastra de la etaj: „Vine

bunica!” Fratele meu se lăuda lui Nate sau oricui era dispus să-l asculte că bunica lui avea cele mai babane maşini din lume.

— Arăţi foarte bine, mamă, zise mama.

— Hm mmm. Fără să audă tatăl meu, bunica zise: Cum se simte?

— Rezistăm cu toţii, dar foarte greu.

— Tot mai bolboroseşte cum că individul ăla a făcut-o?

— El tot asta crede, da.

— O să vă dea în judecată, îţi dai seama? zise ea.

— N-a spus nimănui în afară de poliţie.

Ce nu vedeau ele era că sora mea stătea chiar deasupra lor pe ultima treaptă a scării.

— Şi nici n-ar trebui să spună. Ştiu că simte nevoia să învinovăţească pe cineva, dar…

— Lynn, 7 & 7 sau Martini? o întrebă tatăl meu întorcându-se în hol.

— Tu ce bei?

— Să-ţi spun drept, n-am prea gustat nimic în ultimul timp, zise tatăl meu.

— Poftim, ăsta-i necazul tău. Am să vă conduc eu. Nimeni nu trebuie să-mi spună unde-i băutura!

Fără jivina ei groasă şi fabuloasă bunica era slabă ca un băţ. „Înfometată”, cum se exprima ea când îmi dădea sfaturi pe la unsprezece ani: „Dragă, trebuie să faci foamea ca să scapi repede de grăsime. Dolofană ca un copil nu-i decât un alt fel de a spune urâtă”. Se certase cu mama pe motiv că eram destul de mare pentru benzedrină, îngerul ei salvator, cum îi spunea ea: „Eu îi ofer fiicei tale îngerul meu salvator şi tu i-l interzici?”

Când eram încă în viaţă, tot ce făcea bunica era rău. Dar se întâmplă un lucru ciudat când, sosind în limuzina închiriată, deschise uşa şi dădu buzna înăuntru. Cu toată îmbrăcămintea ei dizgraţioasă aducea cu ea lumina în casă.

— Ai nevoie de ajutor, Abigail, îi zise bunica după prima mâncare adevărată gătită de mama de la dispariţia

mea. Mama era ca buimacă. Îşi pusese mănuşile albastre, umpluse chiuveta cu apă şi detergent şi se pregătea să spele vasele, Lindsey urmând să le şteargă. Mama ei, presupunea ea, avea să-l strige pe Jack ca să-i toarne un păhărel după masă.

— Mamă, eşti foarte drăguţă.

— Nicio vorbă, zise ea. Dau fuga în hol şi-mi aduc trusa magică.

— O, nu, am auzit-o pe mama scâncind.

— A, ba da, trusa magică, interveni Lindsey, care nu vorbise deloc în timpul mesei.

— Te rog, mamă! protestă mama când bunica Lynn se întoarse.

— OK, copii, debarasaţi masa şi aduceţi-o pe mama voastră. Am s-o fac frumoasă.

— Mamă, te rog. Am de spălat toate vasele astea.

— Abigail, zise tatăl meu.

— Nu. Sunt de acord să te-mbete pe tine, dar nu vreau să văd în jurul mea instrumentele alea de tortură.

— Nu-s beat, zise el.

— Zâmbeşti, zise mama.

— Dă-l în judecată, zise bunica Lynn. Buckley, apuc-o pe maică-ta de mână şi trage-o aici.

Fratele meu se conformă. Era distractiv s-o vezi pe mama ţinută sub papuc.

— Bunico Lynn? întrebă Buckley sfios.

Buckley o conduse pe mama pe un scaun de bucătărie pe care bunica i-l pregătise, ca să stea cu faţa spre ea.

— Poftim?

— N-ai vrea să mă înveţi să mă machiez?

— Cum să nu!

Mama se aşează, iar Buckley se sui în poala ei.

— Ce s-a întâmplat, mami?

— Ce faci, râzi, Abbie? Tatăl meu zâmbea.

Aşa era. Mama râdea şi plângea totodată.

— Susie a fost o fată cuminte, draga mea, zise bunica Lynn. Exact ca şi tine. Şi imediat: Acum ridică-ţi bărbia ca

să văd pungile alea de sub ochi.

Buckley se dădu jos şi se urcă pe un scaun.

— Ăsta-i un ondulator de gene, Lindsey, o instrui bunica. Eu am învăţat-o pe maică-ta toate chestiile astea.

— Şi Clarissa le foloseşte, zise Lindsey.

Bunica aşeză perniţele de cauciuc pe genele mamei, care, cunoscând procedeul, îşi ridică privirea spre ea.

— Ai mai vorbit cu Clarissa? o întrebă tata.

— Nu prea, răspunse Lindsey. Iese tot timpul cu Brian Nelson. Au chiulit destul ca să fie eliminaţi pe trei zile.

— Nu mă aşteptam la asta din partea Clarissei, zise tatăl meu. N-o fi ea cea mai deşteaptă din clasă, dar n-a fost niciodată o chiulangioaică.

— Puţea a marijuana când am întâlnit-o.

— Sper că tu nu eşti băgată în chestia asta, zise bunica Lynn.

Dădu pe gât restul de 7 & 7 şi trânti paharul pe masă.

— Priveşte, Lindsey, vezi cum se deschid ochii maică-tii după ce i-am ondulat genele?

Lindsey încercă să-şi imagineze propriile-i gene, dar ceea ce văzu erau genele în formă de steluţă ale lui Samuel Heckler, zărite când acesta îşi apropiase obrazul de-al ei ca să o sărute. Pupilele-i se dilatară, pulsând ca nişte măsline mici şi feroce.

— Nu-mi vine să cred, zise bunica Lynn punându-şi mâinile în şolduri, ţinând în una din ele mânerul complicat al ondulatorului.

— De ce?

— Lindsey Salmon, tu ai un prieten, îi anunţă bunica pe toţi.

Tatăl meu surâse. Deodată începu să-i placă bunica Lynn. Şi mie.

— N-am, zise Lindsey.

Bunica era pe punctul de-a relua, când mama zise în şoaptă:

— Ba da.

— Foarte bine, scumpo, aşa şi trebuie, zise bunica. După ce termin cu maică-ta am să-ţi aplic tratamentul special al bunicii Lynn.

— Jack, fă-mi un cocteil apetitiv.

— Apetitivul e ceva ce tu… îndrăzni mama.

— Nu mă corecta, Abigail.

Bunica se întrecuse cu băutura. O făcuse pe Lindsey să arate ca un clovn sau, cum spusese chiar ea, ca „o cocotă de nota zece”. Tata era, tot vorba ei, niţel „matolit”. Cel mai extraordinar lucru era că mama se dusese la culcare lăsând vasele murdare în chiuvetă.

În timp ce toţi ceilalţi dormeau, Lindsey stătea în faţa oglinzii din baie şi se admira. Îşi şterse niţel din pudră, îşi spălă buzele şi-şi trecu degetele peste părţile umflate, proaspăt depilate, unde înainte fuseseră sprâncenele ei stufoase. În oglindă vedea ceva diferit, ca şi mine: o adultă ce-şi putea purta singură de grijă. Sub machiaj era chipul pe care-l ştiuse dintotdeauna ca fiind al ei, până de curând, când el devenise ceva ce le amintea tuturor de mine. Cu ajutorul creionului pentru conturul buzelor şi al dermatografului, îşi dădea seama acum, trăsăturile îi ieşeau în evidenţă, strălucind ca nişte nestemate aduse dintr-o regiune îndepărtată, unde culorile erau mai bogate decât cele din casa noastră. Era adevărat ce-i spusese bunica: fardul îi scotea în evidenţă albastrul ochilor. Sprâncenele pensate îi schimbau conturul feţei. Fardul îi reliefa scobiturile maxilarelor. („Scobituri care trebuie adâncite mai tare”, remarcase bunica.) Cât despre buze, exersă câteva expresii faciale. Îşi ţuguie buzele, mimă un sărut, zâmbi larg, ca şi când ar fi băut şi ea un cocteil, privi în pământ, prefăcându-se că se roagă ca o fată cuminte, dar aruncând priviri furişe ca să vadă cum arăta o fată cuminte. Se duse la culcare şi adormi pe spate ca să nu-şi strice noua înfăţişare.

Doamna Bethel Utemeyer era singura persoană moartă pe care sora mea şi cu mine o văzuserăm vreodată. Se mutase împreună cu fiul ei în cartierul nostru pe când eu aveam şase ani, iar Lindsey, cinci.

Mama ne-a spus că femeia avea o parte din creier distrusă şi că pleca uneori din locuinţa fiului ei fără să ştie unde se află. Adesea nimerea în curtea noastră, sub sânger, de unde privea strada, ca şi când ar fi aşteptat autobuzul. Mama o lua şi o punea să stea în bucătărie, făcea nişte ceai pentru amândouă şi, după ce o liniştea, suna la locuinţa fiului ei ca să le spună unde era. Câteodată se întâmpla ca nimeni să nu fie acasă şi atunci doamna Utemeyer rămânea la noi în bucătărie, fixând cu privirea ore în şir tăblia mesei. O găseam acolo când ne întorceam de la şcoală. Şezând. Zâmbindu-ne. Lui Lindsey adeseori îi spunea „Natalie” şi-şi întindea mâna ca să-i atingă părul.

Când s-a stins din viaţă, fiul ei a rugat-o pe mama să ne aducă pe Lindsey şi pe mine la înmormântare.

— Mama mea a avut o slăbiciune pentru fiicele dumneavoastră, spusese el.

— Nici măcar nu ştia cum mă cheamă, mami, se tânguia Lindsey în timp ce mama îi închidea puzderia de nasturi de la costum. *Un alt cadou impracticabil de la bunica Lynn*, gândea mama.

— Bine că măcar ţi-a găsit un *nume*, am zis eu.

Era după Paşte şi în săptămâna aia se abătuse un val de căldură primăvăratică. Aproape toată zăpada de peste iarnă îşi croise cale în pământ. În cimitirul bisericii familiei Utemeyer, zăpada stăruia la baza crucilor, în timp ce împrejur piciorul cocoşului începuse să-şi arate mugurii.

Biserica familiei Utemeyer era modernă. „Ultracatolică”, zisese tatăl meu în maşină. Mie şi lui Lindsey ni s-a părut nostimă chestia asta. Tata n-a vrut să vină, dar mama, care era gravidă, nu mai putea conduce. În ultimele câteva luni de sarcină cu Buckley nu mai încăpea în faţa volanului şi se simţea tot timpul atât de rău, încât ne feream să fim în preajma ei de teamă să nu ne transforme în nişte servitoare.

Sarcina îi îngădui totuşi să scape de ceea ce Lindsey şi cu mine am rememorat săptămâni la rând şi ceea ce aveam să visez mult timp după aceea: s-o vadă pe moartă.

Eram sigură că tata şi mama nu voiau să se întâmple asta, dar când sosi momentul să defilăm prin faţa sicriului, domnul Utemeyer veni aţă la noi.

— Care din voi e cea căreia îi spunea Natalie? ne întrebă el.

Ne uitarăm lung la el. Am arătat spre Lindsey.

— Aş vrea să vii să-ţi iei rămas-bun, îi zise el. Mirosea a un parfum mai dulce decât cel folosit uneori de mama, şi înţepătura pe care o simţeam în nări şi sentimentul că fusesem exclusă mă făceau să vreau să plâng.

— Poţi veni şi tu, îmi zise el întinzând mâinile şi, astfel, amândouă l-am flancat pe intervalul dintre strane.

Nu era doamna Utemeyer. Era altcineva. Dar era şi doamna Utemeyer. Am încercat să-mi fixez privirea pe inelele de aur ce străluceau pe degetele ei.

— Mamă, zise domnul Utemeyer, am adus-o pe fetiţa pe care ai botezat-o Natalie.

Mai târziu am recunoscut amândouă că ne aşteptaserăm ca doamna Utemeyer să ne vorbească şi că ne hotărâserăm fiecare în parte că, dacă va fi aşa, ne vom prinde de mână şi vom fugi mâncând pământul.

După o secundă sau două de tortură totul s-a sfârşit, iar noi am fost redate mamei şi tatălui nostru.

N-am fost prea surprinsă când am văzut-o pentru prima oară pe doamna Bethel Utemeyer în raiul meu, şi nici şocată când Holly şi cu mine am zărit-o plimbându-se de mână cu o fetiţă blondă pe care ne-o prezentă ca fiind fiica ei, Natalie.

În dimineaţa slujbei comemorative, Lindsey întârzie cât putu de mult în camera ei. Nu voia ca mama să-i vadă machiajul, care se păstrase foarte bine, decât atunci când ar fi fost prea târziu ca să-l mai dea jos. În sinea ei îşi spusese, de asemenea, că nu va fi nicio problemă dacă lua o rochie din dulapul meu. Că n-am să mă supăr.

Dar era ciudat să vezi asta.

Lindsey deschise uşa camerei mele, un cavou care până în februarie avea să fie tulburat tot mai des, deşi nimeni, nici mama, nici tata, nici Buckley, nici Lindsey, nu

recunoştea că ar fi intrat sau că ar fi luat lucruri pe care nu intenţiona să le aducă înapoi. Cu toţii erau orbi la urmele lăsate de fiecare dintre ei când veneau să mă viziteze în acel loc. Orice deranj, chiar dacă nu putea fi atribuit lui Holiday, era pus în cârca lui.

Lindsey voia să arate frumoasă pentru Samuel. Deschise cele două uşi ale dulapului meu de haine şi cercetă harababura. Nu mă omoram cu ordinea şi când mama ne spunea să facem curat azvârleam în dulap tot ce găseam pe jos sau pe pat.

Lindsey ar fi vrut întotdeauna să aibă hainele mele cele noi, dar pe toate le primea după ce le foloseam eu mai întâi.

— Dumnezeule! şopti ea în obscuritatea dulapului meu. Îşi dădu seama cu bucurie, dar şi cu un sentiment de vinovăţie, că tot ce i se înfăţişa înaintea ochilor era al ei acum.

— E cineva? Cioc-cioc, făcu bunica Lynn.

Lindsey sări în picioare.

— Dragă, îmi pare rău că te deranjez, dar mi s-a părut că te aud, zise ea.

Bunica era îmbrăcată în una dintre rochiile ei à la Jackie Kennedy, cum le spunea mama, care nu reuşise niciodată să înţeleagă de ce, spre deosebire de noi toate, mama ei n-avea şolduri. Chiar şi la cei şaizeci şi doi de ani ai ei putea să îmbrace o rochie dreaptă care să i se potrivească perfect.

— Ce cauţi aici? întrebă Lindsey.

— Am nevoie de ajutor la fermoarul ăsta.

Când bunica Lynn se întoarse Lindsey putu să vadă ceea ce nu văzuse niciodată la mama ei: partea din spate a sutienului negru, marginea de sus a juponului. Făcu doi paşi până la locul unde stătea bunica şi, străduindu-se să nu atingă decât capătul fermoarului, trase de el în sus.

— Dar moşul şi baba? întrebă bunica Lynn. Poţi să le-nchei şi p-alea?

Gâtul bunicii răspândea în jur arome de pudră şi de Chanel 5.

— Ăsta-i unul dintre motivele pentru care ai nevoie de un bărbat – nu poţi face treaba de una singură.

Lindsey era la fel înaltă ca şi bunica şi era încă în creştere. Prinzând moşul şi baba în câte o mână, zări smocurile fine de păr blond, vopsit, de pe ceafa bunicii, puful cărunt de pe spate şi de pe gât. Încheie rochia şi rămase pe loc.

— Am uitat cum arăta, zise Lindsey.

— Ce? întrebă bunica Lynn întorcându-se.

— Nu-mi aduc aminte, spuse Lindsey. Mă refer la gâtul ei, oare l-am privit vreodată cu atenţie?

— O, scumpo, zise bunica Lynn, vino la mine. Îşi desfăcu braţele, dar Lindsey se întoarse spre dulap.

— Trebuie să arăt bine, spuse ea.

— Arăţi bine, zise bunica Lynn.

Lui Lindsey i se tăie răsuflarea. Bunicii Lynn nu-i stătea deloc în fire să facă vreun compliment gratuit. Când îl făcea, acesta cântărea ca aurul.

— Îţi găsim noi ceva frumos aici, zise bunica Lynn îndreptându-se spre hainele mele. Nimeni nu se pricepea la cumpărături ca ea. În rarele ocazii când ne vizita la începutul anului şcolar, obişnuia să ne scoată în oraş pe amândouă. Era fascinant să îi urmăreşti degetele sprintene mânuind umeraşele de parcă ar fi fost nişte clape de pian. După o ezitare de nicio clipă scotea iute câte o rochie sau câte o cămaşă şi o ridica în faţa noastră. „Ce ziceţi?” întreba ea. Alegerea ei era întotdeauna perfectă.

Vorbea în timp ce-mi măsura din ochi bluzele şi fustele, până ce alese o pereche şi o potrivi pe corpul surorii mele:

— Lindsey, mama ta-i o epavă. N-am văzut-o niciodată în halul ăsta.

— Bunico!

— Sst, mă gândesc. Ţinea în mână rochia mea preferată pentru mers la biserică, din lână neagră, cu guleraş rotund. Îmi plăcea mai ales pentru că era largă şi puteam să stau în strană cu picioarele încrucişate, iar volănaşul ajungea până la pământ.

— De unde o fi făcut rost de sacul ăsta? întrebă bunica. Şi tatăl tău e dezordonat şi a cam luat-o razna.

— Cine-i individul de care ai întrebat-o pe mama?

Bunica încremeni.

— Care individ?

— Ai întrebat-o pe mama dacă tata o mai ţine întruna cum că individul *ăla* ar fi făcut-o. Care individ?

— *Voilà*\ Bunica Lynn ţinea în mână o rochie mini bleumarin pe care sora mea n-o mai văzuse înainte. Era a Clarissei.

— E foarte scurtă, zise Lindsey.

— Sunt de-a dreptul şocată de maică-ta, spuse bunica Lynn. I-a permis fetiţei să-şi cumpere ceva stilat!

Tatăl meu strigă din hol că-i aştepta pe toţi jos în zece minute.

Bunica Lynn intră în viteză. O ajută pe Lindsey să-şi tragă pe ea rochia bleumarin, apoi alergă în camera lui Lindsey după pantof! şi în cele din urmă în hol, la lumina aplicei din tavan, îi retuşă rimelul de pe gene. Sfârşi prin a-i aplica pudra, plimbând delicat pămătuful pe fiecare obraz. Abia când bunica Lynn ajunse jos şi mama, privind-o suspicios, ţinu să observe că rochia lui Lindsey era prea scurtă, sora mea şi cu mine am constatat că bunica Lynn nu se machiase deloc. Când ajunseră aproape de biserică, Buckley, care şedea între ele pe bancheta din spate, o privi pe bunica Lynn şi o întrebă ce face.

— Când n-ai timp pentru fardat, chestia asta îi mai înviorează un pic, zise ea şi Buckley o imită, ciupindu-şi amândoi obrajii.

* * *

Samuel Heckler stătea lângă stâlpii de piatră ce străjuiau cărarea spre uşa bisericii. Era îmbrăcat în negru din cap până-n picioare, iar lângă el se afla Hal, fratele său mai mare, îmbrăcat în jacheta de piele roasă pe care Samuel o purtase în ziua de Crăciun.

Fratele lui era copia mai întunecată a lui Samuel. Avea chipul bronzat şi aspru de la cursele de motocicletă pe drumurile de ţară. Când s-au apropiat ai mei, Hal făcu

degrabă stânga-mprejur şi se îndepărtă.

— Ăsta trebuie să fie Samuel, zise bunica. Eu sunt bunica aia rea.

— Nu intrăm? întrebă tatăl meu. Samuel, mă bucur să te văd.

Lindsey şi Samuel mergeau în frunte, iar bunica rămăsese în urmă, trecând de cealaltă parte a mamei. Un front unit.

Detectivul Fenerman stătea lângă uşă, îmbrăcat într-un costum incomod. Îi salută din cap pe părinţii mei, privirea zăbovindu-i asupra mamei mele.

— Nu veniţi lângă noi? îl întrebă tatăl meu.

— Mulţumesc, vreau doar să fiu pe-aproape, zise el.

— Vă suntem recunoscători.

Intrară în holul înghesuit al bisericii. Aş fi vrut să-i sar în spate tatălui meu, să-mi încolăcesc braţele în jurul gâtului său, să-i şoptesc la ureche. Dar eu eram deja acolo în fiecare por, în fiecare crăpătură.

Se trezise cu o stare de mahmureală şi se întorsese pe o parte să o vadă pe mama respirând rar cu capul pe pernă. Dulcea lui soţie, fetiţa lui dulce. Vru să-şi pună mâna pe obrazul ei, să-i dea părul de pe faţă, să o sărute – dar în somn ea îşi găsise pacea. De la moartea mea nu fusese dimineaţă în care el să nu se trezească cu gândul că mai trebuie să îndure o zi. Dar adevărul era că ziua comemorării nu a fost dintre cele mai rele. Măcar era cinstită. Măcar era o zi croită pentru ceea ce-l frământa atâta: absenţa mea. Astăzi nu mai trebuia să pretindă că revine la normal – orice va fi însemnând asta. Astăzi putea să-şi afişeze durerea, la fel ca Abigail. Dar ştia că, după ce se trezea ea, nu avea să o mai privească tot restul zilei, nu avea să se uite bine la ea ca să vadă femeia pe care o cunoscuse înainte de ziua în care primise vestea morţii mele. După aproape două luni intensitatea veştii începuse să pălească în inimile tuturor, în afară de cea a familiei mele – şi a lui Ruth.

Aceasta sosi împreună cu tatăl ei. Stăteau amândoi într-un colţ lângă racla de sticlă în care se afla un potir din

timpul Războiului de Independenţă când biserica fusese transformată în spital. Stăteau de vorbă cu domnul şi doamna Dewitt. Acasă, pe birou, doamna Dewitt avea o poezie de-a lui Ruth. Luni avea de gând să vorbească cu diriginta în legătură cu ea. Era o poezie despre mine.

— Soţia mea este de acord cu domnul director Cade-n că slujba de comemorare îi va ajuta pe copii să înţeleagă, zise tatăl lui Ruth.

— Dumneavoastră ce credeţi? îl întrebă domnul Dewitt.

— Să uităm ce-a fost şi să dăm pace familiei. Dar Ruth ţinea neapărat să fie prezentă.

Ruth îi urmărea pe-ai mei cum îi salutau pe cei prezenţi, observând cu oroare noua înfăţişare a surorii mele. Ruth nu dădea doi bani pe machiaj, în opinia ei, fardul nu făcea decât să le înjosească pe femei. Samuel Heckler o ţinea de mână pe Lindsey. Lui Ruth îi veni în minte un cuvânt din lecturile ei: *subjugare*. Dar am văzut numaidecât că-l observase pe Hal care stătea în partea din faţă unde erau mormintele vechi şi fuma un chiştoc.

— Ruthie, spuse tatăl ei.

— Ce-i?

Se concentră din nou şi se uită la tatăl ei.

— Ce vrei să spui?

— Priveai în gol adineauri, zise el.

— Îmi place cum arată cimitirul.

— Fetiţo, eşti un înger, zise el. Hai să prindem un loc înainte să fie luate cele bune.

Era de faţă şi Clarissa, cu timidul Brian Nelson, îmbrăcat într-un costum de-al tatălui său. Îşi făcu drum până la ai mei şi când domnul director Cade-n şi domnul Botte o văzură se dădură înapoi ca să-i facă loc.

Dădu mâna mai întâi cu tatăl meu.

— Bună, Clarissa, zise el. Ce mai faci?

— Bine, răspunse ea. Dumneavoastră cum o mai duceţi?

— Binişor, Clarissa, zise el. *Ce minciună ciudată*! gândi el. Nu vrei să stai lângă noi?

— Mmm, făcu ea plecând capul şi privindu-şi mâinile, am venit împreună cu prietenul meu.

Mama intrase într-un fel de transă şi se uita fix la chipul Clarissei. Clarissa era vie, iar eu, moartă. Clarissa începu să simtă acest lucru – ochii mamei străpungând-o – şi vru să se retragă, dar în acea clipă zări rochia.

— Hei, zise ea întinzând mâna spre sora mea.

— Ce este, Clarissa? i-o reteză mama mea.

— Mmm, nimic, zise ea. Privi din nou rochia, ştiind că niciodată nu va putea s-o ceară înapoi.

— Abigail? zise tatăl meu. Se conectase la vocea ei, la mânia ei. Ceva nu era în regulă.

Bunica Lynn, care stătea la mică distanţă în spatele mamei, îi făcu Clarissei cu ochiul.

— Mă uitam doar cât de bine arată Lindsey, zise Clarissa.

Sora mea roşi.

În hol lumea începu să freamăte. Părintele Strick, îmbrăcat în straiele-i preoţeşti, se îndreptă spre părinţii mei.

Clarissa se retrase ca să-l caute pe Brian Nelson. Când îl găsi, o luară amândoi printre morminte.

Ray Singh nu a venit. Îşi luase adio de la mine în felul său: privind o fotografie – portretul meu de studio – pe care i-o dădusem în acea toamnă.

Privi în ochii din fotografie şi prin ei zări fundalul de velur marmorat în faţa căruia fiecare elev trebuia să stea sub lumina orbitoare. Ce înseamnă moartea? se întreba Ray. Înseamnă o pierdere, înseamnă un îngheţ, înseamnă o dispariţie. Ştia că nimeni nu arată în realitate ca într-o fotografie. Ştia că nici el nu era chiar atât de răvăşit, atât de speriat cum apăruse în poza de şcoală. Privind fotografia mea, îşi dădu seama de ceva: de faptul că nu eram eu. Eu eram prezentă în aerul din jurul său. Eram în dimineţile răcoroase pe care le petrecea acum în tovărăşia lui Ruth. Eram în pauzele când nu învăţa – răgazuri tăcute, solitare. Eram fata pe care alesese să o sărute. Parcă ar fi vrut să mă elibereze. Nu voia să pună pe foc sau să arunce

la coş fotografia, dar nici nu voia să mă mai vadă. L-am urmărit cum o aşază într-unul din volumele masive de poezie indiană în care el şi mama lui presaseră nenumărate flori fragile care încetul cu încetul se preschimbau în pulbere.

În timpul slujbei s-au spus lucruri frumoase despre mine. Părintele Strick. Domnul director Cade-n. Doamna Dewitt. Dar tata şi mama rămaseră nemişcaţi tot timpul. Samuel o strângea întruna pe Lindsey de mână, dar ea nu părea să-l bage în seamă. Parcă nici nu mai clipea. Buckley, îmbrăcat într-un costumaş împrumutat de la Nate, care fusese cu el la o nuntă în acel an, se tot foia şi se uita la tatăl meu. Bunica Lynn făcu cel mai important lucru din acea zi. La imnul final, când ai mei se sculară în picioare, se aplecă spre Lindsey şi-i şopti:

— Individul e lângă uşă.

Lindsey se uită într-acolo.

Chiar în spatele lui Len Fenerman, aflat acum în pragul uşii şi cântând cot la cot cu restul lumii, stătea un bărbat din cartierul nostru. Spre deosebire de toţi ceilalţi, purta haine de rând, pantaloni kaki căptuşiţi cu flanelă şi o cămaşă groasă tot din flanelă. Pentru o clipă, Lindsey crezu că-l recunoaşte. Ochii lor se întâlniră. Apoi ea îşi pierdu cunoştinţa.

În agitaţia iscată, George Harvey se strecură printre mormintele din perioada Războiului de Independenţă şi dispăru fără să fie observat.

Zece yv

În tabăra elevilor supradotaţi, cei din clasele a şaptea până într-a noua se adunau în fiecare vară vreme de patru săptămâni – aşa am crezut întotdeauna – ca să stea cocoţaţi în copaci şi să facă schimb de idei. La focurile de tabără se cântau oratorii în loc de muzică folk. La duşurile fetelor se leşina în faţa fizicului lui Jacques d’Amboise sau a lobului frontal al lui John Kenneth Galbraith[13].

Dar şi geniile îşi aveau găştile lor. Pămpălăii de la

13 Jacques d’Amboise, dansator şi coregraf american. John Kenneth Galbraith, economist canadian.

Ştiinţe şi Creierele de la Mate alcătuiau treapta superioară, cea mai înaltă – deşi întrucâtva handicapată din punct de vedere social –, pe scara supradotaţilor. Urmau Căpăţânile de la Istorie, care ştiau pe de rost când s-a născut şi când a murit orice personaj istoric de care aţi auzit vreodată. Când treceau pe lângă celelalte grupuri din tabără îi puteai auzi bolborosind criptic perioade aparent fără sens: „Între 1769 şi 1821”, „între 1770 şi 1831”. Când Lindsey nimerea în preajma lor îşi dădea singură răspunsurile: „Napoleon”. „Hegel”.

Mai erau Maeştrii de la Tehnică, pe care aveau pică toţi ceilalţi supradotaţi. Erau băieţii care puteau desface şi asambla orice motor fără să aibă nevoie de manuale sau de instrucţiuni, înţelegeau lucrurile la modul real, nu teoretic. Şi nu le păsa deloc de note.

Samuel era unul dintre Maeştri. Idolii lui erau Richard Feynman[14] şi fratele său Hal. Eliminat din liceu, Hal avea un atelier de reparat motociclete lângă puţul de gunoi. Făcea reparaţii pentru oricine, de la Heirs Angels la vârstnicii ce-şi călăreau scuterele prin parcările caselor de bătrâni. Hal era fumător, locuia la părinţii săi într-o cămăruţă deasupra garajului şi-şi consuma aventurile erotice în ungherul atelierului. Celor care-l întrebau când avea de înd să se maturizeze le răspundea: „Niciodată”. Încurajat de acest răspuns, când era întrebat de profesori ce voia să devină, Samuel le spunea: „Nu ştiu. Abia am făcut paisprezece ani”.

Aproape de cincisprezece, Ruth Connors ştia răspunsul. În magazia de tablă din spatele casei, între mânere de uşi şi alte obiecte de metal adunate de tatăl ei din casele aflate pe lista demolărilor, Ruth stătea pe întuneric şi se concentra. Când o apuca durerea de cap fugea în casă, trecea val-vârtej prin camera de zi, unde-l găsea pe tatăl ei citind, alerga pe scări până în camera ei, unde îşi scria frenetic poeziile. *A fi Susie*, *După moarte*, *Ciopârţită*, *Acum lângă ea* şi favorita ei – cea cu care se fălea cel mai tare şi pe care o luabe cu ea în tabără, o

14 Richard Feynman (1918-1988), laureat al Premiului Nobel în 1965.

coală împăturită şi despăturită de atâtea ori încât îndoiturile se tăiaseră – *Buza mormântului*.

Ruth trebui să fie dusă cu maşina în tabără fiindcă în dimineaţa când pleca autobuzul o apucase durerea de stomac. Încercase tot soiul de diete ciudate pe bază de legume şi cu o seară înainte mâncase la cină o căpăţână întreagă de varză. Mama ei nu era de acord cu regimul vegetarian la care trecuse Ruth după moartea mea.

— Pentru Dumnezeu, asta nu-i Susie! îi spunea maică-sa trântindu-i pe masă un grătar gros de două degete.

Pe la trei dimineaţa tatăl ei o duse cu maşina mai întâi la spital, apoi la tabăra supradotaţilor, iar în drum spre casă se oprise să ia pachetul pe care mama lui Ruth i-l lăsase la intrarea în alee.

După ce maşina trase în parcarea taberei, Ruth scană cu privirea şirul de elevi ce stăteau la coadă pentru ecusoane. O zări pe sora mea în grupul Maeştrilor, singură printre băieţi. Lindsey se ferise să-şi pună numele de familie pe ecuson, preferând să deseneze în locul lui un peşte. Aşa măcar nu minţea, dar putea spera că va întâlni colege de la alte şcoli care nu aflaseră povestea morţii mele sau care cel puţin nu făceau legătura între ea şi mine.

Toată primăvara purtase jumătatea de inimă, iar Samuel pe cealaltă. Amândoi erau prea timizi ca să-şi împărtăşească deschis sentimentele. Nu se ţineau de mână pe holurile şcolii şi nici nu-şi trimiteau bileţele. La mesele de prânz şedeau împreună; Samuel o conducea acasă. Când împlinise paisprezece ani el îi adusese o brioşă cu o lumânare în ea. Altminteri, făceau corp comun cu lumea împărţită pe sexe a colegilor lor de generaţie.

În dimineaţa următoare Ruth se sculă devreme. Ca şi Lindsey, Ruth era o flotantă în tabăra supradotaţilor. Nu aparţinea nici unui grup. Fusese odată într-o excursie să adune plante şi flori, dar avusese nevoie de ajutor ca să le poată identifica. Fiindcă nu i-au plăcut răspunsurile date de un Păpălău, se hotărâse să boteze ea însăşi plantele şi

florile. Mai întâi desena în caiet frunza ori floarea, apoi încerca să-i ghicească sexul şi pe urmă îi dădea un nume – „Jim” unei plante cu o singură floare, „Paşa” uneia mai pufoase.

Până să nimerească Lindsey sala de mese, Ruth era deja la suplimentul de ouă şi cârnaţi. Acasă făcuse tărăboi că nu vrea carne şi trebuia să se ţină de acest regim, dar în tabără nimeni nu ştia de legământul ei.

Ruth nu mai vorbise cu sora mea de când murisem, şi oricum nu i se adresase decât din întâmplare pe coridor la şcoală. Dar o văzuse pe Lindsey mergând acasă împreună cu Samuel şi zâmbindu-i. Acum o privea pe sora mea cum spunea „da” la clătite şi „nu” la orice altceva. Încercase să-şi imagineze că ea era sora mea, aşa cum pierduse ceva timp imaginându-şi că era în locul meu.

Pe când Lindsey se îndrepta distrată spre un loc liber la coadă, Ruth interveni.

— Ce înseamnă peştele? o întrebă Ruth arătând cu capul spre ecusonul surorii mele. E o chestie religioasă?

— Observă direcţia peştelui, îi răspunse Lindsey dorindu-şi parcă şi budincă cu vanilie la micul dejun. Ar fi mers grozav cu clătitele.

— Ruth Connors, poetă, zise Ruth, prezentându-se.

— Lindsey.

— Salmon, nu?

— Te rog, nu, zise Lindsey şi, pentru o clipă, Ruth putu să trăiască mai intens sentimentul – ce însemna să mă revendice pe mine. Lumea privind-o pe Lindsey şi imaginându-şi o fată plină de sânge.

Chiar şi supradotaţii, care se distingeau prin faptul că făceau lucrurile într-un mod diferit de ceilalţi, se constituiră în perechi încă din primele zile. Mai ales perechi de băieţi sau perechi de fete – puţine relaţii serioase începeau la paisprezece ani dar în anul ăla exista o excepţie: Lindsey şi Samuel.

„Să-ru-ta-ţi-vă!” îi întâmpina oriunde mergeau. Singuri-singurei în arşiţa verii, ceva creştea în ei precum ierburile: dorinţa. N-am simţit-o niciodată într-o stare atât

de pură şi nici n-am văzut pe cineva cunoscut să fie atât de pătimaş pătruns de ea. Cineva cu bagajul meu genetic.

Erau atenţi şi respectau regulile. Niciunul dintre instructorii care cercetau cu lanterna tufişurile dese de lângă dormitoarele băieţilor nu putea afirma că i-ar fi prins pe Salmon şi pe Heckler făcând ceva. Îşi fixau întâlniri scurte în spatele bufetului sau lângă un anume copac pe care-l crestaseră undeva sus cu iniţialele lor. Se sărutau. Ar fi vrut să facă mai mult, dar nu puteau. Samuel voia să fie ceva deosebit. Era conştient că trebuie să fie perfect. Lindsey nu voia decât să o facă odată. S-o lase în urma ei ca să poată fi femeie – să transcendă spaţiul şi timpul. Se gândea la sex ca la un fel de călătorie *Star Trek*. Te evaporai şi te trezeai navigând spre o altă planetă la o secundă sau două după ce te-ai cuplat.

„O vor face”, îşi notase Ruth în jurnal. Îmi pusesem nădejdea în faptul că Ruth avea să consemneze totul. Jurnalului ei îi povestise cum trecusem pe lângă ea în parcarea şcolii, cum o atinsesem în seara aia, cum simţise că întinsesem mâinile spre ea. Cum arătasem atunci. Cum mă visase. Cum concepuse ideea că duhul ar putea fi un fel de a doua piele a cuiva, un soi de strat protector. Cum, dacă ea ar insista mai mult, poate că ne-ar elibera pe amândouă. Citeam peste umărul ei în timp ce-şi nota gândurile şi mă întrebam dacă se va găsi vreodată cineva care să-i dea crezare.

Când mă imagina pe mine se simţea mai bine, mai puţin singură, mai conectată la ceva din lumea reală. La cineva din lumea reală. În visele ei vedea lanul de porumb şi o lume nouă deschizându-se, o lume unde poate şi ea ar fi ajuns să pună piciorul.

„Ruth, eşti realmente o poetă bună”, mă imagina spunându-i şi jurnalul o transporta în reveria că era o poetă atât de bună încât cuvintele ei aveau puterea de-a mă învia.

Vedeam în trecut o după-amiază când Ruth o privea pe verişoara ei, o adolescentă, dezbrăcându-se ca să se spele, iar ea şedea pe covoraş, închisă în baie, astfel încât

aceasta să o poată supraveghea, aşa cum i se ceruse. Ruth simţise dorinţa să-i atingă pielea şi părul, ar fi dorit să fie strânsă în braţe. Mă întrebam dacă această dorinţă la un copil de trei anişori n-a fost cumva scânteia ce s-a aprins la vârsta de opt ani. Acel sentiment difuz al diferenţei, senzaţia că pasiunile ei pentru profesoare sau pentru verişoara ei erau mai reale decât ale celorlalte fete. Dorinţa ei mergea dincolo de simpla atenţie şi tandreţe, hrănea un dor, începuse să înflorească, verde-galbenă, o adevărată nebunie şi, ca şi şofranul, petalele moi şi fragede deschizându-i-se în perioada dificilă a pubertăţii. După cum îşi notase în jurnal, dorea nu atât să facă dragoste cu femeile cât să dispară în ele pentru totdeauna. Să se ascundă.

Ultima săptămână a taberei era dedicată întotdeauna proiectului final pe care diversele şcoli îl pregăteau pentru concurs înainte să sosească părinţii să-şi ia acasă odraslele. Concursul fusese anunţat abia la micul dejun din sâmbăta ultimei săptămâni, dar elevii începuseră din timp să facă planuri. Tema era întotdeauna cea mai bună cursă de şoareci, drept care miza creştea cu fiecare an. Nimeni nu era dispus să lucreze la o cursă care fusese deja realizată.

Samuel se duse să caute copiii care purtau bretele, căci avea nevoie de benzi subţiri de elastic, pe care ortodontiştii le distribuiau cu ţârâita. Braţul cursei trebuia să stea cât mai bine întins. Lindsey îl rugase pe bucătar, un ins care se pensionase din armată, să-i dea nişte foiţe curate de staniol. Ca să-i deruteze pe şoareci, capcana lor avea să utilizeze refracţia luminii.

— Şi dacă le va plăcea cum arată? îl întrebă Lindsey pe Samuel.

— Vederea lor nu-i atât de bună, îi răspunse Samuel, care rupea fâşii de hârtie din rezerva de saci de gunoi a taberei. Dacă vreun elev privea într-un mod mai ciudat un obiect oarecare din perimetrul taberei, asta însemna că se gândea cum să-l folosească pentru cel mai eficient model de cursă de şoareci.

— Sunt tare simpatici, zise Lindsey într-o după-amiază.

Lindsey îşi petrecuse aproape toată noaptea prinzând cu capcane de sârmă şoareci de câmp pe care-i punea într-o cuşcă de iepuri goală.

Samuel îi privea atent.

— Mi-ar plăcea să fiu medic veterinar, zise el, dar nu cred că mi-ar plăcea să-i disec.

— Chiar trebuie să-i omorâm? îl întrebă Lindsey. Ni s-a cerut cea mai bună cursă de şoareci, nu cel mai bun lagăr de exterminare.

— Artie va contribui cu sicrie din lemn de plută, zise Samuel râzând.

— E scârbos.

— Aşa-i Artie.

— Umbla vorba c-o iubea pe Susie, zise Lindsey.

— Ştiu.

— Vorbeşte de ea? Lindsey luă un băţ lung şi subţire şi-l strecură prin plasa de sârmă.

— R De fapt, a-ntrebat de tine, zise Samuel.

— Ce i-ai spus?

— Că eşti bine, că vei fi bine.

Şoarecii fugiră de băţ într-un colţ, se îngrămădiră unul într-altul încercând în zadar să scape.

— Hai să facem o capcană în care să punem un pătuţ din catifea roşie, îi fixăm un dispozitiv şi când şoarecii se vor aşeza pe pat, printr-o trapă vor cădea bucăţele de brânză. I-am putea spune „Regatul rozătoarelor”.

Samuel nu o pistona pe sora mea aşa cum făceau adulţii. Prefera să-i descrie în cele mai mici detalii tapiţeria patului din interiorul capcanei.

În vara aceea, începusem să petrec tot mai puţin timp privind din foişor, căci puteam vedea Pământul şi atunci când mă plimbam pe câmpiile raiului. Când se lăsa noaptea, aruncătorii de greutate şi de suliţe o luau din loc spre alte raiuri. Raiuri unde nu era loc pentru o fată ca mine. Oare aceste raiuri erau cumplite? Mai rele decât senzaţia deplinei singurătăţi printre colegii de generaţie

care-şi trăiau din plin viaţa? Sau erau exact întruchiparea visurilor mele? Un loc unde puteai rămâne captivă de-a pururi într-o lume a lui Norman Rockwell[15]. Unde curcanul nu lipsea niciodată de la masa familiei reunite. Unde o rudă zâmbea şi făcea cu ochiul în timp ce tăia pasărea în felii.

Dacă mergeam prea departe şi-mi exprimam uimirea cu glas tare, câmpiile îşi schimbau dintr-odată înfăţişarea. Priveam în jos şi vedeam lanuri de ovăz şi puteam auzi un fel de murmur grav, aproape un geamăt, avertizându-mă să mă întorc de la margine. Capul începea să-mi zvâcnească şi cerul se întuneca şi era din nou acea noapte, acel veşnic ieri trăit încă o dată. Sufletul meu se solidifica, devenea greu. Am venit până la buza mormântului meu în acest fel de multe ori, dar mai trebuia să mă uit înăuntru.

Am început să mă întreb ce însemna cuvântul *rai*. Dacă ăsta era raiul, raiul adevărat, socoteam eu, atunci aici ar trebui să locuiască bunicii mei. Tatăl tatălui meu, cel pe care l-am iubit cel mai mult, m-ar lua în braţe şi ar dansa cu mine. N-aş simţi altceva decât fericire şi n-aş mai avea amintiri despre lanul de porumb, despre mormânt.

— Asta se poate, îmi zise Franny. Mulţi oameni reuşesc.

— Cum faci să se întâmple asta? am întrebat-o.

— Nu-i aşa de uşor cum crezi tu, îmi zise ea. Trebuie să nu mai doreşti anumite răspunsuri.

— Nu-nţeleg.

— Dacă nu te mai întrebi de ce ai fost ucisă tu în locul alteia, dacă nu mai cercetezi golul lăsat de dispariţia ta, dacă nu te mai întrebi ce simt toţi cei rămaşi pe Pământ, poţi fi liberă, zise ea. Pe scurt, trebuie să renunţi la Pământ.

Aşa ceva mi se părea cu neputinţă.

Ruth se furişă în camera lui Lindsey în acea noapte.

— Am visat-o, îi şopti ea surorii mele.

---

15 O lume idealizată a peisajelor rustice. Norman Rockwell (1894-1978) e autorul a peste 4 000 de ilustraţii, cele mai cunoscute apărînd în revista Saturday Evening Post.

Somnoroasă, Lindsey o privi cu ochii pe jumătate închişi.

— Susie? întrebă ea.

— Îmi pare rău de incidentul din sala de mese, zise Ruth.

Lindsey ocupa locul de jos într-un pat de aluminiu cu trei niveluri. Vecina de deasupra ei începu să se foiască.

— Pot să vin în patul tău? o întrebă Ruth.

Lindsey dădu din cap.

Ruth se ghemui lângă Lindsey în curbura îngustă a patului.

— Ce se-ntâmpla în visul tău? o întrebă Lindsey în şoaptă.

Ruth îi povesti, întorcându-şi faţa spre ea, astfel încât ochii lui Lindsey îi puteau desluşi trăsăturile: nasul, buzele şi fruntea.

— Eram în pământ, zise Ruth, şi Susie umbla pe deasupra mea în lanul de porumb. îi simţeam paşii deasupra mea. Am strigat-o, dar gura îmi era plină cu noroi. Nu m-ar fi putut auzi oricât de tare aş fi strigat. Apoi m-am trezit.

— Eu nu o visez, zise Lindsey. Am coşmaruri cu şobolani care-mi ronţăie şuviţe de păr.

Ruth se simţea bine lângă sora mea, îi plăcea căldura emanată de trupurile lor.

— Îl iubeşti pe Samuel?

— Da.

— Ţi-e dor de Susie?

Fiindcă era întuneric, fiindcă Ruth îşi întorsese faţa în cealaltă parte, fiindcă Ruth era aproape o străină, Lindsey spusese ceea ce simţea. „Mai mult decât va şti cineva vreodată”.

Directorul gimnaziului din Devon plecase din cauza unei probleme de familie, astfel încât sarcina de-a organiza peste noapte concursul din acel an îi reveni proaspăt numitei directoare-adjunctă a gimnaziului din Chester Springs. Aceasta voia o altă temă de concurs decât cursele de şoareci.

CUM SĂ SCAPI DUPĂ CE-AI COMIS O CRIMĂ? CUM SĂ COMIŢI CRIMA PERFECTĂ? suna posterul încropit de ea în grabă.

Copiii erau entuziasmaţi. Muzicienii şi poeţii, Căpăţânile de la Istorie şi artiştii discutau cu aprindere cum să înceapă. Înfulecau iute şunca şi ouăle de la micul dejun şi se apucau să compare crimele faimoase nerezolvate din trecut, ori se gândeau la ce obiecte, dintre cele obişnuite, ar putea cauza răni fatale. Se gândiră apoi pe cine să ucidă. Totul fu foarte distractiv până la şapte şi un sfert când apăru sora mea.

Artie o urmări cum se pune la coadă. Ea n-avea habar încă, simţea doar tensiunea din atmosferă, îi fulgeră prin minte că fusese anunţat concursul pentru cursa de şoareci.

Cu ochii aţintiţi asupra lui Lindsey, Artie zări numaidecât anunţul lipit pe suportul pentru tacâmuri la capătul cozii. Asqulta pe unul de la masă care povestea despre Jack Spintecătorul. Se sculă în picioare ca să-şi ducă tava. Când ajunse lângă sora mea îşi drese vocea. Îmi pusesem toate speranţele în acest băiat şovăielnic. „Distrage-i atenţia”, i-am zis. O rugă pogorând pe Pământ.

— Lindsey, i se adresă Artie.

Lindsey îl privi.

— Da?

În spatele tejghelei bucătarul din armată întinse o lingură plină cu jumări cu ouă, pregătit să o deşerte în farfuria ei.

— Sunt Artie, colegul surorii tale.

— N-am nevoie de sicrie, îi spuse Lindsey împingându-şi tava pe suportul de metal spre locul unde erau păstrate în carafe mari de plastic sucul de portocale şi cel de mere.

— Ce?

— Samuel mi-a spus că anul ăsta faci sicrie din lemn de plută pentru şoareci. N-am nevoie de ele.

— S-a schimbat tema concursului, îi spuse el.

În acea dimineaţă Lindsey hotărâse să desprindă partea de jos a rochiei Clarissei. Era perfectă pentru

pătuţul şoarecilor.

— În ce?

— N-ai vrea să ieşim?

Artie îşi folosi trupul ca să-i blocheze accesul spre tacâmuri.

— Lindsey, va fi un concurs despre crime, reuşi el să îngaime.

Lindsey îl privi lung şi-şi încleştă degetele pe tavă. Îşi ţinea ochii aţintiţi asupra lui Artie.

— Am vrut să-ţi spun înainte să citeşti anunţul, zise el.

Samuel dădu buzna în cort.

— Ce se-ntâmplă? Lindsey se uita neputincioasă la Samuel.

— Concursul din anul ăsta este despre cum să comiţi crima perfectă, îi spuse Samuel.

Samuel şi cu mine observarăm tremurul. Convulsiile lăuntrice ale inimii ei. Era tot mai pricepută, crăpăturile, fisurile deveniseră tot mai mici. Curând trucul de magie avea să fie însuşit la perfecţie, şi nimeni n-o va vedea executându-l. Reuşise să extirpe întreaga lume, pe sine aşijderea.

— Mă simt bine, zise ea.

Dar Samuel ştia că nu-i aşa. El şi Artie o priveau în timp ce se îndepărta.

— Am încercat s-o previn, zise Artie cu glas pierit.

Artie se întoarse la masa lui, unde se apucă să deseneze ace hipodermice unul după altul. Apăsa stiloul tot mai tare colorând lichidul de îmbălsămat din interior şi traiectoria celor trei picături care ţâşneau afară.

Singură, am cugetat, pe Pământ, ca şi în rai.

— Ca să ucizi oameni, trebuie să-i înjunghii, să-i spinteci şi-i împuşti, zise Ruth. E o nebunie.

— De acord, zise Artie.

Samuel o luase pe sora mea la plimbare ca să discute. Artie o zărise pe Ruth la una dintre mesele de picnic din tabără cu caietul ei mare şi gol.

— Dar există motive serioase ca să ucizi, zise Ruth.

— Cine crezi c-a făcut-o? o întrebă Artie. Şedea pe bancă şi-şi pusese picioarele pe bara de sub masă.

Ruth şedea aproape nemişcată, cu piciorul drept peste cel stâng, dar îşi mişca întruna tălpile.

— Cum ai aflat? îl întrebă ea.

— Tata ne-a povestit, îi spuse Artie. Ne-a chemat pe sora mea şi pe mine la el în cameră şi ne-a spus să ne aşezăm.

— Căcat, şi ce v-a zis?

— Mai întâi ne-a zis că-n lume se petrec tot soiul de lucruri oribile şi sora mea a spus „Vietnam”, iar el n-a mai zis nimic, fiindcă întotdeauna se ceartă cu ea când vine vorba de asta. După care a zis: „Nu, scumpo, se întâmplă lucruri oribile aici, aproape de noi, unor oameni pe care-i cunoaştem”. Ea a crezut că era vorba de una dintre prietenele ei.

Ruth simţi un strop de ploaie.

— După care, copleşit de durere, tata ne-a spus că o fată mititică a fost omorâtă. Eu am fost cel care l-am întrebat cine. Vreau să zic, când a zis de „o fată *mititică*” eu mi-am închipuit o fetiţă. Nu de vârsta noastră.

Mai căzu un strop în toată regula şi ploaia începu să ude masa din lemn de pin.

— Nu vrei să mergem înăuntru? întrebă Artie.

— Toţi ceilalţi sunt înăuntru, zise Ruth.

— Ştiu.

— Hai să ne udăm.

Şezură o vreme privind stropii de ploaie căzând în jurul lor, auzind deasupra răpăitul acestora pe frunzele copacului.

— Ştiam că-i moartă. Am simţit treaba asta, zise Ruth, dar pe urmă am văzut un anunţ în ziarul lui tata şi am ştiut sigur. La început nu i-au pomenit numele. „Fată, paisprezece ani”. Atât. L-am rugat pe tata să-mi dea pagina din ziar, dar n-a vrut. Vreau să zic, cine mai lipsise toată săptămâna de la şcoală, cu sora ei cu tot?

— Mă-ntreb cine i-a spus lui Lindsey, zise Artie.

Ploaia se înteţi. Artie se ascunse sub masă.

— O să ne ude până la piele, strigă el de sub masă.

Apoi, pe cât de repede se pornise, ploaia încetă. Soarele apăru printre crengile copacului de deasupra şi Ruth privi în sus, dincolo de ele.

— Cred că ne ascultă, zise ea, prea încet ca să poată fi auzită.

Toată lumea din tabără aflase cine era sora mea şi cum murisem.

— Imaginează-ţi că eşti înjunghiată, zise careva.

— Nu, mulţumesc.

— Cred că-i interesant.

— Gândeşte-te – e celebră.

— Halal mod de-a deveni celebru. Aş prefera să iau Premiul Nobel.

— Ştie careva ce voia să se facă?

— N-am curaj s-o întreb pe Lindsey.

Şi îi înşirară pe morţii pe care-i cunoşteau.

Bunic, bunică, unchi, mătuşă, unii pe câte un părinte, mai rar o soră sau un frate mort de vreo boală – de inimă, de leucemie de vreo afecţiune imposibil de pronunţat. Nimeni nu ştia pe cineva care să fi fost ucis. Dar acum mă ştiau pe mine.

Sub o barcă cu vâsle prea veche şi putredă ca să mai plutească, Lindsey se întinsese pe pământ în braţele lui Samuel Heckler.

— Mă simt bine, îi zise ea cu ochii uscaţi. Cred că Artie încerca să mă ajute, adăugă ea.

— Lindsey, nu-i nevoie să te prefaci, zise el., Ne întindem puţin şi aşteptăm să se liniştească lucrurile.

Spatele lui Samuel se udase de la pământul jilav şi el o trase pe sora mea aproape de trupul său ca să o protejeze de umezeala ploii iuţi de vară. Respiraţia lor începu să încălzească locşorul de sub barcă şi el nu se putu stăpâni, penisul i se întări sub jeanşi.

Lindsey întinse mâna.

— Îmi pare rău… începu el.

— Sunt gata, zise ea.

La paisprezece ani sora mea se îndepărta de mine,

plutind spre un loc unde eu nu fusesem niciodată. În pereţii sexului meu nu erau decât oroare şi sânge; în pereţii sexului ei erau ferestre.

„Cum să comiţi crima perfectă” era un joc vechi de când lumea în rai. Eu întotdeauna alegeam ţurţurele de gheaţă: o armă care se topeşte.

Unsprezece

Când tatăl meu s-a trezit la patru dimineaţa, casa era învăluită în tăcere. Mama dormea lângă el, sforăind uşor. Fratele meu, singurul copil, căci sora mea era plecată în tabăra supradotaţilor, dormea buştean, cu o pătură trasă peste el. Tatăl meu se minuna cât de bine putea să doarmă, exact ca mine. Când eram încă în viaţă, Lindsey şi cu mine ne distram pe seama lui, băteam din palme, lăsam cărţile să cadă pe jos sau chiar loveam cratiţele una de alta ca să vedem dacă Buckley se trezea.

Înainte să iasă din casă, tatăl meu se dusese să-l vadă pe Buckley, să se asigure, să-i simtă respiraţia fierbinte în palmă. Apoi îşi trăsese în picioare tenişii cu talpă subţire şi-şi pusese costumul uşor de jogging. Ultima lui sarcină era să-i pună lui Holiday lesa.

Era încă devreme, şi aproape că-şi putea vedea aburii respiraţiei. La ora aceea matinală, putea pretinde că era încă iarnă. Că anotimpul nu se schimbase.

Plimbatul câinelui dimineaţa îi oferea un pretext ca să treacă pe lângă locuinţa domnului Harvey. Încetinea numai puţin – nimeni n-ar fi putut observa, în afară de mine sau de domnul Harvey dacă ar fi fost treaz. Tatăl meu era sigur că, dacă priveşte îndeajuns de atent, îndeajuns de insistent, avea să găsească negreşit indiciile de care avea nevoie în tocurile ferestrelor, în vopseaua verde de pe şindrile sau pe aleea străjuită de două pietre mari vopsite în alb.

Spre sfârşitul verii anului 1974 nu se înregistrase niciun progres în cazul meu. Nici urmă de cadavru. Nici urmă de ucigaş. Nimic.

Tata îşi aduse aminte de Ruana Singh: „Când aş fi sigură aş găsi un mod discret de a-l ucide”. Lui Abigail nu-i

împărtăşise acest lucru, sfatul Ruanei fiind un fel de măsură extremă ce-ar fi speriat-o şi poate că ar fi povestit despre asta cuiva şi bănuia că acest cineva ar fi putut fi Len.

Din ziua în care o văzuse pe Ruana Singh, iar apoi îl găsise pe Len aşteptându-l acasă, tatăl meu simţise că mama avea o încredere oarbă în poliţie. Dacă tata spunea ceva ce contrazicea părerile poliţiei – sau lipsa lor, după cum constatase – mama se grăbea numaidecât să umple golul lăsat. „Len spune că asta nu înseamnă nimic" sau „Am încredere că poliţia va descoperi ce s-a întâmplat".

De ce au oamenii atâta încredere în poliţie? se întreba tatăl meu. De ce să n-aibă încredere în propria lor intuiţie? Domnul Harvey era vinovatul şi el ştia acest lucru. Dar Ruana spusese *când aş fi sigură*. Cunoaşterea, cunoaşterea izvorâtă din suflet a tatălui meu nu era, în mintea mai raţională a poliţiei, o dovadă incontestabilă.

Casa în care am crescut era şi aceea în care m-am născut. Ca şi aceea a domnului Harvey, era un fel de cutie şi de aceea nutream invidii deşarte ori de câte ori vizitam locuinţele altor oameni. Visam ferestre ce dădeau spre mare, cupole, balcoane şi acoperişuri de mansardă, ţuguiate, în dormitor. Mi-ar fi plăcut ca în curte să crească arbori mai înalţi şi mai puternici decât oamenii, sub scări să fie spaţii povârnite, gardurile vii să crească atât de mari încât ramurile uscate să formeze adăposturi în care să te poţi furişa. În raiul meu existau verande şi scări circulare, pervazuri cu grilaj de fier şi o campanilă adăpostind un clopot ce anunţa ora.

Cunoşteam pe de rost schiţa parterului din locuinţa domnului Harvey. Până să mă răcesc, lăsasem o pată caldă pe podeaua garajului. Adusese în casă sângele meu pe hainele şi pe pielea lui. Cunoşteam baia. Ştiam că la noi acasă, în perspectiva sosirii târzii a lui Buckley, mama încercase să decoreze locuinţa pictând nave de război pe marginea de sus a pereţilor rozalii. În locuinţa domnului Harvey baia şi bucătăria străluceau de curăţenie. Vesela era galbenă, iar gresia de pe jos era verde. Domnul Harvey

nu-şi încălzea casa. Sus, unde Buckley, Lindsey şi cu mine aveam dormitoarele, el nu ţinea mai nimic. Avea un scaun cu spătar drept în care se aşeza uneori ca să privească pe fereastră liceul, să asculte cum răzbat peste câmp sunetele orchestrei care făcea repetiţii, dar cel mai des îşi petrecea zilele la parter, în partea din spate a locuinţei, în bucătăria unde construia căsuţele pentru păpuşi, în camera de zi unde asculta radioul său, când patima începea să-şi facă simţită prezenţa, schiţa planuri pentru nebuniile de genul bordeiului sau al cortului.

De câteva luni nimeni nu-l deranjase în legătură cu mine. În vara aceea rareori se întâmpla să vadă câte o maşină a poliţiei încetinind în faţa casei sale. Era destul de inteligent ca să nu-şi schimbe modul de viaţă. Dacă ieşea din casă până la garaj sau la cutia poştală, nu se abătea din drum.

Îşi programase câteva ceasuri care să sune la anumite ore. Unul care să-i spună când să deschidă obloanele, altul când să le închidă. Ţinând seama de ele, aprindea şi stingea lumina în toată casa.

Când la uşa lui venea câte un elev ca să-i vândă ciocolată pentru vreun concurs şcolar sau să-l întrebe dacă nu voia să se aboneze la *Evening Bulletin*, era prietenos, însă expeditiv – un om cât se poate de obişnuit.

Păstra în casă lucruri ca să ţină socoteala, număratul lor dându-i un sentiment de siguranţă. Erau lucruri simple. Un inel de logodnă, o scrisoare într-un plic sigilat, tocul unui pantof, o pereche de ochelari, o radieră în forma unui personaj de desene animate, o sticluţă cu parfum, o brăţară de plastic, amuleta mea cu piatra de Pennsylvania, pandantivul din chihlimbar al mamei sale. Le scotea la iveală seara târziu, mult după ce era sigur că băiatul cu ziarele ori vreun vecin nu-i va mai bate la uşă. Le număra ca şi când ar fi fost mărgelele unei mătănii. Unora le uitase numele. Eu ştiam numele lor. Tocul de pantof era de la o fată pe care o chema Claire, din orăşelul Nutley, statul New Jersey, pe care reuşise să o convingă să intre în spatele furgonetei sale. Claire era mai mică decât mine.

(îmi place să cred că eu, una, n-aş fi intrat în furgonetă. Îmi place să cred că fusesem doar curioasă să văd cum reuşise să facă o colibă în pământ fără ca acesta să se surpe.) Smulsese tocul de la pantof înainte s-o lase pe Claire să plece. Asta era tot ce-i făcuse. O băgase în furgonetă şi îi scosese pantofii. Ea începuse să plângă, iar plânsetul ei i se înfigea în trup ca un şurub. O implorase să tacă şi să plece. Să iasă aşa, ca prin farmec, din furgonetă în picioarele goale, fără să-i pese, iar el să-i păstreze pantofii. Dar ea nu voia. Plângea. El începuse să-şi facă de lucru cu unul din tocurile pantofilor, desprinzându-l cu briceagul, când cineva dădu cu pumnul în uşa din spate a furgonetei. Auzi glasuri de bărbaţi şi o femeie strigând ceva în legătură cu poliţia. Deschise uşa.

— Ce drăcu' faci cu copilul ăla? zbierase unul din bărbaţi. Tovarăşul lui o prinse în braţe pe fetiţă când aceasta sări urlând din spatele furgonetei.

— Încerc să-i repar pantoful.

Fetiţa era în pragul isteriei. Domnul Harvey era perfect calm şi raţional. Dar Claire văzuse ceea ce văzusem şi eu – privirea lui pironită asupra ei – dorinţa lui de-a poseda un lucru nerostit, a cărui împlinire echivala cu dispariţia noastră.

În timp ce bărbaţii şi femeia stăteau buimăciţi, incapabili să vadă ceea ce Claire şi cu mine ştiam, domnul Harvey îi dădu în grabă pantofii unuia din bărbaţi şi-şi luă rămas-bun. Păstrase tocul. îi făcea plăcere să ţină în mână tocul mic de piele şi să-l frece între degetul mare şi arătător – un talisman perfect.

* * *

Cunoşteam ungherul cel mai ascuns din locuinţa noastră. Mă vârâsem în el şi stătusem acolo, îi povestisem Clarissei, toată ziua (în realitate, numai patruzeci şi cinci de minute). Era gaura din peretele de la subsol. Prin ea treceau ţevi pe care le puteam vedea cu lanterna şi erau zeci de tone de praf. Asta era tot. Gândaci nu erau. Mama, ca toate celelalte mame, chema numaidecât un deratizator la prima furnică pe care o vedea.

Când se pornea alarma ce-l anunţa să închidă obloanele, apoi următoarea, atenţionându-l să stingă majoritatea becurilor din casă fiindcă lumea din cartier dormea deja, domnul Uarvey cobora la subsol, unde nu erau fisuri prin care să se vadă lumina şi spre care lumea să poată arăta cu degetul, spunând că era un om ciudat. La data când mă ucisese se săturase deja să viziteze gaura din perete, deşi îi plăcea uneori să zăbovească în subsol, instalat într-un fotoliu cu faţa spre gaura întunecoasă care pe dinăuntru se întindea de la jumătatea peretelui până la plinta pardoselei din bucătărie. Adeseori adormea în acel fotoliu şi era tot acolo adormit când tatăl meu trecea pe lângă casa cea verde, pe la orele 4.40 dimineaţa.

Joe Ellis era un puşti rău, scund şi urât. Ne pişcase pe Lindsey şi pe mine pe sub apă şi, din cauză că-l uram, nu ne mai duceam la piscină. Avea un câine pe care-l trăgea după el indiferent unde voia acesta să meargă. Era un câine mic şi nu putea alerga repede, dar lui Ellis nu-i păsa. îl lovea sau îl ridica de coadă, deşi câinele scâncea de durere. Apoi într-o zi câinele s-a făcut nevăzut, la fel şi pisica pe care Ellis o chinuise în văzul lumii. Pe urmă au început să dispară animale din întreg cartierul.

Urmărind privirea domnului Harvey îndreptată spre gaura din perete, am descoperit toate animalele dispărute de peste un an. Lumea credea că treaba se sfârşise fiindcă Ellis fusese trimis la o şcoală militară. Dimineaţa îşi lăsau animalele libere, iar ele se întorceau seara întotdeauna. Pentru ei asta constituia dovada. Nimeni nu şi-ar fi putut închipui ce apetit adăpostea casa cea verde. Apetitul unui om care aruncase var nestins peste hoiturile câinilor şi pisicilor până ce nu mai rămăseseră din ele decât oasele. Numărând oasele, ţinându-se departe de scrisoarea sigilată, inelul de logodnă şi sticluţa cu parfum, el încerca, de fapt, să se abţină de la ceea ce dorea cel mai tare: să urce la etaj pe întuneric, să se aşeze pe scaunul cu spătar drept şi să privească spre clădirea liceului, să-şi imagineze corpurile majoretelor, la fel de frumoase ca şi glasurile lor, corpuri care se unduiau ca nişte valuri în zilele de toamnă,

la meciurile de fotbal, sau să se uite cum se goleau autobuzele şcolii cu două case mai jos. O dată, pe la asfinţit, o urmărise atent pe Lindsey, singura fată din echipa de fotbal a băieţilor, alergând prin cartier.

Lucrul cel mai greu de înţeles pentru mine era că de fiecare dată se străduise să se stăpânească. Omorâse animale, luase vieţile unor creaturi inferioare ca să nu ucidă copii.

În august, Len şi-a propus să stabilească nişte limite în interesul tatălui meu şi al său personal. Tatăl meu trecuse de prea multe ori pe la secţia de poliţie, iritându-i pe toţi, lucru care nu ajuta la descoperirea nimănui, ba dimpotrivă, îi întorcea pe toţi împotriva sa.

Ultima picătură fu un telefon dat în prima săptămână din iulie. Jack Salmon îi povesti cu de-amănuntul poliţistului de serviciu că într-o dimineaţă câinele său se oprise în faţa casei domnului Harvey şi începuse să latre ca un apucat. Orice făcea stăpânul, continua relatarea, câinele nu voia să se clintească din loc şi nici nu-şi înceta lătratul. Tatăl meu deveni bancul secţiei: domnul Peşte şi Potaia Huckleberry[16].

Len se oprise pe treptele casei noastre să-şi termine ţigara. Era încă devreme, dar umiditatea din ziua precedentă crescuse. Fuseseră anunţate ploi toată săptămâna, genul de furtună cu fulgere şi tunete în care excela regiunea noastră, dar deocamdată singura umezeală de care-şi dădea seama Len era sudoarea ce-i scălda trupul. Era ultima sa vizită de curtoazie în casa părinţilor mei.

Auzi un fredonat, un glas de femeie venind dinăuntru. Îşi stinse ţigara de betonul de sub gardul viu şi apucă inelul greu de metal de la uşă. Uşa se deschise înainte ca el să-şi ia mâna de pe inel.

— Am simţit miros de ţigară, îi zise Lindsey.

— Tu fredonai?

— Chestiile alea o să vă bage-n mormânt.

16 Adică domnul Salmon, asociat cu Huckleberry Hound, personaj canin din filmul de animaţie realizat de Hanna-Barbera în 1958.

— Tata e acasă?

Lindsey se dădu deoparte ca să-l lase să intre.

— Taţi! strigă sora mea spre interiorul locuinţei. A venit Len!

— Ai fost plecată, nu-i aşa? zise Len.

— Tocmai m-am întors.

Soră-mea purta cămaşa de baseball a lui Samuel şi nişte pantaloni de bumbac cam ciudaţi. Mama o certase fiindcă se întorsese fără nicio haină de-a ei.

— Sunt sigur că părinţilor le-a fost dor de tine.

— N-aş paria pe asta, zise Lindsey. Cred c-au fost fericiţi să nu mă aibă prin preajmă.

Len ştia că avea dreptate. Era foarte convins că mama mea păruse mai puţin agitată data trecută când el venise în vizită.

Lindsey îi spuse:

— Buckley v-a făcut şeful poliţiei în oraşul pe care l-a construit sub pat.

— M-a promovat!

Cei doi auziră paşii tatălui meu pe holul de la etaj, apoi rugăminţile lui Buckley. Lindsey era sigură că Buckley putea obţine în cele din urmă orice de la tatăl nostru.

Tata şi fratele meu coborâră scările, amândoi numai zâmbet.

— Len, zise el, dând mâna cu Len.

— Bună dimineaţa, Jack, spuse Len. Buckley, ce mai faci?

Tatăl meu îl luă pe Buckley de mână şi-l trase în faţa lui Len care făcu o plecăciune solemnă în dreptul fratelui meu.

— Aud că m-ai făcut şeful poliţiei, zise Len.

— Da, domnule.

— Nu cred că merit această slujbă.

— Ba da, mai mult decât oricine altcineva, zise tata plin de vervă. Era bucuros când Len Fenerman trecea pe la noi. Fiecare vizită a acestuia îi întărea tatălui meu credinţa că exista un consens – o echipă în spatele său –, că nu era singur în toată treaba asta.

— Copii, trebuie să vorbesc cu tatăl vostru.

Lindsey îl luă pe Buckley şi-l duse în bucătărie promiţându-i fulgi de porumb. Ea se gândea cu poftă la ceva ce-i arătase Samuel: o băutură ce se chema „meduza”, din zahăr şi gin, iar pe fund lichior de cireşe amare. Samuel şi Lindsey supseseră zahărul şi alcoolul din cireşe până ce buzele li se înroşiseră şi începuse să-i doară capul.

— S-o chem pe Abigail? Să-ţi fac nişte cafea sau altceva?

— Jack, zise Len, n-am venit cu veşti, dimpotrivă. Ne putem aşeza?

I-am văzut pe tatăl meu şi pe Len îndreptându-se spre camera de oaspeţi. Camera de oaspeţi părea un loc unde nu prea veneau oaspeţi. Len se aşează pe marginea unui fotoliu şi aşteptă ca tatăl meu să ia loc.

— Ascultă, Jack. E-n legătură cu George Harvey.

Tatăl meu se lumină.

— Parcă spuneai că n-ai veşti.

— N-am. Am ceva de spus din partea secţiei şi a mea personal.

— Da.

— Te irigăm să nu ne mai deranjezi în legătură cu George Harvey.

— Dar…

— Te rog să încetezi. Nu există nimic, oricât am sta şi am suci-o, care să-l lege pe omul ăsta de moartea lui Susie. Câinii care latră şi corturile nupţiale nu constituie dovezi.

— Ştiu că el a făcut-o, zise tatăl meu.

— E un om mai ciudat, sunt de acord, dar, din câte ştim noi, nu-i un criminal.

— De unde ştiţi asta?

Len Fenerman vorbea, dar tot ce îşi amintea tatăl meu era ceea ce-i spusese Ruana Singh, şi faptul că stătuse în faţa casei domnului Harvey şi simţise energia ce radia până la el, răceala din sufletul omului. Domnul Harvey era un ins impenetrabil şi, totodată, singura persoană din lume care ar fi putut să mă ucidă. Pe măsură

ce Len nega acest lucru, tatăl meu devenea tot mai sigur.

— Prin urmare, veţi sista cercetările asupra lui, zise tatăl meu sec.

Lindsey stătea în faţa uşii dând târcoale, aşa cum făcuse în ziua în care Len şi poliţistul în uniformă veniseră cu căciuliţa mea cu zurgălăi, a cărei pereche o avea ea. Atunci căutase această a doua căciuliţă şi, calmă, o vârâse în cutia cu păpuşile vechi din debara. Nu voia ca mama mea să mai audă vreodată sunetul zurgălăilor.

În camera aceea se afla tatăl meu, a cărui inimă, ştiam cu toţii, ne ţinea laolaltă. Ne ţinea cu greu şi cu disperare, uşile inimii sale deschizându-se şi închizându-se cu rapiditatea pauzelor unui instrument muzical, închideri tăcute, degetele alergând fantomatic, game şi iar game şi apoi, incredibil, sunete, o melodie şi căldură. Din prag, Lindsey făcu un pas înainte.

— Salut din nou, Lindsey, zise Len.

— Domnule Fenerman.

— Tocmai îi spuneam tatălui tău…

— Că renunţaţi.

— Dacă ar fi vreun motiv cât de mic să-l suspectăm pe acest om…

— Aţi terminat? îl întrebă Lindsey. Dintr-odată, ea era soţia tatălui nostru şi totodată cel mai în vârstă şi cel mai responsabil copil.

— Vreau numai să ştiţi cu toţii că am cercetat toate pistele.

Tatăl meu şi Lindsey o auziră, iar eu am observat-o pe mama coborând scările. Buckley o zbughi din bucătărie, prinse viteză şi-şi propulsă întreaga greutate între picioarele tatălui meu.

— Len, zise mama, strângându-şi pe corp halatul flauşat când îl văzu. Jack nu v-a oferit o cafea?

Tatăl meu se uită la soţia sa şi la Len Fenerman.

— Poliţiştii se dau la fund, zise Lindsey luându-l pe Buckley de umeri şi ţinându-l strâns lângă ea.

— La fund? întrebă Buckley. Întotdeauna plimba câte un cuvânt în gură ca pe o bomboană până ce-i simţea

gustul.

— Ce?

— Domnul detectiv Fenerman a venit să-i spună lui tati să nu-i mai sâcâie.

— Lindsey, zise Len. Eu n-aş formula în felul ăsta.

— E totuna, zise ea. În clipa aia sora mea ar fi vrut să fie altundeva, în tabăra supradotaţilor, unde ea şi Samuel, sau chiar Artie, care câştigase în ultimul moment concursul cu ţurţurele de gheaţă ca instrument al crimei, să conducă lumea în care trăia.

— Vino, tati, zise ea.

Tatăl meu începea să pună cap la cap ceva. Ceva ce nu avea nimic de-a face cu George Harvey, nimic de-a face cu mine. Avea de-a face cu o licărire din ochii mamei mele.

În noaptea aceea, aşa cum se întâmpla tot mai des, tatăl meu a rămas treaz de unul singur în birou. Nu-i venea să creadă că întreaga lume se năruia în jurul său – totul era atât de neaşteptat după primul şoc primit odată cu moartea mea. „Am senzaţia că stau pe ruinele unei erupţii vulcanice”, îşi notase el în carneţel. „Abigail e convinsă că Len Fenerman are dreptate în legătură cu Harvey”.

În timp ce scria, luminarea din fereastră pâlpâia întruna şi, în pofida lămpii de pe birou, pâlpâitul ei îl distrăgea. Se trânti pe scaunul vechi de lemn pe care-l avea de când fusese student şi auzi scârţâitul reconfortant al lemnului de sub el. La firmă nu mai era în stare nici măcar să-şi amintească ce era pus să facă. Zi de zi era confruntat cu coloane peste coloane de cifre fără sens pe care trebuia să le compare cu documentele companiei. Comitea greşeli cu o frecvenţă înspăimântătoare şi se temea mai mult decât în primele zile după dispariţia mea că nu va reuşi să-şi întreţină ceilalţi doi copii.

Se ridică de pe scaun şi-şi întinse braţele pe deasupra capului încercând să se concentreze asupra celor câteva exerciţii fizice pe care i le recomandase medicul de familie. îl priveam cum îşi îndoaie corpul în poziţii dificile şi surprinzătoare, cum nu-l mai văzusem niciodată. În loc de om de afaceri ar fi putut fi un balerin. Ar fi putut dansa

pe Broadway împreună cu Ruana Singh.

Stinse lumina de pe birou, lăsând doar lumânarea.

În fotoliul scund şi verde se simţea acum cel mai bine. În fotoliul în care-l vedeam dormind adesea. Încăperea ca o criptă, fotoliul ca un pântece, iar eu veghindu-l. Privea luminarea din fereastră şi se gândea ce să facă; cum încercase să o atingă pe mama şi ea se trăsese spre marginea patului. Dar cum, în prezenţa poliţistului, soţia sa parcă înflorea.

Se obişnuise cu lumina fantomatică a luminării, cu reflexia ei tremurătoare în oglindă. Le privea pe amândouă – flacăra reală şi strigoiul – şi încerca să aţipească, să-şi adoarmă gândurile şi încordarea după evenimentele acelei zile.

Când era pe punctul de-a se abandona nopţii, am văzut amândoi acelaşi lucru: o altă lumină. Afară.

De la distanţă, părea o lanternă. O singură rază deplasându-se încet pe peluzele din faţa caselor în direcţia gimnaziului. Tatăl meu o urmărea cu privirea. Era deja trecut de miezul nopţii şi nu era lună plină, ca să poată desluşi conturul copacilor şi al caselor. Domnul Stead, care circula cu bicicleta seara târziu cu o lanternă fixată pe ghidon şi acţionată cu ajutorul pedalelor, nu şi-ar fi permis niciodată să strice gazonul vecinilor. Oricum, era prea târziu ca să fie domnul Stead.

Tatăl meu se aplecă în fotoliul verde din birou şi observă că lumina se deplasa în direcţia lanului de porumb lăsat nelucrat.

— Nemernicul, şopti el. Criminal nemernic.

Se îmbrăcă iute cu hainele din debaraua de la etaj, trăgându-şi pe el o jachetă de vânătoare pe care n-o mai îmbrăcase de când fusese la o partidă de vânătoare nefericită în urmă cu zece ani. Când ajunse jos se duse în cealaltă debara, de unde scoase bâta de baseball pe care i-o cumpărase lui Lindsey înainte ca ea să se decidă pentru fotbal.

Mai întâi stinse lumina de pe terasă, pe care o ţineau aprinsă toată noaptea pentru mine şi pe care, deşi

trecuseră opt luni de când poliţia declarase că n-am să mai fiu găsită în viaţă, nu se puteau hotărî să o stingă. Cu mâna pe clanţă, respiră adânc.

Răsuci clanţa şi ajunse afară pe terasa învăluită în beznă. Închise uşa şi se trezi în curte cu o bâtă de baseball în mână şi cu aceste cuvinte: *aş găsi un mod discret*.

Traversă curtea şi strada şi ajunse în curtea familiei O'Dwyer, acolo unde văzuse prima oară lumina. Trecu de piscină – o pată întunecată – şi de cele două leagăne ruginite. Inima îi bătea nebuneşte, dar nu simţea altceva decât ceea ce ştia creierul său: George Harvey îi ucisese fetiţa.

Ajunse pe terenul de fotbal. În dreapta sa, departe în porumb, dar nu în locul pe care îl ştia pe de rost – zona ce fusese izolată, curăţată, pieptănată şi în cele din urmă netezită cu buldozerele zări o luminiţă. Îşi încleştă degetele şi mai tare pe bâtă. Vreme de o secundă, doar o secundă, nu-i veni să creadă ce avea de gând să facă, dar apoi, cu toată fiinţa lui, ştiu.

Vântul îi venea în ajutor. Bătea de-a curmezişul terenului de fotbal, de-a curmezişul lanului de porumb, adunându-i pantalonii în faţă; era împins înainte fără să vrea. Înjur totul era culcat la pământ. Ajuns în porumb, tot timpul cu ochii pe luminiţă, vântul îi masca prezenţa. Zgomotul paşilor săi zdrobind cocenii era înghiţit de vântul ce şuiera printre tulpinile rupte.

Lucruri fără sens îi inundau creierul – sunetul cauciucului dur al patinelor cu rotile pe trotuar, aroma tutunului din pipa tatălui său, zâmbetul lui Abigail când o întâlnise prima oară, ca o rază străpungându-i inima derutată – apoi lanterna se stinse şi totul deveni identic şi nebulos.

Mai făcu câţiva paşi, apoi se opri.

— Ştiu că eşti aici, zise el.

Am inundat porumbiştea, am aprins focuri pretutindeni ca s-o lumineze toată, am trimis furtuni cu grindină şi flori, dar nimic nu a putut să-l avertizeze. Eram exilată în rai: priveam.

— Ştii pentru ce-am venit, zise tatăl meu cu o voce tremurândă. Inima zbătându-i-se nebuneşte, sângele inundându-i pieptul, apoi sugrumându-l.

Răsuflare fierbinte şi sacadată; doar adrenalina îi mai dădea putere. Zâmbetul mamei mele dispăruse din mintea lui, al meu luându-i locul.

— Toată lumea doarme, zise tatăl meu. Am venit să sfârşesc treaba.

Auzi un scâncet. Aş fi vrut să îndrept un reflector spre pământ, ca acela mânuit cu stângăcie în sala de spectacole a şcolii, lumina rareori căzând unde trebuia pe scenă. Ea stătea ghemuită, scâncind şi în acea clipă, în ciuda fardului albastru, a cizmelor stil western, de la Bakers, se scăpă în chiloţi. Un copil.

Ea nu recunoscu vocea grea de mânie a tatălui meu.

— Brian? se auzi glasul tremurat al Clarissei. Brian? Era speranţa sub chip de scut.

Mâna tatălui meu se desfăcu, lăsând să cadă bâta.

— Hei? Cine-i acolo?

Cu vântul şuierându-i în urechi, Brian Nelson, sperietoarea de ciori, trase Spyder Corvette-ul fratelui său mai mare în parcarea şcolii. Întârzia, întotdeauna întârzia, dormind în clasă şi la masă, dar niciodată când vreun coleg avea la el un Playboy sau când se plimba cu câte o fată frumuşică, niciodată noaptea când o fată îl aştepta în lanul de porumb. Totuşi, nu se grăbea. Vântul, splendidă pătură şi ascunzătoare pentru ceea ce plănuise, îi şfichiuia pe la urechi.

Brian se îndreptă spre lanul de porumb cu o lanternă uriaşă, şterpelită din lada de unelte pe care maică-sa o ţinea sub chiuvetă. La un moment dat auzi ceea ce avea să descrie mai târziu ca fiind strigătele după ajutor ale Clarissei.

În timp ce tatăl meu alerga bâjbâind spre locul de unde veneau scâncetele fetei, inima lui era ca o piatră grea cuibărită în piept. Mama lui îi împletea mănuşi, Susie cerea mănuşi, era groaznic de frig în porumb iarna. Clarissa! Prietena nătângă a lui Susie. Machiajul,

pedantele sandviciuri cu gem, pielea ei cu un bronz exotic.

Se repezi orbeşte asupra ei şi o doborî pe întuneric. Ţipetele ei îi umpleau urechile şi se revărsau în spaţiile pustii, ricoşând înăuntrul fiinţei lui. „Susie!” îi răspunse urletul său.

Când auzi numele meu, Brian începu să alerge cât îl ţineau picioarele, treaz de-a binelea. Lumina aruncată de lanterna lui sălta prin lanul de porumb şi, într-o străfulgerare, se putu zări silueta domnului Harvey. Nu-l observase nimeni afară de mine. Lumina lanternei îi atinsese umerii pe când se strecura printre tulpinile înalte. După ce se făcu nevăzut, se opri ca să asculte din nou scâncetul.

Apoi lumina îşi atinse ţinta şi Brian îl trase pe tatăl meu de lângă Clarissa ca să-l ciomăgească. Îl lovi peste cap, peste spate, în obraz, cu lanterna din echipamentul de supravieţuire. Tatăl meu strigă, scheună, gemu.

Şi apoi Brian zări bâta.

Eu împingeam din răsputeri la hotarele neclintite ale raiului meu. Voiam să ajung la tatăl meu, să-l ridic şi să-l aduc aici, departe, lângă mine.

Clarissa o luase la fugă, iar Brian se răsuci. Ochii tatălui meu îi fixară pe ai lui Brian, dar el abia mai putea respira.

— Nenorocitule! Brian era livid de mânie.

Am auzit bolboroseli în glodul din porumb. Mi-am auzit numele. Mi s-a părut că pot gusta sângele de pe chipul tatălui meu, că pot să mă întind şi să-mi plimb degetele pe buzele lui rănite, că pot să mă culc lângă el în propriul meu mormânt.

Dar în raiul meu a trebuit să mă întorc cu spatele. Sechestrată în lumea mea perfectă, nu puteam face nimic. Sângele pe care l-am gustat era amar. Acru. Aveam nevoie de grija tatălui meu, de dragostea lui fierbinte pentru mine. Dar în acelaşi timp doream să plece, să mă lase în pace. Îmi fu acordată o singură favoare. O nimica toată, în încăperea în care fotoliul verde încă mai păstra căldura trupului său, am suflat şi am stins luminarea solitară,

pâlpâindă.

Doisprezece

Stăteam lângă el în încăpere şi-l priveam cum doarme. În timpul nopţii povestea a fost depănată şi dezlegată, iar poliţia a înţeles: înnebunit de durere, domnul Salmon se dusese în lanul de porumb ca să se răzbune. Totul se potrivea cu ceea ce ştiau despre el: interminabilele apeluri telefonice, obsesia cu vecinul şi vizita detectivului Fenerman din acea zi ca să le spună părinţilor mei că, practic, cercetările în legătură cu moartea mea ajunseseră într-un punct mort. Nu mai rămăsese nicio pistă de urmat. Nu se găsise niciun cadavru.

Chirurgul trebui să-l opereze la genunchi: îi înlocui calota condilară cu o sutură în formă de buzunar, ceea ce duse la o disfuncţionalitate parţială a articulaţiei. În timp ce urmăream operaţia mă gândeam la zecile de cusături şi speram că tatăl meu se afla în mâini mai capabile decât dacă ar fi fost adus la mine. La orele de menaj nu eram prea îndemânatică cu mâinile. Picior de fermoar sau feston, mereu le confundam.

Dar chirurgul avea răbdare. O asistentă îl pusese la curent cu povestea pe când se spăla şi-şi freca mâinile. Îşi aminti că citise despre mine. Era de vârsta tatălui meu şi avea şi el copii. îl străbătu un fior în timp ce-şi trăgea mănuşile. Ce mult semăna cu acest bărbat! Dar cât de diferiţi erau!

În camera de spital întunecoasă, un beculeţ emiţând o lumină fluorescentă zumzăia în spatele patului tatălui meu. Până la venirea lui Lindsey, în zori, fu singura sursă de lumină din încăpere.

Mama, sora şi fratele meu se treziră în zgomotul sirenelor poliţiei şi coborâră din camerele lor în bucătărie, unde era încă beznă.

— Du-te şi trezeşte-l pe tatăl tău, îi zise mama lui Lindsey. Nu pot să cred că nu s-a trezit cu toată hărmălaia asta.

Sora mea urcă la etaj. Ştiau toţi unde să-l caute: în

nici şase luni, fotoliul verde devenise patul său.

— Taţi nu-i aici! strigă ea de îndată ce descoperi biroul pustiu. Taţi a plecat. Mami! Mami! Taţi a plecat!

Pentru o clipă, Lindsey păru un copil speriat.

— Fir-ar să fie! făcu mama.

— Mami? zise Buckley.

Lindsey alergă în bucătărie. Mama stătea cu faţa spre aragaz. Spatele ei era o masă încâlcită de nervi în timp ce umbla să pună de ceai.

— Mami? întrebă Lindsey. Trebuie să facem ceva.

— Nu înţelegi...? zise mama oprindu-se un moment cu o cutie de Earl Grey suspendată în aer.

— Ce?

Puse ceainicul pe aragaz, aprinse focul şi se întoarse. În acea clipă înţelese şi ea ceva: Buckley se agăţase de sora mea şi-şi sugea nervos degetul mare.

— S-a dus după omul ăla şi-a dat de belea.

— Mami, ar trebui să-l căutăm, zise Lindsey. Ar trebui să mergem să-l ajutăm.

— Nu.

— Mami, trebuie să-l ajutăm pe tata.

— Buckley, nu-ţi mai suge degetul!

Fratele meu izbucni în lacrimi fierbinţi, panicate, iar sora mea îşi întinse braţele ca să-l ţină strâns. O privea pe mama.

— Mă duc să-l caut, făcu Lindsey.

— N-ai să te duci, zise mama. Va veni el la momentul potrivit. Nu ne băgăm în treaba asta.

— Mami, dar dacă-i rănit? întrebă Lindsey.

Buckley se opri din plâns aruncând priviri când spre sora mea, când spre mama. Ştia ce înseamnă „rănit” şi cine lipseşte de acasă.

Mama îi aruncă lui Lindsey o privire plină de înţeles.

— Nu mai discutăm despre asta. Du-te-n camera ta şi aşteaptă, sau rămâi cu mine. Alege.

Lindsey era consternată. O privea lung pe mama şi ştia ce voia cel mai mult: să scape, să fugă în lanul de porumb, acolo unde era tatăl meu, unde eram eu, unde

brusc simţea că se mutase inima familiei ei. Dar trupul cald al lui Buckley stătea strâns lipit de ea.

— Buckley, zise ea, hai să mergem sus. Poţi dormi în patul meu.

El începea să înţeleagă: mai întâi te tratează regeşte, apoi îţi spun ceva oribil.

Când primi telefon de la poliţie, mama se îndreptă numaidecât spre garderoba de la parter.

— A fost lovit cu bâta noastră de baseball! zise ea luându-şi în grabă haina, cheile şi rujul. Sora mea se simţea mai singură ca niciodată, dar şi mai responsabilă. Buckley nu putea fi lăsat acasă singur, iar Lindsey nici măcar nu ştia să şofeze, în plus, era limpede ca bună-ziua. Soţia nu era oare o părticică din soţul ei?

După ce sora mea reuşi s-o prindă pe mama lui Nate pe fir – căci agitaţia din lanul de porumb îi trezise pe toţi vecinii – ştiu ce avea de făcut, îl sună numaidecât pe Samuel. În mai puţin de o oră mama lui Nate sosea ca să-l ia pe Buckley, iar Hal Heckler îşi frâna motocicleta în curtea casei noastre. Ar fi trebuit să fie palpitant – să-ţi încolăceşti braţele în jurul chipeşului frate al lui Samuel şi să mergi pentru prima oară cu motocicleta –, dar ea nu se putea gândi decât la tata.

Mama nu era în camera de spital a tatălui mău când intră Lindsey; înăuntru erau doar tatăl meu şi cu mine. Se apropie de pat şi se puse de cealaltă parte, începând să plângă încet.

— Taţi? zise ea. Eşti bine, tati?

Uşa se crăpă niţel şi apăru Hal Heckler, un tip înalt şi chipeş.

— Lindsey, zise el, eu rămân în sala de aşteptare în caz că vrei să te duc acasă.

Îi zări lacrimile când se întoarse spre el.

— Mulţumesc, Hal. Dac-o vezi pe mama…

— Îi spun că eşti înăuntru.

Lindsey îl luă pe tata de mână şi-i privi chipul, sperând să vadă vreo mişcare. Sora mea creştea în ochii mei. Ascultam cum îi şoptea versurile pe care el ni le cânta

amândurora înainte să se nască Buckley:

Pietre şi oase;

Zăpadă şi ger;

Mormoloci, seminţe, piper

Rămurele, pupicuri asortate.

De cine i-e dor lui tata ştim toate!

Două broscuţe, ele ştiu unde sunt.

Dar tu ştii unde-s pe pământ?

Aş fi vrut ca pe chipul tatălui meu să apară un zâmbet, dar el era cufundat în adânc, împotrivindu-se medicamentelor, coşmarului, visului treaz. Anestezicul atârnase nişte greutăţi de plumb de cele patru colţuri ale conştiinţei sale. Parcă îl ferecase sub o lespede de ceară timp de câteva ore binecuvântate când nu mai exista nicio fiică moartă, niciun genunchi făcut chiseliţă, nicio fiică scumpă care să-i şoptească versuri.

— Când morţii o sfârşesc cu viii, îmi zise Frariny viii se pot întoarce la alte lucruri.

— Dar morţii? am întrebat-o. Unde se duc?

N-a vrut să-mi răspundă.

Len Fenerman s-a repezit la spital de îndată ce a fost contactat. Abigail Salmon, îl anunţă curierul, voia neapărat să-l vadă.

Tatăl meu era la secţia de chirurgie, iar mama se plimba încoace şi încolo pe lângă salonul asistentelor medicale. Condusese până la spital îmbrăcată cu un impermeabil pe sub care nu avea decât o cămaşă de noapte subţire pe care o purta vara. În picioare avea balerinii cu care umbla prin curte. Nu se gândise să-şi prindă părul la spate şi n-avea elastice de păr nici în buzunar, nici în poşetă. În ceaţa sumbră din parcarea spitalului se oprise să-şi cerceteze chipul şi cu o mână de expertă se dăduse cu ruj.

Când îl văzu pe Len venind dinspre capătul coridorului lung, vopsit în alb, se relaxă.

— Abigail, zise el când ajunse aproape.

— O, Len! exclamă ea.

Chipul ei trăda neputinţa de-a mai spune ceva.

Numele lui era. sprijinul de care avea nevoie. Tot ce-a urmat s-a întâmplat în tăcere.

Asistentele şi-au întors privirile într-altă parte când mâinile mamei şi ale lui Len s-au atins. Era firesc din partea lor să aştearnă acest văl al discreţiei, dar chiar şi aşa îşi puteau da seama că acest bărbat era important pentru această femeie.

— Să vorbim în sala de aşteptare, zise Len conducând-o pe mama pe coridor.

Străbătând coridorul, ea îl informă că tatăl meu se afla la secţia de chirurgie. El o puse la curent cu ce se întâmplase în lanul de porumb.

— Probabil a crezut că fata era George Harvey.

— A confundat-o pe Clarissa cu George Harvey? Mama se opri incredulă chiar în faţa sălii de aşteptare.

— Abigail, era beznă. Cred că n-a văzut decât lanterna fetei. Vizita mea de azi nu a fost nici ea de natură să ajute. E convins de implicarea lui Harvey.

— Clarissa se simte bine?

— I-au tratat câteva zgârieturi şi i-au dat drumul acasă. Era isterică. Plângea şi urla. Faptul că e prietena lui Susie reprezintă o coincidenţă cumplită.

Hal era trântit pe un scaun într-un colţ întunecos al sălii de aşteptare, cu picioarele proptite pe cascheta pe care o adusese pentru Lindsey. Când auzi glasuri apropiindu-se, se îndreptă pe scaun.

Erau mama mea şi un poliţist. Se lăsă la loc şi-şi ascunse faţa sub părul lung până la umeri. Era sigur că mama mea nu-şi amintea de el.

Dar ea recunoscu jacheta purtată de Samuel şi reflectă o clipă: *Samuel e aici*, dar apoi conchise: *fratele lui*.

— Să ne aşezăm, zise Len arătând spre scaunele modulare prinse unul într-altul în celălalt capăt al încăperii.

— Aş prefera să mă plimb, răspunse mama. Medicul mi-a zis că ne vor putea spune ceva abia peste un ceas, în cel mai bun caz.

— Unde?

— Ai ţigări?

— Ştii bine că am, răspunse Len cu un zâmbet vinovat.

Simţea nevoia să caute ochii mamei. Nu erau fixaţi asupra lui. Păreau preocupaţi, iar el ar fi vrut să-şi poată întinde mâna, să le capteze atenţia şi s-o focalizeze asupra prezentului. Asupra lui.

— Să căutăm o ieşire.

Găsiră o uşă ce dădea într-un balcon mic din beton alături de camera tatălui meu. Era loggik sistemului de încălzire şi, deşi era un loc înghesuit şi destul de răcoros, zgomotul şi aerul fierbinte evacuat de hidrantul ce zumzăia lângă ei îi izola într-un fel de capsulă ce părea foarte îndepărtată. Fumau şi se uitau unul la celălalt ca şi când, fără niciun avertisment, amândoi ar fi ajuns pe neaşteptate la un capitol nou din viaţa lor, un capitol în care problemele prezente şi-ar fi găsit deja rezolvarea.

— Cum a murit soţia ta? îl întrebă mama.

— S-a sinucis.

Părul îi ascundea aproape întreaga faţă şi, privind-o, mi-am amintit de Clarissa în momentele când se ştia urmărită. De felul cum se purta în prezenţa băieţilor când ne duceam la mall. Chicotea exagerat şi-i urmărea pe furiş să vadă încotro se uitau. Dar mai eram surprinsă şi de gura roşie a mamei mele, de ţigara ce se înălţa şi se îndepărta de ea, de fumul ieşind în rotocoale. O singură dată o mai văzusem pe mama aşa – în fotografie. Această mamă parcă nu era cea care ne născuse.

— De ce s-a sinucis?

— E întrebarea care mă preocupă cel mai mult atunci când nu mă preocupă uciderea fiicei tale.

Pe chipul mamei mele se ivi un zâmbet straniu.

— Repetă, te rog, zise ea.

— Ce? Len îi privea zâmbetul, vrând parcă să-şi întindă mâna şi să-i mângâie colţurile cu vârful degetelor.

— Uciderea fiicei mele, zise mama.

— Abigail, te simţi bine?

— Nimeni nu spune asta. Nimeni din cartier nu vorbeşte despre asta. Lumea îi spune „tragedie oribilă” sau ceva de genul ăsta. Nu vreau decât s-o spună careva cu glas tare. S-o spună răspicat. Acum sunt gata. Înainte nu eram pregătită.

Mama zvârli ţigara pe ciment, lăsând-o să ardă. Apucă faţa lui Len cu mâinile.

— Spune-o, zise ea.

— Uciderea fiicei tale.

— Mulţumesc.

Am urmărit gura lată şi roşie traversând linia invizibilă ce o despărţea de restul lumii. îl trase pe Len spre ea şi-l sărută încet pe gură. La început el păru să ezite. Trupul i se încordă, spunându-i NU, dar acel NU deveni vag, neguros, deveni aerul supt de ventilatorul hidrantului ce zbârnâia prin preajmă. Ea îşi întinse mâna şi-şi desfăcu pardesiul. El puse mâna pe pânza subţire şi străvezie a cămăşii ei de noapte.

Mama era irezistibilă în dorinţa ei. Copil fiind, observasem efectul ei asupra bărbaţilor. Când mă aflam cu ea în vreun magazin vânzătorii se ofereau imediat să caute produsele de pe lista ei şi ne ajutau să le cărăm până la maşină. Ca şi Ruana Singh, era cunoscută drept una dintre mamele frumoase din cartier. Nu era bărbat care să nu-i zâmbească pe stradă. Şi când le mai punea şi câte o întrebare inimile lor începeau să bată nebuneşte.

Cu toate acestea, tatăl meu era singurul care făcea ca râsetele ei să răsune în toată casa, care reuşea să o facă să-şi dea drumul.

Lucrând peste program şi sărind câte o masă de prânz, tatăl meu izbutea să ajungă acasă devreme în fiecare joi când noi eram mititele. Dacă weekend-urile erau timpul dedicat familiei, ziua de joi era, după cum spuneau ei, „timpul lui mami şi al lui tati”. Lindsey şi cu mine îl botezaserăm „după-amiaza fetelor cuminţi”. Nu trebuia să aruncăm priviri furişe pe gaura cheii, ci să stăm cuminţi în cealaltă parte a casei, în „bârlogul” tatălui nostru, pe atunci sumar mobilat, transformat în loc de joacă.

Mama îşi începea pregătirile pentru noi pe la ora două.

„E timpul să facem baie”, fredona ea, de parcă ne-ar fi spus că putem ieşi afară la joacă. Şi, la început, aşa şi părea. Toate trei alergam sus în camerele noastre şi ne puneam pe noi halatele de baie. Ne întâlneam în hol – trei fetiţe –, iar mama ne prindea de mână şi ne conducea în baia noastră pictată în nuanţe trandafirii. Apoi ne vorbea de mitologie, pe care o studiase la colegiu. Îi plăcea să ne spună poveşti despre Zeus şi Persefona. Ne cumpăra cărţi cu ilustraţii despre zeii scandinavi, care ne făceau să visăm urât. Îşi luase masteratul în engleză, războindu-se cu bunica Lynn ca să poată ajunge atât de departe cu studiile, încă mai agăţându-se de ideea vagă de-a se apuca de predat după ce noi două vom fi crescut destul de mari ca să ne descurcăm singure.

Am amintiri confuze despre acele momente când făceam baie, ca şi despre toţi zeii şi zeiţele, dar ceea ce-mi amintesc cel mai bine sunt loviturile care s-au abătut asupra mamei mele – viaţa pe care şi-o dorise şi conştiinţa faptului că o ratase ajungeau până la ea parcă în valuri. Născută prima, credeam că eu eram cea care-i furase toate acele visuri despre ceea ce-ar fi dorit să devină.

Mama o scotea din cadă mai întâi pe Lindsey, o usca şi-i asculta pălăvrăgitul despre răţuşte sau cine ştie ce răni căpătate în cursul zilei. Apoi mă scotea pe mine şi, deşi mă străduiam să nu vorbesc, apa fierbinte ne îmbăta pe amândouă şi atunci ne apucam să-i povestim mamei noastre despre tot ce avea importanţă pentru noi: băieţii care ne necăjeau sau familia de pe strada noastră care avea un căţeluş şi motivele pentru care nu aveam şi noi unul. Ne asculta serioasă, ca şi când şi-ar fi stenografiat în minte preocupările noastre cu intenţia de-a reveni la ele mai târziu.

„Perfect, să începem cu lucrul cel mai important, conchidea ea, care înseamnă un somn dulce pentru amândouă!”

Amândouă o înveleam pe Lindsey. Apoi mă puneam la

căpătâiul patului în timp ce mama o săruta pe Lindsey pe frunte şi-i dădea părul de pe obraji. Cred că pentru mine concursul a început atunci. Care din noi avea parte de sărutul cel mai dulce, de răstimpul cel mai lung după baie petrecut alături de mama.

Din fericire, câştigătoarea eram întotdeauna eu. Acum, când privesc în urmă, îmi dau seama că mama devenise – foarte curând după ce ne-am mutat în această locuinţă – singură. Fiind fiica ei cea mare, am devenit cea mai bună prietenă a ei.

Eram prea micuţă ca să ştiu exact ce-mi spunea, dar îmi plăcea să adorm pe cântecul de leagăn al vorbelor ei duioase. Una dintre binecuvântările raiului meu e că mă pot întoarce la aceste clipe, le pot retrăi, pot fi cu mama mea într-un fel în care n-aş fi putut fi niciodată. Întind mâna peste întretărâmuri şi o iau de mână pe acea mamă tânără şi însingurată.

Iată ce-i spunea unei fetiţe de patru anişori despre Elena din Troia: „O femeie teribilă care a făcut-o de oaie”. Despre Margaret Singer: „Era judecată după felul cum arăta, Susie. Fiindcă semăna cu un şoarece, nimeni nu se aştepta să reziste” 1. Despre Gloria Steinem[1718]: „Mă simt oribil, dar aş vrea să-şi taie o dată unghiile alea”. Despre vecinii noştri: „O cretină în pantaloni strâmţi; persecutată de bărbatul ei înfumurat; tipic provincială, critică pe toată lumea”.

— Ştii cine-i Persefona? m-a întrebat, distrată, într-o joi. Nu i-am răspuns. Învăţasem deja să tac când mă aducea în camera mea. Timpul surorii mele şi al meu era cel din baie când mama ne ştergea cu prosopul. Lindsey şi cu mine puteam vorbi despre orice atunci. În dormitorul meu era timpul lui mami.

Mama luă prosopul şi-l întinse pe marginea patului meu dintr-un capăt într-altul.

---

17 Margaret Sânger (1879-1966), feministă americană de origine irlandeză.

18 Gloria Steinem (n. 1934), jurnalistă americană, fondatoareş revistei feministe Ms. Magazine.

— Imaginează-ţi că doamna Tarking e Persefona, zise ea. Deschise sertarul dulapului şi-mi scoase chiloţeii. Întotdeauna îmi dădea hainele bucată cu bucată, nevrând să mă zorească. Mi-a înţeles de timpuriu nevoile. Dacă aş fi fost conştientă că trebuie să-mi leg şireturile, n-aş fi fost în stare să-mi trag ciorapii.

— E îmbrăcată cu o robă lungă şi albă ca un cearşaf înfăşurat pe umeri, însă făcută dintr-un material fin şi lucios, uşor ca mătasea. Iar în picioare poartă sandale din aur şi-i înconjurată pretutindeni de torţe – care sunt lumini făcute din flăcări…

Se duse la sertar ca să-mi ia tricoul şi, distrată, mi-l trase pe cap în loc să mă lase pe mine. Când mama uita de sine puteam profita – puteam fi din nou bebeluş. Nu protestam niciodată şi nu pretindeam că sunt adultă, că nu mai eram copil. În acele după-amiezi treaba mea era să o ascult pe misterioasa mea mamă.

Trăgea la loc cuvertura cumpărată la Sears, iar eu mă repezeam în celălalt capăt al patului lângă perete. Întotdeauna se uita la ceas, după care-mi spunea: „Doar câteva minute” şi-şi scutura din picioare papucii şi se strecura lângă mine sub pătură.

Pentru amândouă era un fel de-a ne pierde. Ea se pierdea în povestea ei. Eu mă pierdeam în povestitul ei.

Îmi istorisea despre Demeter, mama Persefonei, sau despre Eros şi Psyche, iar eu o ascultam până ce adormeam. Uneori râsetele părinţilor mei din camera alăturată, ori sunetele pe care le scoteau în timp ce făceau dragoste în după-amiezile târzii mă trezeau. Rămâneam în pat şi ascultam pe jumătate adormită. Îmi plăcea să-mi închipui că eram în chila caldă a vreunei corăbii dintr-una din poveştile pe care ni le citea tatăl meu şi că ne aflam cu toţii pe ocean şi valurile se rostogoleau blând şi mângâiau bordurile corabiei. Chicotelile înfundate, gemetele întretăiate mă purtau alene înapoi în somn.

Însă evadarea mamei, întoarcerea ei parţială în lumea exterioară au luat sfârşit când eu aveam zece ani, iar Lindsey, nouă. Nu-i venise ciclul şi fu nevoită să

parcurgă inevitabilul drum la medic. Zâmbetul, drăgălăşeniile în prezenţa mea şi a surorii mele ascundeau fisuri ce duceau undeva adânc în sufletul ei. Dar fiindcă nu voiam, fiindcă eram un copil, am ales să nu le cercetez. Am păstrat zâmbetul ei ca pe un premiu şi am păşit în tărâmul întrebărilor dacă voi fi surioara unui băieţel sau a unei fetiţe.

Dacă aş fi fost atentă, aş fi observat semnele. Văd acum schimbarea, piramida de cărţi de pe noptiera părinţilor mei care îşi schimbase conţinutul: în locul pliantelor despre colegiile din oraş, al dicţionarelor de mitologie, al romanelor lui James, Eliot şi Dickens, cărţile doctorului Spock[19]. Au urmat cărţile de bucate şi de grădinărit, aşa că de ziua ei, cu două luni înainte să mor, am crezut că darul perfect pentru ea era *Locuinţe şi grădini mai plăcute*. *Ghid pentru timpul liber* Vestea că era însărcinată pentru a treia oară o întemniţase pe mama cea misterioasă. Sechestrată ani în şir în spatele acelui zid, partea înfometată din ea se hipertrofiase, în loc să se împuţineze, şi în prezenţa lui Len dorinţa de a scăpa, de a sparge, de a distruge, de a anula, o copleşise. Trupul era cel care îi poruncea acum, iar în urma lui mama avea să găsească bucăţile ce mai rămăseseră.

Nu-mi era uşor să privesc, dar am privit.

Prima lor îmbrăţişare fu grăbită, bribâită, pasională.

— Abigail, zise el, cu mâinile pe şoldurile ei sub pardesiu, cămaşa de noapte transparentă fiind doar un voal subţire între ei. Gândeşte-te ce faci.

— Sunt prea obosită să mai gândesc, zise ea. Părul îi plutea pe deasupra capului din cauza ventilatorului de lângă ei – o aureolă. Len clipi din ochi când o privi. Splendidă, periculoasă, sălbatică.

— Soţul tău… zise el.

— Sărută-mă, spuse ea. Te rog.

O vedeam pe mama implorând alinare. Mama mea se deplasa fizic prin timp ca să scape de mine. N-o puteam

19 Dr. Benjamin Spock (1903-1998), pediatru american, autorul celebrei Baby and Child Care (1946), ghid medical pentru părinţi.

reţine.

Len o sărută puternic pe frunte şi-şi închise ochii. Ea îi luă mâna şi o aşeză pe sânul ei. îi şopti în ureche. Ştiam ce se întâmpla. Furia, eşecul, disperarea ei. Întreaga ei viaţă pierdută rostogolindu-se peste ea, astupându-i fiinţa. Avea nevoie de Len ca să o alunge pe fata moartă.

El o ţintui cu spatele de suprafaţa tencuită a peretelui în timp ce se sărutau, iar mama se agăţă de el, ca şi când de partea cealaltă a sărutului său ar fi putut înflori o viaţă nouă.

Când mă întorceam de la şcoală, mă opream câteodată lângă poarta casei noastre să o privesc pe mama manevrând maşina de tăiat iarba, strecurându-se printre pini, şi-mi aminteam că obişnuia să fluiere dimineaţa când pregătea ceaiul, iar tata care se grăbea să vină acasă joia îi aducea bucheţele gălbenele şi chipul ei se lumina de plăcere. Era o dragoste profundă, deplină între ei – fără copiii ei mama putea revendica această dragoste, dar alături de ei începea să plutească în derivă. Pe măsură ce treceau anii, tata era cel care se apropia de noi; mama se îndepărta.

Lindsey adormise lângă patul de spital, ţinându-l pe tatăl meu de mână. Mama, încă buimacă, trecu pe lângă Hal care şedea în sala de aşteptare, iar o clipă mai târziu apăru şi Len. Lui Hal nu-i trebui mai mult. Îşi luă casca, ieşi din sală şi o porni pe hol.

După ce fusese la toaletă, mama se îndrepta spre camera tatălui meu când Hal o opri.

— Fiica dumneavoastră e înăuntru, strigă Hal după ea. Ea se întoarse.

— Hal Heckler, zise el, fratele lui Samuel. Am fost la slujba de comemorare.

— O, da, îmi pare rău. Nu te-am recunoscut.

— Nu eraţi obligată.

Urmă o pauză stânjenitoare.

— Lindsey m-a chemat, iar eu am adus-o acum o oră.

— Aha.

— Buckley e cu o vecină, zise el.

— Aha.

Îl privea fix. Se vedea pe sine cățărându-se, încercând să revină la suprafață. Se folosea de chipul lui ca să se cațere înapoi.

— Vă simțiți bine?

— Sunt un pic nervoasă, e de-nțeles, nu-i așa?

— Perfect, zise el cu o voce anemică. Voiam doar să vă anunț că fiica dumneavoastră e înăuntru cu soțul dumneavoastră. Dacă aveți nevoie de mine, mă găsiți în sala de așteptare.

— Mulțumesc, zise ea. îl urmări cum se depărtează și rămase o clipă să asculte tocurile scâlciate ale bocancilor lui de motociclist răsunând în holul pardosit cu linoleum.

Atunci se scutură cu toată ființa ei încercând să se adune, nebănuind niciun moment că acesta fusese de fapt scopul lui Hal când o salutase.

În încăpere era întuneric; becul fluorescent din spatele tatălui meu arunca o lumină plăpândă și nu se puteau desluși decât obiectele mai masive din cameră. Sora mea ședea pe un scaun tras lângă pat, capul i se odihnea pe marginea lui, iar mâna îi era întinsă ca să-l poată atinge pe tata. Tata, adâncit în somn, dormea pe spate. Mama nu avea cum să știe că eram și eu cu ei, că toți patru eram împreună, atât de schimbați față de zilele în care ea ne punea pe Lindsey și pe mine în pat și se ducea să facă dragoste cu soțul ei, cu tata. Acum vedea bucățile. Vedea că sora și tatăl meu alcătuiau o singură bucată. Acest lucru o bucura.

Pe măsură ce creșteam, începeam să mă joc de-a v-ați-ascunselea cu mama, cerșindu-i atenția și dragostea, ceva ce n-a trebuit să fac niciodată cu tata.

Nu mai trebuia să mă joc de-a v-ați-ascunselea. În timp ce ea stătea în încăperea întunecoasă și-i privea pe sora și pe tatăl meu, am ajuns să descopăr unul dintre lucrurile pe care le însemna raiul. Aveam de făcut o alegere și ea nu era aceea de a-mi dezbina familia în inima mea.

Noaptea târziu, văzduhul de deasupra spitalelor și al

caselor de bătrâni era deseori populat de suflete. În nopţile când somnul ne ocolea, Holly şi cu mine stăteam uneori şi priveam. Am ajuns să înţelegem că toate aceste morţi păreau regizate de un coregraf de undeva, de departe. Nu din raiul nostru. Şi astfel am început să bănuim că exista un loc mai întins decât cel în care ne aflam noi.

La început Franny venea să se uite cu noi.

— E una dintre plăcerile mele secrete, admise ea. După atâţia ani, încă îmi mai place să văd sufletele plutind în cerc prin aer, rotindu-se împreună, toate sporovăind deodată.

— Nu văd nimic, am zis eu prima oară.

— Urmăreşte-le cu luare-aminte, zise ea, şi nu scoate o vorbă.

Dar le simţeam înainte să le zăresc, scântei mărunte, calde, de-a lungul braţelor mele. Apoi, iată-le, licurici aprinzându-se şi risipindu-se în ţipete şi vârtejuri când abandonau carnea omenească.

— Precum fulgii de nea, zise Franny, niciunul la fel şi totuşi fiecare, din locul unde stăm noi, exact ca toţi cei de dinaintea lui.

Treisprezece

Când s-a întors la şcoală în toamna lui 1974, Lindsey era nu doar sora fetei ucise, ci şi odrasla unui „scrântit”, „sonat”, „dement”, şi acest din urmă fapt o durea cel mai mult, fiindcă nu era adevărat.

Zvonurile auzite de Lindsey şi de Samuel în primele săptămâni ale anului şcolar se strecurau ca nişte şerpi încăpăţânaţi printre şirurile de dulapuri de pe coridor. În joc s-au prins şi Brian Nelson şi Clarissa care amândoi, slavă Domnului, reuşiseră la liceu. În Fairfax erau văzuţi mai tot timpul împreună, exploatând ceea ce li se întâmplase, făcând din ruşinea tatălui meu un fel de emblemă a seriozităţii, pe care o afişau ori de câte ori îşi povesteau, deja pentru a o mie şi una oară, păţania din noaptea de pomină în lanul de porumb.

Ajungând lângă panoul de sticlă ce despărţea holul de terasă, Ray şi Ruth îl zăriră pe Brian ţinând sfat pe unul

dintre bolovanii artificiali pe care de regulă şedeau chiulangiii. Mersul său din acel an trăda schimbarea: sperietoarea de ciori anxioasă călca acum ţanţoş, bărbăteşte. Clarissa, chicotind de teamă şi de dorinţă, cedase până la urmă şi se culcase cu Brian. Fie şi întâmplător, toţi cei pe care-i ştiusem se maturizau.

În acel an Buckley a început să meargă la grădiniţă şi s-a îndrăgostit numaidecât de educatoarea lui, domnişoara Koekle, care-l ţinea de mână atât de blând când trebuia să-l conducă la toaletă sau să-i explice lecţia încât nimeni n-ar fi putut să-i reziste. Într-un fel era în interesul său – deseori primea de la ea pe sub mână câte o prăjitură în plus sau o perniţă mai moale de pus sub şezut dar pe de altă parte acest răsfăţ îl îndepărta de ceilalţi copii. Moartea mea îl făcea să fie oarecum diferit în singurul grup – de copii – în care ar fi putut rămâne anonim.

Samuel o conducea mai întâi pe Lindsey acasă, apoi se ducea pe strada principală de unde făcea autostopul până la atelierul lui Hal. Conta pe amicii fratelui său care-l recunoşteau, ajungând astfel la destinaţie când pe vreo motocicletă, când în vreun camion încropit din piese disparate, pe care Hal se apuca de îndată să le regleze.

Nu mai intrase în locuinţa noastră de ceva timp. La drept vorbind, nimeni afară de-ai mei nu mai intra acolo. În octombrie tatăl meu a început să se scoale din pat şi să umble prin casă. Doctorii îl avertizaseră că piciorul său drept va rămâne ţeapăn pentru totdeauna, dar că, dacă îl întindea şi-l ţinea nemişcat, nu-l va deranja prea tare.

— În afară de alergat, puteţi face orice altceva, îi spusese chirurgul dimineaţa după operaţie, când tatăl meu se trezise şi o găsise pe Lindsey lângă el, iar pe mama stând în picioare lângă fereastră, privind parcarea.

De la bucuria de-a fi împreună cu domnişoara Koekle, Buckley se grăbea să ajungă acasă ca să coboare în peştera goală din inima tatălui meu. Nu-l slăbea cu întrebările despre „genunchiul fals”, iar tatăl meu parcă se trezea la viaţă.

— Genunchiul e din spaţiul cosmic, îi spunea tatăl

meu. Au adus bucăţi din Lună, le-au cioplit, iar acum le folosesc pentru chestii de genul ăsta.

— Uau! făcea Buckley. Când poate să-l vadă şi Nate?

— Curând, Buck, curând, spunea tata. Dar zâmbetul lui era anemic.

Când Buckley memora aceste discuţii şi i le repeta mamei: „Genunchiul lui tati e făcut din os de lună" sau „Domnişoara Koekle mi-a spus că desenele mele colorate sunt cele mai frumoase", ea aproba din cap. Devenise conştientă de ceea ce făcuse. Tăia ţelina şi morcovii în bucăţi comestibile. Spăla termosurile şi cutiile pentru pachetele cu mâncare, iar când Lindsey a hotărât că era prea mare pentru cutii, mama a fost fericită să descopere pungile de plastic care se închideau ermetic, astfel încât mâncarea fiicei sale nu se mai scurgea şi nu-i mai murdărea hainele. Pe care le spăla. Pe care le împăturea. Pe care, când era nevoie, le netezea uşor cu fierul de călcat şi le punea pe umeraş. Pe care le aduna de pe jos, ori le recupera din maşină, ori le descâlcea din prosopul ud, zvârlit pe patul pe care-l făcea în fiecare dimineaţă, potrivind colţurile cearşafului, scuturând pernele, proptind animalele de pluş, deschizând obloanele să intre lumina.

Când Buckley o căuta, încheia adeseori cu el un troc. Stătea la dispoziţia lui câteva minute, după care se lăsa să plutească departe de casă şi de familie, gândindu-se la Len.

În noiembrie, tatăl meu îşi însuşise, cum îi spunea el, un „şontâcăit iscusit" şi, provocat de Buckley, făcea câte un salt smucit care, câtă vreme îl distra pe fiul său, nu-l făcea să se gândească la cât de caraghios şi disperat ar fi putut părea în ochii unui străin sau ai mamei mele. Toată lumea, cu excepţia lui Buckley, ştia ce se apropia: prima comemorare.

Buckley şi tatăl meu îşi petreceau după-amiezile reci de toamnă afară în curte împreună cu

Holiday. Tatăl meu se aşeza pe scaunul de fier de pe peluză cu piciorul întins şi proptit cu grijă de o răzuitoare de pantofi descoperită de bunica Lynn într-un anticariat

din Maryland.

Buckley îşi zvârlea jucăria – o văcuţă care mugea iar Holiday alerga după ea s-o prindă. Tatălui meu îi creştea inima văzând trupul agil al fiului său de cinci ani, auzindu-i hohotele de râs când Holiday îl trântea în iarbă şi-l împingea cu botul sau îl lingea pe obraz cu limba lui lungă şi rozalie. Dar nu putea scăpa de un gând: putea să piardă şi asta – băiatul lui desăvârşit.

Fuseseră mai multe lucruri, printre care şi accidentul său, care-l făcuseră să stea acasă într-un concediu de boală prelungit, acordat de firma la care lucra. Şeful său se purta cu el altfel acum; la fel şi colegii de serviciu. Aceştia veneau tiptil până în dreptul biroului său şi se opreau la câţiva paşi de locul unde şedea el ca şi când, arătându-se prea relaxaţi în prezenţa lui, ceea ce i se întâmplase lui li s-ar fi putut întâmpla şi lor, ca şi când a avea un copil mort era un soi de boală contagioasă. Nimeni nu ştia cum de reuşea tatăl meu să facă în continuare ceea ce făcea, toţi dorindu-i în acelaşi timp să alunge orice urmă de suferinţă, să o pună undeva într-un dosar închis într-un sertar pe care nimeni să nu-l mai deschidă vreodată. Trecea pe la birou în mod regulat, iar şeful său era numaidecât de acord să-i mai dea o săptămână de concediu, o lună dacă trebuia, iar el considera această bunăvoinţă ca o recompensă pentru că întotdeauna venise la timp şi acceptase să lucreze peste program. Se ţinea departe de domnul Harvey, străduindu-se să-şi înăbuşe chiar şi gândul despre el. Nu-i folosea numele decât în carneţelul pe care-l ţinea ascuns în birou, loc pe care, surprinzător de uşor, mama consimţi să nu-l mai deretice. Scuzase faţă de mine în carneţel: „Scumpa mea, simt nevoia să mă odihnesc. Simt nevoia să înţeleg ce am de făcut ca să-i vin de hac acestui om. Sper că vei înţelege”.

Dar îşi fixase întoarcerea la slujbă pe 2 decembrie, imediat după Ziua Recunoştinţei. Voia să revină la serviciu cu ocazia comemorării dispariţiei mele. Să funcţioneze, să muncească într-un loc cât mai public care să-i distragă atenţia. Şi, ca să fie sincer faţă de sine însuşi, departe de

mama:

Cum să înoate înapoi la ea, cum să ajungă din nou la ea? Se îndepărta tot mai mult – întreaga ei energie era îndreptată împotriva casei în care locuia, în timp ce întreaga lui energie se afla înăuntrul ei. Era hotărât să-şi recapete cât mai iute puterea ca să găsească o strategie prin care să-l poată urmări pe domnul Harvey. A da vina pe cineva era mai uşor decât să calculeze totalul covârşitor a ceea ce pierduse.

Bunica Lynn era aşteptată să sosească de Ziua Recunoştinţei. Lindsey urma tratamentul de înfrumuseţare recomandat de ea în scrisori. Se simţise ca o idioată când îşi pusese prima oară castraveţi pe ochi (ca să-i reducă pungile), terci de ovăz pe obraji (ca să-i cureţe porii şi să-i absoarbă grăsimea în exces), gălbenuş de ouă pe păr (ca să-l facă să strălucească). Felul în care folosea produsele de băcănie o făcuse chiar şi pe mama să râdă şi să se întrebe dacă n-ar fi cazul să se apuce şi ea de tratamente de înfrumuseţare. Asta doar pentru o clipă, deoarece se gândea la Len, nu pentru că ar fi fost îndrăgostită de el, ci fiindcă ăsta era modul cel mai rapid pe care-l ştia de-a uita.

Cu două săptămâni înainte să sosească bunica Lynn, Buckley şi tatăl meu erau afară în curte împreună cu Holiday. Buckley şi Holiday se zbenguiau, alergau de la un morman de frunze lucioase de stejar la altul, hârjoana lor încingându-se de-a binelea.

— Buckley, fii cuminte, zise tatăl meu, o să-l faci pe Holiday să te muşte.

Zis şi făcut.

Tatăl meu îi spuse că vrea să încerce ceva.

— Trebuie să vedem dacă moşu’ de taică-tău te mai poate duce în cârcă. Curând vei fi prea greu.

Astfel, în minunata izolare a curţii noastre, unde, dacă tatăl meu ar fi căzut doar un băieţel şi un câine care-l iubeau l-ar fi putut vedea, cei doi conlucrau cu o oarecare stângăcie ca să realizeze ceva ce-şi doreau amândoi – o revenire la relaţia firească dintre tată şi fiu. Când Buckley

se urcă pe scaunul de fier – „Acuma suie-te pe spatele meu şi ţine-te de umerii mei”, îi spuse tatăl meu aplecându-se, neştiind dacă avea destulă putere să-l ducă în spinare – în rai eu îi ţineam pumnii şi-mi ţineam răsuflarea. Tata a devenit eroul meu, dar şi în această clipă, reparând ţesătura ce înainte îi ţinuse strâns legaţi unul de celălalt zi de zi, provocându-şi genunchiul bolnav să întoarcă această clipă în trecut, în lanul de porumb.

— Feriţi, feriţi, striga el pe când galopau prin încăperile de la parter, apoi sus pe scări, fiecare pas fiind un efort dur de negociere a echilibrului, o durere înfiorătoare. Şi, când Holiday o zbughi pe lângă ei pe scări în sus şi Buckley ţipă fericit în cârca sa, tatăl meu ştiu că, punându-şi astfel rezistenţa la încercare, făcuse lucrul cel mai potrivit/

Când cei doi împreună cu câinele dădură peste Lindsey în baia de la etaj, ea îi întâmpină cu un strigăt de reproş:

— Taaattti!

Tata se îndreptă de spinare. Buckley îşi întinse mâna şi atinse plafoniera.

— Ce făceai aici? o întrebă tatăl meu.

— Tu ce crezi că făceam?

Şedea pe capacul closetului înfăşurată cu un prosop mare, alb (prosoapele înălbite de mama, prosoapele agăţate de mama la uscat, prosoapele împăturite, puse într-un coş şi aduse aici în baie…). Îşi proptise piciorul stâng acoperit cu cremă de ras de marginea căzii. În mână ţinea aparatul de ras al tatălui meu.

— Nu fi nervoasă, zise tatăl meu.

— Îmi pare rău, zise sora mea, coborându-şi privirea. Nu vreau decât puţină intimitate.

Tata îl apucă pe Buckley şi-l ridică pe deasupra capului.

— Etajera, etajera, fiule, zise el şi Buckley se* înfioră la gândul că era la jumătatea drumului până la etajera interzisă, iar pantofii lui murdari lăsau urme pe faianţă.

— Hopa jos!

Buckley făcu întocmai. Holiday se năpusti asupra lui.

— Scumpo, eşti prea tânără ca să te razi pe picioare, zise tatăl meu.

— Bunica Lynn a-nceput să şi le radă la unsprezece ani.

— Buckley, n-ai vrea să te duci în camera ta şi să-l iei pe Holiday cu tine? Vin şi eu imediat.

— Bine, tati.

Buckley era încă un băieţel pe care tatăl meu putea cu răbdare şi un pic de osteneală să-l poarte pe umeri: imaginea tipică a tatălui şi fiului. Dar în Lindsey tatăl meu vedea acum ceva ce-i dubla suferinţa: pe mine, o fetiţă şezând în cada de baie, un copil ce nu putea ajunge până la chiuvetă, o fetiţă ce nu va sta niciodată aşa cum stătea acum sora mea.

După plecarea lui Buckley îşi îndreptă întreaga atenţie asupra surorii mele. Îngrijindu-se de una din fiicele sale, se va îngriji de amândouă.

— Ai fost atentă? o întrebă el.

— Abia am început, îi răspunse Lindsey. Taţi, aş vrea să rămân singură.

— E lama care era deja în aparatul de ras?

— Da.

— E tocită de la barba mea aspră. Aşteaptă să-ţi aduc una nouă.

— Mulţumesc, tati, zise sora mea şi din nou era scumpa lui, Lindsey, călare pe spinarea lui.

Ieşi din încăpere şi se duse în capătul celălalt al locuinţei, în baia mare, folosită încă de amândoi, deşi mama şi tata nu mai dormeau în aceeaşi cameră. Întinzându-şi mâna spre dulăpiorul unde se afla pachetul cu lame noi simţi în piept o sfâşiere, dar n-o băgă în seamă, ci se concentră asupra misiunii sale. Ca un fulger îl străbătu un gând: *Abigail ar trebui să se ocupe de asta*.

Veni înapoi cu lamele, îi arătă lui Lindsey cum să le înlocuiască şi îi dădu câteva sfaturi.

— Fii atentă la glezne şi genunchi, zise el. Maică-ta le spunea mereu „zonele riscante”.

— Poţi rămâne dacă vrei, zise ea, acum pregătită să-l lase să stea în baie. Sper să nu mă ciopârţesc. (Vru să-şi tragă o palmă.) Regret, tati, zise ea. Uite aici, eu mă mut – tu poţi sta jos.

Se ridică şi se duse să se aşeze pe marginea căzii. Dădu drumul la apă, iar tatăl meu se puse pe capacul closetului.

— E-n regulă, scumpo, zise el. N-am mai vorbit de mult despre sora ta.

— Cine simte nevoia? zise sora mea. E cu noi pretutindeni.

— Fratele tău pare să se simtă bine.

— Stă lipit de tine.

— Da, zise el, dându-şi seama că-i place curtea asiduă pe care i-o făcea fiul său.

— Au! exclamă Lindsey şi un firişor de sânge începu să se prelingă pe spuma de ras. Sunt complet zăpăcită.

— Apasă cu degetul pe rană. N-o să mai sângereze. E destul dacă te razi până la genunchi, o sfătui el. Asta făcea maică-ta când nu se ducea la plajă.

Lindsey ezită o clipă.

— Oameni buni, voi nu mergeţi niciodată la plajă.

— Când va mergeam.

Tatăl meu o cunoscuse pe mama pe când lucrau amândoi la Wanamaker'se în timpul vacanţei studenţeşti. Tocmai spusese ceva urât despre holul angajaţilor care puţea a fum de ţigară când, zâmbind, ea îşi scosese din buzunar obişnuitul pe-atunci pachet de Pali Mail. „*Touché*!" zisese el rămânând lângă ea, deşi mirosul ţigărilor îl învăluia din cap până-n picioare.

— Încerc să mă decid cu cine semăn, zise Lindsey, cu bunica Lynn sau cu mami?

— Întotdeauna am crezut că tu şi sora ta semănaţi cu mama mea, zise el.

— Taţi?

— Da.

— Mai eşti convins că domnul Harvey are vreo legătură cu treaba aia?

Era ca atunci când o surcică începe să fumege lipită de altă surcică – frecarea îşi face efectul.

— Scumpo, în mintea mea nu există nicio îndoială. Absolut niciuna.

— Atunci de ce nu-l arestează Len?

— Aş vrea să fie o chestie uşor de explicat, zise el, cuvintele zbătându-se să-i iasă pe gură. Nu vorbise niciodată nimănui pe îndelete despre bănuiala lui.

— În ziua când l-am întâlnit în curtea din spatele casei lui şi-am construit împreună cortul pe care zicea că-l face pentru soţia lui, Sophie, cum ştiam eu că o cheamă, dar Len îşi notase Leah, am văzut ceva în gesturile lui care m-a convins.

— Toată lumea are impresia că-i un om ciudat.

— Adevărat, înţeleg asta, zise el. Dar nimeni nu prea are de-a face cu el. Lumea nu ştie dacă ciudăţenia lui e sau nu benignă.

— Benignă?

— Inofensivă.

— Lui Holiday sigur nu-i place de el, coroboră Lindsey.

— Exact. Nu l-am văzut niciodată lătrând atât de furibund. În dimineaţa aia i se zburlise tot părul.

— Dar poliţiştii cred că tu eşti cel scrântit.

— „Nicio dovadă”, zic ei. Fără dovezi şi fără – iartă-mă, scumpo – un cadavru, n-au de la ce să pornească şi n-au niciun motiv să-l aresteze.

— Şi care ar fi motivul?

— Ceva care să-l lege de Susie, cred. Dacă l-ar fi văzut careva în porumb sau dând târcoale şcolii. Ceva de genul ăsta.

— Sau dacă ar avea la el ceva ce i-a aparţinut ei?

Tatăl meu şi Lindsey discutau cu aprindere, ea îşi dăduse cu spumă pe celălalt picior, dar încă nu şi-l răsese, fiindcă ceea ce radia după ce cele două surcele ale interesului lor produseseră scânteia era faptul că eu mă aflam undeva în acea locuinţă. Cadavrul meu la subsol, la primul etaj, la al doilea etaj, la mansardă. Ca să nu

trebuiască să recunoască acel gând oribil – dar, vai, dacă era adevărat, atât de perfect, concludent, strigător la cer ca dovadă – îşi amintiră cum eram îmbrăcată în acea zi şi ce aveam la mine, radiera Frito Bandito[20] la care ţineam aşa de mult, insigna cu

David Cassidy[21], prinsă în interiorul ghiozdanului, pe cea cu David Bowie, prinsă pe ghiozdan. Trecură în revistă toate accesoriile ce însoţeau ceea ce ar fi putut fi cea mai bună, cea mai hidoasă dovadă pe care ar fi putut-o descoperi cineva: cadavrul meu ciopârţit, ochii mei goi şi putrezi.

Ochii mei: fardurile dăruite de bunica Lynn lui Lindsey erau de folos, dar nu rezolvau problema; privind-o, cei din jur îmi recunoşteau ochii. Când şi-i arăta – o fulgerare compactă spre colega din banca de alături sau o reflexie neaşteptată în vitrina vreunui magazin – încerca să-şi întoarcă privirea. Era greu mai ales pentru tatăl meu. Ceea ce înţelese ea din discuţie era că, atât timp cât rămâneau la acest subiect – domnul Harvey, hainele mele, ghiozdanul meu, cadavrul meu, eu –, vigilenţa faţă de amintirea mea îl făcea pe tatăl meu să o vadă ca Lindsey şi nu ca pe o combinaţie tragică a celor două fiice ale sale.

— Deci ai vrea să poţi intra în locuinţa lui? zise ea.

Se priviră unul pe celălalt recunoscând pentru o fracţiune de secundă periculozitatea acestei idei. Văzându-i ezitarea înainte ca în cele din urmă el să spună că era o treabă ilegală şi că nu, nu se gândise la asta, ea ştiu că o minte. Ştiu totodată că avea nevoie de cineva care să o facă pentru el.

— Scumpo, ar trebui să termini cu rasul, zise el.

Ea fu de acord şi se întoarse la ocupaţia ei, ştiind ce anume i se spusese.

Bunica Lynn sosi în lunea de dinainte de Ziua Recunoştinţei. Cu aceiaşi ochi de laser cu care găsea

20 Frito Bandito, celebru personaj de reclamă din anii ’60-”70, inscripţionat pe numeroase produse americane.

21 David Cassidy (n. 1950), actor şi cîntăreţ american. A jucat în seriale TV, ca The Partridge Family.

numaidecât vreun cusur pe chipul surorii mele descoperi acum ceva sub zâmbetul mamei, în mişcările ei4 ente, tranchilizate, în felul în care corpul ei răspundea la orice discuţie despre detectivul Fenerman sau despre acţiunile poliţiei.

Când mama refuză ajutorul tatălui meu la spălatul vaselor după cină, ochii de laser erau siguri. Neclintită, spre surpriza tuturor celor de la masă şi spre uşurarea surorii mele, făcu un anunţ.

— Abigail, am să te ajut eu să speli vasele. Va fi o treabă între mamă şi fiică.

— Ce?

Mama calculase că o putea lăsa pe Lindsey liberă mai repede, după care putea să-şi petreacă restul serii lângă chiuvetă, spălând alene şi privind pe fereastră până când întunericul avea să-i întoarcă propria imagine reflectată. Sunetele televizorului aveau să se piardă, iar ea putea fi din nou singură.

— Ieri mi-am făcut unghiile, zise bunica Lynn după ce-şi prinse un şorţ peste rochia bej, aşa că eu am să le şterg.

— Mamă, crede-mă, nu-i nevoie.

— Ba este nevoie, draga mea, crede-mă, zise bunica. Era ceva solemn şi tăios în acel *draga mea*.

Buckley îl luă pe tatăl meu de mână şi-l conduse în camera de alături, unde era televizorul, îşi ocupară locurile obişnuite în timp ce Lindsey, beneficiind de răgaz, urcă în camera ei să-l sune pe Samuel.

Era o privelişte cât se poate de stranie. Ieşită din comun. Bunica într-un şorţ, agitând prosopul de vase de parcă era pelerina roşie a vreunui matador în aşteptarea primei farfurii ce i-ar fi tăiat calea.

Tăceau în timp ce lucrau, iar liniştea – singurele sunete erau pleoscăitul mâinilor mamei mele în ape fierbinte, fâşâitul farfuriilor şi clinchetul argintăriei – umplea bucătăria cu o tensiune ce devenea insuportabilă. Larma jocului din camera alăturată era la fel de ciudată. Tatăl meu nu avea obiceiul să se uite la meciurile de fotbal;

baschetul era singurul sport care-i plăcea. Bunica Lynn nu se ocupase niciodată de spălatul vaselor, armele ei fiind semipreparatele şi meniurile la pachet.

— O, Doamne, făcu bunica într-un târziu. Ia-o, zise ea returnându-i mamei farfuria abia spălată. Vreau să avem o discuţie adevărată, dar mă tem c-am să scap pe jos chestiile astea. Hai să ne plimbăm.

— Mamă, trebuie să…

— Trebuie să faci o plimbare.

— După spălatul vaselor.

— Ascultă, zise bunica, ştiu că eu sunt eu, iar tu eşti tu, că suntem diferite, ceea ce te face fericită, dar înţeleg unele lucruri atunci când le văd şi ştiu că ceva nu-i cuşer. *Capisce* 7[22]

Chipul mamei mele tremura, moale şi maleabil – aproape la fel de moale şi maleabil ca imaginea ei plutind în apa mohorâtă din chiuvetă.

— Ce?

— Am unele bănuieli, dar nu vreau să vorbesc despre ele aici.

Zece la patru, bunico Lynn, gândeam eu. N-o văzusem niciodată atât de nervoasă.

Era uşor pentru ele două să iasă din casă singure. Din cauza genunchiului, tatălui meu nu i-ar fi trecut prin minte să le însoţească, iar în aceste zile era mereu în preajma fratelui meu.

Mama tăcea. Nu vedea nicio alternativă. Ca un gând întârziat, îşi scoaseră în garaj şorţurile şi le lăsară pe capota Mustangului. Mama se aplecă şi ridică uşa garajului.

Nu era încă târziu şi lumina avea să le însoţească o vreme.

— L-am putea lua cu noi pe Holiday, îndrăzni mama.

— Nu, doar noi două. Cea mai fioroasă pereche imaginabilă, zise bunica.

Niciodată nu fuseseră apropiate. Amândouă ştiau asta, dar nu era un lucru pe care să-l recunoască deschis.

22 înţelegi? (ital.)

Glumeau despre asta ca doi copii care nu se prea iubesc, dar sunt singurii copii într-un loc întins şi pustiu. Fără să fi încercat vreodată, dându-i mereu fiicei sale toată libertatea pe care şi-o dorea, bunica descoperea acum că poate recupera distanţa foarte uşor.

Trecuseră de casa familiei O'Dwyer şi se apropiau de cea a familiei Tarking, dar bunica nu începuse să spună ce avea de spus.

— Umorul mi-a îngropat resemnarea, zise ea dintr-odată. Tatăl tău a avut o relaţie îndelungată în New Hampshire. Iniţială ei era F., însă n-am aflat niciodată ce înseamnă. Am găsit o mie de răspunsuri de-a lungul anilor.

— Mamă?

Bunica continua să meargă fără să-şi întoarcă privirea. Descoperea că aerul tare de toamnă o ajuta, umplându-i plămânii, pe care şi-i simţea mai curaţi decât cu câteva minute în urmă.

— Ai ştiut?

— Nu.

— Nu cred să-ţi fi spus vreodată, zise ea. N-am crezut că trebuie să ştii. Acum ştii, nu-i aşa?

— Nu-mi dau seama de ce-mi spui asta.

Ajunseră la o cotitură pe unde puteau s-o ia înapoi, după un ocol. Dacă o ţineau tot înainte fără să se oprească, s-ar fi trezit în cele din urmă în faţa casei domnului Harvey. Mama încremeni.

— Biata de tine, biata de tine, zise bunica. Dă-mi mâna.

Amândouă se simţeau stânjenite. Mama putea număra pe degetele de la mâini de câte ori tatăl ei, un bărbat înalt, se aplecase să o sărute când era o fetiţă. Barba lui ţepoasă mirosind a colonie pe care nici după ani de căutări nu reuşise să o identifice. Bunica îi luă mâna şi i-o ţinu într-a ei în timp ce coteau în cealaltă direcţie.

Se plimbau printr-o zonă în care păreau să se mute tot mai multe familii. Casele-ancoră, mi-am amintit că aşa le botezase mama, fiindcă erau înşirate pe strada ce străbătea întreg cartierul – ancorau întreg cartierul de

locuinţe de vechiul drum construit înainte ca oraşul să devină oraş. Drumul care ducea la Valley Forge, la George Washington şi la Revoluţie.

— Moartea lui Susie mi l-a redat pe tatăl tău, zise bunica. Nu mi-am îngăduit niciodată să-l plâng cum se cuvine.

— Ştiu, zise mama.

— Eşti supărată pe mine din cauza asta?

— Da.

Bunica îi mângâie dosul mâinii cu mâna ei liberă.

— Bine, uite, asta-i o pepită.

— Pepită?

— Ceva ce-a ieşit din toate astea. Între mine şi tine. O pepită de adevăr între noi.

Trecură pe lângă loturile de un ar pe care vreme de douăzeci de ani crescuseră copaci. Deşi nu foarte înalţi, erau cel puţin de două ori mai înalţi decât taţii care-i ţinuseră prima oară în mână, bătucind pământul din jur cu bocancii lor.

— Ştii cât de singură m-am simţit întotdeauna? o întrebă mama pe mama ei.

— De-aceea ne plimbăm, Abigail, zise bunica Lynn.

Mama îşi aţinti privirea înainte, dar prin mână rămase legată de mama ei. Se gândea la natura solitară a copilăriei ei. Când le urmărea pe cele două fiice ale sale legând cu o sfoară două ceşti de hârtie şi mergând fiecare în camera ei ca să-şi şoptească una alteia secrete nu putea spune că ea cunoaşte sentimentul. Nu mai fusese nimeni cu ea în casă afară de mama şi de tatăl ei şi, după o vreme tatăl ei murise.

Privi lung vârfurile copacilor care, pe o rază de câteva mile, erau cele mai înalte obiecte dimprejur. Se aflau pe coama unei coline înalte unde nu se construise nimic şi unde mai locuiau câţiva fermieri bătrâni.

— Nu-ţi pot descrie ce simt, zise ea. Nu pot descrie nimănui.

Ajunseră la capătul cartierului de locuinţe chiar când soarele cobora pe după dealul din faţa lor. Se scurse o

bucată de vreme înainte ca vreuna din ele să facă stânga-mprejur. Mama privea ultima rază de lumină pâlpâind într-o baltă la capătul drumului.

— Nu ştiu ce să fac, zise ea. S-a sfârşit totul.

Bunica nu era sigură ce voia mama să spună prin „totul”, dar nu insistă.

— O luăm înapoi? propuse bunica.

— Cum? zise mama.

— Spre casă, Abigail. O luăm înapoi spre casă.

Se întoarseră şi-şi reluară plimbarea. Casele, rând pe rând, identice ca înfăţişare. Nu se deosebeau decât prin accesorii, credea bunica mea. Nu înţelesese niciodată aceste locuri – locurile unde fiica ei alesese să trăiască.

— Când ajungem la giratoriu, zise mama, vreau să trec pe lângă ea.

— Pe lângă casa lui?

— Da.

Am văzut-o pe bunica întorcându-se, urmând-o pe mama.

— Îmi promiţi că n-ai să te mai întâlneşti cu el? zise bunica.

— Cu cine?

— Cu bărbatul cu care eşti încurcată. La asta m-am referit tot timpul.

— Nu sunt încurcată cu nimeni, zise mama. Mintea ei zbura ca o pasăre de pe un acoperiş pe altul. Mamă? zise ea întorcându-se spre bunica.

— Abigail?

— Dacă aş vrea să plec de-acasă o vreme, aş putea folosi cabana lui tata?

— Tu asculţi ce-ţi spun?

Se simţea ceva în aer şi din nou mintea nerăbdătoare, sprintenă a mamei îşi luă zborul.

— Fumează cineva, zise ea.

Bunica Lynn îşi privea cu luare-aminte fiica. Femeia pragmatică, pretenţioasă care fusese dintotdeauna mama mea dispăruse. Devenise o fiinţă frivolă, distrată. Bunica nu mai avea nimic ce să-i spună.

— Sunt ţigări străine, zise mama. Hai să vedem cine le fumează!

În lumina care pălea, bunica o privea uluită pe mama luându-se după mirosul de tutun.

— Eu mă-ntorc, zise bunica.

Dar mama nu-şi abandonă căutarea.

Descoperi destul de repede sursa fumului. Era Ruana Singh care stătea în spatele unui brad înalt din curtea casei sale.

— Bună, zise mama.

Ruana nu tresări, cum mă aşteptasem. Calmul ei era îndelung exersat. Îşi putea controla respiraţia în faţa celui mai neaşteptat eveniment, fie că era vorba de fiul ei suspectat de crimă, fie de soţul ei care prezida masa de cină de parcă era şedinţa vreunei comisii universitare. îi spusese lui Ray să urce la el în cameră, iar ea se făcuse nevăzută prin uşa din spate, fără să i se observe lipsa.

— Doamna Salmon, zise Ruana, expirând mirosul ameţitor al ţigărilor ei. Printre rotocoalele de fum şi de căldură, mama dădu mina cu Ruana.

— Sunt foarte bucuroasă să vă văd.

— Daţi o petrecere? întrebă mama.

— Soţul meu dă. Eu sunt gazda.

Mama zâmbi.

— Locuim amândouă într-un loc ciudat, zise Ruana.

Ochii lor se întâlniră. Mama încuviinţă din cap. Mama sa se afla undeva pe drumul de întoarcere, dar în clipa asta, ca şi Ruana, era pe o insulă tăcută, ruptă de continent.

— Mai aveţi o ţigară?

— Fireşte, doamnă Salmon, sigur.

Ruana căută în buzunarul cardiganului lung şi negru şi scoase un pachet şi bricheta.

— Dunhill, zise ea. Sper că vă plac.

Mama îşi aprinse ţigara şi-i înapoie Ruanei pachetul albastru cu foiţă aurie.

— Abigail, zise ea după ce trase un fum, te rog, spune-mi Abigail.

Sus în camera lui, pe întuneric, Ray simţea fumul ţigărilor pe care mama lui nu-l acuzase niciodată că le-ar şterpeli, după cum nici el nu lăsase să se înţeleagă că ea le avea. Auzea glasuri jos la parter – pălăvrăgeala zgomotoasă a tatălui său şi a colegilor acestuia vorbind în şase limbi diferite şi râzând cu poftă pe seama, ah, atât de americanei sărbători ce se apropia. Nu ştia că mama mea stătea de vorbă pe peluză cu mama lui sau că eu îl priveam cum stă la fereastră şi adulmecă tutunul lor dulceag. Curând avea să aprindă lampa mică de pe noptieră ca să citească. Doamna McBride le spusese să caute un sonet şi să scrie un eseu despre el, dar în timp ce le citea pe cele incluse în *Norton Anthology* revenea mereu la momentul la care ar fi vrut să se întoarcă şi s-o ia de la început. Dacă m-ar fi sărutat pe schelărie, poate că lucrurile s-ar fi petrecut altfel.

Bunica Lynn mergea neabătută pe drumul pe care venise cu mama şi, în cele din urmă, văzu casa pe care încercau să o uite, deşi locuiau doar cu două case mai jos. *Jack are dreptate*, cugetă bunica. Putea s-o simtă, chiar şi pe întuneric. Locul acela radia ceva malefic. O străbătu un fior şi începu să audă greierii şi să vadă licuricii adunându-se roi deasupra straturilor de flori din faţa casei. Deodată se gândi că nu va face altceva decât să încerce să aibă înţelegere pentru fiica ei. Copilul ei trăia în miezul unei situaţii asupra căreia niciuna dintre legăturile răposatului ei soţ nu-i putea oferi vreo lămurire. Dimineaţa avea să-i spună mamei mele că dacă va avea nevoie de ele, cheile de la cabană vor fi întotdeauna la dispoziţia ei.

În acea noapte mama avu un vis minunat. Visă despre India, unde nu fusese niciodată. Văzu semne de circulaţie portocalii şi splendide insecte din lapislazuli cu mandibule de aur. O fată era purtată pe străzi spre un rug unde au înfăşurat-o într-un cearşaf şi au aşezat-o pe o platformă din vreascuri. Focul strălucitor care o mistuia îi produse mamei mele o fericire de vis, adâncă şi luminoasă. Fata era arsă de vie, dar mai întâi văzuse trupul ei, curat şi întreg.

Vreme de o săptămână Lindsey cercetă cu privirea locuinţa ucigaşului meu, exact ceea ce le făcuse el tuturor victimelor sale. Fusese de acord să se antreneze cu echipa de fotbal a băieţilor tot timpul anului, acceptând provocarea domnului Dewitt şi a lui Samuel: să poată juca în liga de fotbal a liceelor, formată exclusiv din băieţi. Şi, ca să-şi demonstreze sprijinul, Samuel se antrena alături de ea fără alt gând decât de a deveni, cum spunea el, „cel mai rapid tip în şort”.

Samuel ştia să alerge chiar dacă habar n-avea cum să şuteze, ori să se replieze pe teren, ori să urmărească mingea când aceasta nu era lângă el. Şi, astfel, făcând tururi de alergare prin cartier, Lindsey arunca de fiecare dată câte o privire spre casa domnului Harvey în timp ce Samuel fugea în faţa ei, potrivindu-i ritmul şi fără să bănuiască nimic.

În casa cea verde domnul Harvey privea afară. O vedea că se uită şi începea să se frământe. Trecuse deja aproape un an, însă familia Salmon era la fel de hotărâtă să-l înfunde.

I se mai întâmplase asta şi înainte, în alte oraşe şi, în alte state. Părinţii unei fete îl bănuiau, dar nimeni altcineva nu îl credea vinovat. Îşi perfecţionase stilul de-a flecări cu poliţiştii, o anume candoare slugarnică pe care o condimenta cu exclamaţii de uimire faţă de procedurile lor sau cu vreo idee puerilă pe care le-o livra, chipurile, ca să-i ajute. Felul în care îi vorbise lui Fenerman despre băiatul Ellis fusese o lovitură de maestru, iar minciuna cu văduvia îl ajutase întotdeauna, îşi confecţiona câte o soţie din una dintre victimele recente de care îşi amintea cu plăcere şi ca să-i dea viaţă în imaginaţia sa o avea întotdeauna pe mama lui în minte.

Lipsea de acasă în fiecare zi o oră-două după-amiaza. Lua cu el tot ce-i trebuia şi se ducea în Valley Forge, unde se plimba pe aleile pavate şi pe potecile neasfaltate, dintr-odată trezindu-se înconjurat de grupuri de copii veniţi în excursie ca să vadă coliba de lemn sau capela memorială a lui George Washington. Acest lucru îl înviora – momentele

când copiii erau dornici să vadă locurile încărcate de istorie în speranţa că poate vor găsi un fir de păr lung şi argintiu din peruca lui Washington agăţat de coaja aspră a vreunui stâlp de lemn.

Uneori câte un ghid sau profesor îl observa stând acolo, un chip străin, chiar dacă prietenos, şi atunci îl întâmpina o privire lungă, întrebătoare. Avea pentru fiecare zeci de răspunsuri: „Aici obişnuiam să-mi aduc copiii”. „E locul unde am cunoscut-o pe soţia mea”. Tot ce spunea făcea trimitere la o familie care exista doar în închipuirea lui şi atunci femeile îi zâmbeau. Odată o femeie vânjoasă, atrăgătoare, încercase să-l antreneze într-o conversaţie în timp ce ghidul le povestea copiilor despre iarna lui 1776 şi Bătălia Norilor[23].

Recursese la trucul cu văduvia, vorbindu-i de o anume Sophie Cichetti, devenită acum răposata lui soţie şi mare iubire. Era ca şi când i-ar fi servit o mâncare delicioasă şi, în timp ce o asculta povestindu-i la rândul ei despre pisicile ei, despre fratele ei care avea trei copii pe care ea îi adora, şi-o imaginase şezând moartă pe scaunul din subsolul casei sale.

După ce întâlni mai târziu privirea întrebătoare a unei profesoare, se retrase sfios şi-şi căută un alt loc în parc. Privea mamele cu copii în cărucioare grăbindu-se pe potecile periculoase. Zărea perechi de îndrăgostiţi îmbrăţişându-se pe pajiştile necosite sau pe cărările mai puţin umblate. Pe cel mai înalt loc din parc se întindea o pădurice lângă care îşi parca uneori maşina. Şezând în furgonetă, vedea bărbaţi singuri oprind lângă el şi ieşind din maşină. Bărbaţi în costum luându-şi prânzul, bărbaţi în jeanşi şi cămăşi flanelate îndreptându-se cu pas sprinten spre pădurice. Câteodată aceştia aruncau câte o privire înapoi în direcţia lui – o privire cercetătoare. Dacă ar fi venit destul de aproape, ar fi putut vedea prin parbrizul

23 în iarna anului 1776, George Washington îi învinge pe britanici în două raiduri spectaculoase. Pe 16 septembrie 1777 o ploaie torenţială strică muniţiile ambelor armate aflate în conflict, „Bătălia Norilor“ nemaiavînd loc.

maşinii ceea ce vedeau victimele sale: pofta lui sălbatică, de nepotolit.

Pe 26 noiembrie 1974, când îl zări pe domnul Harvey părăsind casa cea verde, Lindsey rămase încet-încet în urma cetei de băieţi care alergau. Avea să le spună mai târziu că-i venise ciclul, închizându-le gura la toţi, dându-le satisfacţia de a gândi că planul impopular al domnului Dewitt – o fată la faza regională! – nu avea sorţi de izbândă.

O priveam pe sora mea şi mă minunam. Devenea de toate dintr-odată. Femeie. Spion. Atlet. Pstracizatul: singurătatea unui om.

Mergea ţinându-se de coapsă, mimând o crampă, făcându-le semn băieţilor să alerge mai departe când aceştia au privit înapoi. Continuă să meargă cu mâna la şold până ce dădu colţul străzii. Lingăi proprietatea domnului Harvey creştea un şir de pini groşi şi înalţi, neîngrijiţi de ani de zile. Se aşează lângă unul dintre ei, prefăcându-se epuizată pentru eventualitatea că vreun vecin ar fi urmărit-o de la fereastră, iar când simţi că sosise momentul se făcu ghem şi se rostogoli în curtea casei printre doi pini. Aşteptă. Băieţii mai aveau de făcut o tură. îi văzu alergând pe lângă ea, scurtând-o pe un teren viran înapoi spre şcoală «Era singură. Calculă că mai avea patruzeci şi cinci de minute până când tatăl ei ar fi început să-şi pună întrebări. Înţelegerea era că, dacă se antrena cu echipa de fotbal a băieţilor, Samuel o însoţea până acasă, şi aceasta nu mai târziu de ora cinci.

Pe cer atârnaseră toată ziua nori grei şi de la frigul de toamnă târzie pe braţe şi pe picioare i se făcuse pielea de găină. Alergările în echipă o încălzeau întotdeauna şi când ajungea la duşurile pe care le foloseau împreună cu echipa de hochei pe iarbă tremura ca varga până şiroaiele fierbinţi îi atingeau trupul. Dar pe pajiştea din faţa casei verzi pielea de găină se datora şi fricii.

După ce băieţii o luară pe scurtătură, se căţără până la geamul subsolului, într-o latură a casei domnului Harvey. Se gândise deja ce să spună în caz că era prinsă.

Urmărise o pisicuţă pe care o văzuse dispărând printre arborii de pini. Va zice că era gri, foarte neastâmpărată şi că fugise spre casa domnului Harvey, iar ea o urmărise fără să se gândească la altceva.

Putea vedea înăuntru în subsol, unde era întuneric. Încercă fereastra, dar siguranţa era pusă. Trebuia să spargă geamul. Mintea ei calcula cu repeziciune. O îngrijora zgomotul, dar ajunsese prea departe ca să mai dea înapoi. Se gândea la tatăl meu care era acasă cu ochii pe ceasul de lângă fotoliu. Îşi scoase hanoracul de bumbac şi-l înfăşură în jurul picioarelor. Aşezându-se, se sprijini în braţe şi izbi o dată, de două, de trei ori cu ambele picioare, până când geamul se sparse cu un zgomot înfundat.

Se lăsă cu grijă în jos, căutând lângă perete un loc pe care să-şi sprijine piciorul, dar trebui în cele din urmă să plonjeze cu ambele picioare pe podeaua de ciment şi pe cioburile de sticlă.

Încăperea părea curată şi ordonată, complet diferită de subsolul nostru, unde grămezile de cutii – OUĂ DE PAŞTE ŞI IARBĂ VERDE, ORNAMENTE PENTRU POMUL DE CRĂCIUN – nu ajungeau niciodată înapoi pe rafturile confecţionate de tatăl meu.

Aerul rece de afară pătrundea în subsol şi simţi în ceafă curentul care o împingea din semicercul în care licăreau cioburile sparte spre interiorul încăperii. Zări fotoliul şi lângă el măsuţa, ceasul mare cu sistem de alarmă şi cifrele luminoase pe cadranul de metal. Voiam să-i îndrept ochii spre gaura din perete, unde ar fi găsit oasele animalelor, dar ştiam că, deşi desenase splendid pe hârtie milimetrică ochii de muscă şi că în toamna aceea excelase la orele de biologie ale domnului Botte, ar fi crezut poate că erau oasele mele. De aceea m-am bucurat că nu s-a apropiat de ele.

Cu toate că nu mă puteam arăta ca să-i şoptesc, ca s-o împing, ca s-o ghidez, Lindsey, complet singură, simţea ceva, ceva ce alimenta aerul din subsolul umed şi rece şi o făcea să se înfioare. Stătea doar la câţiva paşi de fereastra deschisă, ştiind că, orice s-ar fi întâmplat, trebuia să

meargă mai departe. Indiferent de ce intervenea, trebuia să-şi păstreze calmul, să se concentreze asupra eventualelor indicii; în clipa aceea se gândea că Samuel alerga în frunte, sperând să o ajungă din urmă în ultima tură, îl vedea apoi alergând înapoi la şcoală, crezând că o va găsi în curte, presupunând pe urmă, cuprins de primele îndoieli, că ea făcea duş, aşa că şi el avea să facă duş şi să o aştepte. Oare cât timp avea să o aştepte? Urcând cu ochii scările de la parter, înainte să se încumete să le parcurgă, ar fi dat orice ca Samuel să fie de faţă, să coboare după ea şi să-i urmărească mişcările, să-i aluhge singurătatea, să meargă alături. Dar ea nu îi spusese în mod intenţionat – nu spusese nimănui. Ceea ce făcea ea acum era în afara legii – o infracţiune – şi ştia acest lucru.

Gândindu-se ulterior la asta, Lindsey avea să spună că simţise nevoia de aer şi astfel ajunsese sus pe scări. Firişoare de praf alb i se adunau pe vârfurile pantofilor pe când urca scările, dar nu le băgă în seamă.

Răsuci clanţa uşii de la subsol şi ajunse la parter. Trecuseră doar cinci minute. Îi mai rămâneau în jur de patruzeci, socoti ea. Un strop de lumină se strecura totuşi prin obloanele trase. Se opri din nou, şovăind în această locuinţă identică cu a noastră, când auzi o bufnitură. Poştaşul zvârlise *Evening Bulletin* pe verandă, după care trăsese de soneria de la bicicletă.

Lindsey îşi zise că se afla într-un şir de încăperi care, dacă erau parcurse metodic, îi puteau oferi ceea ce căuta – trofeul pe care să-l ducă acasă la tatăl nostru, achitându-se astfel de datoria faţă de mine. Concurenţă întotdeauna, chiar şi între vii şi morţi. Observă dalele de piatră din hol – acelaşi verde închis şi gri ca şi într-al nostru – şi se închipui târându-se după mine, ea încă bebeluş, iar eu care abia învăţasem să umblu. Apoi i se păru că vede trupşorul meu de fetiţă pe când fugeam de ea fericită în cealaltă cameră şi-şi aminti cum era să se sforţeze să facă primii paşi în timp ce eu o tachinam din sufragerie.

Dar locuinţa domnului Harvey era mult mai goală decât a noastră, fără covoare care să încălzească decorul.

Lindsey păşi de pe dalele de piatră pe duşumeaua din lemn de pin lustruit în ceea ce la noi era camera de zi. Zgomotul pe care-l făcea răzbătea până în holul din faţă, ecoul fiecărei mişcări ajungând înapoi la ea.

Nu-şi putea împiedica amintirile să nu o copleşească. Fiecare avea un mesaj brutal. Buckley urcat în spinarea mea, eu coborând scările. Mama sprijinindu-mă pe când ea privea gaie & sa pentru că puteam ajunge cu steluţa de argint în mână până în vârful pomului de Crăciun. şu, lăsându-mă să lunec pe balustradă şi provocândro să facă la fel. Amândouă implorându-l pe tata să ne dea revistele de benzi desenate după cifia. Amândouă alergând după Holiday care lătra de mama focului. Zecile de zâmbete stinghere care ne încadrau chipurile în pozele de la zilele de naştere, sărbători şi sfârşitul anului şcolar. Două surori îmbrăcate identic cu rochiţe de catifea sau ecosez sau în costumele de Paşte. Ţineam în mâini coşuleţe cu ouă vopsite şi cu iepuraşi. Aveam pantofi din piele de lac cu curele şi catarame. Amândouă zâmbeam chinuit pe când mama încerca să ne prindă în cadru. Fotografiile erau mereu ceţoase, iar ochii noştri, nişte punctişoare roşii şi strălucitoare. Niciunul dintre aceste artefacte rămase surorii mele nu păstra pentru posteritate clipele de dinainte şi de după, când noi, cele două fetiţe, *ţie* jucam în casă sau ne ciorovăiam pentru jucării. Când eram surori.

Apoi, ca o străfulgerare, mă zări dispărând în camera alăturată. Sufrageria noastră – încăperea ce-i adăpostea căsuţele pentru păpuşi, finisate. Eram o fetiţă care alerga înaintea ei.

Ea se grăbea după mine.

Mă fugări prin încăperile de la parter şi, deşi se antrenase serios la fotbal, când ajunse din nou în holul principal nu mai putea să respire. Ameţise.

Mă gândeam la ce ne spunea mama mereu despre un băiat care venea în staţia noastră de autobuz şi care era de două ori mai mare decât noi, dar încă tot în clasa a doua. „Nu-şi dă seama de forţa pe care o are, de aceea trebuie să fiţi atente în preajma lui”. Băiatului îi plăcea să-i

îmbrăţişeze pe toţi cei care erau drăguţi cu el şi îi puteai vedea această plăcere tâmpă întipărită pe chip, dorinţa de a atinge pe cineva. Înainte să fie mutat din şcoală, ridicase în braţe o fetiţă pe care o chema Daphne şi o strânsese atât de tare încât ea se prăbuşise pe caldarâm după ce îi dăduse drumul. Am început să împing atât de tare pereţii întretărâmurilor ca să ajung la Lindsey încât brusc m-am temut c-aş putea să o rănesc, când, de fapt, voiam să o ajut.

Sora mea se aşează pe scările late din faţa holului principal şi-şi închise ochii, străduindu-se să-şi recapete suflul, să se concentreze asupra motivului principal pentru care se afla în locuinţa domnului Harvey. Se simţea sechestrată în ceva greu, o muscă prinsă în pâlnia de borangic a unui păianjen, mătasea groasă învăluind-o cu totul. Ştia că tatăl nostru intrase în lanul de porumb posedat de ceva ce se furişa acum în ea. Îşi dorise să-i facă rost de dovezi pe care el să le poată folosi ca nişte trepte pe care să urce până la ea, care să-l ancoreze în fapte, să-i întărească vorbele în faţa lui Len. În loc de asta, se vedea căzând după el într-un puţ fără fund.

Mai avea douăzeci de minute.

Sora mea era singura fiinţă vie din casa aceea, dar nu era singură şi eu nu-i eram singura tovarăşă. Întreaga viaţă a ucigaşului meu, cadavrele fetelor pe care le lăsase* în urma lui începeau să-mi apară în faţa ochilor acum, când sora mea se afla în acea locuinţă. Stând în rai, le-am înşirat numele:

Jackie Meyer. Delaware, 1967. Treisprezece ani.

Un scaun răsturnat, cu picioarele îndreptate spre mijlocul încăperii. Zăcea pe podea, întinsă spre el, având pe ea doar un tricou în dungi. Lângă capul ei era o baltă mică de sânge.

Flora Hernandez. Delaware, 1963. Opt ani.

Nu voise decât să o atingă, dar ea ţipase. O fată mică pentru vârsta ei. Pantoful şi şoseta de la piciorul stâng au fost descoperite mai târziu. Cadavrul ei, de negăsit. Scheletul ei zăcea în subsolul unei case vechi.

Leah Fox. Delaware, 1969. Doisprezece ani.

O omorâse foarte încet, pe o canapea acoperită cu o husă într-o rampă de sub şosea. Adormise pe ea, legănat de zgomotul maşinilor care goneau pe deasupra lor. Abia zece ore mai târziu, când un vagabond ciocănise în baraca pe care domnul Harvey o construise din uşi aruncate la gunoi, începuse să împacheteze lucrurile şi cadavrul lui Leah Fox.

Sophie Cichetti, Pennsylvania, 1960. Patruzeci şi nouă de ani.

Ca să-şi poată închiria locuinţa, aceasta şi-o modificase, despărţind-o în două cu un perete de polistiren. Chiria era mică şi-i plăcea fereastra în semicerc creată de peretele despărţitor. Dar femeia vorbea întruna despre fiul ei şi ţinea neapărat să-i citească dintr-o carte cu sonete. Făcuseră dragoste în camera ei şi, când începuse să vorbească, îi despicase ţeasta şi-i transportase cadavrul pe malul unui pârâu din apropiere.

Leidia Johnson. 1960. Şase ani.

Ţinutul Buck, Pennsylvania. Îşi construise o peşteră boltită în peretele unei coline lângă cariera de piatră şi aşteptase. Era cea mai tânără dintre toate.

Wendy Richter. Connecticut, 1971. Treisprezece ani.

Îşi aştepta tatăl în faţa unui bar. O violase într-un tufiş, după care o sugrumase. Atunci, devenind conştient, revenindu-şi din stupoarea care-l cuprindea adesea, auzise zgomote. Întorsese spre el faţa fetei moarte şi, când glasurile se apropiaseră, o muşcase de ureche. „Pardon”, îi auzi spunându-i pe doi bărbaţi beţi care se băgaseră în tufiş să se uşureze.

Vedeam acum acel oraş de morminte plutitoare, reci şi biciuite de vânt, unde victimele omorului pătrundeau în minţile celor vii. Le vedeam şi pe celelalte victime ale sale ocupându-i locuinţa – amintiri lăsate în urma lui înainte ca ele să dispară de pe acest pământ –, dar în ziua aceea le-am lăsat să plece şi m-am dus la sora mea.

Lindsey se ridică în picioare în momentul în care m-am concentrat asupra ei. Am urcat scările împreună. Se

simţea ca acei zombi din filmele care le plăceau lui Samuel şi Hal. Paşi sacadaţi, o privire în gol drept înainte. Ajunse la ceea ce în locuinţa noastră era dormitorul părinţilor mei şi nu găsi nimic. Parcurse coridorul de la etaj. Nimic. Intră apoi în ceea ce la noi fusese dormitorul meu şi descoperi dormitorul ucigaşului meu.

Era cea mai puţin goală încăpere din locuinţă şi se strădui să nu mişte nimic din loc. Cotrobăi printre puloverele frumos rânduite pe rafturi, pregătită să găsească orice în interiorul lor călduros: un cuţit, un pistol, un stilou Bic ros de Holiday. Nimic. Dar apoi, auzind ceva pe care nu-l putea identifica, îşi întoarse privirea spre pat şi zări noptiera, iar în cercul de lumină aruncat de lampa de citit, lăsată aprinsă, caietul lui cu schiţe. Se îndreptă spre el când auzi un alt sunet, nereuşind nici de data asta să facă vreo legătură între ele. O maşină apropiindu-se. O maşină frânând cu un scrâşnet. Portiera maşinii, trântită.

Întoarse paginile caietului şi privi desenele în cerneală cu grinzi frontale, scoabe, turnuri şi contraforturi, o sumedenie de calcule şi notiţe, niciuna neînsemnând ceva pentru ea. Apoi, întorcând ultima pagină, i se păru că aude paşi afară, foarte aproape.

Când domnul Harvey răsuci cheia în broasca de la uşa principală, Lindsey observă pe coala din faţa ei o schiţă în creion, un desen mic cu nişte coceni deasupra unui bordei în pământ, un obiect la marginea unui raft, un burlan pentru fumul de la sobă şi lucrul care-i reţinu atenţia: cu un scris ascuţit, ca de păianjen el îşi notase „lanul de porumb Stolfuz”. Dacă n-ar fi fost articolele din ziare după descoperirea antebraţului meu Lindsey n-ar fi ştiut că terenul îi aparţinea unui om pe nume Stolfuz. Acum vedea ceea ce voiam să ştie: că am murit în acel bordei, că am ţipat, că m-am luptat şi am pierdut.

Rupse coala. Domnul Harvey era în bucătărie şi-şi făcea ceva de mâncare – leberwurstul după care se dădea în vânt, un platou cu struguri albi dulci. Auzi un scârţâit în tavan. Încremeni. Apoi altul şi se ridică de la masă, pătruns de o revelaţie bruscă.

Strugurii căzură pe jos şi fură striviţi de piciorul lui stâng în timp ce în camera de deasupra sora mea ţâşnea spre obloanele de aluminiu şi forţa fereastra înţepenită. Domnul Harvey urcă scările câte două o dată. Sora mea sparse geamul, se căţără pe acoperişul verandei şi-şi dădu drumul în jos când el se afla deja în holul de la etaj şi o luase în direcţia ei. Jgheabul cedă când se lăsă cu toată greutatea pe el. Când el ajunse în dormitor ea căzu în noroi printre tufele de muri şi scaieţi.

Dar nu se răni. În mod miraculos, nu se răni. Era miraculos de tânără. Sări în picioare când el era deja la fereastră şi se repezise să iasă. Dar el se opri. O văzu alergând spre tufele de soc. Numărul imprimat pe spatele ei îi râdea în nas: 5! 5! 5!

Lindsey Salmon în tricoul de fotbal.

Samuel şedea cu părinţii mei şi cu bunica Lynn când Lindsey reuşi să ajungă acasă.

— Dumnezeule! zise mama, prima care o zări prin ochiurile de geam mici şi pătrate care mărgineau uşa de la intrare.

Şi, până ca mama să-i deschidă, Samuel se repezi înainte, iar ea, iară să se uite la mama şi nici chiar la tata, care şchiopăta, se azvârli direct în braţele lui Samuel.

— Doamne, Doamne, Doamne! făcu mama văzând noroiul şi tăieturile.

Bunica veni lângă ea.

Samuel îi puse mâna pe cap şi-i dădu părul pe spate.

— Unde-ai fost?

Dar Lindsey se întoarse spre tata, care se făcuse parcă mai mic, mai slab decât acest copil înverşunat. M-a consumat gândul că era atât de vie.

— Taţi?

— Da, scumpo.

— Am reuşit. Am intrat în casa lui.

Tremura, dar se sforţa să nu plângă.

Mama interveni:

— Ce-ai făcut?

Dar sora mea n-o privi nici măcar o dată.

— Ţi-am adus asta. Cred că e important.

Ţinuse tot timpul în mână desenul mototolit.

Îi îngreunase aterizarea, dar reuşise să scape.

O frază pe care tatăl meu o citise în ziua aia îi reveni în minte. O rosti răspicat în timp ce o privea pe Lindsey în ochi.

— Nu există situaţie la care să te adaptezi mai repede ca starea de război.

Lindsey îi înmână desenul.

— Mă duc să-l iau pe Buckley, zise mama.

— Mami, nici măcar nu vrei să te uiţi?

— Nu ştiu ce să zic. Bunica ta e la noi în vizită. Trebuie să fac cumpărături, să gătesc un pui. Nimeni nu-şi dă seama că avem o familie. Avem o familie, o familie şi un băiat şi trebuie să plec.

Bunica Lynn o conduse pe mama până la uşa din spate fără să încerce să o reţină.

După plecarea mamei, sora mea întinse mâna spre Samuel. În scrisul ascuţit al domnului Harvey, tatăl meu văzu ce văzuse şi Lindsey: schiţa virtuală a mormântului meu. Îşi ridică privirea.

— Mă crezi acum? o întrebă el pe Lindsey.

— Da, tati.

Tatăl meu, recunoscător, avea de dat un telefon.

— Tati, zise ea.

— Da.

— Cred că m-a văzut.

Nu mi-aş fi putut închipui o fericire mai mare decât să o văd pe sora mea teafără în ziua aceea. Pe când mă întorceam de la foişor tremuram încă la gândul cumplit că nu doar tata, mama, Buckley şi Samuel ar fi putut-o pierde pe Pământ ci, cu egoism, aş fi putut-o pierde şi eu pe Pământ.

Franny venea spre mine dinspre bufet. Abia reuşeam să-mi ridic capul.

— Susie, îmi zise ea. Am ceva să-ţi spun.

Mă trase sub unul din felinarele demodate, apoi afară din cercul de lumină. Îmi dădu o foaie de hârtie împăturită

în patru.

— Când te simţi mai în putere, uită-te la ea şi du-te acolo.

Două zile mai târziu, harta lui Franny mă conduse pe un câmp pe lângă care mă plimbasem adesea, dar pe care, deşi era frumos, îl lăsasem necercetat. Desenul conţinea o linie punctată ce indica un drum. Nervoasă, căutam o cărare în lanul nesfârşit de grâu. Am zărit-o chiar în faţa mea şi, când am început să umblu printre spice, hârtia pe care o ţineam în mână s-a dizolvat.

Drept în faţă se înălţa un măslin bătrân şi frumos.

Soarele era sus pe cer, iar în dreptul măslinului era un luminiş. Am aşteptat doar o clipă, până ce-am văzut că lanul de grâu din partea cealaltă începuse să se unduiască. Venea cineva care nu culca spicele la pământ.

Era mititică pentru vârsta ei, aşa cum fusese pe Pământ şi purta o rochie cadrilată roasă la tiv şi la manşete.

Se opri şi ne privirăm lung una pe cealaltă.

— Vin aici aproape în fiecare zi, zise ea. Îmi place să ascult sunetele.

Pretutindeni în jurul nostru, mi-am dat seama, lanul de grâu foşnea în bătaia vântului.

— O cunoşti pe Franny? am întrebat-o.

Fetiţa încuviinţă solemn din cap.

— Ea mi-a dat harta cu locul ăsta.

— Atunci înseamnă că eşti gata, zise ea, şi, pentru că se afla şi în raiul *ei*, începu să se rotească de câteva ori, rochiţa ei fluturând în cerc. M-am aşezat sub un copac şi am privit-o.

După ce termină, veni spre mine şi se aşeză jos gâfâind.

— Eu eram Flora Hernandez, zise ea. Tu cum te numeai?

I-am spus şi atunci ea începu să plângă fericită pentru că i-a fost dat să cunoască încă o fată pe care o ucisese el.

— Curând vor sosi şi celelalte, zise ea.

Şi, în timp ce Flora se rotea, prin lanul de grâu veneau din toate părţile alte fete şi femei. Suferinţa noastră curgea de la una la alta ca apa dintr-un pahar într-altul. De fiecare dată când îmi spuneam povestea pierdeam câte puţin, câte un strop de durere. În ziua aceea am ştiut că doresc să spun povestea familiei mele. Fiindcă ororile de pe Pământ sunt reale şi se petrec în fiecare zi. Ele sunt ca florile sau ca soarele: nu pot fi ţinute în frâu.

Cincisprezece

La început nu-i oprea nimeni şi asta îi plăcea atât de mult mamei lui – râdea cu triluri când, după ce dădeau colţul unui magazin, că scotea de sub haină obiectul şterpelit şi i-l întindea –, încât George Harvey râdea şi el şi văzând-o ocupată cu noua ei pradă, profita dl ocazie ca să o îmbrăţişeze.

Se bucurau amândoi să scape după-amiaza de acasă de lângă tatăl său şi să se ducă cu maşină în oraş ca să cumpere de-ale gurii. Trăiau din ce se nimerea. Făceau rost de bani vânzând sticle şi fier vechi pe care le transportau la oraş în camionul vechi al moşului Harvey.

Când au fost prinşi prima oară, mama şi fiul au fost trataţi frumos de către femeia de la casierie. „Dacă puteţi plăti, plătiţi. Dacă nu, lăsaţi obiectul pe tejghea ca şi când nu v-aţi fi atins de el”, zise ea cu seninătate şi-i făcu cu ochiul lui George Harvey, pe atunci un băieţel de opt ani. Mama lui a scos cutia cu aspirine din buzunar şi, sfioasă, a pus-o pe tejghea. Faţa i se posomorâse. „Nu eşti mai breazăca băiatul”, o mustra deseori tatăl său.

Gândul că ar putea fi prinşi devenise o nouă sursă de teroare în viaţa lui – o senzaţie de greaţă oribilă care-i întorcea stomacul pe dos. Putea spune după chipul încruntat şi ochii sfredelitori dacă persoana care venea spre ei era vreun vânzător care văzuse o femeie furând.

Ea începu să-i dea obiectele furate ca să le ascundă la el, iar el făcea acest lucru pentru că aşa voia ea. După ce ieşeau şi se îndepărtau, ea începea să râdă şi să dea cu dosul mâinii în volanul maşinii, numindu-l micul ei complice. Cabina se umplea de dragostea ei zvăpăiată,

imprevizibilă şi pentru scurtă vreme – până când ei îi trecea starea de veselie, ori zăreau ceva strălucitor pe marginea drumului, ceva ce trebuia investigat pentru, vorba ei, „posibilităţile” lui – el se simţea liber ca pasărea cerului. Liber şi în siguranţă.

Îşi aminti sfatul pe care ea i-l dăduse prima oară când s-au aventurat pe o şosea din Texas şi ea a zărit lângă drum o cruce albă de lemn. În jurul crucii erau coroane de flori proaspete şi uscate. Ochiul lui de animal de pradă fusese atras numaidecât de culori.

— Trebuie să ştii să priveşti dincolo de morţi. Uneori poţi lua de la ei podoabe interesante, îi zise mama lui.

Chiar şi atunci îşi putea da seama că fac ceva rău. Coborâră amândoi din camion şi se apropiară de cruce, iar ochii mamei lui deveniră două punctişoare negre pe care era obişnuit să le vadă atunci când căutau ceva. Ea găsi o amuletă în forma unui ochi şi alta în forma unei inimi şi i le întinse lui George Harvey să se uite la ele.

— Nu ştiu ce-ar face taică-tău cu ele, dar le-am putea păstra numai pentru noi doi.

Mama lui avea o ascunzătoare secretă pe care nu i-o arătase niciodată tatălui său.

— Ce vrei, inima sau ochiul?

— Ochiul, zise el.

— Ce zici, trandafirii ăştia sunt destul de proaspeţi ca să-i luăm cu noi în maşină?

În noaptea aceea au dormit în camion, fiind prea târziu să se întoarcă în locul unde tatăl său lucra ca zilier la tăiatul lemnelor.

Dormiră, cum se întâmpla destul de des, ghemuiţi unul în celălalt pe bancheta îngustă şi incomodă a camionului Mama lui, ca un câine certat cu pătura, se tot foia şi se răsucea înainte să adoarmă. La început George Harvey i se împotrivise, dar pe urmă îşi dăduse seama că lucrul cel mai înţelept era să stea moale şi să suporte cu răbdare înghiontelile ei; căci niciunul nu putea să se odihnească în tihnă până când mama lui nu-şi găsea locul.

Pe la miezul nopţii, în timp ce visa la palatele delicate

din cărţile ilustrate pe care le răsfoia în bibliotecile din oraş, cineva începu să bată în acoperişul cabinei. George Harvey şi mama lui se ridicară în capul oaselor. Erau trei bărbaţi care se uitau pe geam înăuntru într-un fel pe care George Harvey îl recunoscu. Era felul în care se uita şi tatăl său când se îmbăta câteodată. O privire cu un efect dublu: fixând-o pe mamă şi făcând abstracţie de fiul ei.

El ştiu că nu trebuie să strige.

— Stai liniştit. N-au treabă cu tine, îi şopti ea.

El începuse să tremure sub pătura militară veche şi roasă care-i acoperea.

Unul dintre bărbaţi se proptise în faţa camionului. Ceilalţi doi se suiseră pe scăriţele camionului de o parte şi de alta şi izbeau cu pumnul în acoperiş, hlizindu-se şi scoţând obscen limba.

Mama lui scuturã cu putere din cap, dar asta nu făcu altceva decât să-i întărite. Bărbatul care stătea în faţa camionului începu să-şi frece şoldurile de capotă înainte şi înapoi, iar ceilalţi doi se porniră pe un râs şi mai zgomotos.

— Am să mă prefac că mă dau jos din maşină, îi şopti maică-sa, iar tu apleacă-te în faţă şi răsuceşte cheia când am să-ţi spun eu.

Ştia că i se transmite ceva foarte important, că ea avea nevoie de el. În ciuda calmului ei îndelung exersat, îi auzea scrâşnetul din glas, oţelul care răzbătea prin perdeaua fricii.

Ea le zâmbi bărbaţilor, iar aceştia, relaxaţi, izbucniră în urale, răstimp în care ea deplasă cu cotul schimbătorul de viteză.

— Acum, zise ea cu o voce scăzută şi monotonă, iar George Harvey se întinse şi răsuci cheia de contact. Camionul se trezi la viaţă. Motorul vechi de când lumea începu să huruie.

Bucuria animalică de pe chipurile bărbaţilor dispăru, iar când camionul se deplasă încet înapoi, se uitară după el cuprinşi de nelinişte. Băgând într-a doua, ea urlă spre fiul ei: „Jos!” El simţi din plin şocul când bărbatul fu izbit de camion doar la câţiva paşi de locul unde el stătea ghemuit

pe podeaua cabinei. Trupul acestuia fu zvârlit pe capotă, unde rămase câteva secunde, până când mama lui manevră iar în marşarier. Avu o revelaţie despre felul cum trebuie trăită viaţa: nu ca un copil sau ca o femeie. Acestea erau cele mai rele două moduri de a exista.

Inima îi bătea năvalnic în timp ce o privea pe Lindsey alergând spre tufişul de soc, dar se calmă numaidecât. Era o deprindere învăţată nu de la tată, ci de la mama sa: să acţionezi doar după ce-ai calculat cel mai prost rezultat al tuturor variantelor pe care le ai la îndemână. Zări jurnalul mişcat din loc şi coala lipsă din caietul cu schiţe. Verifică geanta cu cuţitul. Luă cuţitul cu el în subsol şi-l lăsă să cadă în gaura pătrată sfredelită în fundaţie. Recuperă de pe poliţa de metal amuletele păstrate ca amintire de la nenumăratele femei. Luă şi cântări în palmă piatra de Pennsylvania ce fusesă pe brăţara mea Aducea noroc. Pe celelalte le înşiră pe batista lui albă, după care apucă cele patru colţuri ale batistei şi făcu din ea un săculeţ. Se întinse pe burtă şi-şi vârî braţul adânc în gaură. Pipăi cu degetele libere în timp ce cu unul ţinea săculeţul până când dădu de capătul ruginit al unui suport de metal peste care zidarii turnaseră ciment. Agăţă de el săculeţul şi-şi trase înapoi braţul, după care se sculă în picioare. Cartea cu sonete o îngropase demult, vara, în pădurea din Valley Forge Park, îndepărtând dovezile încetul cu încetul, aşa cum făcuse de fiecare dată; de data asta – trebuia să spere – nu prea încet, totuşi.

Trecuseră cel mult cinci minute, care puteau fi puse pe seama şocului şi a mâniei. Pe faptul că verificase ceea ce oricare altul ar fi considerat drept obiecte de valoare: butonii de aur de la manşete, banii, uneltele de lucru. Dar ştia că nu mai era timp de pierdut. Trebuia să telefoneze poliţiei.

Se strădui să se monteze. Începu să se plimbe, să inspire şi să expire aerul cu rapiditate şi, când telefonista îi răspunse, folosi un ton surescitat.

— Mi-a fost spartă locuinţa. Am nevoie de ajutorul poliţiei, zise el, redactându-şi în minte propriul scenariu

despre cele întâmplate, calculând totodată cât de repede putea să dispară de acasă şi ce anume avea să ia cu el.

Tatăl meu sună la secţia de poliţie şi ceru să vorbească cu Len Fenerman. Dar acesta nu era de găsit. Tatăl meu fu informat că doi poliţişti fuseseră trimişi deja să investigheze la faţa locului. Ceea ce au văzut poliţiştii când domnul Harvey le-a deschis uşa era un om din cale-afară de supărat, un om care, sub toate aspectele, afară de o anume trăsătură respingătoare pe care au atribuit-o faptului că nu-şi putea stăpâni lacrimile, părea să reacţioneze destul de raţional faţă de evenimentele relatate.

Deşi informaţia despre schiţa pe care-o luase Lindsşy le parvenise prin radio, poliţiştii au fost mult mai impresionaţi de solicitudinea cu care domnul Harvey le-a permis să-i cerceteze locuinţa. Omul părea să nutrească o sinceră simpatie pentru familia Salmon.

Poliţiştii păreau puşi în încurcătură. Au cercetat locuinţa mai mult de mântuială, fără să găsească nimic altceva decât ceea ce au interpretat ca fiind dovezi de cumplită singurătate şi o încăpere la primul etaj, doldora cu căsuţe de păpuşi, minunate, după care au trecut la alte subiecte, întrebându-l de când începuse să le construiască. După cum aveau să declare mai târziu, în acea clipă au observat la el o schimbare bruscă. Parcă bucuros, acesta s-a dus în dormitor şi şi-a adus caietul cu schiţe fără să amintească de desenul furat. Poliţiştii au băgat de seamă că pe măsură ce le arăta schiţele cu căsuţele de păpuşi, domnul Harvey devenea tot mai afabil. I-au pus următoarea întrebare delicat.

— Domnule, i se adresă unul din poliţişti, vă putem duce la secţie pentru un interogatoriu mai amănunţit şi aveţi desigur dreptul să vă chemaţi avocatul, dar…

Domnul Harvey îl întrerupse.

— Aş fi fericit să vă răspund la orice întrebare aici. Sunt partea vătămată, dar nu doresc câtuşi de puţin s-o aduc în instanţă pe biata fată.

— Tânăra care a pătruns în locuinţă, interveni

celălalt poliţist, a luat ceva. O schiţă cu un Ian de porumb şi pe el un fel de construcţie…

Felul în care Harvey a primit această veste, după cum aveau să-i relateze lui Fenerman mai târziu poliţiştii, a fost spontan şi extrem de convingător. Toate datele se legau una de alta, astfel încât socotiră că nu exista riscul ca bărbatul să se facă nevăzut, asta în mare măsură şi pentru că, de la bun început, domnul Harvey nu fusese văzut ca un posibil suspect.

— Vai, biata fată, zise el. Îşi duse mâna la gură. Se întoarse la caietul său cu schiţe şi-l răsfoi până ce ajunse la un desen foarte asemănnător cu cel pe care-l luase Lindsey.

— Desenul semăna cu ăsta, corect?

Poliţiştii – deveniţi spectatori – încuviinţară din cap.

— Am încercat să mă dumiresc, le mărturisi Harvey. Recunosc, grozăvia celor întâmplate m-a obsedat tot timpul. Cred că toţi vecinii s-au gândit ce-ar fi putut face ca s-o împiedice. E) e ce n-au auzit nimic, de ce n-au văzut nimic? în mod cert fata a ţipat. Uitaţi-vă aici, le zise el celor doi poliţişti, arătând cu stiloul spre un desen. Iertaţi-mă, dar în mintea mea îmi imaginez tot timpul construcţii şi după ce-am aflat mai târziu cât sânge s-a găsit în lanul de porumb şi faptul că pământul din locul respectiv era frământat m-am gândit că poate…

Îi privea, căutându-le ochii. Amândoi poliţiştii îl urmăreau. Voiau să-l urmărească. Nu descoperiseră nicio pistă, niciun cadavru, niciun indiciu. Poate că omul ăsta ciudat avea o teorie care se potrivea.

— În fine, poate că omul care a comis această faptă şi-a construit ceva în pământ, o groapă – şi mărturisesc c-am început atunci să fiu preocupat de asta şi să fac o schiţă amănunţită, aşa cum procedez cu căsuţele de păpuşi, i-am pus o laviţă, un coş pentru fumul din sobă, în fine, aşa îmi stă în obicei.

Se opri.

— Am timp berechet la dispoziţie.

— Şi se potrivea? întrebă unul din poliţişti.

— Eram sigur c-am găsit ceva.

— De ce nu ne-aţi contactat?

— Asta nu le-ar fi adus înapoi copilul. Când am discutat cu domnul detectiv Fenerman, i-am spus că îl suspectam pe Ellis şi s-a văzut c-am greşit. Nu doream să vă deranjez cu teoriile unui simplu amator.

Ofiţerii se scuzară pentru faptul că a doua zi detectivul Fenerman avea să-l caute din nou, foarte probabil ca să discute aceleaşi aspecte. Să vadă caietul cu schiţe, să audă explicaţiile domnului Harvey în legătură cu lanul cu porumb. Ca un cetăţean îndatoritor ce era, domnul Harvey înţelegea toate astea, chiar dacă el era cel care avusese de suferit. Poliţiştii se documentară asupra a tot ceea ce făcuse zbra mea din momentul când spărsese geamul de la subsol şi până când fugise pe fereastră. Au atins şi chestiunea daunelor, dar domnul Harvey le-a zis că le va plăti el din propriul buzunar, subliniind faptul că era perfect conştient de pierderea cumplită pe care o suferise domnul Salmon cu câteva luni în urmă şi care părea să o afecteze acum şi pe sora bietei fete.

Pe măsură ce urmăream apropiindu-se sfârşitul familiei mele, aşa cum o ştiam eu, îmi dădeam seama şi că şansele ca domnul Harvey să fie prins se diminuau.

După ce l-a luat pe Buckley de la Nate, mama s-a oprit la un telefon public în dreptul unui non-stop de pe autostradă. îl rugă pe Len să o aştepte într-un magazin aglomerat şi de prost gust din mall, aflat nu departe de băcănie. El se conformă numaidecât. Pe când ieşea din garaj, telefonul din casă începu să sune, dar nu-l auzi.

Era deja aşezat la volanul maşinii şi se gândea la mama, la cât de greşit era totul, dar nu-i putea spune „nu” din motive pe care n-avea timp destul ca să le analizeze sau să le respingă.

Mama parcurse repede distanţa scurtă dintre băcănie şi mall şi, luându-l pe Buckley de mină, îl conduse prin uşile de sticlă spre locul de joacă unde părinţii puteau să-şi lase odraslele în timp ce-şi făceau cumpărăturile.

Buckley era în culmea fericirii.

— Locul de joacă! Pot să rămân aici? o întrebă el când îi zări pe copiii de vârsta lui sărind de pe trambulină şi dându-se peste cap pe podeaua de cauciuc.

— Scumpule, chiar vrei să te dai şi tu? îl întrebă ea.

— Te rog, zise el.

Ea formulă răspunsul ca pe o concesie maternă.

— În regulă, zise ea, iar el se îndreptă spre toboganul roşu de metal.

— Să fii cuminte, strigă după el. Nu-l lăsase niciodată să se joace acolo de unul singur.

Îşi dădu numele pazniculuice monitoriza locul de joacă şi-i spuse că-şi va face cumpărăturile jos, la Wanamaker's.

Pe când domnul Harvey îşi expunea teoria despre moartea mea, mama simţi o mână atingându-i uşor umerii în Spencer's, un magazin cu mărfuri de prost-gust. Se întoarse cu un sentiment de uşurare şi îl văzu pe Len îndreptându-se spre ieşire, trecând pe lângă nişte măşti ce luceau în întuneric, nişte bile negre de biliard din plastic, nişte spiriduşi purtând lanţuri şi un craniu uriaş care rânjea. Mama se luă după Len.

El nu se întoarse să o privească. Se ţinea după el, la început emoţionată, dar apoi enervată. În timp ce mergeau avea suficient timp de gândire, dar ea nu voia să gândească.

Într-un târziu îl văzu descuind o uşă albă încastrată într-un zid de aceeaşi culoare, pe care ea n-o observase înainte.

După zgomotele din capătul celălalt al coridorului întunecos îşi dădea seama că Len o adusese în interiorul mall-ului, în partea unde se afla sistemul de filtrare a aerului, ori poate uzina de pompare a apei. Nu-i păsa. Pe întuneric, îşi imagina că era în miezul propriei ei inimi şi-şi aduse aminte de planşa mărită din cabinetul medicului ei şi în aceeaşi clipă îl văzu pe tatăl meu într-un halat subţire de hârtie şi în şosete negre, întins pe pat, iar doctorul explicându-le urmările unui atac de cord. Era pe punctul de a se lăsa copleşită de durere, de a începe să urle, de a-

şi pierde minţile, când ajunse la capătul coridorului. Acesta dădea într-o încăpere uriaşă, înaltă de trei etaje, care fremăta şi zumzăia, pretutindeni şi parcă de-a valma pe rezervoarele şi bidoanele de metal fiind montate tot felul de beculeţe. Se opri să asculte, dar tot ce se putea auzi era huruitul asurzitor al aerului din mall, aspirat pentru a fi recondiţionat şi pus din nou în circulaţie. Nimic altceva.

L-am zărit pe Len înainte să-l vadă ea. Stând solitar în semiîntuneric el o privi o clipă, căutând dorinţa din ochii ei. îi părea rău pentru tatăl meu, pentru familia mea, dar se scufundă în acei ochi. „Abigail, aş putea să mă înec în ochii tăi”, vru el să-i spună, dar ştia că aşa ceva nu-i era permis.

Mama mea începu să desluşească tot mai multe forme în acest talmeş-balmeş de aparate strălucitoare şi pentru o clipă am simţit că încăperea îi era de ajuns, teritoriul străin era destul ca să-i aducă alinare. Îţi dădea senzaţia că eşti intangibilă.

Dacă n-ar fi fost mâna lui Len care s-a întins şi i-a mângâiat degetele aş fi putut-o păstra pe mama pentru mine. Încăperea ar fi putut rămâne doar un scurt răgaz din viaţa doamnei Salmon.

Dar el o atinse şi ea se întoarse. Nu avea însă puterea să-l privească. El acceptă această absenţă din partea ei.

M-am zvârcolit în timp ce-i priveam şi m-am ţinut cu mâinile de banca din foişor, înghiţind lacomă aerul. Nu avea să ştie niciodată, gândeam eu, că, în timp ce-l apuca pe Len de păr, iar el o cuprindea de mijloc, trăgând-o mai aproape, bărbatul care mă omorâse îi conducea pe cei doi poliţişti afară din locuinţă.

Simţeam săruturile care o atingeau pe mama pe gât şi pe piept ca nişte paşi mărunţi şi grăbiţi de şoricel, ca nişte petale de flori, rupte una câte una. Funeste şi deopotrivă minunate. Erau şoapte care o chemau departe de mine, de familia ei şi de suferinţa ei. Ea le urma cu trupul.

Len o luă de mână şi o conduse de lângă perete

înăuntru, spre tubulatura încâlcită unde zgomotul de sus se adăuga corului general, răstimp în care domnul Harvey începuse să-şi împacheteze lucrurile; fratele meu cunoscuse o fetiţă care dansa hula-hoop într-un cerc; sora mea şi Samuel se întinseseră în patul ei, unul lângă altul, îmbrăcaţi şi nervoşi; bunica dăduse pe gât trei rânduri de coniac, singură în bucătărie. Tatăl meu privea telefonul.

Mama îl apucă lacomă pe Len de haină şi de cămaşă, iar el o ajută. O privea cum se dezbracă, scoţându-şi jerseul peste cap, bluza şi puloverul pe gât, rămânând în chiloţi şi combinezon. O privi îndelung.

Samuel o sărută pe sora mea pe ceafă. Mirosea a săpun şi unguent, şi în clipa aceea luă hotărârea să n-o părăsească niciodată.

Len vru să spună ceva; am văzut-o pe mama privindu-i buzele întredeschise. Ea închise ochii şi porunci întregii lumi să păstreze tăcerea – cuvinte răcnite înăuntrul craniului ei. Deschise din nou ochii şi-l privi. El avea gura încleştată, îşi scoase combinezonul de bumbac şi-şi dădu jos chiloţii. Mama avea corpul meu, aşa cum n-avea să mai ajungă niciodată. Dar avea propria piele, de paloarea Lunii, şi ochii adânci ca marea. Era goală, pierdută, abandonată.

Domnul Harvey îşi părăsea pentru ultima oară locuinţa în timp ce mamei mele i se împlinea ultima dorinţă pe Pământ: să afle o cale de scăpare, din inima ei frântă, într-un adulter plin de îndurare.

La un an după moartea mea, dr. Singh sună acasă să anunţe că nu va veni la cină. Dar Ruana îşi făcea exerciţiile, indiferent de împrejurări. Întinsă pe covor în singurul loc din casă care iama părea să păstreze căldura, nu putea să nu întoarcă pe toate feţele în mintea ei absenţele soţului, lăsându-se consumată de ele până când tot trupul o implora să nu se mai gândească la el, ci să se concentreze – pe când se apleca în faţă cu braţele întinse până la tălpi –, să se mişte, să-şi ferece creierul şi să uite de toate, în afară de dorinţa timidă şi plăcută a muşchilor de a se întinde şi a corpului de a se apleca.

Fereastra din sufragerie, ajungând până aproape de podea, era întreruptă doar de carcasa de metal a microcentralei pe care Ruana prefera să o ţină închisă, căci zgomotul ei o deranja. Vedea cireşul din curte, dar florile şi frunzele dispăruseră. Cutia de mâncare pentru păsările se legăna goală pe una dintre crengi.

Făcu câteva întinderi pe spate până ce se încălzi, uitând de sine, de casa în care locuia. Uită de propria-i vârstă. De fiul ei. În mintea ei se furişa însă chipul soţului ei. Avea o premoniţie. Nu credea că era vorba de o femeie, de vreo studentă care-l idolatriza, care-l făcea să întârzie tot mai des. Ştia ce anume era, căci şi pe ea o posedase acest lucru, dar scăpase de el după ce, cu mult timp în urmă, o făcuse să sufere: ambiţia.

Acum auzea ceva. Pe Holiday lătrând cu două străzi mai jos şi pe câinele familiei Gilbert răspunzându-i; pe Ray umblând prin camera lui. Ca o binecuvântare, Jethro Tuli erupse din nou, alungind orice alt zgomot.

Afară de ţigara ocazională pe care o fuma cât de discret putea, ca să nu-i dea idei lui Ray, se bucura de o sănătate de fier. Multe femei din cartier comentau cât de bine se ţinea şi unele chiar o întrebaseră cum de reuşea, deşi toate aceste abordări i se păreau simple încercări din partea lor de a face conversaţie cu vecina lor mai aparte, o femeie venită dintr-o altă ţară. Dar, cum şedea în poziţia Sukasana[24], respirând încet şi adânc, simţea că nu inspiră destul şi că nu dă tot aerul afară. O neliniştea gândul că nu ştia ce va face după ce Ray va creşte mare, iar soţul ei va rămâne tot mai multe ore la serviciu, gând ce i se furişă mai întâi în talpă, apoi de-a lungul gambei până în genunchi, ajungându-i până în pântece.

Clopoţelul de la uşă începu să sune.

Ruana fu fericită să scape şi, deşi era o persoană pentru care ordinea era şi ea un soi de meditaţie, sări în picioare, îşi înfăşură în jurul brâului un şal ce atârna pe scaun şi, în timp ce muzica lui Ray se revărsa pe scări în

24 Poziţie yoga, cu picioarele încrucişate şi cu palmele aşezate pe genunchi şi întoarse în sus.

jos, se îndreptă spre uşă. Se gândi doar pentru o clipă că ar putea fi un vecin. Un vecin care se plângea de muzica dată prea tare, iar ea era îmbrăcată doar într-un costum mulat roşu şi un şal.

Ruth stătea pe verandă, ţinând în mână o sacoşă.

— Bună, zise Ruana. Cu ce-aş putea să te ajut?

— Am venit să-l văd pe Ray.

— Intră, te rog.

Toate aceste cuvinte fură mai mult strigate, din cauza zgomotului ce răzbătea de la etaj. Ruth intră în holul principal.

— Du-te sus, strigă Ruana, arătându-i scările.

O urmăream pe Ruana cum examina salopeta largă, puloverul pe gât, hanoracul lui Ruth. *Aş putea începe cu ea*, îşi spuse Ruana.

Ruth stătea în prăvălie cu mama ei când zărise luminările printre farfuriile de carton, lingurile şi furculiţele din plastic. La şcoală devenise foarte conştientă de semnificaţia zilei şi, chiar dacă tot ce făcuse până atunci – să stea tolănită în pat şi să citească *Clopotul de sticlă*,[25] să o ajute pe maică-sa să facă curăţenie în locul pe care tatăl ei ţinea morţiş să-l numească „magazia de unelte” şi pe care ea îl botezase „şura poeziei” şi să o însoţească la prăvălie – nu reprezenta nimic care ar fi putut marca comemorarea morţii mele, era hotărâtă să facă totuşi ceva.

Când văzu luminările ştiu numaidecât că se va duce la Ray să-l roage să vină cu ea. Ca urmare a deselor lor întâlniri lângă groapa aruncătorilor de greutate, colegii lor vorbeau despre ei, în ciuda tuturor dovezilor contrare, ca despre un cuplu. Ruth putea desena oricâte nuduri de femei dorea, putea să-şi înfăşoare eşarfe pe cap, să scrie eseuri despre Janis Joplin, să protesteze vehement împotriva obiceiului fetelor de a se rade pe picioare şi sub braţ. În ochii colegilor de la Fairfax, rămânea fata ciudată care fusese văzută sărutând un băiat ciudat.

25 The Bell Jar (1963), singurul roman al poetei americane Sylvia Plath (1932-1963).

Ceea ce nu putea înţelege nimeni – iar ei nu puteau spune nimănui – era că făceau un fel de experiment. Ray mă sărutase numai pe mine, iar Ruth nu sărutase pe nimeni, aşa că amândoi au fost de acord să se sărute şi să vadă ce se întâmplă.

— Nu simt nimic, zise Ruth după, pe când stăteau întinşi pe covorul de frunze sub arţar în spatele parcării cadrelor didactice.

— Nici eu, admise Ray.

— Ai simţit ceva când ai sărutat-o pe Susie?

— Da.

— Ce?

— Că voiam mai mult. În noaptea aia am visat c-o sărut din nou şi mă întrebam dacă se gândea şi ea la acelaşi lucru.

— La sex?

— N-am mers cu gândul aşa departe, zise Ray. Acum te sărut pe tine şi nu-i acelaşi lucru.

— Am putea să mai încercăm, zise Ruth. Eu una sunt dispusă, dacă nu spui nimănui.

— Credeam că-ţi plac fetele, zise Ray.

— Hai să facem o înţelegere, spuse Ruth. Ne prefacem amândoi că eu sunt Susie.

— Eşti într-o dungă, îi răspunse Ray, zâmbind.

— Adică nu vrei? îl tachină Ruth.

— Mai arată-mi o dată desenele tale.

— E posibil să fiu într-o dungă, zise Ruth, scoţându-şi caietul din ghiozdan – îl umpluse cu nuduri copiate din *Playboy*, detaliind diversele părţi sus şi jos, adăugând păr şi încreţituri acolo unde ele fuseseră estompate → dar cel puţin nu mă obsedează desenele în cărbune.

Ray dansa prin cameră când intră Ruth. Avea ochelarii pe nas, dar la şcoală încerca să se descurce fără ei, căci erau groşi, iar tatăl său îi cumpărase o pereche dintre cele mai ieftine, cu rame rezistente. Avea pe el nişte jeanşi largi şi pătaţi şi un tricou în care Ruth îşi imagină (iar eu ştiam sigur) că dormise.

Se opri din dans de îndată ce o văzu stând în prag cu

sacoşa în mână. Îşi ridică iute mâinile şi-şi dădu jos ochelarii, după care, neştiind ce să facă cu ei, îi flutură spre ea spunându-i:

— Bună!

— Poţi să-l dai mai încet? zbieră Ruth.

— Sigur!

Când vacarmul încetă, urechile îi mai vâjâiră o secundă şi în clipa aceea văzu ceva licărind în ochii lui Ray.

Acum el stătea în celălalt capăt al încăperii şi între ei era patul cu cearşafurile mototolite, iar deasupra atârna un portret de-al meu, făcut de Ruth din memorie.

— L-ai pus pe perete, zise Ruth.

— Cred că-i foarte reuşit.

— Suntem singurii care cred asta.

— Şi mama crede că-i frumos.

— E o femeie extraordinară, zise Ruth punând jos sacoşa. Nu mă mir că eşti cam „anormalic”.

— Ce-ai în sacoşă?

— Lumânări, zise Ruth. Le-am luat din prăvălie. E şase decembrie.

— Ştiu.

— Credeam că ne-am putea duce în lanul de porumb să le aprindem. Să-i spunem adio.

— De câte ori se poate spune asta?

— Era o idee, zise Ruth. Mă duc singură.

— Nu, spuse Ray. Vin şi eu.

Ruth se aşeză, fără să-şi dea jos jacheta şi salopeta, aşteptând ca el să-şi schimbe cămaşa. Îl privea, în timp ce stătea cu spatele spre ea, cât era de zvelt, dar cu muşchii de pe braţe reliefaţi, aşa cum le stă bine băieţilor; culoarea pielii, ca şi a mamei lui, era mult mai îmbietoare decât cea a propriei ei pieli.

— Ne putem săruta puţin, dacă vrei.

El se întoarse cu un zâmbet pe faţă. Începuse să-i placă experimentul. Nu se mai gândea la mine, deşi nu-i putea spune asta lui Ruth.

Lui Ray îi plăceau înjurăturile şi dispreţul ei faţă de şcoală. îi plăcea că era deşteaptă foc şi că nu dădea doi

bani pe faptul că tatăl lui era doctor (chiar dacă nu un doctor adevărat, cum ţinuse ea să remarce), în timp ce tatăl ei se mulţumea să dea iama prin casele abandonate, sau că familia Singh avea cărţi cu toptanul, în vreme ce ea jinduia după ele.

Se aşeză lângă ea pe pat.

— Nu vrei să-ţi scoţi hanoracul?

Ea şi-l scoase.

Şi astfel, de comemorarea morţii mele, Ray se lipi de Ruth şi cei doi se sărutară şi la un moment dat ea îl privi în faţă.

— Căcat! zise ea. Cred că simt ceva.

Când ajunseră în porumb Ray şi Ruth tăceau, iar el o ţinea de mână. Ruth nu ştia dacă el o ţinea de mână pentru că-mi comemorau moartea împreună sau fiindcă îi plăcea de ea. Creierul îi fierbea, obişnuita ei intuiţie era stearpă.

Apoi îşi dădu seama că nu era singura care se gândea la mine. Hal şi Samuel Heckler stăteau în porumb cu mâinile vârâte în buzunare şi cu spatele spre ea. Ruth observă narcise galbene pe pământ.

— Voi le-aţi adus? îl întrebă Ruth pe Samuel.

— Nu, zise Hal, răspunzând în locul fratelui său. Le-am găsit aici când am ajuns.

Doamna Stead privea de sus din dormitorul fiului ei. Decise să-şi pună paltonul şi să se ducă în lanul de porumb. Nici măcar nu încercă să se gândească dacă locul ei era sau nu acolo.

Grace Tarking se plimba când o zări pe doamna Stead ieşind din casă cu o poinsettia. Schimbară câteva cuvinte în stradă. Grace îi spuse că se duce acasă, dar că va veni şi ea mai târziu.

Grace dădu două telefoane, unul prietenului ei care locuia în apropiere într-o zonă ceva mai înstărită şi celălalt familiei Gilbert. Aceştia nu-şi reveniseră cu totul în urma rolului straniu pe care-l jucaseră în descoperirea morţii mele, credinciosul lor labrador dând de primul indiciu. Grace se oferi să-i însoţească, fiindcă erau oameni mai în vârstă şi pentru ei era o adevărată provocare să o ia direct

pe peluzele vecinilor şi să umble pe terenul bolovănos din lanul de porumb, dar da, domnul Gilbert îi spusese că voia să vină. Aveau nevoie de asta, mai ales soţia sa, îi mărturisi el lui Grace Tarking, deşi vedeam cât era de bolnav, întotdeauna încerca să-şi ascundă durerea purtându-se atent cu soţia sa. Deşi la un moment dat se gândiseră să-şi dea câinele unei alte familii, acesta le aducea amândurora multă alinare.

Domnul Gilbert se întreba dacă Ray, care îi mai ajuta din când în când – un băiat drăguţ care fusese judecat greşit –, ştia, drept care sună la familia Singh. Ruana îi zise că fiul ei era probabil deja acolo şi că va veni şi ea.

Lindsey se uită pe fereastră şi o văzu pe Grace Tarking mergând braţ la braţ cu doamna Gilbert, iar pe prietenul lui Grace sprijinindu-l pe domnul Gilbert, luând-o cu toţii peste pajiştea din faţa casei familiei O'Dwyer.

— Mami, se-ntâmplă ceva în lanul de porumb, zise ea.

Mama îl citea pe Molière, autor pe care-l studiase asiduu la-colegiu, dar de care uitase de atunci. Era înconjurată de cărţile care o individualizaseră ca studentă eminentă: Sartre, Colette, Proust, Flaubert. îi scosese pe toţi de pe rafturile din dormitor şi-şi promisese să-i recitească în acel an.

— Nu mă interesează, îi spuse ea lui Lindsey, dar sunt sigură că-l va interesa pe tatăl tău când se va întoarce acasă. De ce nu te duci sus să te joci cu fratele tău?

De mai multe săptămâni sora mea se purta ca o fiică îndatoritoare, încercând să-i facă pe plac mamei mele, în pofida semnalelor pe care aceasta le trimitea. Dincolo de privirea ei glacială se ascundea ceva. Lindsey era sigură de acest lucru. Rămase lângă mama, lângă fotoliul ei şi-i privi pe vecinii noştri pe fereastră.

* * *

Când se lăsă întunericul, luminările pe care cei sosiţi mai târziu avuseseră prevederea să le ia cu ei luminau lanul de porumb. Toţi cei pe care-i cunoscusem sau alături de care şezusem în clasă de la grădiniţă şi până în clasa a opta păreau să fie de faţă. Pe când ieşea din şcoală, după

ce-şi pregătise clasa pentru lecţia de-a doua zi cu experimentul anual privind digestia animalelor, domnul Botte observă că se întâmpla ceva. Se duse până pe câmp şi, când îşi dădu seama despre ce era vorba, se întoarse la şcoală şi dădu câteva telefoane. Pe una dintre secretare moartea mea o dărâmase complet. Veni împreună cu fiul ei. Mai erau câţiva profesori care nu veniseră la comemorarea oficială de la şcoală.

Vestea despre presupusa vinovăţie a domnului Harvey începuse să circule de la un vecin la altul în seara de Thanksgiving. A doua zi era singurul lucru despre care discutau toţi vecinii – era cu putinţă? Era posibil ca omul acela ciudat care trăise atât de liniştit printre ei să o fi ucis pe Susie Salmon? Dar nimeni nu îndrăznea să se apropie de-ai mei ca să afle amănunte. Verişorii prietenilor şi taţii băieţilor care tundeau iarba de pe peluze fuseseră întrebaţi dacă ştiau ceva. Toţi cei care ar fi putut afla cu ce se ocupa poliţia fuseseră iscodiţi pe parcursul întregii săptămâni şi, astfel, comemorarea mea era atât un mod de a-mi cinsti memoria, cât şi un prilej pentru vecini de a găsi mângâiere unul la altul. Un criminal trăise printre ei, îi salutase pe stradă, cumpărase de la fiicele lor prăjituri, vândute în scopuri caritabile, şi de la fiii lor abonamente de revistă.

Trepidam de emoţie în raiul meu văzând tot mai mulţi oameni adunându-se în lanul de porumb, aprinzând lumânări şi pornindu-se să îngâne un cântec grav ca un prohod, pe care domnul O’Dwyer îl auzise demult la bunicul său din Dublin. La început vecinii mei se simţiră oarecum stânjeniţi, dar secretara şcolii, agăţându-se de domnul O’Dwyer, a cărui voce răsuna peste întreaga adunare, şi-o adăugă pe a ei, mai puţin melodioasă. Ruana Singh stătea ţeapănăintr-un rând din spate, la oarecare depărtare de fiul ei. Dr. Singh sunase chiar în clipa în care se pregătea să plece ca să-i spună că va rămâne la birou peste noapte. Dar alţi taţi, ajunşi acasă de la serviciu, îşi parcaseră maşinile pe alei şi ieşiseră să se alăture vecinilor. Cum să stea în birouri ca să-şi întreţină familiile

şi totodată să vegheze asupra copiilor lor, asigurându-se că erau în afara primejdiei? Ca grup, aveau să descopere că era un lucru imposibil, indiferent de câte reguli ar fi impus. Ceea ce mi se întâmplase mie i se putea întâmpla oricui.

Nimeni nu a sunat la noi acasă. Familia mea nu a fost deranjată. Bariera impenetrabilă ce împrejmuia şindrilele, coşul de pe acoperiş, stiva de lemne, aleea din faţa casei, gardul viu era asemenea stratului curat de gheaţă ce îmbracă arborii după ploaie şi îngheţ. Casa noastră arăta ca oricare alta de pe stradă şi totuşi nu era la fel.

Crima avea o poartă de culoarea sângelui, în spatele căreia se afla ceva ce nimeni nu-şi putea imagina.

Când cerul deveni trandafiriu, Lindsey înţelese ce se întâmpla. Mama nu-şi ridicase deloc ochii din carte.

— Ţin o slujbă pentru Susie. Ascultă, zise Lindsey.

Crăpă puţin fereastra. Aerul rece de decembrie şi sunetele îndepărtate ale cântecului pătrunseră în casă.

Mama apelă la întreaga ei energie.

— Am fost deja la o slujbă, zise ea. Mie mi-a ajuns una.

— Ce ţi-a ajuns?

Coatele mamei mele se sprijineau pe braţele galbene ale fotoliului. Se aplecă înainte şi umbra îi ascunse faţa, încât lui Lindsey îi fu greu să-i vadă expresia de pe chip.

— Nu cred că ea ne aşteaptă acolo. Nu cred că aprinsul lumânărilor şi toate chestiile astea îi cinstesc memoria. Există şi alte feluri de-a o cinsti.

— Care? întrebă Lindsey. Era aşezată cu picioarele încrucişate pe covorul din faţa mamei, care stătea în fotoliul ei, marcând cu degetul pasajul din Molière.

— Vreau să fiu mai mult decât o mamă.

Lindsey credea că poate înţelege acest lucru.

Şi ea voia să fie mai mult decât o fată.

Mama puse cartea pe tava cu ceaşca de cafea şi se lăsă să alunece din fotoliu până ce ajunse pe covor. Am fost uimită s-o văd făcând asta. Mama nu obişnuia să stea pe jos. Şedea la măsuţa pentru plata facturilor sau pe fotoliul cu rezemătoare pentru cap sau, uneori, pe marginea

canapelei, cu Holiday ghemuit lângă ea.

Mama luă mâna lui Lindsey în palmele ei.

— O să ne părăseşti? o întrebă Lindsey.

Mama şovăi. Cum să spună ceva ce ştia deja?

În loc de asta, spuse o minciună.

— Promit să nu vă părăsesc niciodată.

Ceea ce îşi dorea cel mai mult era să fie din nou fetişcana fără griji care aşeza vasele de porţelan pe rafturile din Wanamaker's, care ascundea de şeful ei ceaşca Wedgwood cu minerul spart, care visa să trăiască la Paris ca Simone de Beauvoir şi Sartre, care se întorsese acasă în ziua aceea şi râsese în sinea ei de blegul de Jack Salmon, un tip drăguţ, chiar dacă nu suporta fumul de ţigară. Cafenelele din Paris erau pline de fum de ţigară, îi spusese ea, şi el păruse impresionat. La sfârşitul acelei veri, când l-a invitat înăuntru şi au făcut dragoste pentru prima oară în viaţă, ea îşi aprinsese o ţigară, iar el îi spusese mai mult în glumă că va fuma şi el una. Când i-a dat ceaşca albastră de porţelan ciobită ca să o folosească drept scrumieră, recursese la toate cuvintele ei preferate ca să înfrumuseţeze povestea cu spartul, apoi cu ascunsul sub haină a de-acum îndrăgitei ceşti Wedgwood.

— Vino aici, puiule, zise mama, iar Lindsey o ascultă. Se lăsă pe spate, sprijinindu-se de pieptul mamei mele, care o legănă stângace, şezând pe covor.

— Te descurci atât de bine, Lindsey; îl ţii pe tatăl tău în viaţă. Şi amândouă auziră maşina parcând pe alee.

Lindsey se lăsă legănată în timp ce mama se gândea la Ruana Singh stând în spatele casei sale şi fumând. Aroma dulce a ţigării Dunhill ajunsese până pe drum şi o purtase pe mama undeva departe. Ultimului ei prieten înaintea tatălui meu îi plăceau ţigările Gauloise. Era un zgâmboi cam pretenţios, gândi ea, dar ah-atât-de-serios, într-un fel care o făcea şi pe ea ah-atât-de-serioasă.

— Mami, vezi luminările? o întrebă Lindsey privind lung pe fereastră1.

— Du-te şi ajută-l pe taică-tău, îi spuse mama.

Sora mea îl întâlni pe tata în antreu în timp ce îşi

agăţa în cui cheile şi haina. Da, se vor duce şi ei, zise el. Fireşte că se vor duce.

— Taţi! strigă fratele meu de sus, iar sora şi tatăl meu se duseră să-l vadă.

— La ordinul tău, zise tata în timp ce Buckley îl percheziţiona.

— M-am săturat să-l totprotejez, zise Lindsey. Nu-i normal să nu-l includem şi pe el. Susie a murit. El ştie asta.

Fratele meu îşi ridică privirea spre ea.

— Se dă o petrecere în cinstea lui Susie, zise Lindsey, iar eu şi tata o să te luăm cu noi.

— Mami-i bolnavă? întrebă Buckley.

Lindsey nu vru să-l mintă, însă simţea că era o descriere precisă a ceea ce ştia ea.

— Da.

Lindsey se înţelese cu tatăl meu să se întâlnească jos, răstimp în care ea îl duse pe Buckley în camera lui să se schimbe.

— Ştii c-o văd? zise Buckley, iar Lindsey îl privi atentă. Vine şi vorbeşte cu mine şi stă cu mine când tu joci fotbal.

Lindsey nu ştiu ce să spună, dar îşi întinse braţele, îl apucă şi-l strânse la piept, aşa cum făcea şi el adesea cu Holiday.

— Eşti o dulceaţă, îi spuse ea fratelui meu. Întotdeauna voi fi aici, orice s-ar întâmpla.

Tata coborî scările în felul său greoi, cu mâna stângă ţinându-se strâns de balustrada de lemn, până când ajunse pe dalele de piatră de la parter.

Apropierea lui era zgomotoasă. Mama luă cartea de Molière şi se strecură în sufragerie, unde el n-o putea vedea. Citea şezând în colţul sufrageriei, ascunzându-se de familia ei. Aştepta ca uşa de la intrare să se deschidă şi să se închidă.

Vecinii şi profesorii mei, prietenii şi familia mea făcuseră un cerc în jurul unui punct ales la întâmplare, nu departe de locul unde fusesem ucisă. Tata, sora şi fratele meu auziră din nou cântecul când au ajuns afară. Tatăl

meu tânjea cu toată fiinţa lui după lumină şi căldură. Voia atât de mult să fiu prezentă în mintea şi inima fiecăruia. Am descoperit ceva în timp ce priveam: aproape toţi îşi luau rămas-bun de la mine. Deveneam una dintre multele fete dispărute. Aveau să se întoarcă cu toţii la casele lor, lăsându-mă să mă odihnesc în pace, o scrisoare din trecut ce nu avea să mai fie deschisă şi citită. Aş fi putut şi eu să le spun adio, să le doresc tot binele, să-i binecuvântez pentru gândurile lor curate. O strângere de mână pe stradă, un obiect căzut şi ridicat, recuperat şi înapoiat, o fluturare de mână prietenoasă de la o fereastră îndepărtată, o încuviinţare din cap, un surâs, un moment în care ochii surprind poznele vreunui copilaş.

Ruth fu prima care-i zări pe cei trei membri ai familiei mele şi-l trase de mânecă pe Ray.

— Du-te să-l ajuţi, şopti ea, iar Ray, care-l întâlnise pe tatăl meu în prima zi din ceea ce avea să fie o lungă călătorie în care să-l încolţească pe ucigaşul meu, făcu câţiva paşi înainte. Samuel se desprinse şi el de ceilalţi. Ca nişte preoţi tineri, amândoi îi aduseră pe tata, sora şi fratele meu în mijlocul grupului de oameni, care se dădură în lături, făcându-le loc şi devenind dintr-odată tăcuţi.

Tatăl meu nu mai ieşise în lume de luni de zile decât ca să meargă la serviciu, de unde se întorcea direct acasă. Uneori şedea în curtea din spate, dar nu-i mai întâlnise de mult pe vecinii săi. Acum îi privea de aproape, faţă în faţă, şi-şi dădea seama că fusesem iubită de oameni pe care nici măcar nu-i mai putea recunoaşte. Inima lui bătea din nou fierbinte, cum nu se mai întâmplase nici el nu ştia de când, în afară de clipele scurte şi uitate petrecute în tovărăşia lui Buckley.

Îl privi pe domnul O’Dwyer.

— Stan, zise el, Susie obişnuia să stea vara la fereastră şi să asculte cum cântai la tine în curte, îi plăcea la nebunie. N-ai vrea să ne cânţi ceva?

Şi, cu harul ce ţi se acordă arareori şi nu atunci când doreşti cel mai mult – atunci când vrei să salvezi de la moarte pe cineva iubit –, domnul O’Dwyer, poticnindu-se

doar la prima notă, cântă cu glas pătrunzător, limpede şi frumos.

Toată lumea îşi uni glasurile cu al său.

Mi-am amintit nopţile de vară despre care vorbea tatăl meu. Întunericul se lăsa cu greu şi speram întotdeauna să aducă răcoarea cu el. Câteodată, stând la fereastra deschisă din hol, simţeam o adiere, iar acea adiere aducea muzică din casa familiei O'Dwyer. În timp ce-l ascultam pe domnul O'Dwyer luând la rând toate baladele irlandeze pe care le învăţase demult, adierea începea să miroasă a ţărână, ozon, arome de iarbă şi de muşchi, ceea ce însemna un singur lucru: furtuna.

Urma o minunată şi vremelnică tăcere, când Lindsey şedea în camera ei pe divanul cel vechi şi învăţa, tatăl meu îşi citea cărţile în „bârlog", iar mama, la parter, cosea sau spăla.

Îmi plăcea să mă schimb într-o cămaşă de noapte lungă din bumbac şi să ies pe verandă când ploaia începea să cadă cu stropi grei pe acoperiş, când adierile veneau din toate părţile şi îmi lipeau de trup cămaşa. Era cald şi minunat şi după câteva momente soseau fulgerul şi tunetul.

Mama stătea în prag şi, după ce-şi rostea obişnuitul avertisment: „O să răceşti zdravăn", devenea tăcută. Amândouă ascultam apa şiroind şi bubuitul tunetului şi miroseam pământul ce se înălţa să ne salute.

— Pari invincibilă, mi-a spus mama într-o seară.

Îmi plăceau aceste clipe când amândouă simţeam parcă acelaşi lucru. M-am întors spre ea şi înfăşurată în cămaşa subţire, i-am zis:

— Aşa şi sunt.

Instantanee

Cu aparatul primit de la părinţi i-am surprins pe-ai mei în zeci şi zeci de poze. Atât de multe încât tatăl meu m-a rugat să aleg rolele care credeam eu că merită developate. Pe măsură ce costurile pasiunii mele creşteau, ţineam în sertar o cutie cu „Role de trimis" şi una cu „Role de păstrat". Acesta era, cum spunea mama, singurul

indiciu că aş fi avut aptitudini organizatorice.

Îmi plăcea felul în care bliţurile Kodakului marcau clipa fugară, cea care avea să dispară pe vecie, lăsând în urmă fotografia. După ce se consumau, luam beculeţele de bliţ şi le treceam dintr-o mână într-alta până când se răceau. Filamentele lor rupte aveau culoarea albăstrie a marmurei topite, iar sticla subţire rămânea uneori afumată. Cu aparatul meu de fotografiat imortalizasem momentul, descoperind astfel un mod de a opri timpul şi de a-l conserva. Nimeni nu-mi putea lua acea imagine, fiindcă era proprietatea mea.

* * *

Într-o seară din vara anului 1975, mama se întoarse spre tatăl meu şi-i zise:

— Ai făcut vreodată dragoste în apele oceanului?

Iar el îi răspunse:

— Nu.

— Nici eu, zise mama. Hai să ne prefacem că suntem în valuri, iar eu plec şi poate nu ne mai vedem niciodată.

A doua zi plecă la cabana tatălui ei din New Hampshire.

Tot în vara aceea, când Lindsey, Buckley ori tatăl meu deschideau uşa casei, găseau pe verandă câte o caserolă cu mâncare sau o prăjitură. Uneori, spre bucuria tatălui meu, plăcintă cu mere. Nu ştiau dinainte ce fel de mâncare vor găsi. Caserolele pregătite de doamna Stead erau oribile. Prăjiturile doamnei Gilbert erau prea zemoase, dar acceptabile. Iar plăcintele de la Ruana, raiul pe Pământ.

Şezând în birou în nopţile lungi de după plecarea mamei, tatăl meu încerca să uite recitind pasaje din scrisorile lui Mary Chestnut către soţul ei din timpul Războiului Civil[26]. Încerca să se dezbare de orice vină, să alunge orice speranţă, dar nu putea. O dată reuşi totuşi să zâmbească scurt. „Ruana Singh face o plăcintă mortală”,

26 în A Diary from Dixie, Mary Boykin Chestnut (1823-1886), soţia senatorului şi generalului de brigadă Jefferson Davies, face o descriere pe cît de precisă, pe atît de suculentă a Sudului american din timpul Războiului Civil.

îşi notă el în jurnal.

Într-o după-amiază de toamnă, tatăl meu ridică receptorul şi o auzi pe bunica Lynn.

— Jack, îl anunţă bunica, mă bate gândul să vin să stau cu voi.

Tata rămase tăcut, dar firul de telefon era încărcat de ezitare…

— Vreau să vă ajut, pe tine şi pe copii. Am stat destul în mausoleul ăsta.

— Lynn, abia am început să ne obişnuim, îngăimă el.

Totuşi, nu se putea bizui pe mama lui Nate să-l supravegheze tot timpul pe Buckley. La patru luni după plecarea mamei mele, absenţa ei temporară începea să aducă a permanenţă.

Bunica insistă. O vedeam cum rezistă în faţa ultimei înghiţituri de votcă din pahar.

— Am să mă abţin de la băutură până… – se concentră – până după cinci şi, ce dracu', de tot dacă crezi că-i necesar, zise ea.

— Îţi dai seama ce spui?

Ţinând în mână telefonul, bunica se simţea pătrunsă de o senzaţie de claritate din palmă şi până-n picioarele vârâte în balerini.

— Da, îmi dau seama. Aşa cred.

Abia după ce aşeză receptorul în furcă, el îşi permise să se întrebe: *Unde o să o PUNEM*?

Era limpede pentru toată lumea.

În decembrie 1975 se împlinea un an de când domnul Harvey îşi făcuse bagajele, dar nu se mai ştia nimic despre el. O vreme, până când hârtia s-a murdărit sau s-a rupt, pe vitrinele magazinelor fusese lipit un portret aproximativ de-al domnului Harvey. Lindsey şi Samuel obişnuiau să dea câte o raită prin cartier sau să-şi petreacă timpul liber în atelierul lui Hal. Lindsey nu frecventa cafeneaua unde se duceau ceilalţi colegi. Proprietarul era un om al legii şi ordinii. Mărise de două ori poza lui George Harvey şi o prinsese cu scotch pe uşa de la intrare. Oricărui client care-l întreba îi oferea cu dragă inimă amănuntele sinistre:

adolescentă, Ian de porumb, doar un antebraţ găsit.

În cele din urmă, Lindsey îl rugă pe Hal să o ducă la secţia de poliţie. Voia să ştie exact cum stăteau lucrurile. Lăsându-l pe Samuel în atelier, Hal şi Lindsey o porniră cu motocicleta prin zloata din decembrie.

De la bun început tinereţea şi dârzenia lui Lindsey îi luaseră pe nepregătite pe poliţişti. Dându-şi seama treptat cu cine aveau de-a face, începuseră să-i dea mai multă importanţă acestei fetişcane de cincisprezece ani, extrem de concentrată, poate chiar nebună, cu sâni ca nişte cupe mici şi perfecte, picioare foarte lungi, dar arcuite, ochi de cremene, dar şi ca nişte flori albastre.

Pe când aşteptau pe o bancă de lemn în faţa biroului căpitanului, lui Lindsey i se păru că vede ceva în celălalt capăt al încăperii, un obiect pe care îl recunoscu numaidecât. Acesta se afla pe biroul detectivului Fenerman şi ceea ce-l făcea să iasă în evidenţă era culoarea. Mamei ei îi plăcuse întotdeauna roşul chinezesc, aproape de negăsit în natură, un roşu mai viu decât roşul trandafirului, roşul rujurilor clasice. Mama noastră era mândră că putea să poarte roşul chinezesc, remarcând de fiecare dată când îşi lega la gât o anumită eşarfă că era o culoare pe care nici bunica Lynn n-ar fi îndrăznit să o pună pe ea.

— Hal, zise ea, toţi muşchii încordându-i-se pe când privea cu luare-aminte obiectul tot mai familiar de pe biroul lui Fenerman.

— Da.

— Vezi baticul ăla roşu?

— Da.

— N-ai putea să mi-l aduci?

Când Hal privi spre ea, îi zise:

— Cred că-i al mamei mele.

Hal se ridică de pe bancă să i-l aducă, şi chiar atunci Len intră în încăpere prin spatele lui Lindsey. O bătu uşor pe umăr în clipa când îşi dădu seama ce avea de gând să facă Hal. Lindsey şi detectivul Fenerman se priviră lung unul pe celălalt.

— Ce caută eşarfa mamei mele la dumneavoastră?

El se bâlbâi.

— O fi lăsat-o în maşina mea cândva.

Lindsey îl privi drept în ochi. Ochii ei erau limpezi, grăbiţi să afle cele mai proaste veşti.

— Ce făcea mama în maşina dumneavoastră?

— Bună, Hal, zise Len.

Hal ţinea în mână eşarfa. Lindsey o smulse din mâna lui, iar glasul ei deveni mânios.

— Ce caută la dumneavoastră eşarfa mamei mele?

Şi, deşi Len era detectivul, Hal observă primul – arcuindu-se deasupra ei ca un curcubeu – aura revelaţiei. Exact cum se întâmpla la ora de algebră sau de engleză când sora mea era prima care calcula suma lui *x* sau îşi lămurea colegii asupra înţelesurilor duble ale cuvintelor. Hal o luă pe Lindsey de umeri.

— E cazul să plecăm, îi zise el.

Ea îşi plânse neîncrederea mai târziu în faţa lui Samuel în ungherul atelierului.

Când împlini şapte ani fratele meu, construi un fort pentru mine. Era ceva ce ne înţeleseserăm să facem împreună, ceva ce tatăl meu nu mai găsea putere în el să facă, fiindcă îi amintea prea mult de cortul pe care-l ridicase împreună cu acum dispărutul domn Harvey.

În casa domnului Harvey se mutase o familie cu cinci fetiţe. Dinspre piscina pe care şi-o construiseră în primăvara de după dispariţia lui George Harvey, râsetele lor ajungeau până în biroul tatălui meu. Râsete de fetiţe – fetiţe cruţate.

Cruzimea sorţii era ca o sticlă ce se spărgea întruna în urechile tatălui meu. În primăvara lui 1976, mama fiind plecată, îşi închidea fereastra de la „bârlog” chiar şi în serile călduroase ca să nu le audă glasurile. îl urmărea pe fiul său cum se plimbă solitar printre cele trei tufişuri de răchită, vorbind de unul singur. Buckley adusese oalele goale de teracotă din garaj. Mai luase cu el şi răzuitorul de noroi dintr-o latură a casei unde acesta zăcuse uitat. Orice obiect cu care să construiască zidurile fortului. Cu ajutorul lui Samuel, Hal şi Lindsey, urni din loc doi bolovani uriaşi

din faţa parcării până în curtea din spate. Era o pleaşcă, nu alta, ceea ce-l făcu pe Samuel să-l întrebe:

— Cu ce vei face acoperişul?

Buckley se uita la el întrebător, în vreme ce Hal scana în memorie obiectele depozitate în atelierul său, amintindu-şi de două bucăţi de tablă ondulată proptite de peretele din spate. Şi astfel, într-o seară caldă tatăl meu privi în jos şi nu-l mai zări pe fiul său. Buckley se cuibărise în fort. Intrând de-a buşilea, trăgea după el oalele de terra-cotta, după care proptea o scândură ce ajungea aproape până la acoperiş. În fort pătrundea destulă lumină ca să poată citi. Hal îi făcuse hatârul să scrie cu spray negru pe uşa din placaj NU INTRAŢI cu litere de-o şchioapă.

Citea mai ales *Răzbunătorii* şi *X-Men*. Voia să fie Wolverine, cel care avea un schelet alcătuit din cel mai dur metal din univers şi care putea vindeca peste noapte orice rană. În cele mai neobişnuite clipe se gândea la mine, îi era dor de glasul meu, voia să ies din casă şi să ciocănesc în acoperişul fortului său, cerând să fiu lăsată înăuntru. Uneori şi-ar fi dorit ca Samuel şi Lindsey să stea mai mult pe-afară sau ca tatăl său să se joace cu el aşa cum făcea odată. Să se joace fără acel zâmbet umbrit de îngrijorare, fără acea disperare care, ca un câmp de forţe invizibile, învăluia acum totul. Dar fratele meu nu-şi permitea să ducă lipsa mamei mele. Se adâncea în poveşti în care oamenii slabi se preschimbau în creaturi puternice sau îşi foloseau ochii ca să lanseze raze ucigătoare sau purtau la ei ciocane magice cu care-şi croiau drum chiar şi prin oţel sau urcau pe zidurile zgârie-norilor. Când se supăra, era Hulk, iar în restul timpului, Spidey[27]. Când se simţea înfrânt, se preschimba în ceva mai voinic decât un băieţel şi astfel Buckley creştea, cum s-ar spune, de unul singur. O inimă când inimă, când piatră, când inimă, când piatră. Privindu-l, mă gândeam la vorbele bunicii Lynn când Lindsey şi cu mine ne dădeam ochii peste cap sau ne strâmbam în spatele ei: Aveţi grijă cu strâmbăturile alea. S-ar putea să rămâneţi aşau.

27 Personaje de benzi desenate.

Într-o zi Buckley veni acasă de la şcoală cu o poveste pe care o compusese el: „A fost odată ca niciodată un băieţel pe care-l chema Billy. Lui Billy îi plăcea să exploreze. El a văzut o gaură şi s-a băgat în ea şi nu a mai ieşit din ea niciodată. Sfârşit”.

Tatăl meu era prea distrat ca să vadă ceva deosebit în asta. Imitând-o pe mama, lipi foaia de hârtie pe frigider chiar în locul unde se aflase înainte demult uitatul desen cu întretărâmurile făcut de Buckley. Dar fratele meu ştia că ceva nu era în regulă cu povestea lui. Îşi dăduse seama de acest lucru după felul cum reacţionase învăţătoarea lui, revenindu-şi ca după o surpriză, aşa cum făceau personajele din benzile lui desenate. Luă coala de hârtie de pe frigider şi veni cu ea în fosta mea cameră, în timp ce bunica Lynn era jos în bucătărie. O împături în patru şi o ascunse în salteaua goală a patului meu.

Într-o zi călduroasă din toamna lui 1976, Len Fenerman cercetă cutia din depozitul cu probe, în ea se aflau scheletele animalelor din cartier pe care le descoperise în gaura din peretele domnului Harvey, împreună cu confirmarea aftî Mzei de laborator privind urmele de var nestins. Supraveghease personal percheziţia, dar oricât de mult săpaseră nu mai găsiseră oseminte în celelalte părţi ale locuinţei. Pata de sânge de pe podeaua garajului era singura mea carte de vizită. Len petrecuse săptămâni, apoi luni de zile, aplecat asupra unui xerox după schiţa furată de Lindsey. Îşi dusese echipa înapoi în porumb, unde au săpat şi iar au săpat până când, în cele din urmă, au găsit o sticlă veche de Cola în capătul celălalt al câmpului. Indicii solide: amprente care se potriveau cu cele ale domnului Harvey şi care se găseau din belşug în locuinţa sa, precum şi amprente care se potriveau cu cele de pe certificatul meu de naştere. În mintea lui nu mai exista niciun dubiu: Jack Salmon avusese dreptate de la bun început.

Dar, deşi se străduise din greu să dea de urma lui George Harvey, acesta parcă se evaporase cu totul. Nu găsise niciun document pe care să apară numele acestuia.

Oficial, George Harvey nu exista.

Ceea ce lăsase în urmă erau căsuţele pentru păpuşi, drept pentru care Len luase legătura cu întreprinzătorul care le comercializa şi cu oamenii avuţi care îi comandaseră replici ale propriilor lor case. Nimic. îi sunase pe artizanii care construiau scaune, uşi şi ferestre miniaturale, pe cei care decorau obiecte din sticlă şi alamă, pe cei care confecţionau flori şi arbori artificiali. Nimic.

Se aşeză în faţa probelor la un birou modest din subsolul secţiei. Privi teancul de fluturaşi făcuţi de tatăl meu. Îmi memorase bine chipul, dar continua să-l privească. Ajunsese să creadă că în cazul meu singura speranţă era numărul tot mai mare de construcţii din cartierul nostru. Toate săpăturile şi modificările terenului puteau aduce în orice moment la suprafaţă vreo pistă care să-i dea răspunsul de care avea nevoie.

Pe fundul cutiei era punga de plastic cu căciuliţa mea cu zurgălăi. Când i-o dăduse mamei mele, ea se prăbuşise pe podea. Încă nu putea preciza momentul în care se îndrăgostise de ea. Eu ştiam că era ziua în care el stătuse de vorbă cu mama în timp ce ea desena pe o coală de hârtie cerată omuleţi în formă de beţigaşe, iar Buckley şi Nate dormeau pe canapea, picioarele lor de-abia atingându-se. Îmi părea sincer rău pentru el. Încercase să rezolve cazul meu şi eşuase. Încercase să o iubească pe mama mea şi eşuase.

Len privi schiţa lanului de porumb furată de Lindsey şi fu nevoit să recunoască faptul că, din cauza scrupulelor pe care şi le făcuse, îi îngăduise ucigaşului să scape. Nu se putea scutura de această vină. Ştia, chiar dacă secretul era numai al lui, că-şi petrecuse acea zi în mall împreună cu mama mea şi că era vinovat de libertatea lui George Harvey.

Îşi scoase portofelul din buzunarul de la spate şi înşiră pe birou pozele cu toate cazurile nerezolvate la care lucrase până atunci. Printre aceste poze era şi aceea a soţiei sale. Le întoarse pe toate cu faţa în jos. Pe fiecare

notase „Dispărută”. Nu avea să mai aştepte o dată care să marcheze faptul că înţelegea „cine” sau „de ce” sau „cum”. Nu avea să înţeleagă niciodată toate motivele care o îndemnaseră pe soţia sa să se sinucidă. Nu avea să înţeleagă niciodată de ce dispăreau atâţia copii. Puse toate aceste fotografii în cutia cu probele mele şi stinse lumina în încăperea rece.

Nu ştia însă următorul lucru:

În Connecticut, pe 10 septembrie 1976, un vânător care se întorcea la maşină zărise pe jos ceva ce strălucea: amuleta mea cu piatra de Pennsylvania. Acesta observă apoi că pământul din jur fusese răscolit de un urs. Ursul scosese la suprafaţă nişte oase, incontestabil scheletul unui picior de copil.

Mama rezistă doar o iarnă în New Hampshire, după care i se năzări să se ducă în California, să parcurgă întreaga distanţă cu maşina. De fapt, se gândise la asta dintotdeauna, dar nu reuşise niciodată să se urnească din loc. Un bărbat pe care-l cunoscuse în New Hampshire îi vorbise de podgoriile ce se întindeau nu departe de San Francisco, unde ar fi putut să se angajeze. O slujbă uşor de obţinut, muncă fizică şi, dacă doreai, anonimat absolut. Toate trei i se păreau de bun augur.

Bărbatul voise să se culce cu ea, dar ea îl refuzase. Ştia deja că nu asta era calea de ieşire, încă din acea după-amiază petrecută cu Len în măruntaiele mall-ului îşi dăduse seama că din relaţia lor n-avea să iasă nimic. La drept vorbind, nici nu-l putuse simţi.

Îşi făcuse bagajele pentru California şi le trimitea vederi fratelui şi surorii mele din fiecare oraş în care se oprea. „Salut, am ajuns în Dayton. Pasărea-emblemă a statului Ohio e cardinalul”. „Am văzut Mississippi-ul ieri pe la asfinţit. E într-adevăr un râu mare”.

În Arizona, la distanţă de opt state de cel mai îndepărtat loc pe unde umblase vreodată, plăti cazarea şi luă o găletuşă cu cuburi de gheaţă din aparatul de pe coridor. A doua zi avea să ajungă în California şi-şi cumpărase o sticlă de şampanie ca să sărbătorească

evenimentul. Se gândea la ce îi povestise bărbatul din New Hampshire, cum petrecuse un an întreg curăţând mucegaiul din butoaiele uriaşe în care era păstrat vinul. Stătea culcat pe spate şi răzuia cu un cuţit straturile de mucegai. Mucegaiul avea culoarea şi consistenţa ficatului şi, oricât de mult se spăla, ceasuri întregi după aceea era urmărit de musculiţe.

Sorbi şampania dintr-un pahar de plastic şi se uită în oglindă. Îşi impuse să privească. Îşi aminti de prima noastră seară de Anul Nou, când toţi cinci rămăseserăm treji până dimineaţa. Organizase ziua în aşa fel încât Buckley să doarmă destul. Când se trezise după lăsarea întunericului, Buckley era sigur că în noaptea aceea avea să vină cineva mai bun decât Moş Crăciun. Avea în minte imaginea de „big bang" a unei sărbători supreme în care avea să fie transportat în ţara jucăriilor.

Câteva ceasuri mai târziu, după ce Buckley se lăsase moale în poala mamei şi începuse să caşte, iar ea îşi trecea degetele prin părul lui, tatăl meu o zbughise în bucătărie să pregătească nişte cacao cu lapte, iar sora mea şi cu mine am pus pe masă tortul de ciocolată. După ce ceasul a bătut de douăsprezece ori şi în tot cartierul nu se auzeau decât nişte strigăte îndepărtate şi câteva salve de tun, fratelui meu nu-i venea să creadă. Era atât de dezamăgit, încât mama nu mai ştia ce să facă. Parcă ar fi avut-o în faţa ochilor pe faimoasa Peggy Lee copil, cântând *Asta-i tot*?

Mama îşi aminti că tatăl meu l-a ridicat pe Buckley în braţe şi a început să cânte. Ne-am alăturat şi noi glasurile: JLet ole acquaintance be forgot and never brought to mind, should ole acquaintance be forgot and days of auld Iang syne! al

Buckley ne privea mirat. Prinse din zbor cuvintele străine ca pe nişte baloane de săpun plutind pe deasupra lui.

— *Lang syne*? întrebă el cu o privire mirată.

— Ce-nseamnă asta? i-am întrebat pe părinţii mei.

— Frumoasele vremuri de-odinioară, zise tatăl meu.

— Vremurile apuse, spuse mama şi numaidecât

începu să adune firimiturile de prăjitură din farfurie.

— Hei, Ochi ca Marea, zise tata. La ce te gândeşti?

Îşi aminti că i-a răspuns închizându-se în sine, ca şi când spiritul ei ar fi avut un robinet – răsuceşti spre dreapta şi, iat-o, în picioare, rugându-mă să o ajut să facă curăţenie.

În toamna anului 1976, ajungând în California, se duse direct pe ţărmul oceanului şi opri motorul maşinii. Se simţea de parcă ar fi condus patru zile la rând înconjurată numai de familii – familii ciorovăindu-se, familii zbierând, familii urlând, familii sublim stresate de viaţa de zi cu zi – şi avu un sentiment de uşurare când zări valurile prin parbrizul maşinii. Nu putea să nu-şi aducă aminte de cărţile pe care le citise în facultate.

1. *Auld Lang Syne*, veche baladă scoţiană, prelucrată de poetul Robert Burns (1759 – 1796). În traducere aproximativă: „Hai să uităm de tot ce-a fost, să nu ne gândim iară, hai să uităm de tot ce-a fost, demult, odinioară”.

Deşteptareax. Şi ce i se întâmplase unei scriitoare, Virginia Woolf[2829]. Totul părea minunat atunci în trecut – vag şi romantic –, pietroaiele din buzunare, mersul prin valuri.

Coborî stâncile după ce-şi legase puloverul lejer în jurul brâului. Jos nu vedea decât stânci colţuroase şi valurile. Umbla cu grijă, mai atentă la picioare decât la priveliştea din faţa ei – eram îngrijorată să nu alunece cumva.

Singurul gând al mamei – ca un botez purificator – era să ajungă până la acele valuri, să atingă cu picioarele celălalt ocean, din cealaltă parte a ţării. Ce uşor ar fi fost să poţi apoi s-o iei de la capăt! Sau poate viaţa semăna mai

---

28 The Awakening (1899) de Kate Chopin (1851-1904), roman îndrăzneţ pentru timpurile sale. O tînără mamă, descoperindu-şi instinctele şi vocaţia artistică, îşi abandonează familia, iar în final se sinucide.

29 La 28 martie 1941 Virginia Woolf s-a aruncat în rîul Ouse, în apropiere de locuinţa ei din Sussex.

mult cu jocul acela oribil de la orele de educaţie fizică: alergi dintr-un capăt într-altul într-un spaţiu închis, mutând dintr-un loc într-altul nişte cuburi mari de lemn? Tot ce gândea era: *trebuie să ating valurile*, *valurile*, *valurile*, iar eu priveam cum tălpile ei navigau printre stânci. Când am auzit-o, am făcut amândouă acelaşi lucru – am ridicat privirea, şocate.

Pe plajă era. un bebeluş.

Între stânci era un golf mic şi nisipos, observă şi mama mea acum, iar pe o pătură întinsă pe nisip se târa o fetiţă purtând o boneţică împletită, de culoare roz, o flanelă şi cizmuliţe. Nu se afla nimeni lângă ea pe pătură, în afară de o jucărie albă – mama a crezut că-i un miel.

Cu spatele spre mama care cobora printre stânci stătea un grup de bărbaţi – foarte serioşi şi agitaţi – în costume negre şi bleumarin, cu pălării şi pantofi după ultima modă. Ochiul meu de fotograf versat zări numaidecât trepiedurile şi ecranele de difuzie înconjurate de cabluri, care, mişcate de un tânăr când spre stânga, când spre dreapta, modificau lumina ce cădea asupra fetiţei de pe pătură.

Mama începu să râdă, dar, cu excepţia unui operator care se întoarse şi o zări printre stânci, toţi ceilalţi erau ocupaţi. Mi-am închipuit că era vorba de o reclamă pentru ceva, pentru ce? Fetiţe noi şi proaspete care să le înlocuiască pe ale voastre? Mama râdea şi i-am văzut chipul luminându-se, un chip înnegurat însă de cute stranii.

Mama observase valurile din spatele fetiţei – minunate, îmbătătoare –, care s-ar fi putut sui domol pe nisip şi ar fi putut să o răpească de pe ţărm. Firește, toţi acei bărbaţi stilaţi ar fi alergat spre fetiţă, însă ea s-ar fi înecat în câteva clipe – nimeni, nici chiar o mamă cu toţi nervii încordaţi, gata să anticipeze orice nenorocire, n-ar fi putut-o salva dacă valurile ar mai fi urcat niţel, dacă viaţa şi-ar fi urmat cursul firesc şi un accident neprevăzut ar fi tulburat litoralul paşnic.

În aceeaşi săptămână îşi găsi de lucru la podgoria

Krusoe, într-o vale nu departe de Bay[30]. Surorii şi fratelui meu le trimitea vederi cu momente luminoase din viaţa ei, sperând că reuşea să pară veselă în spaţiul restrâns al unei vederi.

Când era liberă, obişnuia să se plimbe pe străzile din Sausalito sau din Santa Roşa – orăşele simandicoase în care toţi oamenii erau, la drept vorbind, nişte străini – dar, oricât se străduia să scruteze necunoscutul dătător de speranţă, când intra în vreun magazin sau cafenea, cei patru pereţi dimprejur începeau să respire ca nişte plămâni. Atunci simţea durerea cumplită, oroarea, urcând de-a lungul coapselor şi strecurându-i-se în măruntaie, lacrimile aidoma unei oştiri minuscule şi necruţătoare înaintând spre frontul ochilor, şi atunci începea să respire adânc, să înghită hulpav aerul, sforţându-se să nu plângă într-un local public. Cerea la restaurant cafea şi pâine prăjită, pe care o ungea cu lacrimile ei. Intra în câte o florărie şi cerea narcise, iar când nu găsea nici măcar un fir se simţea prădată. Era o dorinţă atât de mică – o floare galbenă, strălucitoare.

Prima comemorare spontană din lanul de porumb îi trezise tatălui meu dorinţa să facă mai mult. Organiza în fiecare an câte o comemorare la care veneau din ce în ce mai puţini vecini şi prieteni. Veneau cei obişnuiţi, ca Ruth şi familia Gilbert, şi mai ales elevi de liceu care, cu trecerea timpului, nu-mi mai ştiau decât numele şi chiar şi pe acesta din vreo sursă obscură şi îndepărtată, nume invocat ca un avertisment pentru orice elev atras de singurătate. Mai ales pentru fete.

Ori de câte ori aceşti străini îmi pomeneau numele, parcă simţeam înţepătura unui ac. Nu era o senzaţie plăcută ca atunci când mi-l rostea tatăl meu sau când şi-l nota în jurnal Ruth. Era senzaţia că, într-o singură suflare, eram înviată şi îngropată totodată. Ca şi când aş fi fost trecută la ora de economie în coloana cu mărfuri convertibile: Ucisa. Câţiva profesori, printre care domnul Botte, îşi aminteau de mine ca de o fată în carne şi oase.

30 San Francisco Bay.

Uneori, în pauza de prânz se ducea să se aşeze în Fiatul său roşu şi se gândea la fiica pe care o pierduse din cauza leucemiei. În depărtare de la fereastra lui se desluşea lanul de porumb. Adeseori se ruga pentru mine.

În doar câţiva ani Ray Singh se făcuse un băiat atât de frumos încât parcă îi vrăjea pe cei din jur.

La cei şaptesprezece ani ai săi nu arăta încă a adult, dar nici nu era departe. Degaja un soi de asexualitate contemplativă care-l făcea atrăgător atât pentru bărbaţi cât şi pentru femei, genele lungi, pleoapele grele, părul negru şi des aducând mai degrabă cu trăsăturile delicate ale unui copil.

Îl priveam pe Ray cu un alt fel de dor decât cel pe care-l nutream pentru toţi ceilalţi. Cu dorul de a-l atinge şi de a-l strânge în braţe, de a înţelege acel trup pe care el şi-l cerceta cu ochi reci. Obişnuia să se aşeze la birou şi să citească *Anatomia lui Gray*[31], cartea lui preferată, şi, în funcţie de ce citea, îşi palpa artera carotidă sau urmărea cu degetul mare cel mai lung muşchi al corpului omenesc – sartorius, care pornea din partea exterioară a şoldului spre interiorul genunchiului. Avea noroc că era subţirel, oasele şi muşchii distingându-i-se clar sub piele.

Până să-şi facă bagajele pentru Universitatea Pennsylvania, învăţase pe de rost atâţia termeni şi atâtea definiţii încât am început să fiu îngrijorată. Cu toate noţiunile acelea în cap, cum de mai putea creierul lui să reţină ceva? Prietenia lui Ruth, iubirea mamei sale, amintirea mea aveau să fie împinse în spate ca să facă loc cristalinului şi capsulei sale, canalelor semicirculare ale urechii sau – preferatele mele – funcţiilor sistemului nervos simpatic.

Nu era cazul să mă-ngrijorez. Ruana căutase prin toată casa după ceva, orice, care să aibă aceeaşi importanţă şi greutate ca *Anatomia*, un obiect pe care fiul ei să-l aibă la el şi care, spera ea, să păstreze viu romantismul firii sale. Fără ştirea lui, îi vârâse în geantă

31 Gray’s Anatomy, celebru manual al lui Henry Gray, publicat pentru prima oară în 1918.

antologia de poeme indiene. În ea se afla poza mea, de mult uitată. Când îşi despachetă lucrurile în dormitorul din Hill House, poza căzu lângă pat. Indiferent cum ar fi disecat-o – vasele globului meu ocular, anatomia chirurgicală a foselor mele nazale, nuanţa deschisă a epidermei mele –, nu putea evita buzele pe care le sărutase odată.

În iunie 1977, în ziua care ar fi trebuit să fie cea a absolvirii mele, Ruth şi Ray erau plecaţi deja. Terminând liceul din Fairfax, Ruth se mutase în New York, luând cu ea vechiul geamantan roşu al mamei sale, plin cu haine noi şi negre. Absolvind devreme, Ray se apropia, deja de sfârşitul anului său de boboc la Penn.

În aceeaşi zi în bucătăria noastră bunica Lynn îi dădea lui Buckley o carte despre grădinărit. îi povesti apoi cum plantele se nasc din seminţe. Că ridichile pe care el nu putea să le sufere cresc cel mai repede, dar că florile cresc şi ele tot din seminţe. Şi începu să-l înveţe numele lor: cârciumărese şi gălbenele, pansele şi liliac, garoafe şi petunii şi viţă de vie.

* * *

Câteodată, mama suna din California. Părinţii mei aveau conversaţii grăbite şi dificile. Ea întreba de Buckley, Lindsey şi Holiday. Întreba cum merg lucrurile pe acasă şi dacă era ceva ce ar fi trebuit să ştie.

— Îţi mai simţim încă lipsa, îi zise el în decembrie 1977, când frunzele căzuseră deja toate, scuturate şi măturate de vânt, iar pământul mai aştepta încă zăpada care întârzia.

— Ştiu asta, zise ea.

— Şi cum rămâne cu predatul? Nu asta îţi doreai?

— Ba da, admise ea.

Suna de la telefonul din biroul podgoriei. Lucrurile se mai liniştiseră după îmbulzeala de la prânz, dar curând aveau să sosească cinci limuzine cu femei în vârstă, bete criţă. Tăcu, după care spuse ceva ce nimeni, cu atât mai puţin tatăl meu, n-ar fi putut contesta.

— Planurile se mai schimbă.

În New York, Ruth locuia pe Lower East Side în debaraua unei bătrâne. Era singura locuinţă pe care şi-o putea permite şi oricum nu avea intenţia să rămână mult timp acolo. În fiecare zi îşi muta salteaua de două persoane într-un colţ ca să aibă loc unde să se îmbrace. Venea acasă doar o dată pe zi şi, dacă putea, nu pierdea mult timp acolo. Debaraua era pentru dormit şi pentru a avea o adresă – o nişă mititică, dar stabilă, în imensitatea oraşului.

Lucra ca barmaniţă, iar în orele libere colinda prin Manhattan. O urmăream cum bocănea pe trotuar cu bocancii ei excentrici, sigură că pe oriunde umbla erau femei care mureau ucise. Jos, în casa scărilor, sau sus, în apartamentele somptuoase. Zăbovea la A semafoare, scanând cu ochii strada din faţa ei. În cafenelele şi barurile unde se oprea să meargă la toaletă, după ce comanda ce aveau mai ieftin în meniu, avea obiceiul să-şi noteze în jurnal scurte rugăciuni.

Era tot mai convinsă că poseda o a doua privire pe care n-o mai avea nimeni. Nu ştia la ce avea să-i folosească, în afară de faptul că-şi nota o mulţime de lucruri pentru viitor, dar în orice caz nu se mai temea. Lumea femeilor şi copiilor ucişi pe care-i vedea devenise pentru ea la fel de reală ca şi aceea în care trăia.

În biblioteca universităţii, Ray citea un material despre vârsta a treia, al cărui titlu cu litere de-o şchioapă era „Stadiile morţii”. Era un studiu realizat în azilurile de bătrâni, unde mulţi dintre pacienţi le povesteau medicilor şi surorilor că noaptea vedeau pe cineva stând la căpătâiul patului. Adesea, acest cineva încerca să le vorbească sau să-i cheme pe nume. Uneori pacienţii ajungeau într-o asemenea stare de agitaţie în timpul acestor stări maniacale, încât trebuia să li se dea sedative sau să fie legaţi de paturi.

Articolul explica mai departe că aceste viziuni erau rezultatul micilor atacuri cerebrale care deseori preced moartea. „Ceea ce lumea consideră îndeobşte a fi Îngerul Morţii reprezintă, de fapt –, şi acest lucru ar trebui lămurit

în discuţiile cu familia pacientului – consecinţele unei serii scurte de atacuri cerebrale care anunţă deja un proces rapid de degradare”.

Pentru o clipă, marcând cu degetul locul din carte, Ray îşi imaginã cum ar fi dacă, stând aplecat peste patul vreunui pacient în vârstă, şi dispus să accepte orice posibilitate, ar simţi ceva trecând pe lângă el şi atingându-l uşor, aşa cum i se întâmplase lui Ruth în parcarea şcolii, cu ani în urmă.

Domnul Harvey dormea pe unde apuca în perimetrul Northeast Corridor, între împrejurimile oraşului Boston şi hotarele nordice ale statelor din sud, o regiune unde reuşea să găsească de lucru mai uşor şi fără prea multe întrebări. Mai făcea şi câte o încercare de reabilitare. îi plăcuse întotdeauna Pennsylvania şi străbătuse acest stat în lung şi-n lat, oprindu-se uneori şi petrecându-şi noaptea în spatele magazinului non-stop, mai la sud de şoseaua principală, nu departe de zona noastră, unde supravieţuise o creastă de pădure între magazin şi calea ferată şi unde, de fiecare dată când rjevenea, găsea tot mai multe mucuri de ţigară şi cutii de bere goale. îi făcea şi acum plăcere să conducă prin preajma fostului său cartier. Îşi asuma acest risc în zorii zilei sau noaptea târziu când fazanii, cândva în număr mare, mai aveau încă obiceiul să traverseze şoseaua, farurile maşinii captând lucirea goală a orbitelor lor pe când aceştia se grăbeau să ajungă de cealaltă parte a drumului. Nu se mai vedeau copii şi tineri veniţi să culeagă mure până la marginea cartierului nostru, căci vechiul gard de la fermă, odinioară încărcat cu tufe, fusese dat jos ca să facă loc altor case. Cu timpul, învăţase să culeagă ciuperci şi uneori se îndopa cu ele atunci când rămânea peste noapte pe vreo pajişte din Valley Forge Park. Într-o asemenea noapte l-am văzut apropiindu-se de doi tineri excursionişti care muriseră după ce mâncaseră ciuperci otrăvitoare pe care le luaseră drept comestibile. Discret, le-a scotocit buzunarele şi i-a uşurat de lucrurile de valoare, după care a luat-o din loc.

Hal, Nate şi Holiday erau singurii pe care Buckley îi

lăsa să intre în fort. Iarba dispăruse de sub bolovani şi când ploua interiorul fortului se transforma într-o băltoacă fetidă, dar construcţia rămase la locul ei, deşi Buckley o vizita din ce în ce mai rar, astfel că până la urmă Hal îl sfătui să-i aducă unele îmbunătăţiri.

— Buck, trebuie s-o protejăm de apă, îi spuse Hal într-o zi. Ai zece ani, eşti destul de mare ca să mă ajuţi la călăfătuit.

Iar bunica Lvnn n-avea ce face, îi plăceau bărbaţii şi pace. Îl încurajă pe Buck să facă ce-i spusese Hal, iar când află că Hal urma să treacă pe la noi, îşi puse pe ea hainele cele bune.

— Ce găteşti? o întrebă tatăl meu într-o sâmbătă dimineaţă, atras din „bârlog" de aromele îmbietoare de unt şi lămâie şi de aluatul auriu din tăvi.

— Brioşe, zise bunica Lynn.

Tatăl meu o privi atent, ca să vadă dacă se simte bine. Avea încă halatul pe el, şi deşi la zece dimineaţa erau aproape treizeci de grade, ea purta ciorapi şi era machiată. În curte tatăl meu îl zări pe Hal în maiou.

— Pentru Dumnezeu, Lynn, zise el. Băiatul ăsta ţi-ar putea fi…

— Dar e încântător!

Tatăl meu clătină din cap şi se aşeză la masă.

— Mata Hari, când termini plăcinţelele de amor?

În decembrie 1981 Len nu vru să răspundă unui apel primit din Delaware, unde o crimă comisă în Wilmington avea, se pare, elemente în comun cu cadavrul unei fete ucise găsit în 1976 în Connecticut. Un detectiv, lucrând peste program, reuşise cu mare greutate să stabilească o legătură între amuleta cu piatra de Pennsylvania din cazul Connecticut şi lista obiectelor pierdute în crima comisă asupra mea.

— Cazul e clasat, îi spuse Len bărbatului de la capătul firului.

— Vrem să vedem ce aveţi.

— George Harvey, zise Len cu glas tare, iar detectivii de la birourile învecinate se întoarseră spre el. Crimă

comisă în decembrie 1973. Victima, Susie Salmon, de paisprezece ani.

— Aţi găsit cadavrul lui Simon?

— Salmon, ca şi specia de peşti. Am găsit un antebraţ, zise Len.

— Rude?

— Da.

— Scheletul găsit de noi are dinţi. Aveţi fişa ei dentară?

— Da.

— S-ar putea să aducă ceva mângâiere familiei, încheie bărbatul de la capătul firului.

Len se întoarse la cutia cu probe la care sperase să nu se mai uite niciodată. Trebuia să-i sune cândva pe-ai mei. Dar avea să aştepte până când era sigur că detectivul din Delaware a aflat ceva.

* * *

După ce Samuel îi povesti despre schiţa furată de Lindsey, Hal lucră pe tăcute aproape opt ani de zile prin propria lui reţea de amici motociclişti ca să dea de urma lui George Harvey. Dar, la fel ca Len, Hal jurase să nu spună nimic până ce nu era sigur că descoperise o pistă. Şi nu fu sigur niciodată. Când într-o seară un motociclist Heirs Angels, pe nume Ralph Cichetti, care recunoştea de bunăvoie că petrecuse o vreme la „mititica”, îi vorbi despre mama lui care, credea el, fusese ucisă de un bărbat căruia îi închinase una din camere, Hal începu să-i pună întrebările obişnuite. Întrebări eliminatorii privind înălţimea, greutatea, preocupările. Bărbatul nu se numea George Harvey, deşi asta nu însemna mare lucru. Crima însă nu semăna deloc. Sophie Cichetti avea patruzeci şi nouă de ani. Fusese omorâtă în propria-i locuinţă cu un obiect contondent, iar cadavrul ei fusese descoperit intact în casă. Hal citise destule romane poliţiste ca să ştie că ucigaşii lucrau după anumite tipare, că aveau moduri ciudate, dar semnificative de a opera. În timp ce Hal încerca să regleze motocicleta hodorogită a lui Cichetti, trecură la alte subiecte, după care amândoi rămaseră

tăcuţi. Când Cichetti adăugă un amănunt, Hal simţi că i se zburleşte părul de pe ceafă.

— Individul confecţiona căsuţe de păpuşi, zise Ralph Cichetti.

Hal îl sună pe Len.

Anii trecură. Copacii din curtea noastră crescură înalţi. îi priveam pe-ai mei, pe prieteni şi pe vecini, pe profesorii pe care-i avusesem şi pe care mi-i imaginam că-i am, liceul la care visasem. Şezând în foişor, mă prefăceam că stau pe cea mai înaltă ramură a arţarului sub care fratele meu înghiţise un beţigaş şi unde încă se mai juca de-a v-aţi-ascunselea cu Nate sau că m-am cocoţat pe balustrada din casa scării într-o locuinţă din New York şi o aştept pe Ruth. Obişnuiam să studiez împreună cu Ray. Să conduc maşina împreună cu mama pe autostrada Pacific Coast, adulmecând aerul sărat în câte o după-amiază caldă. De regulă, însă, încheiam fiecare zi împreună cu tatăl meu în „bârlog”.

Rânduind în minte toate aceste imagini din veghea mea neîntreruptă, am observat că un singur fapt – moartea mea – le lega pe toate de o sursă unică. Nimeni n-ar fi putut prezice că dispariţia mea avea să tulbure micile întâmplări de pe Pământ. Dar eu mă agăţam de aceste întâmplări, le adunam ca pe nişte comori. Niciuna nu se pierdea cât timp eu eram acolo şi priveam.

Odată, la slujba de seară, pe când Holly cânta la saxofon, iar doamna Bethel Utemeyer o acompania la vioară, l-am zărit pe Holiday jucându-se cu un samoez alb şi pufos. Trăise pe Pământ până la o vârstă apreciabilă, iar după plecarea mamei începuse să doarmă la picioarele tatălui meu, nefiind deloc dispus să-l scape din ochi. A stat lângă Buckley până ce acesta şi-a terminat fortul. Era singurul care avea voie să rămână pe verandă când Lindsey şi Samuel se sărutau. Şi în ultimii lui ani de viaţă bunica Lynn îi făcea în fiecare duminică o clătită mare cu unt de arahide, pe care i-o punea cât era ea de lată direct pe podea, nemaisăturându-se să-l privească cum încerca să o ridice cu botul.

Am aşteptat să-mi adulmece prezenţa, nerăbdătoare să ştiu dacă aici, de cealaltă parte, eram tot fetiţa lângă care dormise cândva. N-a trebuit să aştept mult: a fost atât de fericit să mă vadă încât s-a năpustit asupra mea şi m-a răsturnat.

Şaptesprezece

La douăzeci şi unu de ani Lindsey făcuse multe lucruri pe care eu nu aveam să le fac niciodată, dar această listă nu mă mai deranja câtuşi de puţin. Hoinăream pe unde hoinărea şi ea. Mi-am luat diploma de colegiu şi m-am urcat pe motocicleta lui Samuel, mi-am încolăcit braţele în jurul său şi m-am lipit de spatele lui ca să mă încălzesc…

În regulă, de fapt Lindsey făcea toate astea, îmi dădeam seama. Dar privind-o pe ea am descoperit că mă puteam pierde mai bine ca în oricare altă fiinţă.

Noaptea, după balul de absolvire la Universitatea Temple, Lindsey şi Samuel o porniră la drum pe motocicletă, căci le promiseseră solemn tatălui meu şi bunicii Lynn că nu se vor atinge de şampania dosită sub şa până ce nu ajungeau acasă. „Ce naiba, doar suntem absolvenţi de facultate! a adăugase Samuel. Tatăl meu avea o încredere neştirbită în Samuel – trecuseră ani de zile de când băiatul acesta nu făcuse altceva decât să stea alături de singura lui fiică.

Dar pe drumul înapoi din Philadelphia, pe Route 30, începuse să plouă. Mocnit la început, însă sora mea şi Samuel care goneau cu 90 la oră simţeau picăturile ca pe nişte ace minuscule pătrunzându-le în piele. Stropii reci loveau asfaltul uscat şi fierbinte, înălţând mirosuri ce dospiseră întreaga zi sub soarele arzător de iulie. Lui Lindsey îi plăcea să-şi pună capul între omoplaţii lui Samuel şi să respire aroma şoselei, a tufelor şi arbuştilor de pe marginea drumului. Îşi aminti că în orele de dinaintea furtunii vântul umflase robele albe ale absolvenţilor adunaţi în faţă la Macy Hall. Pentru o clipă păruseră cu toţii gata să-şi ia zborul.

La vreo doisprezece kilometri de răspântia unde

drumul o cotea spre casa noastră ploaia se înteţi de-a binelea, devenind aproape dureroasă, moment în care Samuel strigă înapoi spre Lindsey că va opri. Ajunseseră într-o porţiune a drumului unde iarba era deasă – era un teren viran dintre două zone comerciale, care încetul cu încetul avea să fie înlocuit de vreun magazin auto sau mall. Motocicleta derapă, dar reuşi să se oprească pe pietrişul ud de pe marginea drumului. Samuel îşi folosi picioarele ca să frâneze mai bine, după care aşteptă, aşa cum îl învăţase Hal, ca sora mea să se dea jos şi să se îndepărteze câţiva paşi înainte să coboare şi el.

El dădu la o parte vizorul caschetei ca să poată să-i strige:

— Nu-i bine pusă aici. Am s-o proptesc sub copacii ăia.

Lindsey o luă pe urmele lui, auzind prin cascheta căptuşită sunetul înfundat al ploii. Merseră prin noroi şi pietriş, călcând peste crengile şi gunoaiele adunate de-a lungul drumului. Ploaia părea să crească în intensitate şi sora mea se felicită că-şi schimbase rochia pe care o purtase la ceremonia de înmânare a diplomelor, îmbrăcându-se cu pantalonii şi jacheta de piele pe care Hal insistase să le pună pe ea, în pofida protestelor ei cum că arăta ca o perversă.

Samuel duse motocicleta spre un pâlc de stejari nu departe de drum, iar Lindsey se ţinu după el. Cu o săptămână în urmă se tunseseră la acelaşi frizer pe Market Street şi, deşi părul lui Lindsey era mai moale şi mai subţire decât al lui Samuel, frizerul îi tunsese pe amândoi la fel, o tunsoare scurtă, ţepoasă. Imediat ce-şi dădură jos caschetele stropii mari de ploaie, filtraţi de frunzele copacilor, li se prinseră de păr, iar rimelul lui Lindsey începu să curgă. L-am văzut pe Samuel ştergând cu degetul mare petele de pe obrajii lui Lindsey.

— Absolvire fericită, îi zise el în întunericul nopţii, aplecându-se să o sărute.

De la primul lor sărut în bucătăria noastră, la două săptămâni după moartea mea, mi-am dat seama – ca atunci

când sora mea şi cu mine ne jucam chicotind cu păpuşile Barbie sau când îl vedeam pe Bobby Sherman[32] la televizor – că el era alesul ei. Samuel se infiltrase în dorinţa ei şi cimentul presărat de amândoi se întărise numaidecât. Făcuseră amândoi cot la cot Universitatea Temple. El o urâse, dar ea îl silise să o termine. Ea o îndrăgise, ceea ce-i permisese lui să supravieţuiască.

— Să căutăm partea mai ferită a desişului, zise el.

— Şi motocicleta?

— Hal va trebui, probabil, să vină să ne ia după ce se opreşte ploaia.

— Căcat! zise Lindsey.

Samuel râse şi, apucând-o de mână, o trase după el. În aceeaşi clipă auziră primul bubuit, iar Lindsey tresări. El o strânse mai tare. Fulgerul era departe, dar tunetul avea să vină pe urmele sale. Spre deosebire de mine, era speriată de furtuni. Se agita şi devenea nervoasă. Îşi imagina tot soiul de dezastre, copaci despicaţi în două, case cuprinse de flăcări, câini alergând şi ascunzându-se prin subsoluri.

Merseră prin ierburile îmbibate cu apă în pofida arborilor deşi. Deşi nu trecuse încă de mijlocul după-amiezii cerul se întunecase, singura sursă de lumină fiind lanterna lui Samuel. Simţeau însă prezenţa oamenilor. Bocancii lui Lindsey şi Samuel nimereau pretutindeni peste cutii de conserve şi sticle goale. Apoi, prin ierburile dese şi întuneric, zăriră amândoi geamurile sparte de la etajul unei case vechi în stil victorian. Samuel stinse iute lanterna.

— Crezi că-i cineva înăuntru? îl întrebă Lindsey.

— E beznă.

— E sinistru.

Se uitară unul la celălalt, iar sora mea rosti ceea ce gândeau amândoi:

— E uscat!

Ţinându-se de mână, alergară spre casă prin ploaia

32 Născut în 1943, actorul şi cîntăreţul Bobby Sherman a fost prin anii ’70 idolul adolescentelor americane.

torenţială cât îi ţineau picioarele, având grijă să nu se împiedice sau să alunece pe noroiul tot mai moale.

Când fură aproape, Samuel reuşi să desluşească acoperişul ţuguiat şi crucea mică de lemn de la frontoane. Majoritatea ferestrelor de la parter erau astupate cu scânduri, dar uşa de la intrare se bălăngănea dintr-o parte într-alta în balamale, lovindu-se de peretele din interior. Deşi o parte din el voia să rămână afară în ploaie şi să privească streşinile şi cornişele, Samuel se repezi pe uşă împreună cu Lindsey. Stăteau la câţiva paşi de prag, tremurând şi privind spre pădurea dimprejur. Cercetară iute încăperile casei vechi. Erau singuri. Niciun monstru ameninţător nu pândea din unghere, niciun vagabond nu-şi găsise aici sălaşul.

Tot mai multe oaze de sălbăticie dispăreau, dar ele îmi marcaseră copilăria cel mai mult. Locuiam într-unul dintre primele cartiere construite în această zonă, pe un teren ce fusese cândva o fermă – cartier ce devenise un model şi o sursă de inspiraţie pentru ceva ce părea acum nesfârşit –, dar gândul meu se întorcea mereu la porţiunea de drum ce nu apucase să fie umplută cu culorile vii ale şindrilelor şi ţevilor de canal, cu parcările asfaltate şi cu cutiile de poştă supradimensionate. La fel şi gândul lui Samuel.

— Uau! făcu Lindsey. Cât crezi că-i de veche?

Glasul lui Lindsey stârni ecouri de-a lungul pereţilor, ca şi când s-ar fi aflat într-o biserică goală.

— Hai s-o explorăm, zise Samuel.

La parter, ferestrele bătute în scânduri nu lăsau să se vadă nimic, dar cu ajutorul lanternei lui Samuel putură distinge atât şemineul cât şi rândul de scaune de-a lungul pereţilor.

— Uită-te la pardoseală, zise Samuel. Îngenunche, silind-o şi pe ea să facă la fel. Vezi cum se îmbină scândurile? Oamenii ăştia aveau în mod sigur mai mulţi bani decât vecinii lor.

Lindsey zâmbi. Aşa cum pe Hal nu-l interesa altceva decât măruntaiele unei motociclete, Samuel era obsedat de

tâmplărie.

Îşi plimbă degetele pe lemnul podelei şi o îndemnă şi pe Lindsey să facă la fel.

— O şandrama nemaipomenită, zise el.

— Victoriană? întrebă Lindsey, făcând eforturi să ghicească.

— Nu-mi vine să cred că spun asta, zise Samuel, dar s-ar putea să fie Renaşterea gotică. Am observat o scoabă transversală pe căptuşeala frontonului, ceea ce-nseamnă că-i construită după 1860.

— Priveşte, zise Lindsey.

În mijlocul încăperii, pe podea, demult, cineva făcuse focul.

— O adevărată tragedie, zise Samuel.

— De ce n-au folosit şemineul? Trebuie să fie câte unul în fiecare încăpere.

Dar Samuel era ocupat să cerceteze gaura lăsată de foc în tavan, încercând să desluşească modelul lemnăriei de la cercevele.

— Hai să mergem sus, zise el.

— Parc-aş fi într-o peşteră, spuse Lindsey în timp ce urcau scările. E o linişte ca de mormânt, aproape că nici nu se aude ploaia.

În timp ce urcau, Samuel lovi uşor cu pumnul în tencuială.

— L-ai putea zidi pe careva în locul ăsta.

Şi astfel apăru una dintre clipele neplăcute pe care învăţaseră să le treacă cu vederea, dar pe care eu le trăiam plină de speranţă. Întrebarea esenţială. Eu unde eram? Aveam să fiu pomenită? Să fiu adusă pe tapet, discutată? De-acum răspunsul era îndeobşte un dezamăgitor „nu a. Pe Pământ, oamenii nu mă mai comemorau.

Dar ceva din atmosfera casei şi a nopţii – ocaziile importante cum ar fi zilele de absolvire şi de naştere mă făceau întotdeauna mai vie, mai prezentă în gândurile lor – o făcu pe Lindsey să zăbovească mai mult ca de obicei asupra imaginii mele. Totuşi, nu zise nimic. Îşi aminti de

fiorul năvalnic care o năpădise în locuinţa domnului Harvey şi care o însoţise deseori de atunci – senzaţia că, într-un fel, eram împreună cu ea în gândurile şi în corpul ei – că ne mişcăm amândouă ca nişte siameze.

La capătul scărilor găsiră intrarea în încăperea la care priviseră de jos.

— Vreau casa asta, zise Samuel.

— Ce?

— Casa asta are nevoie de mine, simt asta.

— Poate c-ar trebui să aştepţi până iese soarele ca să iei o hotărâre, zise ea.

— E cel mai frumos lucru pe care l-am văzut vreodată.

— Samuel Heckler, zise sora mea, doctorul obiectelor stricate!

— Cine vorbeşte!

Rămaseră o clipă tăcuţi, mirosind aerul umed ce venea prin horn şi inunda încăperea. Chiar şi în răpăitul ploii, Lindsey se simţea în siguranţă, pitită undeva într-un ungher al universului alături de fiinţa pe care o iubea mai mult ca orice pe lume.

Îl luă de mână şi amândoi se îndreptară spre o cămăruţă aflată chiar în faţa lor, de formă octogonală, care ieşea în afară, deasupra holului de la parter.

— Loggia, zise Samuel. Ferestrele – se întoarse spre Lindsey – când sunt dispuse în felul ăsta, ca o încăpere mai mică, alcătuiesc o loggia.

— Te excită? îl întrebă Lindsey zâmbind.

I-am lăsat în ploaie şi în întuneric. Mă întrebam dacă Lindsey observase că atunci când ea şi Samuel au început să-şi descheie hainele de piele, fulgerele au încetat, iar răcnetul din gâtlejul Domnului – acel tunet înfiorător – s-a stins.

În „bârlog”, tatăl meu îşi întinse mâna după globul cu zăpadă. Se simţea bine când atingea cu degetele sticla rece şi scutura globul ca să-l vadă pe pinguin dispărând şi reapărând apoi încet de sub neaua ce cădea molcom.

Hal se întorsese cu motocicleta de la festivitate, dar

asta nu îl liniştise pe tatăl meu – demonstrându-i că, dacă o motocicletă reuşise să manevreze pe furtună şi să-şi depună proprietarul în siguranţă la destinaţie, oricare alta putea face la fel –, ba chiar părea să îl facă să se gândească la probabilităţile contrare.

Urmărise cu ceea ce s-ar putea numi „sfâşietoare bucurie” festivitatea de absolvire a lui Lindsey. Buckley şezuse lângă el, anunţându-l îndatoritor când să zâmbească şi când să bată din palme. De cele mai multe ori *ştia* când, dar sinapsele lui nu erau niciodată la fel de iuţi ca acelea ale oamenilor obişnuiţi – sau cel puţin aşa-şi explica el situaţia. Exact ca în cazul timpului de reacţie pomenit în cererile de asigurare pe care le verifica. La majoritatea oamenilor exista o medie de secunde între momentul în care vedeau ceva venind spre ei – o altă maşină, o piatră căzută de pe terasament – şi cel în care reacţionau. Timpul de reacţie al tatălui meu era mai lung decât al majorităţii oamenilor, ca şi când tata s-ar fi mişcat într-o lume în care o cumplită predestinare l-ar fi privat de şansa unei percepţii corecte.

Buckley bătu la uşa întredeschisă a „bârlogului”.

— Intră, zise tatăl meu.

— N-o să păţească nimic, tati.

La doisprezece ani, fratele meu era un băiat serios şi plin de tact. Chiar dacă nu el era cel care punea mâncarea pe masă, Buckley conducea casa.

— Băiete, arăţi bine în costum, îi zise tatăl meu.

— Mulţumesc.

Asta cântărea enorm în ochii fratelui meu. Dorise ca tata să fie mândru de el şi petrecuse mult timp în faţa oglinzii, ba chiar o rugase în acea dimineaţă pe bunica Lynn să-l ajute să-şi aranjeze bretonul ca să nu-i cadă în ochi. Fratele meu. era în perioada cea mai dificilă a adolescenţei – nici copil, nici bărbat. În majoritatea zilelor îşi ascundea corpul în tricouri mari şi jeanşi largi, dar îi făcuse plăcere să poarte costumul în ziua aceea.

— Hal şi bunica ne aşteaptă jos, zise el.

— Vin într-un minut.

De data asta Buckley închise de tot uşa, pe clanţă.

În toamna aceea tatăl meu developase ultimul film pe care îl ţineam în sertar în cutia cu „Rolele de păstrat”, iar acum, aşa cum făcea adesea când mai cerea câte un minut înainte de masă sau când vedea ceva la televizor sau când citea în ziar vreun articol care-i dădea palpitaţii, deschise sertarul şi luă gingaş în mână fotografiile.

Nu o dată îmi reproşase că pozele care mie mi se păreau „artistice” erau de fapt nişte „prostioare”, dar cel mai bun portret al său era unul făcut de mine, dintr-un unghi calculat astfel încât faţa lui umplea complet pătratul imaginii, pe diagonală.

Probabil ascultasem sfaturile lui privind reglarea timpului de expunere şi a diafragmei când am făcut pozele pe care le ţinea acum în mână. Habar n-avea în ce ordine erau păstrate rolele sau ce anume conţineau când le ducea la developat. Erau o sumedenie de poze cu Holiday şi multe numai cu picioarele mele şi cu gazonul din curte. Nişte pete cenuşii pe cer care numai păsări nu erau şi imaginea granulată a unui apus de soare în spatele unei sălcii. Dar la un moment dat mă hotărâsem să-i fac poze mamei mele. După ce ieşise din magazinul foto, tatăl meu se aşezase în maşină şi începuse să privească pozele unei femei pe care avea impresia că n-o mai cunoaşte.

De atunci scosese de nenumărate ori din sertar aceste poze, şi de fiecare dată când se uita la chipul acestei femei, simţea cum creşte ceva în el. I-a trebuit mult timp să-şi dea seama ce anume. Abia de curând sinapsele lui bolnave îi îngăduiseră să definească această senzaţie. Se îndrăgostea din nou.

Nu înţelegea cum doi oameni care erau căsătoriţi şi care se vedeau în fiecare zi puteau să uite cum arată celălalt, căci, la drept vorbind, asta se întâmplase. Iar ultimele două poze din rolă îi ofereau cheia. Tatăl meu sosise de la serviciu – îmi amintesc că încercam să-i reţin atenţia mamei când Holiday, auzind maşina, începuse să latre.

„Se descurcă el, i-am zis. Stai liniştită”. Iar ea mă

ascultase. Îmi plăcea fotografiatul şi datorită puterii pe care mi-o dădea asupra oamenilor aflaţi de partea cealaltă a aparatului, chiar şi asupra părinţilor mei.

Cu coada ochiului l-am văzut pe tatăl meu intrând în curte prin uşa din spate. Îşi ducea servieta uşoară în care cu ani în urmă Lindsey şi cu mine scotoceam cu febrilitate fără să găsim nimic interesant. Chiar în clipa în care îşi punea jos servieta, i-am făcut mamei ultima ei poză solitară. Deja ochii ei păreau distraţi, neliniştiţi, plonjând parcă sub o mască, apoi privind prin ea. În următoarea poză masca era aproape la locul ei, dar nu complet, iar în poza finală în care tatăl meu se aplecase să o sărute pe obraz masca era pusă de tot.

— Ţi-am făcut eu asta? întrebă el chipul din poză în timp ce privea fotografiile mamei aşezate într-un şir. Cum de s-a întâmplat?

— Nu mai fulgeră, zise sora mea. Pielea îi era acum umedă nu de la ploaie, ci de la transpiraţie.

— Te iubesc, îi zise Samuel.

— Ştiu.

— Nu, vreau să spun că te iubesc şi vreau să mă căsătoresc cu tine şi vreau să locuim în casa asta!

— Ce?

— Gata cu facultatea aia hidoasă şi de căcat! începu să strige vesel Samuel. Încăperea mică îi absorbea glasul, pereţii groşi abia reuşind să întoarcă un ecou plăpând.

— Pentru mine nu s-a sfârşit, îi zise sora mea.

Samuel se ridică de pe podeaua unde stătuse întins lângă sora mea şi se puse în genunchi în faţa ei.

— Mărită-te cu mine.

— Samuel!

— M-am săturat să fac tot ce aşteaptă ceilalţi de la mine. Mărită-te cu mine şi-am să scot o splendoare din casa asta.

— Şi din ce-o să trăim?

— Ne descurcăm noi cumva, zise Samuel.

Ridicându-se, îngenunche şi ea lângă el. Amândoi erau pe jumătate dezbrăcaţi şi le era frig după ce căldura

trupurilor lor începuse să se disipeze.

— De acord.

— De acord?

— Cred că da, zise sora mea. Adică, da!

Am înţeles unele clişee doar după ce s-au năpustit peste mine în raiul meu. N-am văzut niciodată un pui de găină cu capul retezat. Expresia nu-mi spunea mare lucru, dacă nu ţineam cont de faptul că şi eu păţisem aproape aceeaşi chestie. Dar în acel moment am început să alerg prin raiul meu ca un… ca un pui de găină cu capul retezat! Eram nespus de fericită, ţipam şi urlam ca o apucată. Sora mea! Samuel al meu! Visul meu!

Ea plângea, iar el o ţinea în braţe, legănând-o uşor.

— Eşti fericită, scumpo? o întrebă el.

Ea dădea din cap, lipită de pieptul lui gol.

— Da, zise ea, apoi încremeni.

— Tata! şi-şi ridică ochii spre Samuel. Trebuia să fie tare îngrijorat.

— Da, zise el, încercând să schimbe subiectul

— Câţi kilometri sunt de-aici până acasă?

— Vreo cincisprezece. Poate doisprezece.

— N-ar fi mare lucru, zise ea.

— Eşti nebună.

— Bascheţii sunt tot sub şaua motocicletei.

Nu puteau alerga în hainele de piele, aşa că rămaseră în chiloţi şi tricouri – doza maximă de exhibiţionism pe care şi-ar fi permis-o un membru al familiei mele. Samuel, aşa cum făcea de ani de zile, fixă ritmul de alergare, doar cu un pas înaintea surorii mele. Nu se vedea nicio maşină pe şosea, dar când una trecu pe lângă ei, din balta de pe marginea drumului se înălţă un perete de apă care-i făcu pe amândoi să deschidă gura după aer. Nu era prima oară când alergau pe ploaie, dar niciodată nu avuseseră parte de o ploaie atât de deasă. Începură să se ia la întrecere, câştigătorul fiind cel care reuşea să se ferească de şuvoaie mai bine, valsând dintr-o parte în cealaltă ca să-şi găsească adăpost sub ramurile copacilor, deşi amândoi aveau picioarele murdare de la

mocirla de pe drum. După vreo cinci kilometri deveniră tăcuţi amândoi, zvârlindu-şi înainte picioarele în ritmul firesc pe care-l ştiau de ani de zile, concentrându-se asupra sunetelor produse de proprip lor respiraţie şi de bascheţii uzi pe caldarâm.

Împroşcând apa dintr-o băltoacă mai mare fără să mai fi încercat să o evite, Lindsey începu să se gândească la ştrandul din cartier pe care-l frecventaserăm până când moartea mea puse capăt tihnitelor îndeletniciri publice ale familiei mele. Era undeva aproape de această şosea, dar ea nu-şi ridică privirea ca să descopere vechiul gard din lanţuri de fier. În schimb, îşi aminti de altceva.

Amândouă ne băgaserăm sub apă în costumele noastre de baie care aveau nişte fustiţe scurte şi creţe. Amândouă aveam ochii deschişi sub apă, un obicei nou – mai nou pentru ea – şi ne priveam una pe cealaltă –, două trupuri separate, suspendate sub apă. Părul plutind, fustiţele plutind, obrajii noştri umflaţi cu aerul inspirat. Apoi ne prindeam de mâini şi ţâşneam afară spărgând luciul apei. Inhalam aerul în plămâni – urechile erau gata să ne plesnească – şi râdeam amândouă cu poftă.

O priveam pe sora mea cea frumoasă alergând, plămânii şi picioarele ei pompând, obiceiul deprins în bazin funcţionând fără greş – se străduia din greu să vadă ceva prin negura stropilor de ploaie, se lupta să-şi ridice mereu picioarele în ritmul stabilit de Samuel, şi ştiam că nu fugea de mine sau spre mine. Ca unei persoane care supravieţuire unui glonţ în piept, rana i se închisese încetul cu încetul, împletind vreme de opt ani îndelungaţi o cicatrice.

Când au ajuns la un kilometru de casă, ploaia îşi pierduse din intensitate, iar oamenii deja priveau şoseaua pe fereastră.

Samuel îşi încetini ritmul, iar ea se apropie de el. Tricourile li se lipiseră de trupuri ca o pastă.

Lindsey se luptase cu un cârcel într-unul din şolduri, dar când acesta dispăruse îşi reluase ritmul impus de Samuel. Deodată pielea i se făcu de găină, iar gura i se lăţi

într-un zâmbet.

— Ne vom căsători! strigă ea, iar el se opri, o luă în braţe şi nu-şi întrerupseră sărutul nici când o maşină trecu pe lângă ei claxonând întruna.

Era deja ora patru când a sunat clopoţelul de la uşa casei noastre. Hal trebăluia prin bucătărie îmbrăcat într-unul din şorţurile albe ale mamei.

Tăia prăjitura de ciocolată pentru bunica Lynn. Îi plăcea să fie pus la muncă, să se simtă util, iar bunica nu se dădea în lături să se folosească de el. Făceau o echipă simpatică. Buckley, care îi veghea, se dădea în vânt după mâncare.

— Mă duc eu, zise tatăl meu. Pe timpul furtunii încercase să se consoleze cu whisky şi sifon – porţii amestecate, nu şi măsurate de bunica Lynn.

Era mai sprinten acum – un soi de vioiciune plină de graţie ca un balerin pensionat care, după ani şi ani de salturi într-un singur picior, are în mod vădit o preferinţă pentru celălalt.

— Am fost îngrijorat, zise el după ce deschise uşa.

Lindsey îşi acoperea pieptul cu braţele şi tatălui meu îi veni să râdă când îşi întoarse privirea şi scoase degrabă nişte pături din dulap. Samuel o înveli cu una pe Lindsey mai întâi, iar tatăl meu acoperi umerii lui Samuel cât putu de bine, în timp ce pe pardoseala de gresie se adunau mici băltoace de apă. Nici nu apucă bine Lindsey să se acopere că Buckley, Hal şi bunica Lynn îşi făcură apariţia în hol.

— Buckley, du-te după nişte prosoape, îi zise bunica Lynn.

— Aţi venit cu motocicleta pe vremea asta? întrebă Hal neîncrezător.

— Nu, am alergat, răspunse Samuel.

— Ce-aţi făcut?

— Haideţi în camera de zi, propuse tatăl meu. Vom face focul.

* * *

În timp ce Lindsey şi Samuel stăteau cu spatele la focul din şemineu, la început tremurând şi trăgând câte o

duşcă din coniacul pe care, somat de bunica Lynn, Buckley îl adusese pe o tavă de argint, auziră cu toţii povestea cu motocicleta, casa şi loggia octogonală care-i dăduse lui Samuel starea de euforie.

— Motocicleta-i în regulă? întrebă Hal.

— Am făcut tot ce-am putut, zise Samuel, dar va trebui s-o remorcăm.

— Sunt fericit că aţi ajuns amândoi cu bine acasă, zise tatăl meu.

— Am alergat tot drumul pentru dumneavoastră, domnule Salmon.

Bunica şi fratele meu se aşezaseră în colţul camerei, departe de foc.

— N-am vrut să vă faceţi griji, zise Lindsey.

— Lindsey nu voia mai ales ca dumneavoastră să vă faceţi griji.

Pentru o clipă, în încăpere se aşternu tăcerea. Ce spunea Samuel era, firește, adevărat, dar din vorbele lui reieşea că Lindsey şi Buckley ajunseseră să-şi trăiască viaţa în funcţie de efectul pe care faptele lor l-ar fi putut avea asupra unui tată labil.

Bunica Lynn prinse privirea surorii mele şi-i făcu cu ochiul.

— Hal, Buckley şi cu mine am făcut prăjitură cu ciocolată, zise ea, şi în congelator avem nişte lasagna pe care aş putea-o pune să se dezgheţe dacă vreţi.

Se sculă în picioare şi la fel făcu şi fratele meu, gata s-o ajute.

— Lynn, aş dori nişte prăjitură, spuse Samuel.

— Lynn? îmi place, zise ea. Începi să spui lucrurilor pe nume, nu-i aşa?

— Poate.

După ce Buckley şi bunica Lynn ieşiră din cameră, Hal simţi o nouă stare de nervozitate plutind în aer.

— Mă duc să-i ajut, zise el.

Lindsey, Samuel şi tatăl meu ascultau zgomotele din bucătărie. Auzeau cu toţii ticăitul ceasului din colţul încăperii, cel pe care mama îl botezase „orologiul rustic şi

colonial”.

— Ştiu că-mi fac inutiţ probleme, spuse tatăl meu.

— Samuel n-a vrut să zică asta, interveni Lindsey.

Samuel era tăcut, iar eu îl urmăream atentă.

— Doninule Salmon, spuse el în cele din urmă, nefiiixd încă pregătit să-i spună Jack. Am rugat-o pe Lindsey să se mărite cu mine.

Lindsey îşi simţea inima în gât, dar nu-l privea pe Samuel. Îl privea pe tatăl meu.

Buckley sosi cu un platou cu prăjituri, iar Hal în urma lui, cu paharele de şampanie în mână şi cu o sticlă de Dom Perignon din 1978.

— De la bunica ta, cu ocazia absolvirii, zise Hal.

Bunica Lynn sosi şi ea, cu mâinile goale, dacă facem abstracţie de paharul ei de whisky cu sifon. Paharul captă lumina şi câteva clipe străluci ca un vas cu diamante de gheaţă.

Lindsey se simţea ca şi cum în încăpere nu s-ar fi aflat decât ea şi tatăl meu.

— Ce spui, tati? îl întrebă ea.

— Ce să spun, izbuti el, ridicându-se să-i strângă mâna lui Samuel, decât că nu mi-aş fi putut dori un alt ginere?

Bunica Lynn explodă la ultimul cuvânt.

— Dumnezeule, ah, scumpo! Felicitări!

Chiar şi Buckley îşi dădu drumul, eliberându-se din nodul ce-l ţinea legat de obicei, permiţându-şi o clipă rară de bucurie. Dar am observat firul subţire, delicat ce o mai ţinea legată pe sora mea de tata. Coarda invizibilă care poate ucide.

Dopul de la şampanie ţâşni.

— Ca un maestru! zise bunica către Hal, care turna.

Buckley a fost cel care m-a văzut, după ce tata şi Lindsey se alăturaseră grupului şi ascultau nenumăratele toasturi ale bunicii Lynn. M-a văzut stând sub orologiul rustic şi colonial. S-a uitat lung la mine. Bea şampanie. Din mine ieşeau tot felul de fire ce fluturau în aer. Cineva i-a dat o prăjitură. O ţinea în mâini, dar nu mânca. Mi-a zărit

chipul şi silueta, care nu se schimbaseră – părul tot cu cărare pe mijloc, pieptul tot plat, coapsele nedezvoltate – şi a vrut să mă strige pe nume. N-a durat decât o clipă, după care am dispărut.

* * *

De-a lungul anilor, când mă plictiseam să tot privesc, mă aşezam adesea în spatele trenurilor care intrau şi ieşeau din Suburban Station din Philadelphia. Pasagerii coborau şi urcau, iar eu ascultam conversaţiile lor amestecate cu zgomotul uşilor deschise şi închise, strigătele conductorilor anunţând opririle, târşâitul pantofilor, staccato-ul tocurilor înalte de pe cimentul peronului pe scara de metal, apoi foşnetul mătăsos pe coridoarele mochetate. Pentru mine asta era „odihna activă" despre care vorbea Lindsey la antrenamente. Muşchii mei mai lucrau încă, dar atenţia era relaxată. Ascultam toate aceste sunete şi simţeam viteza trenului, iar uneori auzeam glasurile celor care nu mai locuiau pe Pământ. Glasurile celor ca mine, privitorii.

Aproape toţi cei din rai au pe cineva pe Pământ pe care-l privesc adesea, un iubit, un prieten, sau chiar un necunoscut care a fost amabil cândva, când unul dintre noi avea nevoie de o mâncare caldă, de un zâmbet luminos. Când nu priveam, îi auzeam pe ceilalţi cum vorbesc cu cei pe care-i iubeau pe Pământ: din păcate, se străduiau în zadar, la fel ca mine. Un sfat, un reproş nereceptat adresat unui copil, o dorinţă, o dragoste neîmpărtăşită pentru un iubit, o carte poştală cu o singură faţă, niciodată semnată.

Trenul era oprit sau în mişcare, venind dinspre 30th Street către Overbrook, iar eu îi auzeam rostind nume şi propoziţii: „Te rog, fii atent cu paharul". „Ai grijă de tata". „Uite ce grasă arată în rochia aia". „Sunt aici, mamă" „... Esmeralda, Sally, Lupe, Keesha, Frank..." O mulţime de nume. Apoi trenul prindea viteză şi atunci zgomotul produs de toate aceste cuvinte neauzite venind din cer devenea tot mai asurzitor; între gări, când atingea punctul culminant, vacarmul dorinţelor noastre era insuportabil, şi trebuia să-mi deschid ochii.

Vedeam femei agăţând rufele spălate pe frânghii sau adunându-le, în timp ce eu priveam pe ferestrele trenurilor care dintr-odată deveneau tăcute. Femei stând aplecate peste coşurile împletite, apoi întinzând cearşafurile albe, galbene, trandafirii. Număram chiloţii bărbaţilor, ai băieţilor şi cei atât de familiari ai fetelor, chiloţi de bumbac în culori vii. Şi larma care mă înnebunea şi care-mi lipsea – larma vieţii – înlocuia nesfârşita strigare de nume.

Rufele ude: pocnetul, fâşâitul, greutatea umedă a cearşafurilor simple şi duble. Sunete adevărate care-mi aduceau aminte de cele din trecut, când stăteam întinsă pe jos sub rufe şi aşteptam să-mi picure pe limbă câţiva stropi de apă, sau când alergam printre ele ca printre nişte jaloane de circulaţie, fugărind-o pe Lindsey sau fiind fugărită de ea încoace şi-ncolo. Iar după asta îmi aminteam de mama care ne atrăgea atenţia să nu-i mânjim cearşafurile curate cu untul de arahide de pe mâinile noastre sau cu bomboanele cu lămâie ale căror urme lipicioase le descoperea pe cămăşile lui tata. Priveliştea şi mirosul realului, ale închipuirii şi ale amintirii ajungeau la mine toate odată.

După ce mi-am ridicat privirea de pe Pământ în ziua aceea, am călătorit cu trenul până când am ajuns să mă gândesc la un singur lucru:

„Ţine-o nemişcată”, îmi zicea tata în timp ce-mi încleştam degetele pe corabia din interiorul sticlei, iar el prindea capetele sforilor cu care înălţase catargul şi dădea drumul corabiei pe marea ei albastră de mastic. Iar eu îl aşteptam pe tata, dându-mi seama de tensiunea acelei clipe, o clipă în care lumea din interiorul sticlei depindea numai de mine.

Optsprezece

Când tatăl ei i-a pomenit la telefon de puţul de gunoi, Ruth era acasă în debaraua închiriată pe First Avenue. Înfăşură firul lung şi negru al telefonului în jurul braţului, încuviinţând scurt şi rapid. Bătrânei care o primise în gazdă îi plăcea să tragă cu urechea, drept care Ruth încerca să nu vorbească mult. Sună mai târziu de pe stradă

cu taxă inversă şi-şi anunţă venirea.

Ştiuse că se va duce să-l vadă înainte să fie astupat de cei de la sistematizare. Fascinaţia exercitată asupra ei de locurile de acest gen era un secret pe care-l păstra doar pentru sine, la fel ca moartea mea sau întâlnirea noastră din parcarea cadrelor didactice. Toate astea erau lucruri pe care nu avea să le divulge nimănui în New York, unde avea prilejul să-i audă pe mulţi alţii povestindu-şi viaţa prin baruri, la beţie, prostituându-şi traumele de dragul popularităţii sau al unui pahar în plus. După părerea ei, nu era corect să exploatezi asemenea lucruri în schimbul unor favoruri meschine. În poeziile şi jurnalele ei respecta un cod al onoarei. „În gând, în gând”, îşi şoptea ea când simţea nevoia să se spovedească, sfârşind prin a face plimbări lungi prin oraş, preferând să vadă porumbul lui Stolfuz sau chipul tatăl ei aplecat asupra resturilor recuperate ale vreunui lambriu de odinioară. New York îi oferea un mediu perfect de meditaţie. Bătea hotărâtă străzile şi cerceta cu îndrăzneală cele mai ferite unghere, oraşul în sine având prea puţin de-a face cu viaţa ei lăuntrică.

Nu mai părea fiinţa bântuită din liceu, dar, dacă priveai cu luare-aminte în ochii ei, puteai recunoaşte energia sprinţară, zburdalnică a unui iepuraş, exact lucrul care-i descumpănea şi-i enerva pe oameni. Avea expresia celui care-i mereu în căutarea a ceva sau a cuiva care n-a sosit încă. Stătea aplecată din tot corpul, parcă în aşteptare şi, deşi la barul unde lucra i se spusese că avea păr frumos sau mâini frumoase, sau, în rarele ocazii când vreunul dintre patroni o vedea ieşind de după tejghea, picioare frumoase, oamenii nu spuneau niciodată nimic despre ochii ei.

Se îmbrăcă iute în colanţi, fustă scurtă şi neagră, bocanci negri şi tricou negru, toate pătate, căci îi serveau deopotrivă ca haine de lucru şi haine obişnuite. Petele nu se vedeau decât la lumină, aşa că, de fapt, Ruth nu ştia niciodată de ele până ce nu se oprea la vreo terasă ca să bea o cafea, şi atunci îşi privea fusta şi observa urmele

cenuşii de votcă sau de whisky. Alcoolul avea darul de a face stofa neagră şi mai neagră, fapt care o amuza; în jurnal îşi notase: „băutura afectează stofa exact cum îi afectează pe oameni”.

O dată ieşită din casă, în drum spre o cafea pe First Avenue, inventa conversaţii secrete cu câinii pitici şi dolofani – chihuahua şi pomeranieni – pe care ucrainencele îi ţineau în poală când şedeau pe verandă. Lui Ruth îi plăceau câinii mici şi nervoşi care lătrau cu disperare când trecea pe lângă ei.

Apoi îşi continua drumul călcând hotărâtă, deşi cu greutate, covârşită parcă de o durere ce venea de undeva din pământ şi i se aciuia în călcâie. În afară de cerşetorii jegoşi, nu o saluta nimeni. Se distra numărând câte străzi putea parcurge fără să trebuiască să se oprească la semafoare. Nu încetinea niciodată ca să-i facă loc altui pieton, ci vivisecţiona cârdurile de studenţi de la NYU[33] sau bătrânelele cu cărucioare cu rufe, stârnind adieri pe lângă ea. Îi plăcea să-şi închipuie că lumea de pe stradă se uita după ea, însă ştia că, de fapt, era o anonimă. Exceptând perioada când era la lucru, nimeni nu ştia pe unde umbla, indiferent la ce oră din zi, şi nici nu o aştepta cineva. O anonimitate imaculată.

Nu avea cum să ştie că Samuel o ceruse pe sora mea în căsătorie şi poate că n-ar fi aflat niciodată dacă nu i-ar fi spus Ray, singurul coleg de şcoală cu care mai păstra legătura. Când mai locuia încă în Fairfax aflase de plecarea mamei mele. Un nou val de zvonuri circulase prin liceu şi Ruth constatase că sora mea se descurca binişor. Se întâlneau uneori pe coridor. Ruth îi spunea câteva cuvinte de încurajare când simţea că discuţia n-o deranjează pe Lindsey. Ruth era perfect conştientă de faptul că la şcoală fusese privită ca o ciudăţenie şi mai ştia că singura lor noapte împreună în tabăra supradotaţilor fusese exact ceea ce şi păruse: un vis în care nişte copii lăsaţi de capul lor se adunaseră eliberaţi în afara restricţiilor nesuferite ale şcolii.

33 New York University.

Dar Ray era diferit. Săruturile, atingerile, mângâierile lor erau lucruri pe care le ţinea încă sub lupă – amintiri pe care le păstra cu sfinţenie, îl vizita ori de câte ori mergea să-şi vadă părinţii şi ştiuse din capul locului că Ray era cel cu care avea să se ducă să vadă puţul. Va fi şi el fericit să-şi întrerupă veşnica toceală şi, dacă era norocoasă, va afla de la el, aşa cum se întâmpla destul de des, despre vreo tehnică medicală pe care şi-o însuşise de curând. Felul lui Ray de a vorbi despre aceste lucruri parcă o făcea să le simtă pe pielea ei, nu doar să şi le imagineze. Băiatul ştia cum să evoce fiecare amănunt, cu mici ticuri verbale de care nu-şi dădea seama.

Luând-o pe First Avenue spre nord, putea bifa toate locurile unde se oprise înainte şi aşteptase, convinsă că acolo fusese ucisă o fată sau o femeie. La sfârşitul fiecărei zile făcea o listă în jurnal, dar adesea se consuma atât de mult cu ceea ce-şi închipuia că se întâmplase în cutare boschet întunecos sau cutare alee îngustă încât scăpa din vedere cazurile clare, evidente, despre care afla din ziare, vizitând apoi mormântul acelei femei.

Nu ştia că sus, în rai, devenise un fel de celebritate. Le povestisem tuturor despre ea, despre ce făcea, despre clipele ei de reculegere ici şi colo prin oraş, rugăciunile scurte din jurnalul ei, şi povestea circulase atât de iute încât femeile stăteau la rând să afle dacă n-a găsit locul unde fuseseră ucise. Avea fani în rai, deşi ar fi fost poate dezamăgită să afle că aceşti fani, uneori când se adunau, păreau mai degrabă o gaşcă de adolescenţi răsfoind vreun exemplar al revistei *Teenbeat* decât imaginea pe care şi-o făcuse Ruth – un cor de şoapte grave, tânguitoare, pe ritmul timpanilor celeşti.

Eu eram cea care trebuia să mă ţin după ea şi să o privesc şi, spre deosebire de tot corul ăsta ameţit, descopeream adesea că aceste clipe erau pe cât de dureroase, pe atât de surprinzătoare. Ruth îşi forma o imagine ce-şi croia apoi drum, precum focul, în memoria ei. Uneori nu erau decât nişte sclipiri de moment – o cădere pe scări, un ţipăt, o îmbrâncitură, strânsoarea

mâinilor în jurul unui gât –, alteori, din capul ei ieşea parcă un întreg scenariu, exact în timpul cât i-ar fi trebuit fetei sau femeii să-şi dea duhul.

Nimeni de pe stradă nu-şi închipuia nimic în legătură cu fata din centru, îmbrăcată în negru, care se oprea uneori chiar în miezul traficului pietonal. Străbătea Manhattan-ul în lung şi-n lat în camuflajul ei de studentă la arte şi, deşi se deosebea de ceilalţi, sfârşea prin a fi clasificată şi, ca atare, ignorată. Pentru noi, însă, în tot acest timp ea făcea o treabă importantă, treabă la care majoritatea oamenilor de pe Pământ nici măcar nu îndrăzneau să mediteze.

A doua zi după absolvirea lui Lindsey şi Samuel am însoţit-o în plimbarea ei obişnuită. Până să ajungă în Central Park trecuse binişor de prânz, dar parcul încă fremăta de lume. Pe iarba tunsă din Sheep Meadow şedeau mai multe perechi. Ruth îi urmărea cu atenţie. Insistenţa ei era vădit deranjantă într-o zi însorită ca aceasta şi, când o observau, bărbaţii tineri îşi plecau ochii sau îşi mutau privirile în altă parte.

Parcurse în zigzag parcul. Existau, fireşte, locuri unde putea să meargă, precum Rambles, ca să se documenteze asupra istoriei violenţei fără să fie nevoie să se despartă de arbori, dar prefera locurile pe care lumea le considera sigure. Iazul cu apă rece, cristalină şi cu răţuşte, înghesuit în colţul aglomerat din partea de sud-est a parcului, sau placidul lac artificial unde bărbaţi în vârstă se plimbau cu bărci minunate, construite manual.

Se aşeză pe o bancă pe una din aleile ce duceau la Central Park Zoo şi începu să privească dincolo de stratul de pietriş la copiii plimbaţi de bone, la oamenii care şedeau ici şi colo, singuri, citind pe sub umbrare sau la soare. Se simţea obosită după plimbarea prin oraş, dar îşi scoase totuşi jurnalul din geantă. îl deschise în poală, ţinându-şi stiloul ca pe un fel de adjuvant al gândirii. Ruth învăţase că-i mai bine să pari ocupată atunci când vrei să scrutezi orizontul. Altminteri, era posibil să se apropie vreun străin care să încerce să-rţi vorbească. Jurnalul era

relaţia ei cea mai intimă şi mai importantă. El conţinea totul.

În faţa ei o fetiţă se îndepărtase de pătura pe care bona aţipise şi se îndrepta spre tufişurile ce mărgineau movila dincolo de care era gardul dintre parc şi Fifth Avenue. Chiar în clipa când Ruth voia să o atenţioneze pe bonă, pătrunzând astfel în lumea fiinţelor umane ale căror vieţi se intersectau una cu cealaltă, o coardă subţire pe care Ruth nu o zărise o avertiză pe bonă să se trezească. Aceasta se ridică iute în capul oaselor şi lătră un ordin spre fetiţă să se întoarcă pe pătură.

În asemenea momente vedea în fetiţele care apucau să se maturizeze şi să îmbătrânească un soi de alfabet cifrat pentru cele care nu reuşiseră acest lucru. Într-un fel, vieţile lor aveau să fie legate inextricabil de fetele care fuseseră ucise. Şi atunci, în timp ce bona îşi strângea lucrurile, pregătindu-se de plecare, Ruth o zări pe fetiţa care într-o zi o luase spre tufişuri, dispărând pentru totdeauna.

Putea spune după haine că se întâmplase cu câtva timp în urmă, dar asta era tot. În rest, nu mai era nimic – nici bonă, nici mamă, nici zi, nici noapte, ci pur şi simplu o fetiţă dispărută.

Am rămas cu Ruth, care îşi notă în jurnalul deschis: „Ora? Fetiţă din C.P. se îndreaptă spre tufiş. Guler alb de dantelă, drăguţ”. Închise jurnalul şi-l vârî înapoi în geantă. În apropiere era un loc care îi aducea nespusă mângâiere: rezervaţia pinguinilor din grădina zoologică.

Am petrecut după-amiaza împreună, Ruth şezând pe bancheta montată pe toată lungimea încăperii. Din cauza hainelor negre i se vedeau doar faţa şi mâinile. Pinguinii se legănau, cloncăneau şi plonjau, alunecând de pe stânci ca nişte şunci simpatice, înotând pe sub apă ca nişte pachete de muşchi în frac. Copiii ţipau şi-şi lipeau obrajii de peretele de sticlă. Ruth îi număra pe cei vii la fel cum făcea cu cei morţi, iar în perimetrul restrâns al rezervaţiei ecourile acestor ţipete vesele reverberau în pereţi cu atâta forţă, încât pentru o vreme reuşi să uite de celelalte ţipete.

În acel weekend fratele meu se trezi devreme, ca de obicei. Era în clasa a şaptea, lua prânzul la şcoală, făcea parte din echipa de dezbateri şi, la fel ca Ruth, era mereu ultimul sau penultimul la educaţie fizică. Spre deosebire de Lindsey, lui Buckley nu-i plăcea atletismul. Îşi exersa în schimb, vorba bunicii Lynn, „aerele de demnitate”. Profesoara lui preferată nu era de fapt profesoară, ci bibliotecara şcolii, o femeie înaltă şi zveltă, cu păr sârmos, care bea întruna ceai din termos şi povestea despre Anglia, ţara unde îşi petrecuse tinereţea. După câteva luni vorbea şi el cu accent britanic şi părea interesat de *Capodopere ale teatrului*, emisiunea pe care o urmărea sora mea. Când în acel an l-a întrebat pe tata dacă putea folosi grădina de care se ocupase cândva mama tata i-a zis: „Sigur, Buck, eşti liber să-ţi faci de cap”.

Asta s-a şi întâmplat. Şi-a făcut de cap, straşnic. Când nu putea să doarmă noaptea, citea din vechile cataloage Burpee sau scana cele câteva cărţi despre grădinărit din biblioteca şcolii. Când bunica i-a sugerat discret nişte straturi de pătrunjel şi busuioc, iar Hal „câteva plante mai serioase” – vinete, pepeni galbeni, castraveţi, morcovi, fasole – fratele meu a socotit că amândoi aveau dreptate.

Nu-i plăcea ce citea în aceste cărţi. Nu vedea niciun motiv pentru care să ţină florile separat de pătlăgele, iar ierburile aromate, exilate undeva într-un colţ. Încet-încet săpase cu un hârleţ toată grădina şi zilnic îl bătea la cap pe tatăl meu să-i aducă seminţe. O însoţea pe bunica Lynn la prăvălie, unde preţul solicitudinii cu care se oferea să o ajute la căratul lucrurilor însemna o scurtă oprire pe la sere pentru câte o plantă mititică şi înflorită. Acum aştepta cu emoţie să se facă roşiile, margaretele, petuniile, panselele şi salviile de toate soiurile. Transformase fortul într-o anexă a grădinii, locul unde-şi ţinea uneltele şi seminţele.

Bunica mea era pregătită pentru momentul în care el avea să-şi dea seama că plantele nu pot creşte toate laolaltă, fiindcă unele seminţe nu încolţesc oricând, cârceii fini şi pufoşi ai castravetelui pot fi stingheriţi de gheburile

îngroşate ale morcovului sau cartofului, pătrunjelul poate fi sufocat de plantele mai recalcitrante, gândacii care mişună pretutindeni pot ucide florile mai sensibile. Dar ea aştepta cu răbdare. Nu mai credea în vorbe. Vorbele nu reuşiseră să salveze niciodată nimic. La şaptezeci de ani, ajunsese să aibă încredere doar în timp.

Buckley căra o cutie cu haine din subsol în bucătărie când tatăl meu cobora să-şi bea cafeaua.

— Ce-ai acolo, fermiere Buckley? îl întrebă tata. Era întotdeauna în toane bune dimineaţa.

— Pregătesc araci pentru roşii, îi răspunse fratele meu.

— S-au înălţat deja de la pământ?

Tatăl meu stătea în bucătărie în halatul său flauşat de culoare albastră. Îşi turnase o cană de cafea din aparatul pe care bunica Lynn îl programa în fiecare dimineaţă şi sorbea din ea în timp ce-l privea pe fiul său.

— Le-am văzut azi-dimineaţă, îi zise fratele meu cu faţa strălucind de bucurie. se-ncolăcesc ca nişte mânuţe.

Tatăl meu stătea la masă şi îi reproducea bunicii Lynn cuvintele lui Buckley când zări prin fereastra din spate ce anume scosese Buckley din cutie. Hainele mele. Hainele în care umblase Lindsey ca să vadă ce mai putea recupera. Hainele pe care, după ce se mutase în camera mea, bunica le pusese tăcută într-o cutie pe când tatăl meu era la serviciu. Bunica mea dusese în subsol cutia cu o etichetă pe care scria simplu: DE PĂSTRAT.

Tatăl meu puse jos ceaşca, ieşi în curte prin verandă şi-l strigă pe Buckley.

— Ce-i, tati? îl întrebă Buckley surprins de tonul glasului.

— Hainele astea sunt ale lui Susie, îi zise tatăl meu calm când ajunse lângă el.

Buckley privea rochia mea neagră pe care o ţinea în mână.

Tatăl meu se apropie şi mai mult, îi luă rochia din mână, după care, fără să scoată un cuvânt, adună restul hainelor pe care Buckley le făcuse morman pe iarbă. În

timp ce se întorcea spre casă respirând greu şi strângând la piept hainele mele, se aprinse scânteia.

Eram singura care vedeam culorile. În jurul urechilor, pe pomeţi şi pe bărbie Buckley era puţintel roşu, puţintel portocaliu.

— De ce nu le pot folosi? întrebă el.

Întrebarea izbi spatele tatălui meu ca un pumn.

— De ce nu pot folosi hainele ca să proptesc roşiile?

Tatăl meu se întoarse. îl văzu pe fiul său stând în faţa straturilor perfecte de pământ greblat şi presărat cu răsaduri.

— Cum poţi să-mi pui întrebarea asta?

— Nu-i corect. Trebuie să alegi, zise fratele meu.

v – Buck? Tatăl meu strângea hainele mele la piept.

L-am văzut pe Buckley luând foc. În spatele lui lucea gardul de măceş, de două ori mai înalt decât fusese la moartea mea.

— M-am săturat! urlă Buckley. Tatăl Keeshei a murit şi ea-i OK!

— Keesha e o colegă de şcoală?

— Da!

Tatăl meu încremeni. Simţea stropii de rouă care i se adunaseră pe gleznele şi tălpile goale, simţea pământul sub el, rece, jilav, mustind de posibilităţi.

— Regret. Când s-a întâmplat asta?

— N-are nicio importanţă, tati! Tu chiar nu-nţelegi. Buckley se întoarse pe călcâie şi începu să calce în picioare mlădiţele fragede.

— Buck, încetează! strigă tatăl meu.

Fratele meu se întoarse.

— Tati, tu nu-nţelegi, zise el.

— Regret, spuse tatăl meu. Astea sunt hainele lui Susie, iar eu… poate n-are sens, dar sunt ale ei, ceva ce a purtat ea.

— Tu ai luat pantoful, nu-i aşa? zise fratele meu. Nu mai plângea acum.

— Ce?

— Tu ai luat pantoful. L-ai luat din camera mea.

— Buckley, habar n-am despre ce vorbeşti.

— Am ascuns pantoful de la Monopoly, după care a dispărut. Tu l-ai luat! Te porţi ca şi când Susie ar fi numai a ta!

— Spune-mi tot ce ai pe inimă. Ce s-a-ntâmplat cu tatăl prietenei tale, Keesha?

— Pune jos hainele.

Tatăl meu le aşează cu grijă pe pământ.

— Nu-i vorba de tatăl Keeshei.

— Spune-mi despre ce-i vorba.

Tatăl meu era acum plin de solicitudine. Se întorsese în punctul unde se afla după operaţia la genunchi când, revenindu-şi din somnul drogat cu anestezice, îl zărise pe fiul său, pe atunci de cinci ani, şezând lângă el, aşteptând ca el să-şi deschidă ochii şi să-i poată spune: „Baba-mija, tati”.

— Susie e moartă.

Nu încetase să-l doară.

— Ştiu asta.

— Dar nu te porţi ca şi când ai şti. Tatăl Keeshei a murit când ea avea şase ani. Keesha spune că nici nu-şi mai aminteşte de el.

— Îşi va aminti, zise tatăl meu.

— Dar cu noi cum rămâne?

— Cu cine?

— Cu noi, tati. Eu şi Lindsey. Mami a plecat pentru că nu mai putea suporta.

— Linişteşte-te, Buck, spuse tatăl meu cu toată îngăduinţa de care era în stare, simţind că i se evaporă tot aerul din piept. Apoi, un glăscior de undeva din interior îi şopti: *Renunţă*, *renunţă*, *renunţă*.

— Ce? întrebă tatăl meu.

— N-am spus nimic.

Renunţă, renunţă, renunţă.

— Îmi pare rău, zise tatăl meu. Nu mă simt prea bine. În iarba udă picioarele îi deveniseră incredibil de reci. Simţea un gol în piept şi tot felul de gâze roiau în jurul cavităţii excavate. Auzea un ecou ce suia ca nişte bătăi de

tobă spre urechile sale. *Renunţă*.

Tatăl meu căzu în genunchi. Braţul începu să i se clatine în dreapta şi în stânga ca şi când ar fi fost amorţit. Mii de ace pretutindeni. Fratele meu se repezi spre el.

— Taţi?

— Fiule… Glasul îi deveni un tremolo, un apel către fratele meu.

— Mă duc după bunica, zise Buckley şi o luă la fugă.

Lăsându-se într-o rână, cu faţa întoarsă spre locul unde erau hainele mele, tatăl meu şopti slab:

— Nu poţi alege niciodată. Vă iubesc pe toţi trei.

În noaptea aceea tatăl meu zăcea într-un pat de spital, conectat la nişte monitoare care zumzăiau. Era timpul să-i învălui picioarele şi şira spinării. Era timpul să-l fac să tacă şi să-l iau cu mine. Dar încotro?

Deasupra patului ceasul ticăia, măsurând minutele care se scurgeau. M-am gândit la jocul pe care-l jucam cu Lindsey în curte: „Mă iubeşte, nu mă iubeşte”, în timp ce rupeam petalele unei margarete. Auzeam cum ceasul îmi zvârlea înapoi cele mai mari două dorinţe ale mele în acelaşi ritm: „Mori pentru mine, nu muri pentru mine, mori pentru mine, nu muri pentru mine”. Nu mă puteam abţine, pe când îi torturam inima slăbită. Dacă murea, era al meu pentru totdeauna. Era chiar atât de rău să-mi doresc asta?

Acasă, Buckley stătea în pat pe întuneric cu pătura trasă până pe bărbie. Nu-l lăsaseră să treacă dincolo de camera de gardă după ce Lindsey îi adusese cu maşina în urma ambulanţei în care se afla tatăl meu şi care gonea cu sirena pornită. Simţea uriaşa povară a vinovăţiei în tăcerile lui Lindsey, în cele două întrebări pe care le tot repeta: „Despre ce-aţi vorbit? De ce era atât de supărat?”

Teama cumplită a frăţiorului meu era că fiinţa care însemna totul pentru el avea să dispară. îi iubea pe toţi, pe Lindsey, pe bunica Lynn, pe

Samuel, pe Hal, dar tatăl meu era cel care-l făcea să umble pe vârful picioarelor şi care se lăsa monitorizat din zori şi până seara, de parcă fără această vigilenţă a fiului

tatăl ar fi fost pierdut.

Stăteam – copilul mort şi cei vii – la căpătâiul tatălui meu, de o parte şi de alta, amândouă taberele dorind acelaşi lucru: să-l avem pe tata cu noi pentru totdeauna. Era cu neputinţă să ni se dea satisfacţie amândurora.

Tatăl meu lipsise doar două nopţi din viaţa lui Buckley. O dată când se dusese în lanul de porumb noaptea ca să-l caute pe domnul Harvey şi acum, când zăcea pe patul de spital, ţinut sub observaţie, în eventualitatea unui nou atac de cord.

Buckley ştia că era deja destul de mare ca treaba asta să nu mai aibă importanţă, dar eu îl înţelegeam. Sărutul de noapte-bună era ceva la care tatăl meu se pricepea de minune. Când tata venea lângă pat după ce trăgea storurile şi-şi plimba degetele peste ele ca să se asigure că toate erau la locul lor – că nu se înţepenise vreo verigă rebelă care să lase să cadă lumina pe fiul său înainte să-l trezească el – fratelui meu adeseori i se făcea pielea de găină pe braţe şi pe picioare. Aşteptarea era nespus de dulce.

„Eşti gata, Buck?” obişnuia să-l întrebe tata, iar Buckley îi răspundea: „Recepţionat!” sau „Decolarea!”, dar când era speriat şi tulburat şi voia linişte spunea doar „Da!”. Tatăl meu apuca pătura subţire de bumbac şi o aduna cu mâinile, având grijă să ţină cele două colţuri între arătător şi degetul mare. Apoi smucea de ea şi pătura de culoare azurie (<jacă era a lui Buckley) sau de culoarea levănţicii (dacă era a mea) se desfăcea ca o paraşută deasupra lui şi plutind lin – minunat de încet – ateriza pe pielea dezvelită: genunchi, mâini, obraji, bărbie. Aer şi adăpost în acelaşi spaţiu şi în acelaşi timp – parcă simţea o libertate şi o siguranţă absolută. Era nemaipomenit; îl lăsa vulnerabil şi tremurând undeva la o margine şi tot ce putea spera era că, dacă-l ruga, tata îl asculta şi repeta mişcarea. Aer şi adăpost, aer şi adăpost, susţinând legătura nerostită dintre ei: băieţelul şi bărbatul bolnav.

În acea noapte capul lui zăcea pe pernă, iar trupul i se ghemuise în poziţia unui făt. Nu se gândise să tragă

singur obloanele, şi luminile de la casele din jttr înveseleau colina. Privi lung interiorul încăperii sale, uşile crestate ale debaralei din care cândva îşi închipuia că ies vrăjitoarele rele ca să se alăture balaurilor de sub pat. Nu se mai temea de aceste lucruri.

— Susie, te rog, nu-l lăsa pe tati să moară, şopti el. Am nevoie de el.

După ce l-am părăsit pe fratele meu, am ieşit din foişor, am luat-o pe sub becurile care atârnau ca nişte mure şi am zărit potecile pavate cu cărămizi, din care se desfăceau altele, pe măsură ce înaintam.

Am umblat până când cărămizile au devenit pietre plate, apoi pietricele ascuţite, apoi nimic altceva decât pământ frământat pe o distanţă de kilometri în jur. M-am oprit în locul acela. Eram în rai de suficient timp ca să ştiu că avea să mi se reveleze ceva. Şi când lumina începu să pălească şi cerul căpătă o nuanţă suav-albăstruie, aşa cum fusese în noaptea morţii mele, am zărit pe cineva în depărtare, însă la început nu mi-am putut da seama dacă era bărbat sau femeie, copil sau adult. Dar când silueta a fost învăluită de lumina lunii am putut desluşi profilul unui bărbat şi, speriată şi respirând sacadat, am alergat cât să-l pot vedea. Să fi fost tatăl meu? Era ceea ce dorisem cu disperare în tot acest timp?

— Susie, zise bărbatul când m-am oprit la câţiva paşi de locul unde stătea el. Îşi ridică braţele spre mine.

— Îţi aminteşti de mine? mă întrebă el.

M-am văzut din nou mică, de şase anişori, într-o odaie din Illinois. Şi acum, exact ca atunci, mi-am pus picioarele peste picioarele lui.

— Bunicule, am spus.

Şi fiindcă eram singuri şi amândoi în rai, eram destul de uşoară ca să mă mişc ca atunci când aveam şase ani, iar el cincizeci şi şase, şi tatăl meu ne-a luat cu el într-o vizită. Dansam nespus de încet pe un cântec care pe Pământ îl făcea întotdeauna pe bunicul să plângă.

— Îţi aminteşti? întrebă el.

— Samuel Barber[34]!

— Adagio pentru corzi, zise el.

Dar pe când dansam şi ne învârteam – nemaipăstrând nimic din bâţâiala stângace de pe Pământ – mi-am amintit de cum îl găsisem plângând pe muzica asta şi îl întrebasem de ce.

„Susie, uneori plângi chiar şi atunci când cineva pe care l-ai iubit a plecat de mult. a Atunci m-a luat şi m-a strâns la piept, doar câteva clipe, după care am fugit afară ca să mă joc din nou cu Lindsey în ceea ce mi se părea curtea imensă a bunicului meu.

N-am mai vorbit în noaptea aceea, dar am dansat împreună ore în şir în acea lumină albastră, atemporală. Ştiam în timp ce dansam că se întâmpla ceva pe Pământ şi în rai. O schimbare. Un fel de mişcare de la foarte lent la ceva fulgerător despre care citisem într-un an la ora de fizică. Seismic, imposibil, o rupere şi o sfâşiere a timpului şi a spaţiului. M-am lipit şi mai tare de pieptul bunicului meu şi am simţit mirosul lui de om bătrân, versiunea de naftalină a tatălui meu, sângele de pe Pământ, cerul din rai. Mandarine, sconcs, tutun de calitatea-ntâi.

Când muzica încetă, parcă trecuse o veşnicie de când începusem. Bunicul făcu un pas înapoi, iar în spatele său lumina deveni gălbuie.

— Plec, îmi zise el.

— Unde? l-am întrebat.

— Nu-ţi face griji, scumpo. Eşti atât de aproape! Se întoarse şi se îndepărtă, dispărând iute în umbre şi colb. În nemărginire.

Nouăsprezece

Când ajunse la podgoria Krusoe în dimineaţa aceea, mama găsi un mesaj adresat ei, mâzgălit în engleza de baltă a paznicului. Cuvântul *Urgenţe* fiind destul de clar, mama sări peste ritualul de dimineaţă – cafeaua matinală băută în timp ce privea viţa de vie altoită pe şiruri nesfârşite de cruci albe, solide. Deschise încăperea rezervată degustărilor publice şi fără să aprindă lumina

34 Compozitor american (1910-1981).

localiză telefonul din spatele tejghelei de lemn, după care formă numărul din Pennsylvania. Niciun răspuns.

Chemă apoi Informaţiile din Pennsylvania şi ceru numărul doctorului Akhil Singh.

— Da, zise Ruana, Ray şi cu mine am văzut venind o ambulanţă acum câteva ore. Presupun că s-au dus toţi la spital.

— Cine-i bolnav?

— Mama ta, poate?

Dar ea îşi dăduse seama după mesaj că mama ei era cea care sunase. Era vreunul dintre copii sau poate Jack. îi mulţumi Ruanei şi închise. Puse iar mina pe receptorul greu şi roşu şi-l scoase de după tejghea. Un maldăr de pliante colorate pentru clienţi – Galben ca lămâia = Chardonnay tânăr, Culoarea paiului = Sauvignon Blanc… – căzură pe podea din locul unde stătuseră sub telefon şi se împrăştiară la picioarele ei. Avea obiceiul să sosească dis-de-dimineaţă de când se angajase aici, iar acum era recunoscătoare că proceda astfel. La drept vorbind, tot ce-i venea în minte erau denumirile spitalelor din oraş, aşa că sună la cele unde avea obiceiul să-şi ducă în mare grabă copiii când erau mici şi făceau vreo febră inexplicabilă, sau îşi scrânteau oasele în urma căzăturilor. La acelaşi spital unde-l dusesem eu odată pe Buckley:

— Un anume Jack Salmon a fost consultat la Urgenţe şi încă mai e aici.

— Puteţi să-mi spuneţi ce s-a întâmplat?

— În ce relaţie vă aflaţi cu domnul Salmon?

Rosti cuvintele pe care nu le mai rostise de ani de zile:

— Sunt soţia lui.

— A suferit un atac de cord.

Închise telefonul şi se aşeză pe rogojina din cauciuc şi din lemn de plută care îmbrăca podeaua în sectorul pentru angajaţi. Când îi sosi schimbul şedea tot acolo, repetând ciudatele cuvinte: *soţ, atac de cord*.

Când mai târziu îşi ridică privirea se afla în camionul paznicului, un bărbat tăcut care rareori părăsea podgoria,

în drum spre aeroportul internaţional din San Francisco.

Îşi cumpără bilet şi se urcă într-un avion până la Chicago, de unde urma să ia un altul care să o lase în cele din urmă pe aeroportul din Philadelphia. În timp ce avionul prindea înălţime, îngropându-se în nori, mama asculta venind parcă de departe semnalele de bord prin care personalul primea instrucţiuni şi curând auzi clinchetul căruciorului cu băuturi trecând pe lângă ea, dar în loc de tovarăşii de călătorie vedea arcada de piatră, rece, din podgorie, în spatele căreia erau stocate butoaiele de stejar, iar în loc de bărbaţii care se refugiau deseori acolo ca să scape de soarele arzător şi-l imaginã pe tatăl meu şezând cu ea, întinzându-i ceaşca Wedgwood spartă.

Când ateriză în Chicago, unde trebuia să aştepte două ore, îşi revenise îndeajuns ca să meargă să-şi cumpere o periuţă de dinţi şi un pachet de ţigări şi să dea un telefon la spital, de data asta cerând să vorbească cu bunica Lynn.

— Mamă, zise mama mea. Te sun din Chicago şi sunt pe drum.

— Abigail, slavă Domnului, zise bunica Lynn. Am sunat la Krusoe din nou şi mi-au spus că te-ai dus la aeroport.

— Cum se simte?

— Întreabă de tine.

— Copiii sunt acolo?

— Da, e şi Samuel cu ei. Am să te sun azi ca să-ţi povestesc. Samuel a cerut-o în căsătorie pe Lindsey.

— E minunat, zise mama.

— Abigail?

— Da.

Auzea ezitarea din glasul mamei ei, ceea ce se întâmpla foarte rar.

— Jack întreabă şi de Susie.

Îşi aprinse o ţigară imediat ce ieşi din terminalul de pe O’Hare. Un grup de elevi excursionişti trecu pe lângă ea, cărând nişte genţi mici şi instrumente de orchestră pe ale căror cutii era lipită o etichetă de culoare galbenă pe

care scria: TÀRÎMUL PATRIOŢILOR.

Era cald şi umed în Chicago şi gazele de eşapament de la maşinile parcate pe două rânduri otrăveau aerul înăbuşitor.

Fumă ţigara în timp record şi-şi aprinse alta, ţinându-şi un braţ strâns pe piept, iar pe celălalt întinzându-l la fiecare eliminare a fumului. Era îmbrăcată cu hainele ei obişnuite de la podgorie: o pereche de jeanşi decoloraţi dar curaţi şi un tricou portocaliu deschis cu inscripţia PODGORIA

KRUSOE brodată pe buzunar. Avea un ten mai închis acum, care, prin contrast, făcea ca ochii ei albaştri să fie şi mai albaştri şi se obişnuise să-şi poarte părul în coadă de cal. Îi zăream puful de pe lângă urechi şi tâmple.

Parcă privea cele două capete ale unei clepsidre şi se întreba cum de era cu putinţă. Timpul pe care-l avusese la dispoziţie doar pentru sine era delimitat de momentul când legăturile aveau s-o aducă înapoi, iar acum aceste legături parcă trăgeau cu forţă sporită. O căsătorie. Un atac de cord.

Stând în faţa terminalului, îşi băgă mina în buzunarul din spate al jeanşilor unde era portofelul bărbătesc pe care-l purta de când obţinuse slujba la Krusoe, fiindcă astfel scăpa de grija camuflării poşetei pe sub tejghea. Zvârli ţigara în parcarea taxiurilor şi se întoarse să se aşeze pe marginea rondului de beton în interiorul căruia creşteau buruieni şi o biată mlădiţă înecată de smog.

În portmoneu erau poze, poze la care se uita zilnic. Dar era una pe care o ţinea cu faţa întoarsă în jos într-o despărţitură de piele unde îşi păstra cartea de credit. Era la fel cu aceea din cutia cu probe de la secţia de poliţie, la fel cu aceea pe care Ray o pusese în antologia de poezie indiană a mamei sale. Poza mea de la şcoală, pe care o tipăriseră ziarele şi care fusese reprodusă pe pliantele poliţiei şi pe cutiile poştale.

După opt ani de zile, chiar şi mamei mele i se părea poza ubicuă a unei celebrităţi. O văzuse de atâtea ori încât păream îngropată în ea. Obrajii nicicând mai roşii, ochii

nicicând mai albaştri ca în această fotografie.

O scoase din portmoneu şi o ţinu cu faţa în sus în căuşul palmei. Întotdeauna îi fusese dor de dinţii mei – striaţiile mici şi rotunde care o fascinaseră când eram mică. Îi promisesem mamei un surâs larg pentru poza din acel an, dar fusesem atât de serioasă în faţa fotografului încât abia izbutisem un zâmbet cu buzele lipite.

Auzi în difuzorul de la ieşire anunţul pentru zborul de legătură. Se ridică în picioare. Întorcându-se, privi din nou mlădiţa care se zbătea să trăiască. Propti de ea poza mea de la şcoală şi dispăru iute după uşile automate.

În zborul spre Philadelphia şezu singură, în mijloc, pe un rând cu trei locuri. Nu putea să alunge gândul că, dacă ar fi călătorit ca mamă, cele două scaune de lângă ea ar fi fost ocupate. Unul de Lindsey. Celălalt de Buckley. Dar, deşi prin definiţie era mamă, la un moment dat încetase să mai fie. Nu putea pretinde acest drept şi privilegiu după ce lipsise aproape un deceniu din vieţile noastre. Acum ştia că a fi mamă era o chemare, ceva la care visau o droaie de fete. Dar mama mea nu avusese niciodată acest vis şi fusese pedepsită în modul cel mai oribil, inimaginabil, pentru faptul că nu m-a dorit niciodată.

Am urmărit-o cu atenţie în avion şi am trimis spre nori dorinţa mea de a o vedea eliberată. Îşi simţea trupul greu, îngrozit de ceea ce avea să urmeze, dar în această greutate exista măcar o uşurare. Stewardesa îi dădu o perniţă albastră şi o vreme reuşi să doarmă.

Când au ajuns în Philadelphia, în timp ce avionul rula pe pistă, se strădui să conştientizeze unde şi în ce an se afla. Repetă iute în minte toate lucrurile pe care avea să le spună copiilor, mamei ei, lui Jack. Apoi, când în sfârşit avionul se opri, renunţă şi se concentră doar asupra modului în care avea să iasă din avion.

Cu greu îşi recunoscu fiica ce aştepta la capătul culoarului. În toţi aceşti ani Lindsey slăbise, devenise subţire, corpul ei eliminând orice urmă de grăsime. Lângă sora mea era cineva care părea fratele ei geamăn. Puţin mai înalt, cu ceva mai multă came pe el. Samuel. îi privi

lung pe amândoi, iar ei o priviră lung, aşa că la început nici nu-l observă pe băiatul dolofan care şedea de-o parte, pe braţul unui scaun, în sala de aşteptare.

Apoi, înainte să o pornească spre ei – căci în primele câteva clipe păreau cu toţii suspendaţi în aer, nemişcaţi, parcă scufundaţi într-o gelatină vâscoasă din care doar mişcarea ei i-ar fi putut elibera – îl zări.

Se îndreptă spre rampa mochetată. Auzea anunţurile din aeroport şi vedea pasagerii care aveau parte de întâmpinări mai fireşti, grăbindu-se pe lângă ea. Dar când îi zări chipul, era ca şi când ar fi pătruns într-o altă dimensiune a timpului. 1944, Câmp Winnekukka. Ea avea doisprezece ani, obraji bucălaţi şi picioare groase – toate lucrurile de care era bucuroasă că fiicele ei scăpaseră, trebuiau să fie îndurate de fiul ei. Fusese plecată atâţia ani, atât de mult timp pe care nu-l putea recupera.

Dacă ar fi numărat, aşa cum făceam eu, ar fi ştiut că în şaptezeci şi trei de paşi realizase ceea ce îi fusese teamă să facă în aproape şapte ani.

Prima care vorbi fu sora mea:

— Mami, zise ea.

Mama se uită la sora mea şi o părăsi pe fata singuratică din Câmp Winnekukka.

— Lindsey, zise mama.

Lindsey o privi lung. Buckley se sculase deja în picioare, dar îşi privi mai întâi pantofii, apoi aruncă o privire peste umăr departe, dincolo de locul unde erau parcate avioanele ce-şi descărcau pasagerii în tuburile creţe ca un burduf de acordeon.

— Cum se simte tatăl tău? o întrebă mama.

Sora mea rostise cuvântul *mamiy* după care încremenise. Cuvântul avea un gust de săpun şi de corp străin în gura ei.

— Mă tem că nu-i în forma cea mai bună, zise Samuel.

Era cea mai lungă propoziţie rostită de vreunul dintre ei şi mama îi fu recunoscătoare.

— Buckley, zise mama fără să-şi pregătească vreo

mină pentru el. Rămânând cine era, indiferent cine va fi fost.

El îşi întoarse capul spre ea ca o armă descărcată.

— Buck, zise el.

— Buck, repetă ea încet, privindu-şi mâinile.

Lindsey vru să întrebe: *Unde-s inelele*?

— Mergem? întrebă Samuel.

Cei patru intrară în tunelul lung şi mochetat care avea să-i ducă la terminalul principal. Se îndreptau spre zona cavernoasă de recuperare a bagajelor, dar mama zise:

— N-am niciun bagaj.

Se opriră stânjeniţi într-un ciorchine şi Samuel începu să caute semnele care să le arate drumul spre parcare.

— Mami, încercă din nou sora mea.

— V-am minţit, zise mama mea înainte ca Lindsey să poată adăuga ceva. Ochii li se întâlniră şi în acel şuvoi fierbinte care circula de la una la cealaltă pot jura că am văzut secretul lui Len, ca un şobolan puhav, nedigerat, din burta unui şarpe.

— Ne întoarcem la scara rulantă, zise Samuel, şi o luăm pe culoarul de la etaj direct spre parcare.

Samuel îl strigă pe Buckley care se apropiase de un ofiţer din corpul de pază al aeroportului. Pentru el uniformele nu-şi pierduseră forţa de atracţie.

Când au ajuns pe autostradă, Lindsey zise:

— Nu vor să-l lase pe Buckley să-l vadă pe tati din cauză că e prea mic.

Mama se întoarse spre ei.

— Am să-ncerc să intervin, zise ea privindu-l pe Buckley şi încercând primul ei zâmbet.

— Te bag în mă-ta, şopti fratele meu fără să ridice privirea.

Mama încremeni. Maşina se dezintegra, plină de ură şi tensiune – un flux violent de sânge prin care puteai să înoţi.

— Buck, zise ea, amintindu-şi la timp de numele lui prescurtat, vrei să te uiţi la mine?

El aruncă o privire grea spre scaunul din faţă, sfredelind-o cu ochi furioşi.

În cele din urmă mama se întoarse, privind înainte şi Samuel, Lindsey şi fratele meu puteau auzi sunetele ce veneau dinspre locul de lângă şofer, sunete pe care ea se străduia din greu să şi le stăpânească. Huituri slabe şi sughiţuri înfundate. Dar nicio cantitate de lacrimi nu-l putea mişca pe Buckley. Adunase în el zilnic, săptămânal, anual, un depozit subteran de ură, iar în adâncul acestuia şedea copilul de patru ani, cu inima pâlpâindă. O inimă când obişnuită, când de piatră.

— Ne vom simţi toţi mai bine după ce-l vom vedea pe domnul Salmon, zise Samuel, după care, nemaiputând nici el suporta, se aplecă şi deschise radioul.

Era acelaşi spital unde sosise în toiul nopţii cu opt ani în urmă. Alt etaj însă, zugrăvit într-o altă culoare, dar străbătând coridorul ea se simţea sechestrată, amintindu-şi de ceea ce făcuse acolo, împinsă de trupul lui Len, spatele ei se înfipsese în peretele zgrunţuros de ipsos. Totul în ea o îndemna să fugă, să zboare înapoi în California, înapoi la traiul, la munca ei tihnită printre străini. Să se ascundă în scorburile copacilor şi în petalele florilor tropicale, ferită şi în siguranţă printre atâţia arbori exotici şi oameni necunoscuţi.

Gleznele şi pantofii din picioarele mamei ei, pe care îi zărise pe hol, o aduseră înapoi. Reprezentau unul din multele lucruri simple pe care le pierduse plecând atât de departe. Picioarele mamei ei – solide şi comice –, picioare de şaptezeci de ani în pantofi ridicol de neconfortabili.

Dar când pătrunse în încăpere, toţi ceilalţi – fiul, fiica, mama ei – pieriră.

Ochii tatălui meu erau slăbiţi, dar s-au deschis când a auzit-o intrând. Din umăr şi din încheieturi îi ieşeau tot felul de fire şi tuburi. Capul lui părea atât de fragil pe perna mică, pătrată!

Ea îl apucă de mână şi începu să plângă încet, nemaistăpânindu-şi lacrimile.

— Bună, Ochi ca Marea, zise el.

Ea îi răspunse dând din cap. Un bărbat zdrobit, bătut – soţul ei.

— Fetiţa mea, respiră el greu.

— Jack.

— Uite ce-a trebuit să fac ca să te aduc acasă.

— A meritat? zise ea zâmbind trist.

— Vom vedea, zise el.

Să-i vezi iar împreună era ca un vis firav devenit realitate.

Tatăl meu zărea sclipirile – petele colorate" din ochii mamei mele –, lucrurile de care putea să se agaţe. Erau pentru el scândurile şi panourile zdrobite ale unei corăbii de odinioară care se ciocnise de ceva mai mare decât ea şi se scufundase, lui rămânându-i doar resturile, obiecte răzleţe. Încercă să-şi întindă mâna şi să-i atingă obrazul, dar braţul, prea slab, căzu. Ea se apropie şi-şi lipi obrazul de palma lui.

Bunica ştia cum să umble fără zgomot pe tocuri. Ieşi tiptil din încăpere. Când îşi reluă mersul normal şi fu aproape de salonul de aşteptare interceptă o asistentă care avea un mesaj pentru pacientul Jack Salmon din salonul 582. Nu-l întâlnise niciodată pe acest bărbat, dar îi ştia numele: „Len Fenerman vă va vizita curând. Vă doreşte numai bine". împături bileţelul. Înainte să ajungă la Lindsey şi Buckley care se duseseră să se aşeze lângă Samuel în salonul de aşteptare, îşi desfăcu poşeta şi puse bucăţica de hârtie între pudră şi pieptene.

Douăzeci

Când domnul Harvey a ajuns în acea seară la baraca acoperită cu tablă din Connecticut, stătea să plouă. Omorâse o chelneriţă tinerică în acest loc cu câţiva ani înainte şi cu bacşişul găsit în buzunarul şorţului îşi cumpărase o pereche nouă de pantaloni. Duhoarea trebuie să fi dispărut de-acum şi, într-adevăr, când se apropie de şopron nu-l întâmpină niciun miros neplăcut. Dar uşa era deschisă, iar înăuntru se vedea că pământul fusese răscolit. Trase aer adânc în piept şi se apropie tiptil.

Adormi lângă mormântul ei gol.

La un moment dat, ca un fel de contrapondere la lista morţilor, am început şi eu o listă cu cei vii. Era ceva ce văzusem că făcea Len. Când nu era de serviciu, observa fetele şi femeile bătrâne sau oricare altă femeie în spectrul dintre cele două categorii de vârstă şi le număra printre lucrurile care-l susţineau. De exemplu, fata aia din mall, ale cărei picioare albicioase crescuseră prea lungi pentru rochia ei devenită acum parcă prea îndrăzneaţă şi care afişa o tristă vulnerabilitate ce-l impresiona pe Len la fel de mult ca pe mine. Femei în vârstă, şontâcăind cu toiagul în mână, şi care continuau să-şi vopsească părul în nuanţe imitând culoarea celui natural, avut odinioară. Mame singure, trecute de prima tinereţe, alergând prin magazin în timp ce odraslele lor trăgeau de pe rafturi pungile cu bomboane. Văzându-le, începeam să le număr. Femei vii, femei care respirau. Uneori le vedeam pe cele suferinde – bătute de soţi sau violate de necunoscuţi, copii violaţi de propriii lor taţi – şi aş fi vrut să pot interveni.

Len vedea aceste femei rănite tot timpul. Erau chipuri familiare la secţie, dar chiar şi când se ducea undeva în afara sectorului său le simţea când se apropiau. Soţia din magazinul cu articole de pescuit nu avea urme de lovituri pe faţă, dar se ferea ca un câine şi vorbea în şoaptă, încercând parcă să se apere. Fata pe care o vedea plimbându-se pe şosea de fiecare dată când mergea să-şi vadă surorile. Cu trecerea anilor se făcuse tot mai slabă, grăsimea din obraji i se topise, iar ochii îi erau plini de o mâhnire care-i făcea să atârne, grei şi trişti, sub pielea străvezie. Era îngrijorat când n-o vedea acolo. Când ea era acolo, se simţea deopotrivă vesel şi deprimat.

Nu avusese ce să adauge la cazul meu de o bună bucată de timp, dar în ultimele câteva luni o serie de date noi se alăturaseră vechilor probe: numele unei alte posibile victime, Sophie Cichetti, numele fiului ei şi un pseudonim al lui George Harvey. Mai era ceva: amuleta mea cu piatra de Pennsylvania, pe care o pipăi în cutia cu probele mele până când degetele lui găsiră din nou iniţialele mele. Amuleta fusese analizată pentru eventualele piste pe care

le-ar fi putut oferi, dar în afară de faptul că fusese descoperită într-un loc unde murise o altă fată, examenul la microscop nu găsise nicio urmă relevantă.

Dorise să i-o înapoieze tatălui meu din clipa când primise confirmarea că era într-adevăr a mea. Acest lucru însemna să încalce regulamentul, dar, la drept vorbind, nu reuşise să-mi găsească cadavrul, aşa că nu le putuse oferi alor mei altceva decât un manual de şcoală îmbibat cu apă şi nişte foi din caietul meu de biologie împreună cu bileţelul de dragoste al unui băiat. O sticlă de Cola. Căciuliţa mea cu clopoţei. Pe astea le catalogase şi le păstrase. Amuleta însă era altceva şi avea intenţia să o înapoieze.

Văzând numele Jack Salmon pe lista pacienţilor internaţi, o asistentă medicală cu care se încurcase după plecarea mamei mele îl sunase. Len hotărî să-l viziteze pe tatăl meu la spital şi să ia cu el amuleta. O considera un fel de obiect magic care ar fi putut grăbi însănătoşirea tatălui meu.

În timp ce-l urmăream pe Len, nu puteam să nu mă gândesc la butoaiele cu lichid toxic care se adunaseră în spatele atelierului lui Hal, unde lăstărişul de pe marginea liniilor de cale ferată le oferea companiilor locale posibilitatea să se debaraseze de câte un container sau două. Totul fusese frumos sigilat, dar conţinutul lor începea să iasă la suprafaţă. Ajunsesem să-mi fie milă şi totodată să-l respect pe Len în anii de după plecarea mamei mele. Îşi concentrase atenţia asupra aspectelor concrete, încercând să înţeleagă lucruri imposibil de înţeles. Din acest punct de vedere, mi-am dat seama că era ca mine.

În faţa spitalului o tinerică vindea narcise, în buchete legate cu panglici albastre. Am văzut-o pe mama cumpărând întreg stocul.

Asistenta Eliot care-şi amintea de mama de acum opt ani se oferi să o ajute când o văzu venind pe coridor cu braţele încărcate cu flori. îi făcu rost de nişte vaze în plus dintr-un dulap de rezervă şi împreună umplură vazele cu

apă şi aşezară florile peste tot în camera tatălui meu în timp ce el dormea. Asistenta Eliot se ţândea că, dacă pierderea cuiva poate fi luată ca etalon al frumuseţii unei femei, mama mea se făcuse pe drept cuvânt mai frumoasă.

Lindsey, Samuel şi bunica Lynn îl duseseră pe Buckley acasă mai devreme. Mama nu era încă pregătită să vadă locuinţa. Toată atenţia ei era îndreptată asupra tatălui meu. Restul putea să aştepte, de la locuinţa cu reproşul ei tăcut, la fiul şi fiica ei. Simţea nevoia să mănânce ceva, nevoia unui răgaz pentru meditaţie. În loc să meargă la restaurantul spitalului unde luminile aprinse o făceau să se gândească la toate eforturile inutile pe care spitalele le făceau doar ca să-i ţină pe oameni treji pentru alte veşti proaste – cafeaua slabă, scaunele tari, lifturile ce se opreau la fiecare etaj ieşi din clădire şi o luă pe trotuarul în pantă care pornea de la intrare.

Era de-acum întuneric, iar în parcarea unde sosise cândva în miez de noapte, îmbrăcată doar cu o cămaşă de noapte subţire, nu erau decât câteva maşini. Îşi strânse în jurul ei cardiganul lăsat la spital de mama ei.

Traversând parcarea, cercetă cu privirea interiorul obscur al maşinilor, căutând indicii care să-i spună cine erau oamenii din spital. Întruna, pe scaunul de lângă şofer, erau împrăştiate casete audio, într-alta era montat un scaun de copil. Pentru ea devenise un fel de joc găsească indicii în fiecare maşină. Un mod de a nu se simţi singură, străină – un copil care se juca de-a spionul în locuinţa prietenilor părinţilor ei. Agentul Abigail către centrul de comandă. Văd un câine de jucărie, lăţos, văd o minge de fotbal, văd o femeie! Iat-ot o necunoscută şezând în faţă la volan. Femeia n-o observase pe mama urmărind-o şi când Ut sări chipul mama îşi îndreptă numaidecât pfl Mrta într-altă parte, şi-o aţinti asupra dtiffitarilor strălucitoare ale vechiului restaurant pe care şi-l luase drept ţintă. Nu trebui să privească înapoi ca să ştie ce făcea femeia. Îşi aranja hainele înainte să intre în spital. Recunoştea chipul. Era chipul cuiva care ar fi dat orice numai să fie oriunde altundeva decât acolo.

Se opri pe fâşia de gazon dintre spital şi intrarea la urgenţe, simţind nevoia să fumeze. Nu întrebase nimic în acea dimineaţă. Jack avusese un atac de cord; se va întoarce acasă. Dar o dată ajunsă aici, nu ştia ce trebuia să facă în continuare. Cât timp trebuia să aştepte, ce-ar trebui să se întâmple ca să poată pleca din nou? în spatele ei, în parcare, auzi o uşă de maşină deschizându-se şi închizându-se – femeia intrase.

Vedea restaurantul ca prin ceaţă. Se aşeză într-un separeu, singură, şi comandă pui pane, un fel de mâncare ce nu părea să existe în California.

Se gândea exact la acest lucru când un bărbat care şedea pe direcţia ei o fixă cu privirea. Înregistră fiecare detaliu al înfăţişării lui. Era un gest automat, ceva ce nu făcea în cealaltă parte a ţării, în vest. Când locuia în Pennsylvania, după moartea mea, ori de câte ori zărea vreun bărbat mai ciudat, un bărbat în care nu avea încredere, în mintea ei se instala numaidecât o stare de depresie. Se întâmpla repede – respectând pragmatica fricii – înainte să apuce să pretindă că n-ar trebui să gândească astfel. Comanda ei sosi – puiul şi ceaiul – şi se concentră asupra mâncării, asupra pesmetului din jurul cărnii elastice, asupra gustului metalic al ceaiului. Nu se gândea la faptul că nu va putea suporta să rămână acasă mai mult de câteva zile. Oriunde privea mă vedea pe mine, iar în separeul din faţa ei îl vedea pe bărbatul care ar fi putut fi ucigaşul meu.

Sfârşi de mâncat, plăti şi ieşi din restaurant fără să-şi ridice ochii. Un clopoţel montat pe uşă clincheti deasupra ei, făcând-o să tresară şi să-i salte inima în piept.

Se întoarse traversând strada dintr-o bucată, dar când străbătu din nou parcarea îşi ţinu respiraţia. Maşina vizitatoarei neliniştite se afla tot acolo.

În holul central, unde lumea rareori rămânea pentru mult timp, decise să se aşeze să-şi tragă răsuflarea.

Avea să stea câteva ceasuri cu el, iar când el avea să se trezească, avea să-şi ia rămas-bun. După ce luă această hotărâre, o răcoare binecuvântată îi inundă tot corpul.

Eliberarea bruscă de răspundere. Biletul ei de drum spre alte meleaguri.

Era târziu acum, trecut de ora zece, şi luă liftul gol până la etajul cinci, unde luminile de pe hol fuseseră micşorate. Trecu de salonul asistentelor, unde două dintre ele stăteau la o şuetă. Deşi vorbeau cu glas scăzut, auzea tonul însufleţit al bârfelor schimbate între ele, voioşia destinsă a intimităţii. Apoi, chiar în clipa în care una din ele nu reuşi să-şi stăpânească un râs ascuţit, mama deschise uşa tatălui meu şi o lăsă să se închidă de la sine.

Singură.

Era ca şi când închiderea uşii ar fi produs un vid de tăcere. Simţeam că n-am ce căuta acolo, că ar trebui să plec. Dar eram ţintuită locului.

Văzându-l pe tatăl meu dormind în întuneric, doar cu becul fluorescent de mic voltaj din spatele patului, mama îşi aminti că mai stătuse în acest spital, încercând să se despartă de el.

Văzând-o că ia mâna tatălui meu, m-am gândit la sora mea şi la mine pe când şedeam amândouă sub frotiul din holul de la etaj. Eu eram cavalerul mort, plecat în cer împreună cu câinele meu credincios, iar ea era soţia lui, rămasă în viaţă. „Cum să rămân credincioasă tot restul vieţii mele unui bărbat încremenit în timp?” era fraza preferată a lui Lindsey.

Mama şezu multă vreme cu mâna tatălui meu într-a ei. Se gândea cât ar fi de frumos să se suie pe cearşafurile proaspete din spital şi să se întindă lângă el. Şi cât de imposibil.

Se aplecă mai aproape. Chiar şi sub mirosurile antisepticelor şi spirtului putea simţi mirosul de iarbă al pielii lui. Când plecase, luase cu ea cămaşa favorită a lui tata şi uneori se înfăşură în ea doar ca să aibă pe ea ceva de-al lui. Nu o purta niciodată pe afară, astfel încât cămaşa păstrase multă vreme mirosul lui. Îşi aminti de o noapte când i-a fost cel mai dor de el şi a încheiat nasturii cămăşii în jurul unei perne şi a strâns-o la piept de parcă ar fi fost o liceană.

Din depărtare, de dincolo de fereastra închisă, răzbătea zumzetul traficului de pe autostradă, dar spitalul se pregătea să-şi închidă porţile peste noapte. Doar pantofii cu tălpi de cauciuc ai asistentelor de noapte mai scoteau uneori sunete pe hol.

Chiar în iarna aceea se trezise că-i spune unei fetişcane care lucra sâmbăta cu ea la degustări că într-un cuplu unul e întotdeauna mai puternic decât celălalt. „Asta nu-nseamnă că cel slab nu-l iubeşte pe cel puternic", susţinuse ea. Fata o privise cu indiferenţă. Dar pentru mama mea avea importanţă faptul că vorbise, că dintr-odată se identificase cu partea slabă. O tulburase această revelaţie. Oare nu crezuse contrariul în toţi aceşti ani?

Trase scaunul cât putu de aproape de capul lui şi-şi aşează faţa pe marginea pernei ca să-l audă respirând, ca să-i vadă fluturarea ochiului sub pleoapă atunci când visa. Cum poţi să iubeşti pe cineva atât de mult şi să ascunzi secretul chiar şi faţă de tine, atunci când te trezeşti în fiecare zi atât de departe de casă? Pusese drumuri şi borne între ei, aruncase pietre în urma ei, smulsese oglinda retrovizoare şi crezuse că asta îl va face să dispară? Că va reuşi să smulgă din ea viaţa lor împreună, a copiilor?

Totul era atât de simplu în timp ce-l privea, când respiraţia lui regulată o calma, încât la început nici nu-şi dădu seama că se întâmpla cu adevărat, începu să se gândească la încăperile din locuinţa noastră, la ceasurile petrecute în ele când se chinuia să uite. Ca fructele puse în borcane şi lăsate o vreme în uitare, dulceaţa amintirilor părea mai concentrată acum, la întoarcere. Acolo, pe acel raft, erau însemnate toate întâlnirile şi ghiduşiile primei lor iubiri, cosiţa ce începuse să crească din visurile lor, rădăcina robustă a familiei înmugurinde. Prima dovadă solidă. Eu.

Observă o cută nouă pe chipul tatălui meu. îi plăceau tâmplele lui argintate.

Curând după miezul nopţii adormi, după ce se străduise din răsputeri să-şi ţină ochii deschişi. Să se agaţe de toate deodată în timp ce privea chipul lui, astfel încât

atunci când se va trezi să-i poată spune la revedere.

Când ochii i s-au închis şi amândoi dormeau tăcuţi împreună, le-am şoptit:

Pietre şi oase;

Zăpadă şi ger;

Mormoloci, seminţe, piper.

Rămurele, pupicuri asortate.

De cine i-e dor lui Susie, ştim toate…

Pe la două noaptea începuse să plouă şi ploaia cădea pe spital şi pe vechea mea locuinţă şi în raiul meu. Ploua şi pe acoperişul de tablă al barăcii unde dormea domnul Harvey. Acesta visa în timp ce stropii de ploaie loveau ca nişte ciocănele acoperişul de deasupra capului său. Visa nu la fata ale cărei rămăşiţe fuseseră scoase din pământ şi erau acum analizate, ci la Lindsey Salmon, cea cu 5! 5! 5! cea care reuşise să ajungă până la tufişul de soc. Avea acest vis ori de câte prin se simţea ameninţat. De la lucirea acelui tricou de fotbal începuse să piardă controlul asupra vieţii sale.

Era aproape de patru când l-am văzut pe tatăl meu deschizând ochii şi simţind pe obraz respiraţia caldă a mamei mele înainte de a-şi da seama că aceasta dormea lângă el. Doream amândoi să o poată cuprinde în braţe, dar era prea slăbit. Mai era o cale, şi el o urmă. Avea să-i spună lucrurile pe care le simţise după moartea mea – lucrurile ce-i veneau în minte atât de des, încât nimeni, în afară de mine, nu le cunoştea.

Dar el nu voia să o trezească. În spital domnea liniştea, se auzea doar sunetul ploii. Simţea că-i urmărit de ploaie, întuneric şi umezeală – se gândea la Lindsey şi la Samuel în pragul uşii, uzi leoarcă, surâzători, după ce alergaseră tot drumul ca să-l scutească de griji. Deseori se trezea poruncindu-şi în repetate rânduri să revină la lucrurile importante. Lindsey. Lindsey. Buckley. Buckley. Buckley.

Felul în care arăta ploaia privită dindărătul ferestrelor – nişte pete rotunde luminate de becurile din parcarea spitalului – îi aminti de filmele văzute în copilărie,

de ploaia de Hollywood, închise ochii, în timp ce respiraţia mamei mele îi mângâia cald obrazul, şi ascultă sunetul picăturilor de ploaie pe pervazul subţire de metal; auzi apoi păsările – vrăbii ciripind –, dar nu le putea vedea.

Ideea că-şi făcuseră cuib chiar lângă fereastra lui, iar puişorii, trezindu-se de la ploaie, n-au mai găsit-o pe mama lor îl făcea să dorească să-i salveze. Simţi degetele inerte ale mamei mele, care în somn slăbiseră strânsoarea mâinii lui. Ea era aici, şi, de data asta, orice-ar fi, avea intenţia să o lase să fie cine era ea de fapt.

Acesta a fost momentul în care m-am furişat în încăperea unde erau mama şi tatăl meu. Eram prezentă ca persoană într-un mod în care nu mai fusesem niciodată până atunci. Întotdeauna plutisem pe deasupra, dar nu stătusem niciodată lângă ei.

M-am făcut mică în întuneric, neştiind dacă puteam fi văzută. L-am părăsit pe tata câteva ore în fiecare zi vreme de opt ani şi jumătate, aşa cum îi părăseam pe mama, pe Ruth, pe Ray, pe fratele meu şi pe sora mea şi, desigur, pe domnul Harvey, dar tata, vedeam acum, nu mă părăsise niciodată. Devotamentul lui faţă de mine mă făcea să descopăr iar şi iar faptul că eram iubită. În lumina caldă a iubirii tatălui meu am rămas Susie Salmon – o fată cu întreaga viaţă înainte.

— Credeam că, dacă tac, te-aş putea auzi, şopti el. Că, dacă sunt destul de tăcut, te-ai putea întoarce.

— Jack? zise mama trezindu-se. Cred c-am adormit.

— E minunat că te-ai întors, spuse el.

Mama îl privi. Totul era dat deoparte.

— Cum te descurci? îl întrebă ea.

— N-am de ales, Abbie, răspunse el. Ce altceva aş putea face?

— Du-te undeva departe, ia-o de la început, zise ea.

— Ţie ţi-a reuşit?

Tăcură amândoi. Mi-am întins mâna şi am dispărut.

— De ce nu vii să te întinzi aici? îi zise tata. Mai avem ceva timp până vin cerberii să te dea afară.

Ea nu se clinti.

— Au fost drăguţi cu mine, zise ea. Asistenta Eliot m-a ajutat să pun florile în apă în timp ce dormeai.

El privi în jur şi le desluşi formele.

— Narcise, zise el.

— Florile lui Susie.

Tatăl meu surâse minunat.

— Vezi, zise el, aşa e. Trăieşti lângă ea oferindu-i o floare.

— E cumplit, zise mama.

— Da, zise el, într-adevăr.

Stând pe marginea patului, mama îşi ţinea cu greu echilibrul într-un şold, dar reuşiră. Reuşiră să se întindă unul lângă celălalt ca să se poată privi în ochi.

— Cum a fost întâlnirea cu Buckley şi cu Lindsey?

— Incredibil de grea, zise ea.

Tăcură un moment, iar el îi strânse mâna.

— Pari foarte schimbată, zise el.

— Vrei să spui mai bătrână.

L-am văzut întinzându-şi mâna, apucând un cârlionţ din părul mamei, trecându-i-l pe după ureche.

— M-am îndrăgostit din nou de tine când erai plecată, îi spuse el.

Mi-am dat seama cât de mult doream să fiu acolo unde era mama mea. Dragostea lui pentru mama nu însemna să priveşti înapoi şi să iubeşti ceva ce n-avea să se schimbe niciodată. Însemna să o iubească pe mama pentru tot – pentru viaţa ei distrusă, pentru fuga ei, pentru faptul că se afla acolo în acel moment înainte să se crape de ziuă şi să vină personalul spitalului. Însemna să-i atingi părul cu vârful degetului, să cunoşti şi totuşi să măsori fără frică adâncimile ochilor ei ca marea.

Mama nu găsea puterea să-i spună „Te iubesc”.

— Rămâi? o întrebă el.

— O vreme.

Era, totuşi, ceva.

— Bine, zise el. Şi ce-ai spus când cei din California te-au întrebat de familie?

— Le-am spus răspicat că am doi copii. În sinea mea

spuneam trei. Mereu simţeam nevoia să mă scuz faţă de ea.

— Ai amintit de vreun soţ? o întrebă el.

Ea îl privi.

— Nu.

— Doamne, zise el.

— Jack, nu m-am întors ca să mă prefac.

— De ce te-ai întors?

— M-a chemat mama. Vorbea de un atac de cord şi mi-am amintit de tatăl tău.

— Ţi-e teamă c-o să mor?

— Da.

— Dormeai, zise el. N-ai văzut-o.

— Pe cine?

— Cineva a venit în cameră şi apoi a plecat. Cred că era Susie.

— Jack? întrebă mama, controlându-şi panica.

— Să nu-mi spui că n-o vezi.

Ea îşi dădu drumul.

— O văd pretutindeni, zise ea, respirând uşurată. Chiar şi în California era peste tot. Când urcam în autobuz sau pe stradă, în faţa şcolilor pe lângă care treceam. îi vedeam părul, dar chipul nu se potrivea, îi vedeam trupul, mersul. Vedeam fete mai mari şi frăţiorii lor mai mici sau două fetiţe care arătau ca două surori şi mă gândeam la ceea ce Lindsey nu va avea niciodată – întreaga relaţie pierdută pentru ea şi pentru Buckley – şi asta mă rănea, pentru că şi eu plecasem. Ştiam că se va repercuta asupra ta şi chiar şi asupra mamei mele.

— A fost minunată, zise el, o stâncă. O stâncă-burete, dar o stâncă.

— Aşa mi-o imaginez şi eu.

— Deci, dacă ţi-aş spune că Susie era în încăpere acum zece minute, ce-ai zice?

— Aş zice că eşti nebun şi că probabil ai dreptate.

Tatăl meu întinse mâna, pipăi linia nasului mamei mele şi-şi plimbă degetul peste buzele ei. Pe când făcea asta, buzele se întredeschiseră uşor.

— Trebuie să te-ntinzi, zise el, sunt încă un om bolnav.

Şi i-am văzut pe părinţii mei sărutându-se. Se sărutau cu ochii deschişi, iar mama fu prima care începu să plângă şi lacrimile picurară pe obrajii tatălui meu până când începu şi el să plângă.

Douăzeci şi unu y

După ce i-am lăsat pe părinţii mei la spital m-am dus să-l văd pe Ray Singh. Avuseserăm paisprezece ani împreună. Acum îi vedeam capul pe pernă, părul negru pe cearşafurile galbene, pielea măslinie pe cearşafurile galbene, întotdeauna fusesem îndrăgostită de el. Am numărat genele de la fiecare ochi închis. Fusese aproape al meu, ar fi putut fi al meu şi nu voiam să-l părăsesc, aşa cum nu voiam să-mi părăsesc nici familia.

Pe schelăria şubredă din spatele scenei, cu Ruth sub noi, Ray Singh se apropiase atât de mult încât respiraţia lui parcă se lipise de mine. Simţeam mirosul amestecului de cuişoare şi scorţişoară pe care îmi închipuiam că-l pune în castronul cu cereale în fiecare dimineaţă şi totodată un miros adânc, mirosul bărbătesc al trupului, ce venea spre mine din hăul unde organele lui ascultau de o alchimie diferită de-a mea.

Din clipa când am ştiut că se va întâmpla şi până în clipa în care s-a întâmplat am făcut în aşa fel încât să nu fiu singură cu Ray Singh nici în şcoală, nici în afara ei. Mă temeam de ceea ce doream cel mai mult: sărutul lui. Mă temeam că nu se va putea compara cu acelea de care vorbea toată lumea sau cu acelea despre care citeam în *Seventeen*, *Glamour* şi *Vogue*. Mă temeam că n-am să fiu destul de bună, că primul meu sărut va fi mai mult un gest de respingere decât unul de iubire. Totuşi, adunam poveşti cu săruturi.

— Primul sărut îţi marchează destinul, îmi zise o dată la telefon bunica Lynn. Ţineam receptorul în mână şi l-am văzut pe tata ducându-se la mama. L-am auzit spunându-i în bucătărie: „matolită”.

— Dac-ar fi trebuit s-o fac din nou, m-aş fi dat cu ceva

trăsnet, de exemplu Fire and Ice, dar Revlon nu făcea rujul ăsta pe-atunci. Mi-aş fi lăsat amprenta pe acel bărbat.

— Mamă? zise mama în celălalt receptor, cel din dormitor.

— Vorbim despre sărut, Abigail.

— Cât ai băut până acum?

— Susie, zise bunica Lynn, ştii care-i treaba cu sărutul? Cum îţi aşterni, aşa dormi.

— Cum a fost?

— A, întrebarea cu sărutul, zise mama. O las pentru tine.

I-am făcut pe tata şi pe mama să-mi povestească de zeci de ori ca să aflu versiunile lor diferite. Ce-am reţinut era imaginea părinţilor mei în spatele unui nor de fum de ţigară, buzele lor atingându-se vag în interiorul vălătucilor.

O clipă mai târziu bunica Lynn şopti:

— Susie, mai eşti la telefon?

— Da, bunico.

Rămase tăcută o bucată de timp.

— Eram de vârsta ta şi primul sărut a venit de la un bărbat matur. Tatăl unei prietene.

— Bunico! am spus sincer şocată.

— N-ai să mă pârăşti, nu-i aşa?

— Nu.

— A fost minunat, zise bunica Lynn. Ştia să sărute. Pe băieţii care mă sărutau nu-i puteam suporta. Îmi propteam mâna pe piepturile lor şi-i împingeam cât colo. Domnul McGahem ştia să-şi folosească buzele.

— Deci, ce s-a întâmplat?

— O minune, zise ea. Ştiam că nu-i bine, dar era minunat, cel puţin pentru mine. Nu l-am întrebat niciodată ce credea despre toată treaba asta, dar, de fapt, după aia nu l-am mai văzut niciodată singură.

— Dar ai vrut s-o mai faci o dată?

— Da, întotdeauna am căutat acel prim sărut.

— Dar bunicul?

— Nu se prea pricepea la sărutat, zise ea.

Auzeam clinchetul cuburilor de gheaţă la celălalt

capăt al firului.

— Nu l-am uitat niciodată pe domnul McGahem, chiar dacă s-a întâmplat o singură dată. E vreun băiat care vrea să te sărute?

Niciunul din părinţii mei nu-mi pusese această întrebare. Acum ştiu că ştiau asta, îşi zâmbeau când îşi comparau impresiile.

Am înghiţit greu la capătul firului.

— Da.

— Cum îl cheamă?

— Ray Singh.

— Îţi place de el?

— Da.

— Atunci care-i problema?

— Mă tem că n-o să fiu bună.

— Susie?

— Da?

— Distrează-te, fetiţo.

Dar stând pe coridor lângă dulapul meu în acea după-amiază şi auzind vocea lui Ray rostindu-mi numele – de data asta în spatele meu şi nu deasupra mea – simţeam orice în afară de chef de distracţie. Nu simţeam însă nici lipsă de chef.

Stările clare, de alb sau negru, pe care la cunoscusem înainte, nu se mai aplicau. Mă simţeam, dacă ar trebui să folosesc un cuvânt* învârtejită. Nu ca verb, ci ca adjectiv. Fericită + Speriată = Învârtejită.

— Ray, i-am zis, dar înainte ca numele să-mi iasă pe gură el se aplecase spre mine şi-mi prinsese gura deschisă într-a lui. A fost ceva atât de neaşteptat, deşi aşteptasem luni de zile acest lucru, încât am simţit că mai vreau. Voiam enorm să-l mai sărut o dată pe Ray Singh.

În dimineaţa următoare domnul Connors decupă din ziar un articol pe care-l păstră pentru Ruth. Era o prezentare amănunţită a puţului de gunoi al lui Flanagan şi a modului în care acesta urma să fie astupat. În timp ce Ruth se îmbrăca, îi scrise un bileţel: „O hazna. Într-o bună

zi o să cadă în ea maşina unui zevzec”.

— Tata zice că s-a zis cu el, strigă Ruth spre Ray, fluturând spre el articolul din ziar în timp ce se suia în Chevroletul albastru al lui Ray, oprit la capătul aleii din faţa casei lor.

— Cartierul nostru va fi înghiţit de construcţii. Fii atent. În articolul ăsta sunt patru scheme care seamănă cu cuburile pe care le faci în clasa-ntâi la desen; cică aşa vor astupa puţul.

— Mă bucur să te revăd, Ruth, îi zise Ray, ieşind în marşarier de pe alee şi privind centura de siguranţă nelegată a lui Ruth.

— Iartă-mă, zise Ruth. Salut.

— Ce zice articolul? o întrebă Ray.

— Ce zi frumoasă, e o vreme splendidă.

— În regulă. Povesteşte-mi despre articol.

— Primele trei desene sunt o aceeaşi schiţă, doar cu săgeţile îndreptate spre locuri diferite şi vorbesc de „strat superior”, „calcar fisurat”, „piatră fărâmiţată”. Ultimul are un titlu mare care zice „Astuparea”, iar dedesubt: „Cimentul va umple gura, iar mortarul va umple crăpăturile”.

— Gura? întrebă Ray.

— Da, ştiu, zise Ruth. Mai e o săgeată în partea cealaltă, ca şi când ar fi vorba de un proiect atât de mare încât trebuie să ia o pauză pentru ca lumea să priceapă ideea, iar sub ea scrie: „Groapa va fi apoi astupată cu moloz”.

Ray începu să râdă.

— Ca un procedeu medical, zise Ruth. E nevoie de o operaţie chirurgicală complicată ca să cârpeşti planeta.

— Cred că găurile din pământ trezesc spaime ancestrale.

— Corect, zise Ruth. Pentru Dumnezeu, doar au guri! Hai s-o vedem.

La un kilometru şi ceva mai încolo se zăreau nişte clădiri noi. Ray o coti la stânga, nimerind în hăţişul de drumuri pavate de curând, unde toţi copacii fuseseră scoşi

şi, din loc în loc, în vârful unor marcaje înalte până la brâu fluturau steguleţe roşii şi galbene.

Pe când meditau amândoi la faptul că erau singuri-singurei şi că explorau nişte drumuri pregătite pentru o zonă încă nelocuită, îl observară pe Joe Ellis în faţa lor.

Ruth şi Ray nu-i făcură cu mâna, dar nici Joe nu dădu vreun semn că i-ar fi zărit.

— Mama îmi spune că locuieşte tot acasă şi că nu-şi poate găsi de lucru.

— Ce face toată ziua? întrebă Ray.

— Arată aiurea.

— Nu şi-a revenit niciodată, zise Ray, în timp ce Ruth privea şirurile nesfârşite de loturi vacante.

Ray ajunse din nou pe drumul principal, după care traversară şinele de cale ferată, îndreptându-se spre Route 30, care avea să-i ducă la puţul de gunoi.

Ruth îşi scoase braţul pe geam ca să simtă aerul jilav al dimineţii de după ploaie. Deşi fusese suspectat de dispariţia mea, Ray înţelesese motivul, ştia că poliţia îşi făcea treaba. Dar Joe Ellis nu-şi revenise niciodată după acpzaţia de-a fi omorât câinii şi pisicile ucise de către domnul Harvey. Hoinărea mai mult prin zonele mărginaşe, păstrând distanţa faţă de vecinii săi şi dorind din tot sufletul să-şi găsească mângâierea în dragostea pentru câini şi pisici. Pentru mine, partea cea mai tristă era că aceste animale simţeau suferinţa lui – defectul omenesc – şi se ţineau deoparte.

Mai sus, pe Route 30, lângă Eels Rod Pike, un loc pe lângă care urmau să treacă Ray şi Ruth, l-am văzut pe Len ieşind dintr-un apartament situat deasupra frizeriei lui Joe. Se îndrepta spre maşină cu un ghiozdan uşor în mână. îl primise cadou de la tânăra care locuia acolo. îl invitase o dată la o cafea în oraş, după ce se cunoscuseră la un curs de criminologie la colegiul West Chester. În ghiozdan avea mai multe lucruri – unele pe care voia să i le arate tatălui meu, altele pe care nu trebuia să le vadă niciun părinte. Printre acestea din urmă se numărau nişte fotografii cu mormintele unde găsiseră cadavrele, în fiecare caz

amândouă antebraţele.

Când sună la spital, asistenta îi spuse că domnul Salmon se afla în salon împreună cu soţia şi cu copiii. Sentimentul de vinovăţie crescu şi, după ce-şi trase maşina în parcarea spitalului, rămase o clipă în ea. Soarele fierbinte pătrundea prin parbriz şi încingea aerul din interior.

Îl vedeam pe Len gândindu-se febril la ce avea să spună. Mintea lui nu putea opera decât cu o singură ipoteză – din toamna anului 1975, după aproape şapte ani de contacte din ce în ce mai rare, tot ce mai sperau părinţii mei era să primească vestea că rămăşiţele mele au fost găsite sau că domnul Harvey a fost prins. Tot ce avea el să le dea era o amuletă.

Luă ghiozdanul şi încuie maşina, după care trecu pe lângă florăreasa ce stătea în faţa spitalului cu găleţile din nou pline cu narcise. Ştia numărul salonului, drept care nu se mai osteni să-şi anunţe prezenţa asistentelor de la etajul patru, ci bătu uşor, înainte de-a intra, în uşa deschisă a încăperii.

Mama stătea în picioare cu spatele spre el. Când s-a întors, am văzut întreaga forţă a prezenţei ei izbindu-l în plin. îl ţinea pe tatăl meu de mână. Deodată m-am simţit îngrozitor de singură.

Mama şovăi niţel când întâlni ochii lui Len, apoi zise ce-i venea mai uşor.

— *Întotdeauna* e o bucurie, nu-i aşa, să vă întâlnesc, încercă ea să glumească.

— Len, reuşi tatăl meu să spună. Abbie, vrei să mă ridici puţin?

— Cum vă simţiţi, domnule Salmon? întrebă Len, iar mama apăsă cu degetul pe butonul cu săgeata îndreptată în sus de lângă pat.

— Spuneţi-mi Jack, insistă tatăl meu.

— Înainte să vă faceţi speranţe, zise Len, să ştiţi că nu l-am prins încă.

Tatăl meu păru vizibil dezumflat.

Mama potrivi pernele de la spatele şi ceafa tatălui

meu.

— Atunci de ce-aţi mai venit?

— Am găsit ceva ce i-a aparţinut lui Susie, spuse Len.

Folosise aproape aceeaşi frază atunci când venise la noi acasă cu căciuliţa cu zurgălăi. În capul ei răsună un ecou îndepărtat.

Cu o noapte înainte, după ce mai întâi mama îl privise pe tatăl meu dormind, apoi tata se trezise şi îi văzuse capul pe pernă lângă – al lui, amândoi au amânat amintirea acelei prime nopţi cu zăpadă, lapoviţă şi ploaie când se agăţau unul de celălalt, niciunul neîndrăznind să-şi exprime cu glas tare marea lor speranţă. În această noapte, tatăl meu a zis în cele din urmă: „Nu va veni acasă niciodată”. Un adevăr simplu şi clar, pe care toţi cei care mă cunoşteau îl acceptaseră. Dar el trebuia să-l rostească, iar ea avea nevoie să-l audă pe el rostindu-l.

— O amuletă de pe brăţara ei, zise Len. O piatră de Pennsylvania cu iniţialele ei.

— Eu i-am cumpărat-o, zise tatăl meu, în Thirtieth Street Station, într-o zi când m-am dus în oraş. De la o tarabă, şi un bărbat cu ochelari de protecţie i-a gravat pe gratis iniţialele. I-am cumpărat una şi lui Lindsey. Abigail, îţi aminteşti

— Îmi amintesc, spuse mama.

— L-am găsit lângă un mormânt din Connecticut.

Părinţii mei rămaseră dintr-odată tăcuţi – ca nişte animale prinse sub gheaţă – cu ochii deschişi şi livizi, implorând *pe* oricine ar fi păşit pe deasupra lor să-i scoată de acolo cât mai repede cu putinţă.

— Nu al lui Susie, zise Len, grăbindu-se să umple tăcerea. Ceea ce înseamnă că Harvey a fost implicat şi în alte crime din Delaware şi Connecticut. Am găsit amuleta lui Susie într-un mormânt nu departe de Hartford.

Tata şi mama îl urmăreau pe Len cum se chinuia să desfacă fermoarul blocat al ghiozdanului.

Mama îşi trecea mâna prin părul tatălui meu, încercând să-i surprindă privirea. Dar tata era concentrat asupra perspectivei oferite de Len – redeschiderea cazului

meu. Mama însă, tocmai când începuse să se simtă pe un teren mai sigur, trebuia să ascundă faptul că nu dorise niciodată să fie redeschis. Numele de George Harvey o redusese la tăcere. Nu ştiuse niciodată ce să spună despre el. Pentru mama mea, a-şi lega viaţa de capturarea şi de pedepsirea lui ţinea mai mult de alegerea de a trăi cu inamicul decât de necesitatea de a trăi într-o lume fără mine.

Len scoase o pungă cu fermoar. În colţul de jos părinţii mei puteau zări lucirea aurie. Len i-o dădu mamei mele, iar ea o ţinu în faţă, la distanţă.

— Len, n-ai nevoie de piatră? îl întrebă tatăl meu.

— Am efectuat toate testele, zise el. Ne-am documentat asupra locului unde a fost găsită şi am făcut toate pozele necesare. E posibil să fie cazul să-l cerem înapoi, dar până atunci puteţi să-l păstraţi.

— Abbie, deschide-o, zise tatăl meu.

Am urmărit-o pe mama ţinând punga deschisă şi aplecându-se peste pat.

— Jack, ia-o tu, zise ea. Era un cadou de la tine.

Când tatăl meu întinse mâna, aceasta tremura, şi îi trebui o secundă ca să simtă cu degetele colţurile mici şi aspre ale amuletei. Felul în care l-a scos din pungă îmi aminti de „Operaţia”, jocul pe care-l jucam cu Lindsey când eram mici. Când atingeai marginile pungii cu fermoar se pornea alarma şi trebuia să renunţi.

— Cum puteţi fi sigur că el le-a ucis pe celelalte fete? întrebă mama. Privea lung fărâma de aur din palma tatălui meu.

— Nimic nu-i sigur niciodată, zise Len.

Ecoul îi răsună din nou în urechi. Len avea un repertoriu fix de expresii. Era exact expresia pe care tatăl meu o preluase de la el ca să-şi liniştească familia. Era o frază crudă care se hrănea cu speranţe.

— Cred c-ar fi mai bine să plecaţi acum, zise ea.

— Abigail? interveni tatăl meu.

— Nu mai vreau să aud nimic.

— Len, sunt foarte bucuros c-am primit amuleta, zise

tatăl meu.

Len îl salută pe tata ducându-şi mâna la o pălărie imaginară înainte de a se întoarce pe călcâie ca să iasă. Făcuse un anume fel de dragoste cu mama mea înainte ca ea să plece departe. Sexul ca uitare voluntară. Exact genul pe care-l practica tot mai des în încăperile de deasupra frizeriei.

M-am îndreptat către sud spre Ruth şi Ray, dar l-am văzut în schimb pe domnul Harvey. Conducea o maşină portocalie încropită din piese provenind de la variante ale aceluiaşi model, şi care arăta ca monstrul lui Frankenstein pe patru roţi. O coardă elastică ţinea, chipurile, la locul ei capota din faţă care sălta însă dri de câte ori prindea câte un curent de aer.

Motorul se încăpăţâna să nu treacă decât cu puţin peste viteza legală, oricât de tare ar fi apăsat pedala de acceleraţie. Dormise lângă un mormânt gol şi în somn visase 5! 5! 5! Se trezise în zori şi o luase spre Pennsylvania.

Trăsăturile domnului Harvey păreau ciudat de estompate. Ani de zile reuşise să ţină la distanţă amintirile despre femeile pe care le ucisese, dar acum, una câte una, ele se întorceau.

Pe prima fată căreia îi făcuse rău o agresase neintenţionat. Se înfuriase şi nu se putuse stăpâni, sau cel puţin aşa i se păruse lui. Ea încetase să mai frecventeze liceul la care erau înscrişi amândoi, dar lui asta nu i se părea ceva neobişnuit. Până atunci se mutase de atâtea ori încât îşi închipuise că şi fata făcuse la fel. Regretase acel viol tăcut, ascuns, asupra unei colege de şcoală, dar nu vedea întâmplarea ca pe ceva ce avea să persiste în amintirea vreunuia din ei. Era ca şi când ceva din afara lui ar fi produs coliziunea celor două corpuri în acea după-amiază. O secundă după aceea, ea privise în gol. Un gol fără fund. Apoi îşi pusese chiloţii sfâşiaţi, prinzându-i de betelia fustei ca să nu-i cadă. Nu-şi vorbiseră, iar ea plecase. El îşi făcuse o crestătură în palmă cu briceagul. Dacă tatăl său avea să-l întrebe în legătură cu sângele,

avea o explicaţie plauzibilă. „Uite”, putea spune, arătând spre rana de la mână. „M-am tăiat din greşeală”.

Dar tatăl său nu l-a întrebat nimic şi nimeni n-a venit să-l caute. Nici tată, nici frate, nici poliţist.

Apoi am zărit-o pe cea pe care domnul Harvey o simţea lângă el. Pe fata care murise doar câţiva ani mai târziu, când fratele ei adormise cu ţigara în gură. Ea şezuse pe scaunul din faţă. M-am întrebat cât timp îi va lua până să înceapă să-şi amintească de mine.

Singurele semne de schimbare din ziua în care domnul Harvey mă azvârlise în puţul lui Flanagan erau pilonii portocalii aşezaţi împrejurul şantierului. Doar atât, şi dovada că puţul se extinsese. Zidul dinspre sud-est al casei stătea aplecat într-o parte şi pridvorul se afundase tăcut în pământ.

Din precauţie, Ray parcă pe cealaltă latură a drumului sub un umbrar des. Chiar şi aşa, partea din dreapta a maşinii ştergea marginea caldarâmului.

— Ce s-a întâmplat cu familia Flanagan? întrebă Ray pe când ieşeau din maşină.

— Tata mi-a zis că firma care a cumpărat terenul s-a înţeles cu ei şi că s-au mutat.

— Ruth, e cam fioros pe-aici, zise Ray.

Traversară şoseaua pustie. Deasupra lor câţiva nori fumurii pătau văzduhul azuriu. Din locul unde stăteau puteau zări partea din spate a atelierului lui Hal, dincolo de şinele de cale ferată.

— Mă întreb dacă Hal Heckler mai are atelierul, zise Ruth. Îmi plăcea de el când eram mică.

Apoi o luară în direcţia puţului. Amândoi erau tăcuţi. Ruth se deplasa în cercuri tot mai înguste, ţinta lor rămânând puţul şi marginea lui nebuloasă. Ray se ţinea aproape de Ruth. Dacă îl priveai din depărtare, puţul părea inofensiv – o băltoacă de noroi ce începea să se usuce. În jurul lui creşteau smocuri de iarbă şi buruieni dar, dacă te uitai mai bine, arăta ca şi când acolo n-ar mai fi fost pământ, ci un fel de carne ciocolatie, moale şi convexă, care absorbea toate lucrurile aşezate deasupra sa.

— De unde ştim că n-o să ne înghită? întrebă Ray.

— Nu suntem destul de grei, răspunse Ruth.

— Opreşte-te dacă simţi că te afunzi.

Privindu-i, mi-am amintit cum îl ţineam pe

Buckley de mână în ziua în care ne-am dus să îngropăm frigiderul. În timp ce tatăl meu vorbea cu domnul Flanagan, Buckley şi cu mine ne-am urcat până la locul unde pământul începea să se încline şi să devină mai moale şi puteam jura că am simţit cum acesta se lasă uşor sub picioarele mele. Era ca senzaţia pe care o aveam când mă plimbam prin cimitirul bisericii noastre şi deodată mă afundam în tunelurile săpate de cârtiţe în jurul pietrelor funerare.

În cele din urmă amintirea cârtiţelor – pozele cu aceste creaturi oarbe, năsoase şi dinţoase pe care le găseam în cărţi – m-a făcut să accept să fiu înmormântată într-un sicriu de metal. Măcar eram protejată împotriva lor.

Ruth merse în vârful picioarelor până la locul ce i se părea a fi marginea puţului, răstimp în care mi-am amintit de hohotele de râs ale tatălui meu în acea zi de demult. Pe drumul de întoarcere născocisem o poveste pentru fratele meu. îi spusesem că în străfundurile puţului exista un întreg sat construit sub pământ, despre care nu aflase nimeni, iar oamenii care trăiau acolo priveau aceste aparate abandonate ca pe nişte daruri de la un rai pământesc. „Când frigiderul nostru va ajunge la ei, i-am zis eu, ne vor lăuda, deoarece ei sunt o rasă de meşteşugari cărora le place să repare lucrurile”. Hohotele tatălui meu umpleau maşina.

— Ruthie, zise Ray, stai prea aproape.

Ruth stătea cu tălpile pe partea moale şi cu călcâiele pe cea tare, dând impresia în timp ce o urmăream cu privirea că-şi va îndrepta degetele şi-şi va arcui braţele şi va plonja înainte ca să fie alături de mine. Dar Ray veni în spatele ei.

— Se pare că gura pământului râgâie, zise el.

Toţi trei priveam colţul unui obiect metalic care se ridica.

— O maşină de spălat din şaişnouă, zise Ray.

Dar nu era nici seif, nici maşină de spălat, ci o sobă veche cu gaz, de culoare roşie, care se deplasa încet.

— Te-ai gândit vreodată unde ar putea fi cadavrul lui Susie Salmon? îl întrebă Ruth.

Voiam să ies de sub umbrarul ce ascundea maşina lor albastră, să traversez şoseaua, să intru în puţ, să ies, să o bat uşor pe umăr şi să-i spun: „Iată-mă! Am reuşit! Bingo! Gol!”

— Nu, zise Ray. Las asta pe seama ta.

— Thtul e în schimbare aici. De fiecare dată când mă întorc dispare câte ceva din ceea ce deosebea locul ăsta de celelalte din ţară, zise ea.

— Vrei să intri în casă? o întrebă Ray, dar se gândea la mine acum. La cum se îndrăgostise când avea treisprezece ani. Mă observase în timp ce mă întorceam de la şcoală, mergând chiar în faţa lui şi fusese înrobit de nişte lucruri simple: fusta ecosez, cam largă, jacheta la două rânduri, plină cu fire din blana lui Holiday, părul meu castaniu, aşa credeam eu, captând razele soarelui de după-amiază, lumina glisând fluid printre şuviţe în timp ce amândoi ne îndreptam spre casă, unul în urma celuilalt. Iar câteva zile mai târziu, când se ridicase în picioare la ora de ştiinţe sociale şi din greşeală începuse să citească din compunerea lui despre *Jane Eyre* în loc de Războiul din 1812[35], l-am privit într-un fel care i se păruse simpatic.

Ray se îndreptă spre casa ce urma să fie demolată şi care fusese golită într-o noapte de toate clanţele şi robinetele de către domnul Connors, dar Ruth rămase lângă puţ. Ray se afla deja în casă când s-a întâmplat. E limpede că Ruth mă observase stând lângă ea în timp ce privea locul unde mă îngropase domnul Harvey.

— Susie, zise Ruth, simţindu-mi prezenţa şi mai tare când îmi rosti numele.

Dar eu n-am spus nimic.

35 Război purtat de Statele Unite împotriva Marii Britanii în urma disputelor teritoriale privind Canada şi ţinuturile din nordul Americii şi încheiat după doi ani cu un armistiţiu.

— Ţi-am scris poezii, zise Ruth, încercând să mă determine să rămân cu ea. Ceea ce-şi dorise toată viaţa i se întâmpla în sfârşit.

— Susie, nu vrei nimic? întrebă ea.

Apoi am dispărut.

Ruth stătea locului, clătinându-se, aşteptând în lumina cenuşie a soarelui de Pennsylvania. Iar întrebarea îi răsuna în urechi: „Nu vrei nimic?”

De partea cealaltă a şinelor de cale ferată, atelierul lui Hal era pustiu. Îşi luase zi liberă ca să-i ducă pe Samuel şi pe Buckley la expoziţia de motociclete din Radnor. îl vedeam pe Buckley plimbându-şi mâinile peste apărătoarea arcuită a roţii din faţă a unei motorete de culoare roşie. Ziua lui de naştere se apropia, iar Hal şi Samuel îl urmăreau atenţi. Hal voia să-i dea fratelui meu vechiul saxofon alto al lui Samuel, dar bunica Lynn intervenise.

— Scumpule, lui îi trebuie să se agite, să bocăne. Lasă chestiile subtile, zise ea. Aşa că Hal şi Samuel puseseră mână de la mână şi-i făcuseră rost de un set de tobe la mâna a doua.

Bunica Lynn se dusese la mall să caute pentru mama nişte haine simple dar elegante, urmând să o convingă să le poarte. Cu degetele ei agile după atâţia ani de practică, scoase de pe un cuier cu haine negre o rochie ce bătea spre bleumarin. O vedeam pe femeia de lângă ea aţintind asupra rochiei o privire plină de invidie.

La spital mama îi citea cu glas tare tatălui meu din ziarul vechi de o zi, iar el o privea cum îşi mişcă buzele, la drept vorbind, fără să o asculte. Dorind, în schimb, să o sărute.

Şi Lindsey.

L-am zărit pe domnul Harvey intrând cu maşina în cartierul meu în plină zi, nemaipăsându-i că l-ar putea observa cineva, ba chiar mizând pe obişnuita lui invizibilitate – aici, în cartierul unde atâţia afirmaseră că nu-l vor uita niciodată, considerându-l dintotdeauna un tip ciudat, ajungând să creadă că soţia moartă de care el

vorbea, dându-i mereu alt nume, fusese de fapt una dintre victimele sale.

Lindsey era acasă singură.

Domnul Harvey trecu pe lângă casa lui Nate, situată în zona centrală. Mama lui Nateculegea florile veştejite din rondul din faţa casei. Îşi ridică privirea când văzu maşina trecând, o maşină neobişnuită, asamblată din diverse părţi şi-şi imagină că era prietenul din facultate al vreunui băiat din vecini, sosit acasă în vacanţă. Nu-l văzuse niciodată pe domnul Harvey la volan. Acesta o coti spre stânga pe drumul în pantă ce înconjura cartierul său. Holiday gemea la picioarele mele, acelaşi geamăt bolnav, grav, pe care-l scotea când îl duceam la medicul veterinar.

Ruana Singh era cu spatele spre el. O vedeam prin fereastra sufrageriei cum aşază în ordine alfabetică teancurile cu cărţi noi pe rafturile întreţinute cu grijă. În curţile oamenilor erau copii care se dădeau în leagăn sau umblau pe catalige sau se fugăreau cu pistoale încărcate cu apă. O stradă plină de victime potenţiale.

Ocoli sensul giratoriu de la capătul străzii noastre şi trecu de parcul municipal vizavi de care locuia familia Gilbert. Amândoi erau acasă, domnul Gilbert devenit deja infirm. Apoi îşi revăzu vechea locuinţă, care nu mai era verde, deşi pentru mine şi familia mea ea avea să rămână întotdeauna „casa cea verde”. Noii proprietari o vopsiseră într-un mov-albăstrui şi instalaseră în curte o piscină, iar pe margine, lângă fereastra de la subsol, construiseră un chioşc din lemn de sequoia din care se revărsau iedera şi jucăriile copiilor. Straturile de flori din faţa casei fuseseră astupate când lărgiseră cărarea, iar veranda fusese închisă cu geamuri rezistente la ger, în spatele cărora se vedea biroul. Auzea râsetele fetiţelor în curtea din spate şi zări o femeie ieşind pe poartă cu o pereche de foarfece de grădină în mână, iar pe cap cu o pălărie de soare. Privi lung la omul care şedea în maşina portocalie şi simţi o izbitură în burtă – contracţia scârboasă a pântecelui gol. Brusc se întoarse şi intră iar în casă, urmărindu-l atentă de după perdea. Aşteptând.

El îşi continuă drumul cu câteva case mai încolo.

Iat-o pe scumpa mea soră! O vedea la fereastra de la etaj a casei noastre. Îşi tăiase părul, purtându-l scurt în toţi aceşti ani, dar, fireşte, ea era cea care şedea la planşeta pe care o folosea drept birou şi unde citea acum o carte de psihologie.

În acel moment am început să le văd venind pe stradă.

În timp ce el scruta ferestrele vechii mele case şi se întreba unde erau ceilalţi membri ai familiei mele – dacă tatăl meu mai şchiopăta din cauza genunchiului –, am văzut ultimele rămăşiţe ale animalelor şi femeilor ieşind din casa domnului Harvey. Se îndepărtau de casă toate laolaltă. El o privea pe sora mea şi se gândea la cearşafurile pe care le întinsese pe pilonii cortului nupţial. îl privise pe tatăl meu drept în ochi în ziua în care îmi rostise numele. Iar câinele – cel care lătrase în faţa casei sale – câinele era cu siguranţă mort.

Lindsey se mişcă de la fereastră şi l-am văzut cum o urmărea cu atenţie. Ea se ridică de pe scaun şi se îndreptă spre biblioteca ce acoperea întreg peretele, din tavan până la podea. Întinse mâna şi luă de pe raft o altă carte. În timp ce se întorcea la planşetă, iar el îi scruta chipul de la distanţă, oglinda lui retrovizoare se umplu deodată de alb-negrul unei maşini ce se apropia încet în spatele său.

Ştia că nu-i putea depăşi. Şedea în maşină şi-şi pregătea masca ultimului chip pe care-l oferise autorităţilor ani în şir – cel al unui om blajin pentru care ai putea nutri eventual milă sau dispreţ, dar niciodată reproş. Când poliţistul opri în spatele său, femeile se strecurară înăuntru prin ferestrele maşinii, iar pisicile se cuibăriră în jurul gleznelor sale.

— V-aţi rătăcit? îl întrebă tânărul poliţist când ajunse în dreptul maşinii portocalii.

— Am locuit aici cândva, îi zise domnul Harvey. Am fost cuprinsă de un tremur: se hotărâse să spună adevărul.

— Am primit un telefon, un vehicul suspect.

— Văd că se construieşte ceva în vechiul Ian de

porumb, zise domnul Harvey. Şi în acea clipă am ştiut că o parte din mine putea să se alăture celorlalte şi să se prăvălească apoi în bucăţi, fiecare părticică a trupului pe care-l răpise căzând ca stropii de ploaie în maşina lui.

— Lărgesc şcoala.

— Cred că strada arată ceva mai prosperă, zise el gânditor.

— Poate c-ar fi bine să o luaţi din loc, îi zise ofiţerul. îi era jenă pentru domnul Harvey cu maşina lui cârpită, dar l-am văzut notându-şi numărul de pe plăcuţă.

— N-am vrut să sperii pe nimeni.

Domnul Harvey era un profesionist, dar în clipa aceea nu-mi păsa. Cu fiecare parte de drum pe care el o parcurgea, mă concentram tot mai mult asupra lui Lindsey, care studia manualele, asupra datelor care ţâşneau dintre pagini şi se cuibăreau în creierul ei – o fată pe cât de deşteaptă, pe atât de completă. La Universitatea Temple hotărâse să se facă terapeută. Şi m-am gândit ce chestie ciudată mai era şi casa noastră, o mamă zăpăcită şi un poliţist – pur şi simplu norocul o însoţise pe sora mea până acum. Fiecare zi – un semn de întrebare.

Ruth nu-i zise lui Ray ce se întâmplase. Promisese că-şi va nota mai întâi în jurnal. Traversând drumul înapoi la maşină, Ray observă ceva violet iţindu-se dintr-o tufă crescută pe marginea şoselei aproape de vârful unei movile înalte de pământ, probabil lăsată acolo de vreo echipă de muncitori.

— Coada vânătorului, îi spuse el lui Ruth. Am să rup câteva pentru mama.

— Bine, nu te grăbi, zise Ruth.

Ray sări din maşină şi urcă până sus la flori în timp ce Ruth rămase lângă maşină. Ray nu se mai gândea la mine. Se gândea la zâmbetul mamei sale. Cel mai sigur mod de a-l obţine era să-i găsească flori de câmp ca acestea, să i le aducă acasă şi să o privească cum le presează, deschizându-le petalele înainte de a le vârî între negrul şi albul dicţionarelor sau al manualelor. Ray urcă până în vârful movilei şi dispăru după creastă cu speranţa

că va găsi mai multe.

Abia când l-am văzut dispărând de cealaltă parte am simţit un fior pe şira spinării. L-am auzit pe Holiday, teama îngropată adânc în gâtlejul său, şi mi-am dat seama că nu putea fi Lindsey cea pentru care scheuna. Domnul Harvey ajunsese sus pe Eels Rod Pike şi de acolo zărise puţul şi pilonii portocalii care se potriveau de minune cu culoarea maşinii sale. Depozitase un cadavru acolo. Îşi aminti de pandantivul de chihlimbar al mamei sale şi că era cald când îl primise de la ea.

Ruth zări femeile îngrămădite în maşină, purtând halate de culoarea sângelui. Se îndreptă spre ele. Pe acelaşi drum unde eram îngropată eu, domnul Harvey trecu pe lângă Ruth. Tot ce vedea ea erau femeile. Apoi, beznă totală, în clipa aceea am căzut pe Pământ.

Douăzeci şi doi

Ruth se prăbuşise pe şosea. Eram conştientă de asta. Domnul Harvey mergea mai departe, neobservat, neiubit, neinvitat – asta am pierdut.

Neajutorată, m-am împiedicat, mi-am pierdut echilibrul. Am căzut prin uşa deschisă a foişorului pe iarbă, apoi prin hotarul cel mai îndepărtat al raiului în care trăisem toţi aceşti ani.

Am auzit urletul lui Ray în cerul de deasupra mea, glasul său descriind un arc de sunet.

— Ruth, te simţi bine? Ajunse lângă ea şi o strânse în braţe.

— Ruth, Ruth, striga el. Ce s-a întâmplat? Iar eu eram în ochii lui Ruth şi priveam în sus. Îmi simţeam spatele lipit de caldarâm şi zgârieturile de sub haine unde pielea se rănise de colţurile ascuţite ale criblurii. Simţeam fiecare senzaţie – căldura soarelui, mirosul asfaltului – dar n-o vedeam pe Ruth.

Am auzit plămânii lui Ruth bolborosind, un ghiorţăit în stomacul ei, dar aerul nu înceta să-i umple plămânii. Trupul. Ray deasupra, ochii lui cenuşii pulsând, privind neputincioşi în susul şi josul drumului după ajutorul care nu mai venea. Nu observase maşina, dar ieşise din tufiş

încântat, cu buchetul de flori pentru mama sa şi o găsise pe Ruth întinsă pe jos.

Ruth se zbătea să scape din propria-i piele, voia afară. Se zbătea să plece, iar eu eram înăuntru acum, luptându-mă cu ea. O voiam înapoi, voiam acel imposibil divin, dar ea dorea să iasă. Nu era nimic şi nimeni care să o poată reţine. Voia să zboare. Priveam, aşa cum făcusem de multe ori din rai, dar de data asta lângă mine era ceva nedesluşit. Dorinţa şi înverşunarea care voiau să ajungă sus.

— Ruth, zise Ray. Ruth, mă auzi?

Înainte să-şi închidă ochii, când toate luminile s-au stins şi lumea a fost cuprinsă de frenezie* am privit ochii cenuşii ai lui Ray Singh, tenul lui măsliniu, buzele pe care le sărutasem cândva. Apoi, ca o mână desprinzându-se din strânsoare, Ruth trecu pe lângă el.

Ochii lui Ray mă chemau să vin, iar privirea ce se scurgea din mine făcu loc unei jalnice dorinţe. Să fiu iar vie pe acest Pământ. Nu să privesc din înalt, ci să fiu – cel mai minunat lucru – lângă.

Undeva în azurul albastrului întretărâmuri am zărit-o pe Ruth gonind pe lângă mine în timp ce eu cădeam pe Pământ. Dar nu era umbra unei forme omeneşti şi nici strigoi. Era o fată deşteaptă încălcind toate regulile.

Iar eu eram în trupul ei.

Am auzit un glas chemându-mă din rai. Era al lui Franny. Ea alerga în direcţia foişorului strigându-mă pe nume. Holiday lătra atât de tare încât limba i se împleticea în gâtlej. Apoi, deodată, Franny şi Holiday dispărură şi totul deveni tăcut. Simţeam ceva ce mă împingea în jos şi apoi o mână într-a mea. Urechile mele erau ca nişte oceane în care tot ce cunoşteam – glasuri, chipuri, date – începea să se scufunde. Mi-am deschis ochii pentru prima oară de când murisem şi am zărit ochii cenuşii întorcându-mi privirea. Stăteam liniştită, căci mi-am dat seama că splendida greutate ce mă apăsa în jos era greutatea unui corp omenesc.

Am încercat să vorbesc

— Nu, te rog, zise Ray. Ce s-a întâmplat?

Voiam să-i spun că am murit. Cum spui „Am murit şi m-am întors printre cei vii?”

Ray îngenunche. împrăştiate în jurul său şi pe mine erau florile pe care le culesese pentru Ruana. Reuşeam să disting formele lor eliptice, luminoase, de hainele negre ale lui Ruth. Apoi Ray îşi apropie urechea de pieptul meu ca să-mi asculte respiraţia. Îşi puse degetul pe încheietura mâinii mele ca să-mi verifice pulsul.

— Ai leşinat? întrebă el după acest consult sumar.

Am dat din cap. Ştiam că această favoare pe Pământ nu-mi era acordată pentru totdeauna, ştiam că dorinţa lui Ruth era provizorie.

— Cred că sunt bine, am încercat eu, dar glasul meu era prea slab, prea îndepărtat şi Ray nu mă auzi. Atunci mi-am aţintit ochii asupra ochilor lui, deschizându-i cât puteam de tare. Ceva mă îmboldea să mă ridic. Credeam că plutesc înapoi spre rai, că mă întorc, dar eu încercam, de fapt, să mă ridic în picioare.

— Ruth, zise Ray. Nu te mişca dacă te simţi slăbită. Pot să te duc până la maşină.

I-am zâmbit – un zâmbet de o mie de waţi.

— N-am nimic, am spus.

Privindu-mă atent, îmi eliberă braţul de probă, dar nu-mi dădu drumul la cealaltă mână. Mă duse aşa cum eram şi florile de câmp căzdeau pe caldarâm. În rai, când o văzură pe Ruth Connors, femeile începură să presare petale de trandafir.

I-am privit chipul angelic străbătut de un zâmbet năuc.

— Deci te simţi bine, zise el.

Precaut, se apropie destul ca să mă sărute, dar îmi spuse că-mi examinează pupilele ca să vadă dacă au aceeaşi mărime.

Simţeam greutatea trupului lui Ruth, legănarea delicioasă a sânilor şi a coapselor şi totodată o cumplită responsabilitate. Eram un suflet întors pe Pământ. Absentă nemotivat din rai o vreme, mi se dăduse un dar. Cu un

efort de voinţă m-am ridicat cum am putut în picioare.

— Ruth?

Am încercat să mă obişnuiesc cu numele.

— Da, am răspuns.

— Te-ai schimbat, zise el. Ceva s-a schimbat.

Stăteam aproape în mijlocul drumului, dar aceasta era clipa mea. Voiam atât de mult să-i spun, dar ce-aş fi putut spune? „Sunt Susie, am foarte puţin timp”. Eram prea speriată.

— Sărută-mă, i-am zis.

— Ce?

— Nu vrei?

Mi-am întins mâinile spre faţa lui şi am simţit firele moi de barbă ce nu fuseseră acolo cu opt ani în urmă.

— Ce s-a întâmplat cu tine? întrebă el tulburat.

— Uneori pisicile cad de la etajul zece şi aterizează în picioare. Crezi lucrul ăsta numai pentru că ai citit despre el.

Ray mă privea uluit. Se aplecă peste mine şi buzele noastre s-au atins gingaş. I-am simţit buzele reci adânc în mine. Încă un sărut, un pachet preţios, un dar furat. Ochii lui erau atât de aproape de mine încât am zărit punctişoarele verzi din cenuşiul lor.

L-am luat de mână şi ne-am întors la maşină în tăcere. Eram conştientă că el se târa în urma mea, întinzându-mi braţul peste spate, urmărind atent trupul lui Ruth ca să se asigure că mersul ei era normal.

Deschise uşa din dreapta volanului, iar eu m-am aşezat şi mi-am pus picioarele pe mochetă.

Când a ajuns de partea lui, s-a urcat în maşină şi m-a privit cu curiozitate.

— Ce s-a întâmplat?

Mă sărută din nou uşor pe buze. Ceea ce dorisem de o veşnicie. Timpul parcă încetinise, iar eu l-am sorbit îmbătată. Buzele, barba lui nerasă care mă zgâria, şi sunetul sărutului – plescăitul după ce buzele noastre se împreunară şi se dezlipiră. Sunetul reverbera în tunelul lung al singurătăţii, unde mă mulţumeam doar să

urmăresc atingerea şi mângâierile celorlalţi pe Pământ. Nu fusesem atinsă niciodată aşa. Nu fusesem decât rănită de mâini lipsite de tandreţe. Dar după ce murisem, se răspândise în raiul meu o rază de lună ce se rotea şi sclipea cu intermitenţe – sărutul lui Ray Singh. Ruth părea să ştie de asta.

M-am cutremurat la gândul că mă ascundeam în trupul lui Ruth în oricare alt fel decât acesta – că atunci când Ray mă săruta sau când mâinile noastre se întâlneau era de fapt dorinţa mea, nu a lui Ruth, *eu* eram cea care împingea la hotarele trupului ei. Am zărit-o pe Holly. Râdea cu capul dat pe spate şi după aceea l-am auzit pe Holiday scheunând, căci mă întorsesem la locul unde locuisem amândoi cândva.

— Unde vrei să mergi? întrebă Ray.

Era o întrebare atât de generală – răspunsul era atât de vast. Ştiam că nu vreau să-l urmăresc pe domnul Harvey. L-am privit pe Ray şi am ştiut de ce mă aflam acolo. Să iau cu mine o bucăţică de rai pe care n-o cunoscusem.

— La atelierul lui Hal Heckler, i-am zis cu hotărâre.

— Ce?

— Tu ai întrebat, am zis.

— Ruth?

— Da?

— Te mai pot săruta o dată?

— Da, am spus, înroşindu-mă.

Se întinse spre mine în timp ce motorul se încălzea şi buzele noastre se împreunară încă o dată, în timp ce Ruth vorbea cu un grup de bătrâni, cu berete şi pulovere negre cu gât, care ţineau în mână torţe aprinse şi-mi rosteau numele într-un cânt ritmat.

Ray îşi reluă poziţia şi mă privi.

— Ce-i? întrebă el.

— Când mă săruţi, văd raiul, i-am zis.

— Cum arată?

— E altfel pentru fiecare.

— Vreau amănunte, zise el zâmbind. Fapte.

— Fă dragoste cu mine, i-am zis, şi am să-ţi spun.

— Cine eşti? întrebă el, dar puteam jura că încă nu ştia ce întreabă.

— Motorul s-a încălzit, i-am zis.

Mâna lui apucă tija de crom strălucitoare de lângă volan şi o pornirăm din loc – cât se poate de firesc –, un băiat şi o fată împreună. O bucată de mică desprinsă din pavajul vechi şi cârpit reflectă o rază de soare când maşina făcu o întoarcere de 180 de grade.

O luarăm în jos spre Fiat Road şi am arătat spre drumul de ţară dincolo de Eels Rod Pike, drum ce ducea până la un pasaj unde puteam traversa şinele de cale ferată.

— Curând or să aibă destul de lucru, zise Ray, ajungând la porţiunea cu criblură, apoi pe drumul de ţară neasfaltat. Calea ferată se întindea într-o direcţie până la Harrisburg, iar în cealaltă direcţie până în Philadelphia şi clădirile de pe marginea ei erau pe jumătate demolate. Vechii locatari se mutau şi în locul lor veneau muncitorii care lucrau pe şantier.

— Rămâi aici după ce termini şcoala? l-am întrebat.

— Aici nu rămâne nimeni, zise Ray. Ştii asta.

Eram aproape năucită de o şansă ca agra; de ideea că, dacă rămâneam pe Pământ puteam pleca din acest loc, puteam să-mi aleg după pofta inimii oricare altul. M-am întrebat: în rai era la fel ca pe Pământ? Ceea ce-mi lipsea nu era oare acest dor de ducă ce izvorăşte din libertatea de a te putea duce oriunde?

Maşina ajunse pe porţiunea îngustă de pământ bătătorit de o parte şi de alta a atelierului lui Hal. Ray opri şi puse schimbătorul pe poziţia „frânat”.

— De ce aiyi? întrebă Ray.

— Aminteşte-ţi, i-am zis, explorăm.

L-am condus până în spatele atelierului, unde am pipăit tocul de deasupra uşii până ce-am simţit cheia.

— De unde ştii de cheie?

— Am urmărit sute de oameni ascunzând chei, i-am spus. Nu trebuie să fii un geniu ca să ghiceşti.

Înăuntru era aşa cum îmi aminteam, un miros greu de la vaselina pentru motociclete.

I-am spus:

— Cred c-am să fac un duş. De ce nu te faci comod?

M-am dus până pe partea cealaltă a patului şi-am apăsat întrerupătorul atârnat de fir şi toate beculeţele albe de deasupra patului lui Hal s-au aprins – singura sursă de lumină în afară de razele prăfoase care intrau pe ferestruica din spate.

— Unde te duci? m-a întrebat Ray. Cum de cunoşti locul ăsta?

Glasul lui trăda o agitaţie pe care n-o avusese cu o clipă în urmă.

— Dă-mi puţin timp, Ray, i-am zis. Apoi am să-ţi explic.

Am intrat în baia mică, dar am lăsat uşa întredeschisă. Dezbrăcându-mă de hainele lui Ruth şi aşteptând să se încălzească apa, nădăjduiam că Ruth mă poate vedea, că-şi poate vedea corpul aşa cum îl vedeam eu în toată frumuseţea lui vie, perfectă.

Aerul din baie era jilav, stătut, iar cada era plină de pete de la anii în care prin conducta de evacuare cursese orice afară de apă. Am intrat în vechea cadă în formă de gheară şi m-am băgat sub apă. Chiar şi la fierbinte, îmi era tot frig. L-am strigat pe Ray. L-am implorat să intre în baie.

— Te văd prin perdea, zise el ferindu-şi ochii.

— În regulă, i-am zis. Îmi place. Scoate-ţi hainele şi vino lângă mine.

— Susie, zise el, ştii că nu-s genul.

Inima mea tresări.

— Ce-ai zis? l-am întrebat. Mi-am aţintit privirea asupra ochilor lui prin folia albă, transparentă, pe care Hal o folosea ca perdea – vedeam o formă întunecată, învăluită în mii de ace de lumină.

— Ţi-am zis că nu-s genul.

— Mi-ai spus Susie.

Urmă o tăcere, după care el dădu la o parte perdeaua, privindu-mi numai faţa.

— Susie?

— Vino lângă mine, i-am spus, ochii umplându-mi-se de lacrimi. Te rog, vino lângă mine.

Am închis ochii şi am aşteptat. Mi-am vârât capul sub jetul de apă şi-am simţit fierbinţeala pişcându-mi obrajii, gâtul, sânii, stomacul, pântecele. Apoi l-am auzit desfăcându-şi cureaua, catarama lovindu-se de podeaua rece de ciment, mărunţişul căzându-i din buzunare.

Trăiam acelaşi sentiment de aşteptare pe care-l aveam uneori în copilărie când mă întindeam pe bancheta din spate şi-mi închideam ochii în timp ce părinţii mei conduceau, convinsă că am ajuns acasă când se oprea maşina, că am să fiu luată în braţe şi dusă în dormitor. Era o anticipare născută dintr-un sentiment de încredere.

Ray trase perdeaua. M-am întors spre el şi am deschis ochii. Coapsele îmi erau înfiorate de o senzaţie minunată.

— E în ordine.

Ray intră cu grijă în cadă. La început nu m-a atins, dar apoi şi-a plimbat sfios mâna pe o cicatrice de pe şold. Priveam amândoi cum degetul cobora pe rana şerpuită.

— Accidentul lui Ruth la volei, o mie nouă sute şaptezeci şi cinci, i-am spus. Tremuram din nou.

— Tu nu eşti. Ruth, îmi zise el cu o privire uimită.

I-am luat mâna cu care atinsese rana de pe şold şi i-am pus-o sub sânul meu stâng.

— V-am urmărit pe amândoi ani în şir, i-am zis. Vreau să faci dragoste cu mine.

Deschise gura, dar pe buzele lui era ceva prea straniu ca să fie rostit cu glas tare. Îmi şterse sfârcul cu degetul mare şi mă trase spre el. Ne-am sărutat. Stropii de apă cădeau între trupurile noastre şi-i udau părul rar de pe piept şi abdomen. L-am sărutat fiindcă voiam să o văd pe Ruth şi voiam să o văd pe Holly şi voiam să ştiu dacă ele mă puteau vedea. Sub duş puteam plânge, iar Ray îmi putea săruta lacrimile fără să-şi dea seama exact de ce le vărsăm.

I-am atins fiecare părticică şi i-am ţinut-o între

palme. I-am luat cotul în căuşul mâinii. I-am răsfirat părul pubian între degete. îl ţineam de acea parte pe care domnul Harvey şi-o vârâse cu brutalitate în mine. În mintea mea am rostit cuvântul *bărbat*, iar apoi am rostit cuvântul *tandru*.

— Ray?

— Nu ştiu cum să îţi spun.

— R-Susie.

Mi-am pus degetele pe buzele lui ca să-l fac să tacă.

— Ţi-aminteşti bileţelul pe care mi l-ai scris? Ţi-aminteşti că-ţi spuneai „maurul”?

O clipă am rămas amândoi în picioare privind apa ce-i împodobea umerii cu mărgele care lunecau şi cădeau apoi în cadă.

Fără să spună nimic, m-a luat în braţe, iar eu mi-am încolăcit picioarele în jurul lui. A ieşit de sub şuvoiul de apă sprijinindu-se de marginea căzii. Când l-am simţit în mine, i-am apucat faţa cu amândouă mâinile şi l-am sărutat cu putere.

După un minut s-a tras înapoi.

— Zi-mi cum arată.

— Uneori arată aşa cum arăta liceul, i-am zis eu, cu răsuflarea tăiată. N-am ajuns până acolo niciodată, dar în raiul meu pot face un foc de tabără în sălile de clasă, pot alerga pe coridoare şi pot urla cât mă ţin puterile. Dar nu-i întotdeauna aşa. Poate arăta şi ca Nova Scoţia, Tanger sau Tibet. Arată ca tot ce-ai visat vreodată.

— Ruth e acolo?

— Ruth are un recital de poezie acum, dar se va întoarce.

— Poţi să te vezi acolo?

— Acum sunt aici, i-am zis.

— Dar curând vei pleca.

Nu voiam să mint. Am dat din cap.

— Cred că da, Ray. Da.

Am făcut iar dragoste. Am făcut dragoste sub duş şi în dormitor şi la lumina beculeţelor şi la cea a stelelor palide care luceau pe întuneric. Când se odihnea îl

sărutam pe şira spinării şi binecuvântam fiecare ghem de muşchi, pată sau aluniţă.

— Nu pleca, îmi zise el, iar ochii lui – nestemate strălucitoare – se închideau şi-i simţeam respiraţia uşoară, toropită de somn.

— Numele meu e Susie, i-am şoptit, cel de familie, Salmon, ca al speciei de peşti.

Mi-am pus capul pe pieptul lui să mă odihnesc şi să dorm lângă el.

Când am deschis ochii, fereastra din faţa noastră era de un roşu sângeriu şi simţeam că nu mai rămăsese mult timp. Afară, lumea pe care o priveam de atâta vreme trăia şi respira pe acelaşi pământ unde mă aflam şi eu acum. Dar ştiam că n-am să ies din casă. Mă folosisem însă de acest timp ca să mă îndrăgostesc, cu neajutorarea pe care n-am simţit-o în moarte – neajutorarea de a fi vie, păcatul obscur de a fi o fiinţă omenească – trăind în timp ce bâjbâiam prin unghere şi-mi desfăceam braţele spre lumină –, toate o parte a navigării prin necunoscut.

Trupul lui Ruth îşi pierdea puterea. M-am sprijinit într-un cot, urmărindu-l pe Ray cum doarme. Ştiam că voi pleca în curând.

Când şi-a deschis ochii puţin mai târziu, l-am privit şi i-am pipăit chipul.

— Ray, te gândeşti vreodată la cei morţi?

Clipi din ochi şi mă privi.

— Studiez medicina.

— Nu mă refer la cadavre, boli, organe compromise; mă refer la ce discută Ruth. Mă refer la noi.

— Uneori, zise el. Mereu m-am întrebat.

— Suntem aici, ştii? i-am zis. Tot timpul. Poţi vorbi cu noi şi te poţi gândi la noi. Nu trebuie să fie ceva trist ori înspăimântător.

— Pot să te mai ating o dată? Dădu deoparte cearşafurile ca să se poată ridica în picioare.

În clipa aceea am văzut ceva la capătul patului lui Hal. Ceva ceţos şi nemişcat. Am încercat să mă conving că era vechiul truc al luminii – o masă de firicele de praf

agăţate de razele asfinţitului. Dar când Ray îşi întinse mâna să mă atingă n-am simţit nimic.

Ray se aplecă spre mine şi mă sărută blând pe umăr. N-am simţit sărutul. M-am pişcat pe sub pătură. Nimic.

Masa ceţoasă de la capătul patului începu să capete formă. Când Ray se dădu jos din pat şi rămase în picioare, am văzut bărbaţi şi femei umplând încăperea.

— Ray, i-am spus înainte ca el să ajungă în baie. Voiam să-i spun „îmi va fi dor de tine” sau „Nu pleca” sau „Mulţumesc”.

— Da.

— Trebuie să citeşti jurnalul lui Ruth.

— Ar trebui să mă plăteşti ca să n-o fac, zise el.

Am privit prin siluetele nebuloase ale duhurilor ce alcătuiau o masă compactă la capătul patului şi l-am văzut zâmbindu-mi. I-am admirat corpul frumos, fragil, întorcându-se şi îndreptându-se spre uşă. O amintire vagă, fulgerătoare.

Când aburii au început să se strecoare din baie m-am dus încet către măsuţa de copil pe care Hal ţinea facturile şi discurile. Am început să mă gândesc iar la Ruth, la faptul că n-am ştiut ce va urma: şansa extraordinară la care visase Ruth de când cu întâlnirea noastră în parcarea şcolii. Am văzut în schimb că tot ceea ce negociasem în rai şi pe Pământ erau speranţe. Visul de a fi o fotografă a naturii, visul de a câştiga un Oscar în clasa-ntâi, visul de a-l mai săruta o dată pe Ray Singh. Iată ce se întâmplă când visezi.

În faţa mea am zărit un telefon şi am ridicat receptorul. Fără să mă gândesc, am format numărul casei mele, ca la o încuietoare a cărei combinaţie nu o cunoşti decât atunci când începi să formezi cifrele.

La al treilea ţârâit cineva a ridicat receptorul.

— Alo?

— Bună, Buckley, i-am zis.

— Cine-i?

— Sunt eu, Susie.

— Nu te aud, zise el.

Am privit telefonul vreme de un minut, apoi i-am simţit. Încăperea era plină acum cu aceste duhuri tăcute. Erau copii şi adulţi deopotrivă.

— Cine sunteţi? De unde aţi venit cu toţii? am întrebat, dar ceea ce fusese glasul meu nu se mai auzea în încăpere. În acea clipă am zărit-o. Stăteam în capul oaselor şi-i priveam pe ceilalţi, însă Ruth era prăbuşită peste măsuţă.

— Poţi să-mi arunci prosopul? strigă Ray după ce opri apa. Când nu i-am răspuns, dădu perdeaua la o parte. L-am auzit ieşind din cadă şi venind spre uşă. Văzând-o pe Ruth, alergă spre ea. îi atinse umărul şi, somnoroasă, ea se trezi. Se uitau unul la celălalt. Ea nu trebui să-i spună nimic. El ştia că plecasem.

Mi-am amintit că odată, cu părinţii mei, cu Lindsey şi cu Buckley mergeam cu trenul de-a-ndoaselea printr-un tunel întunecos. Asta-i senzaţia pe care o ai când părăseşti pentru a doua oară Pământul. O destinaţie oarecum inevitabilă, privelişti văzute în fugă de atâtea ori. Dar de data asta eram însoţită, şi nu smulsă din loc, şi ştiam că făceam o călătorie lungă spre un loc foarte îndepărtat.

Să părăsesc din nou Pământul era un lucru mai uşor decât reîntoarcerea. Trebuia să revăd doi vechi prieteni îmbrăţişându-se în tăcere în dosul atelierului lui Hal, niciunul pregătit să rostească cu glas tare ce i se întâmplase. Ruth era mai obosită şi mai fericită ca niciodată. Pentru Ray, ceea ce trăise şi posibilităţile pe care i le deschidea acest fapt abia începeau să i se limpezească în minte.

Douăzeci şi trei

9

A doua zi dimineaţă, mirosul din bucătăria unde mama lui cocea ceva în cuptor se furişa pe scări în sus şi pătrundea în camera lui Ray unde el şi Ruth stăteau întinşi pe pat unul lângă altul. Peste noapte lumea lor se schimbase. Era foarte simplu.

După ce au părăsit atelierul lui Hal, ştergând cu grijă orice urmă ce le-ar fi putut trăda prezenţa, Ray şi Ruth s-

au întors cu maşina tăcuţi la locuinţa lui Ray. Mai târziu, noaptea, când i-a găsit pe amândoi dormind îmbrăcaţi, vârâţi unul în celălalt, Ruana s-a bucurat că Ray avea o prietenă, oricât de ciudată.

Pe la orele trei Ray începu să se foiască. Se ridică în capul oaselor şi o privi pe Ruth – picioarele lungi şi puternice, corpul splendid cu care făcuse dragoste – şi brusc se simţi inundat de căldură, îşi întinse mâna să o atingă şi chiar în clipa aceea o rază de lună căzu pe podea dinspre fereastra de unde îl priveam de atâţia ani cum stă şi învaţă. Ray urmări cu privirea raza de lună. Pe podea era geanta lui Ruth.

Atent să n-o trezească, se strecură din pat şi se duse până la geantă. Acolo îşi ţinea jurnalul, îl scoase din geantă şi începu să citească:

„La extremităţi, penele conţin aer, iar la baza lor, sânge. Iau în mână oasele; aş vrea ca ele, la fel ca şi cioburile, să poată atrage lumina… totuşi încerc să pun la loc aceste fragmente, să le fac trainice, să fac în aşa fel încât fetele ucise să trăiască din nou”.

Sări câteva file:

„Penn Station, toaleta, luptă încheiată cu puţul. Femeie mai în vârstă”.

„Conjugală. Ave. C. Soţ şi soţie”.

„Acoperiş pe Mott Street, adolescentă, împuşcată”.

„Ora? Fetiţă din C.P. se îndreaptă către tufiş. Guler alb de dantelă, drăguţ”.

I se făcu incredibil de frig, dar continuă să citească, ridicându-şi privirea doar când o auzi pe Ruth întorcându-se spre el.

— Am atâtea să-ţi spun, zise ea.

Asistenta Eliot îl ajută pe tatăl meu să se aşeze în scaunul cu rotile în timp ce mama şi Lindsey se învârteau prin cameră adunând narcisele.

— Soră Eliot, zise el, o să-mi amintesc mereu de bunătatea dumneavoastră, dar sper să treacă cât mai mult timp până să vă revăd.

— Şi eu sper acelaşi lucru, zise ea. îi privea pe-ai mei

cum stăteau în picioare, toţi împreună, neştiind ce să facă.

— Buckley, mama şi sora ta au mâinile ocupate. E rândul tău.

— Buckley, ia-o uşurel, zise tatăl meu.

I-am urmărit cu privirea pe toţi patru străbătând coridorul în direcţia liftului, Buckley şi tata primii, Lindsey şi mama în urma lor, cu braţele încărcate cu narcise din care picurau stropi de apă.

În lift, Lindsey începu să se uite atentă în corolele florilor galbene, strălucitoare. Îşi aminti că Samuel şi Hal găsiseră narcise galbene în lanul de porumb în după-amiaza celei dintâi comemorări. N-au aflat niciodată cine le lăsase acolo. Sora mea privi florile, apoi pe mama. Simţea trupul, fratelui meu aproape lipit de-al ei în timp ce tata, care şedea în căruciorul lucios de spital, părea obosit, dar fericit că merge acasă. Când au ajuns în hol şi uşile s-au deschis am ştiut că soarta le hărăzise să rămână toţi patru împreună, singuri.

În timp ce i se umezeau şi i se umflau mâinile de la răzuitul atâtor mere, Ruana începu să rostească în mintea ei cuvântul – cuvântul pe care-l evitase ani de-a rândul: *divorţ*. Ceea ce o eliberase în cele din urmă avea legătură cu poziţia chircită, îmbrăţişată în care-i găsise pe fiul ei şi pe Ruth. Nu-şi putea aminti ziua când se culcase ultima oară la aceeaşi oră cu soţul ei. Acesta umbla prin casă ca un strigoi şi ca un strigoi se băga şi ieşea de sub pătură fără să lase nici cea mai mică încreţitură pe cearşaf. Nu era un om rău, de felul celor pe care-i vedeai cu duiumul la televizor sau despre care puteai citi în ziare. Cruzimea lui consta în absenţă. Chiar şi atunci când venea acasă şi se aşeza la masa ei şi mânca mâncarea ei, parcă nu era acolo.

Auzi apa curgând în baia de sus, dar aşteptă să treacă un interval rezonabil înainte să-i cheme. Mama mea o sunase în acea dimineaţă ca să-i mulţumească pentru că-i răspunsese atunci când telefonase din California şi Ruana se hotărâse să facă plăcintă.

După ce le turnă lui Ruth şi lui Ray câte o ceaşcă de cafea, Ruana le zise că se făcuse târziu şi că ar fi vrut ca

Ray să o însoţească până la familia Salmon unde se vor furişa până la uşă ca să le lase o plăcintă pe prag.

— Ce mişto! reuşi Ruth.

Ruana o privi lung.

— Mamă, îmi pare rău, zise Ray, dar am avut o zi grea ieri. Se întreba însă dacă mamei lui i-ar fi venit să creadă.

Ruana aduse una din cele două plăcinte pe care le pregătise, aroma ei ridicându-se în aburi din găurile făcute în crustă.

— Micul dejun? întrebă ea.

— Sunteţi o zeiţă! zise Ruth.

Ruana zâmbi.

— Mâncaţi pe săturate, apoi îmbrăcaţi-vă. Puteţi veni amândoi cu mine.

Privindu-l pe Ray, Ruth spuse:

— De fapt, eu trebuie să plec, dar am să mă întorc mai târziu.

Hal sosi la noi cu setul de tobe pentru Buckley. Era o înţelegere între Hal şi bunica. Deşi mai erau câteva săptămâni până când împlinea treisprezece ani, Buckley avea nevoie de ele. Samuel preferase ca Lindsey şi Buckley să-i vadă pe părinţii mei la spital fără el. Pentru ei avea să fie o dublă întoarcere acasă. Mama stătuse cu tata patruzeci şi opt de ore neîntrerupt, răstimp în care lumea se schimbase atât pentru ei cât şi pentru ceilalţi şi, vedeam acum, avea să se schimbe iar şi iar. Nimic nu putea împiedica acest lucru.

— Ştiu că n-ar trebui să începem aşa devreme, zise bunica Lynn, dar ce-aţi vrea de băut, băieţi?

— Ne-am gândit *şi* ne fixăm pe şampanie, zise Samuel.

— Mai târzip, zise ea. Am să ofer eu un apetitiv.

— Pas pentru mine, zise Samuel. Am să iau ceva împreună cu Lindsey.

— Hai?

— Îl învăţ pe Buckley să cânte la tobe.

Bunica Lynn îşi ţinu gura în legătură cu discutabila

cumpătare a marilor interpreţi de jazz.

— Atunci, ce ziceţi de trei pahare mari cu apă plată?

Bunica se duse în bucătărie după apă. Am ajuns să o iubesc mai mult după moartea mea decât o iubisem înainte pe Pământ. Aş vrea să pot spune că în acel moment, în bucătărie, se hotărâse să renunţe la băutură, dar vedeam acum că băutura era de fapt o părticică din ceea ce o făcea să fie aşa cum era. Dacă lucrul cel mai rău pe care-l lăsa în urma ei pe Pământ era ideea de sprijin cu miros de băutură, în ceea ce mă priveşte era o moştenire cât se poate de bună.

Scoase gheaţa din congelator şi veni cu ea la chiuvetă să scoată cuburile. Şapte în fiecare pahar. Lăsă apa să curgă până când aceasta deveni mai rece. Abigail a ei se întorcea acasă! Ciudata ei Abigail, pe care o iubea atât de mult.

Însă când ridică ochii spre fereastră văzu o fată care purta hainele ei din tinereţe şi care şedea în fortul lui Buckley şi privea lung spre ea. În clipa următoare fata dispăru. Se scutură toată. Avea o zi plină. Nu avea să pomenească nimănui despre asta.

Când maşina tatălui meu trase pe alee, am început să mă întreb dacă asta era ceea ce aşteptasem: ca familia mea să se întoarcă acasă, nu la mine, ci unii la alţii, iar eu să fiu plecată.

În soarele după-amiezii tatăl meu părea mai mic, mai slab, dar ochii lui arătau recunoscători, aşa cum nu mai fuseseră de ani de zile.

Cât despre mama mea, se gândea în fiecare clipă că poate nu va supravieţui să fie din nou acasă.

Toţi patru ieşiră din maşină deodată. Buckley, care stătuse pe bancheta din spate, veni în faţă să-l ajute pe tatăl meu, poate mai mult decât avea el nevoie, poate ca să-l ferească de mama. Lindsey privi peste capota maşinii la fratele nostru – vechiul ei sistem de verificare fiind încă operaţional. Se simţea răspunzătoare, ca şi fratele meu, ca şi tatăl meu. Apoi se întoarse şi o văzu pe mama privind-o, cu chipul luminat de lumina galbenă a narciselor.

— Ce-i?

— Semeni leit cu mama tatălui tău, zise mama.

— Ajută-mă cu bagajele, zise sora mea.

Se apropiară amândouă de portbagaj în timp ce Buckley îl conducea pe tata pe aleea principală.

Lindsey măsură cu privirea spaţiul întunecos al portbagajului. Voia să ştie un singur lucru.

— Vrei să-l faci să sufere din nou?

— Am să încerc din răsputeri să nu-l fac să sufere, dar de data asta fără promisiuni, zise mama.

Aşteptă până când Lindsey îşi ridică privirea spre ea, ochii ei fiind acum o provocare la fel de mare ca ochii unui copil ce se maturizase rapid, ce alergase mereu din ziua în care poliţiştii vorbiseră de prea mult sânge în pământ – fiica / sora / copila dumneavoastră e moartă.

— Ştiu ce-ai făcut.

— Accept provocarea.

Sora mea ridică geamantanul.

Auziră strigătul. Buckley ieşi alergând pe veranda din faţă.

— Lindsey! strigă el, dând uitării aerele serioase, trupul lui greoi ţopăind în culmea fericirii. Vino să vezi ce mi-a adus Hal!

Bătu în tobe. Şi o ţinu tot aşa, bătând în tobe. Hal era singurul care mai zâmbea după cinci minute de bătut tobele. Toţi ceilalţi ştiau cum va arăta viitorul – foarte zgomotos.

— Cred c-a sosit momentul să-l lăsăm să se descurce singur, zise bionica Lynn. Hal se conformă.

Mama îi dădu bunicii Lynn narcisele şi urcă la etaj aproape imediat, folosind baia ca o scuză. Toţi ştiau unde se duce: în vechiul meu dormitor.

Stătea în pragul camerei singură, ca şi când ar fi stat pe ţărmul Pacificului. Încăperea era tot de culoarea levănţicii. Mobila, în afară de scaunul pliant al bunicii mele, era neschimbată.

— Te iubesc, Susie, zise ea.

Auzisem aceste cuvinte de atâtea ori de la tatăl meu,

încât acum eram de-a dreptul şocată; am aşteptat mereu, fără s-o ştiu, să le aud venind de la mama mea. I-a trebuit timp ca să afle că această dragoste nu o va distruge, iar eu, ştiam acum, îi dădusem acest timp, i-l puteam acorda fiindcă era ceva ce aveam din belşug.

Pe măsuţa mea de toaletă zări o fotografie pe care bunica Lynn o pusese într-o ramă aurie. Era prima poză pe care i-o făcusem – portretul secret al lui Abigail făcut de mine înainte ca familia ei să se trezească şi ea să se dea cu ruj. Susie Salmon, fotografa lumii animalelor, surprinsese o femeie care privea pierdută dincolo de gazonul învăluit în ceaţă.

În baie, lăsă apa să curgă tare şi mişcă din loc prosoapele. Îşi dădu numaidecât seama că fuseseră cumpărate de mama ei – crem, culoare ridicolă pentru prosoape, şi cu monogramă – la fel de ridicol, gândea mama. Dar apoi începu imediat să râdă de ea însăşi. Se întreba la ce-i folosise în toţi aceşti ani tactica pământului pârjolit. Mama ei era simpatică foc chiar dacă era beată, sinceră chiar dacă era încrezută. Când vine oare momentul să-i laşi în plata lor nu doar pe morţi, ci şi pe cei vii – să înveţi să accepţi?

Nu eram nici în baie, nici în cadă, nici în robinet; nu mă aţineam nici în oglinda ce atârna deasupra capului ei, nici nu stăteam pe firele de păr din periuţa de dinţi a lui Lindsey sau a lui Buckley. Într-un fel pe care nu-l puteam explica – Să fi atins ei o stare de beatitudine? Părinţii mei erau din nou împreună pentru totdeauna? începuse Buckley să-i povestească cuiva despre necazurile lui? Inima tatălui meu se va vindeca de-adevăratelea? – obosisem să-i tot doresc, să am nevoie de ei să mă dorească. Cu toate că aveam să-i mai doresc. Cu toate că aveau să mă mai dorească. De-a pururi.

Jos, Hal îl ţinea pe Buckley de încheietura mâinii încleştate pe peria tobei.

— Şterge-o uşurel.

Buckley procedă întocmai şi ridică privirea spre Lindsey care şedea pe canapea în faţa lui.

— Ca lumea, Buck, zise sora mea. Ca un şarpe cu clopoţei.

Lui Hal îi plăcu asta.

— Exact, zise el, având în minte imaginea unei orchestre de jazz perfecte.

Mama veni jos. Când intră în sufragerie îl văzu mai întâi pe tata. Pe tăcute, încercă să-i dea de înţeles că se simte bine, încă mai respiră, rezistă altitudinii.

— Atenţie, vă rog! strigă bunica din bucătărie, Samuel vrea să facă un anunţ, drept care vă rog să vă aşezaţi!

Râseră cu toţii şi, înainte ca fiecare să se reconstituie în vechiul sine – acest a fi împreună fiind o treabă cumplit de grea, chiar dacă era ceea ce-şi dorea fiecare –, Samuel veni în cameră, însoţit de bunica Lynn, care ţinea în mâini o tavă cu pahare înalte de şampanie ce aşteptau să fie umplute. El o privi scurt pe Lindsey.

— Lynn o să mă asiste cu turnatul în pahare, zise el.

— La care se pricepe nemaipomenit, zise mama.

— Abigail? spuse bunica Lynn.

— Da?

— Şi eu mă bucur să te văd.

— Dă-i drumul, Samuel, zise tatăl meu.

— Voiam să spun că sunt fericit să fiu aici cu toată lumea de faţă.

Dar Hal îl cunoştea pe fratele său.

— N-ai terminat, maestru al vorbelor. Buck, ajută-l cu o periuţă pe tobe. De data asta Hal îl lăsă pe Buckley singur, iar fratele meu veni în ajutorul lui Samuel.

— Voiam să spun că sunt fericit că doamna Salmon s-a întors acasă şi că domnul Salmon este şi dânsul acasă şi că mă simt foarte onorat să o iau de soţie pe frumoasa lor fiică.

— Bravo! zise tatăl meu.

Mama se ridică în picioare să o ajute pe bunica Lynn cu tava şi împreună împărţiră pahare pentru toată lumea.

În timp ce-i urmăream pe-ai mei sorbind din şampanie mă gândeam că de la moartea mea îşi târau

vieţile când înainte, când înapoi şi am mai văzut, după ce Samuel îşi luase inima în dinţi şi o sărutase pe Lindsey de faţă cu membrii familiei mele, că parcă se înălţau cu toţii şi se lăsau purtaţi departe de mine.

Acestea erau minunatele oase care s-au cimentat în absenţa mea: legăturile – uneori fragile, alteori realizate cu costuri enorme, dar adesea magnificecare s-au închegat după dispariţia mea. Şi am început să văd lucrurile într-un mod care-mi permitea să pot păstra această lume fără să fiu prezentă în ea. Evenimentele prilejuite de moartea mea nu erau decât oasele dintr-un trup ce avea să se întregească într-un anume moment, imprevizibil, din viitor. Preţul pentru faptul că reuşisem în cele din urmă să văd acest trup miraculos era viaţa mea.

Tatăl meu îşi privea fiica stând înaintea lui. Fiica-umbră era plecată.

Cu promisiunea că după cină Hal îl va învăţa şi tremolourile, Buckley puse deoparte periile şi beţele şi cei şapte se îndreptară prin bucătărie spre sufragerie, unde Samuel şi bunica Lynn scoseseră farfuriile bune ca să servească specialităţile ei: paste şi plăcintă cu brânză de la magazin.

— E cineva afară, zise Hal zărind pe geam un bărbat. E Ray Singh!

— Chemaţi-l înăuntru, zise mama.

— Uite-l că pleacă.

Toţi, în afară de bunica şi de tata care au rămas în sufragerie, ieşiră după el.

— Hei, Ray! strigă Hal deschizând uşa şi fiind cât pe ce să calce pe plăcintă. Aşteaptă!

Ray se întoarse. Mama lui era în maşină, cu motorul mergând.

— N-am vrut să deranjăm, îi zise Ray lui Hal.

Lindsey, Samuel, Buckley şi o femeie pe care o recunoscu ca fiind doamna Salmon stăteau cu toţii pe verandă.

— Ruana? strigă mama. Te rog, cheam-o în casă.

— Mulţumesc, nu-i nevoie, zise Ray fără să încerce să

se apropie. Se întreba: *oare Susie ne priveşte*?

Lindsey şi Samuel se desprinseră de grup şi veniră lângă el.

Între timp, mama o luase pe cărare până pe alee unde, aplecată peste geamul maşinii, vorbea cu Ruana.

Ray aruncă o privire spre mama lui care deschidea portiera maşinii, pregătindu-se să intre în casă.

— Orice în afară de plăcintă pentru noi doi, îi spuse ea mamei mele în timp ce străbăteau cărarea.

— Doctorul Singh lucrează? o întrebă mama.

— Ca de obicei, zise Ruana, care îl urmărea pe Ray cum intră în casă împreună cu Lindsey şi cu Samuel. Mai vii cu mine să fumăm ţigări împuţite?

— S-a făcut, zise mama.

— Ray, bine ai venit, ia loc, zise tatăl meu când îl văzu venind prin camera de zi.

Îi rezervase un loc special în inimă băiatului care o iubise pe fiica sa, dar Buckley se repezise la scaunul de lângă tatăl meu înainte ca altcineva să poată ajunge la el.

Lindsey şi Samuel găsiră două scaune cu spătar în camera de zi şi le aduseră în sufragerie ca să stea lângă bufet. Ruana stătea între bunica Lynn şi mama, iar Hal de unul singur la capătul mesei.

Atunci mi-am dat seama că nu aveau de unde să ştie când eram plecată, aşa cum nu puteau şti cât de intens bântuiam uneori câte o încăpere. Buckley îmi vorbise, iar eu îi răspunsesem. Chiar dacă nu mă gândisem că o să-i vorbesc, i-am vorbit totuşi. Mă manifestam în orice chip voiau ei.

Şi, iat-o din nou, singură, ducându-se în lanul de porumb în timp ce toţi cei la care ţineam şedeau laolaltă într-o singură încăpere. Ea mă simţea şi se gândea la mine mereu. Vedeam asta, dar nu mai puteam face nimic. Ruth fusese o fată bântuită, iar acum avea să fie o femeie bântuită. Mai întâi din întâmplare, dar acum pentru că dorea. Totul, povestea vieţii şi a morţii mele îi aparţinea, dacă ar fi ales să o relateze, chiar şi unei singure persoane o dată.

Spre sfârşitul vizitei Ruanei şi a lui Ray, Samuel începu să vorbească despre casa în stilul Renaşterii gotice pe care el şi Lindsey o descoperiseră într-o porţiune împădurită de lângă Route 30. În timp ce Samuel îi povestea lui Abigail cu lux de amănunte, amintindu-i şi de clipa în care se hotărâse să o ceară în căsătorie pe Lindsey şi să locuiască cu ea în acea casă, Ray îl întrebă:

— Are o gaură mare în tavanul din ultima cameră şi nişte ferestre trăsnet deasupra uşii principale?

— Da, zise Samuel, în timp ce tatăl meu începuse să se îngrijoreze. Dar poate fi reparat, domnule Salmon. Sunt sigur de asta.

— Tatăl lui Ruth e proprietarul ei, zise Ray.

O clipă tăcură cu toţii, după care Ray reluă.

— A luat de la bancă prin firmă un împrumut ca să cumpere case vechi, în curs de demolare. Vrea să le renoveze.

— Dumnezeule! zise Samuel.

Iar eu am dispărut.

Oasele

Pe morţi nu-i vezi plecând atunci când se hotărăsc într-adevăr să te părăsească. Nu ţi-e dat să fii martor la aşa ceva. Cel mult îi simţi ca o şoaptă sau ca adierea unei şoapte unduind în jos spre tine. Aş compara acest lucru cu o femeie care stă undeva în spatele unei săli de lectură sau de teatru şi pe care n-o observă nimeni până când nu se strecoară afară. O văd doar cei care sunt aproape de uşă, ca bunica Lynn; pentru restul e ca o adiere inexplicabilă într-o încăpere închisă.

Bunica Lynn a murit câţiva ani mai târziu, dar mai am de aşteptat până să o văd aici. Mi-o imaginez aghesmuindu-se în raiul ei, clătindu-şi gâtlejul cu rachiu cu mentă în compania lui Tennessee Williams şi Dean Martin[36]. Sunt convinsă că va sosi aici atunci când îi va veni timpul.

Dacă e să fiu cinstită cu voi, câteodată mă mai

36 Dean Martin (1917-1995) actor şi cîntăreţ care a jucat în peste 40 de filme.

strecor pe afară să-i spionez pe-ai mei. Nu mă pot abţine, şi uneori se gândesc şi ei la mine. Nu se pot abţine.

După căsătorie, Lindsey şi Samuel s-au mutat în casa pustie de pe Route 30, unde beau din când în când câte o sticlă de şampanie. Crengile copacilor au ajuns până la ferestrele de la etaj şi s-au ghemuit sub ele, parcă ştiind că nu vor fi cruţate. Tatăl lui Ruth promisese că o să le vândă casa cu condiţia ca Samuel să lucreze pentru el, devenind astfel primul său angajat. Spre sfârşitul acelei veri domnul Connors defrişase terenul cu ajutorul lui Samuel şi Buckley şi instalase un trailer care ziua îi servea ca birou, iar seara era loc de studiu pentru Lindsey.

La început nu le-a fost uşor, fără apă şi electricitate, amândoi trebuind să meargă la părinţi să facă duş, dar Lindsey s-a îngropat în cărţile ei, iar Samuel în cercetarea mânerelor de uşi şi a comutatoarelor. Toată lumea fu surprinsă când Lindsey descoperi că era însărcinată.

— Credeam că te-ai îngrăşat, îi zise Buckley zâmbind.

— Uite cine vorbeşte! îi răspunse Lindsey.

Tatăl meu visa că într-o bună zi va putea să-l înveţe pe alt copil să iubească micile corăbii din interiorul sticlelor. Ştia că asta presupunea tristeţe şi deopotrivă bucurie; că mereu avea să stăruie un ecou al fiinţei mele.

Aş vrea să vă spun că-i minunat aici, că sunt şi veţi fi şi voi într-o bună zi de-a pururi în siguranţă. Dar raiul ăsta nu-i făcut să te simţi în siguranţă, după cum, în bunătatea sa, nu-i nici realitatea aspră. Ne distrăm pur şi simplu.

Facem lucruri care-i uluiesc şi umplu de recunoştinţă pe oameni, de pildă grădina lui Buckley, care a prins viaţă într-un an, tot ghiveciul ăla înflorind deodată. Am făcut treaba asta pentru mama care, rămânând acasă, s-a trezit iar cu grădina pe capul ei. E o adevărată minune ce a reuşit să scoată din florile, plantele şi buruienile înmugurite. De fapt, după întoarcerea ei n-a făcut altceva decât să se minuneze de întorsăturile pe care le poate lua viaţa.

Părinţii mei au dat la săraci toate lucrurile mele, împreună cu acelea ale bunicii Lynn.

Când îmi simţeau prezenţa, îşi împărtăşeau unul altuia impresiile. Faptul că erau împreună, se gândeau şi vorbeau despre cei dispăruţi, devenise o parte absolut firească a existenţei lor. Iar eu îl ascultam pe fratele meu, Buckley, cântând la tobe.

Ray deveni doctorul Singh, „adevăratul doctor al familiei”, cum îi plăcea Ruanei să spună. Iar el avea tot mai multe momente când prefera să nu se mai îndoiască. Deşi înconjurat de chirurgi şi savanţi serioşi, oameni care domneau peste o lume în alb şi negru, Ray credea în asemenea eventualităţi: necunoscuţii care apăreau uneori înaintea muribunzilor nu erau consecinţa unor atacuri cerebrale, iar el o strigase pe Ruth pe numele meu şi făcuse dragoste cu mine.

Când avea îndoieli, o chema pe Ruth. Ruth care schimbase debaraua cu un studio aproape la fel de mic pe Lower East Side. Ruth care nu încetase să-şi noteze în jurnal pe cine vedea, ce experienţă avusese. Ruth care voia ca toată lumea să creadă ceea ce ştia ea: că morţii ne vorbesc cu adevărat, că în aerul dintre cei vii duhurile se leagănă, se prind laolaltă şi rid împreună cu noi. Ele alcătuiesc oxigenul pe care-l respirăm.

Acum sunt într-un loc pe care-l numesc Raiul cel mare fiindcă el cuprinde cele mai simple, dar şi cele mai umile şi mai grandioase dorinţe ale mele. Cuvântul folosit de bunicul meu e *confort*.

Aici găseşti din belşug prăjituri şi perniţe de toate culorile, dar sub această cuvertură pestriţă aflată la vedere sunt locuri precum o odaie tăcută unde te poţi duce şi poţi ţine pe cineva de mână fără să trebuiască să spui nimic. Să nu povesteşti nimic. Să nu pretinzi nimic. Unde să poţi trăi cât timp doreşti la hotarele fiinţei tale. Raiul cel mare cuprinde piuneze şi puful moale al frunzelor înmugurite, curse nebuneşti în *montagne russe* şi jocuri cu bile ce cad şi se întorc înapoi, apoi te duc undeva într-un loc pe care nu ţi l-ai fi putut imagina în visele tale din raiul cel mic.

* * *

Într-o după-amiază priveam Pământul împreună cu

bunicul meu. Ne uitam la păsările care ţopăiau dintr-un vârf într-altul pe cei mai înalţi pini din Maine şi parcă trăiam senzaţiile acelor păsări atunci când aterizau, când îşi luau apoi zborul şi apoi aterizau din nou. Am ajuns în cele din urmă în Manchester, unde am vizitat un restaurant de care bunicul îşi amintea din zilele când călătorea cu afaceri pe Coasta de Est. Locul devenise mai slinos în cei cincizeci de ani scurşi şi după ce ne-am lămurit am plecat. Dar în clipa când m-am întors l-am zărit pe domnul Harvey coborând dintr-un autocar Greyhound.

Domnul Harvey intră în restaurant şi comandă la bar o ceaşcă cu cafea. Celor neştiutori ar fi putut să li se pară tot un om cât se poate de obişnuit, afară de porţiunea din jurul ochilor, însă nu mai purta lentile de contact şi nimeni n-avea timp să privească dincolo de lentilele lui groase.

Când o chelneriţă mai în vârstă îi puse în faţă un pahar de plastic plin cu cafea fierbinte, auzi clinchetul clopoţelului care era fixat deasupra uşii şi simţi în spate o rafală de aer rece. Era o adolescentă care şezuse mai multe ceasuri cu câteva rânduri în faţa lui ascultând muzică la Walkman şi fredonând şi ea cântecele. Rămase la bar până ce fata ieşi de la toaletă, după care se luă după ea afară.

L-am zărit mergând în urma ei prin zăpada murdară spre capătul autogării unde nu sufla vântul şi putea fuma o ţigară. În timp ce ea stătea în picioare şi fuma el se apropie. Ea nici măcar nu fu surprinsă. Alt boşorog plicticos în haine ponosite.

În mintea lui îşi făcuse nişte calcule. Zăpada şi frigul. Viroaga ce se căsca abrupt chiar înaintea lor. Pădurea pustie de partea cealaltă. Angajă o conversaţie.

— Ce călătorie lungă, zise el.

Ea îl privi mirată, mai întâi crezând că nu i se adresase ei.

— Îhmmm, făcu ea.

— Călătoreşti singură?

În acea clipă i-am observat deasupra capetelor lor, într-un şir lung şi compact. Ţurţuri grei de gheaţă.

Fata îşi stinse ţigara cu tocul pantofului şi se întoarse să plece.

— Jigodie, zise ea îndepărtându-se în grabă.

O clipă mai târziu ţurţurele se prăbuşi. Greutatea lui imensă, rece, îl făcu să-şi piardă echilibrul, destul ca să se împiedice şi să cadă înainte. Aveau să treacă mai multe săptămâni până ce zăpada din viroagă s-ar fi topit îndeajuns ca să-l scoată la vedere.

Dar daţi-mi voie acum să vă povestesc despre o persoană cu totul deosebită:

Afară în curte, Lindsey îşi făcuse o grădină. O urmăream cum plivea stratul lung şi lat de flori. Degetele i se răsuceau în mănuşi în timp ce se gândea la clienţii pe care-i vedea la cabinetul ei în fiecare zi – la cum să-i ajute să-şi înţeleagă soarta pe care viaţa le-o hărăzise, la cum să le aline durerea. Mi-am amintit că minţii ei, pe care o consideram strălucită, păreau să-i scape adesea exact lucrurile cele mai simple. I-a luat o veşnicie până să-şi dea seama că mă oferisem mereu voluntară să tai iarba din curte ca să mă pot juca în acel răstimp cu Holiday în aer liber. Îşi amintise de Holiday şi i-am urmărit gândurile. Îşi spunea că peste câţiva ani sosea timpul să-i facă rost copilaşului ei de un căţeluş, după ce casa va fi fost terminată şi împrejmuită. Apoi se gândi că acum existau maşini acţionate cu o sfoară care tăiau gardul de la un ţăruş la altul în câteva minute – ceea ce nouă ne-ar fi luat multe ceasuri de bodogăneală.

Apoi Samuel se îndreptă spre Lindsey şi iat-o în braţele lui pe dolofănica mea dulce, născută zece ani după cei paisprezece ai mei pe Pământ: Abigail Suzanne. Pentru mine, micuţa Susie. Samuel o aşeză pe Susie pe o pătură lângă stratul de flori. Iar sora mea, Lindsey a mea, mă părăsi în amintirile ei, acolo unde eram sortită să rămân.

* * *

Într-o căsuţă la vreo opt kilometri de cea a lui Lindsey locuia un bărbat care a venit acasă într-o zi cu brăţara mea cu amulete, acoperită cu o crustă de noroi.

— Uite ce-am găsit pe şantierul cel vechi, îi zise el

soţiei sale. Mi-a spus un tip care lucrează acolo c-or să bage peste tot buldozerele. Se tem de puţuri ca ăla care a înghiţit maşinile.

Soţia lui îi turna apă din chiuvetă în timp ce el pipăia bicicleta mititică, pantofiorul de balet, coşuleţul cu flori şi degetarul. îi arătă brăţara mânjită cu noroi, în timp ce ea îi punea pe masă un pahar.

— Fetiţa asta trebuie să fie mare acum, zise ea.

Aproape.

Nu chiar.

Vă doresc tuturor o viaţă lungă şi fericită.

Mulţumiri

9

Le sunt îndatorată celor care mi-au citit cartea în faza iniţială: Judith Grossman, Wilton Bamhardt, Geoffrey Wolff, Margot Livesey, Phil Hay şi Michelle Latiolais. De asemenea, trebuie să mulţumesc seminarului de la University of California, Irvine.

Le mulţumesc celor care ni s-au alăturat mai târziu, dar au avut contribuţii esenţiale: Teal Minton, Joy Johannessen şi Karen Joy Fowler.

Profesioniştilor Henry Dunow, Jennifer Carlson, Bill Contardi, Ursula Doyle, Michael Pietsch, Asya Muchnick, Ryan Harbage, Laura Quinn şi Heather Fain.

Mulţumiri călduroase lui Sarah Burnes, Sarah Crichton şi minunatei Colonii MacDowell.

O menţiune de onoare pentru cei care mi-au oferit informaţii: Dee Williams, Orren Perlman, dr. Carl Brighton şi pentru echipa de documentare alcătuită din Bud şi Jane.

Şi alaiului meu voios, ale cărui prietenie, sprijin şi lecturi repetate reprezintă, alături de cafea şi tapioca, ceea ce îmi permite să o iau de la capăt în fiecare zi: Aimée Bender, Kathryn Chetkovich, Glen David Gold.

Şi un ham-ham! pentru Lily.

rei americane Erica Jong. 11